

Strategia de Dezvoltare Locală Comuna VÂLCELE Județul OLT 2022-2027

**COMUNA VÂLCELE
JUDEȚUL OLT**

Cuprins

Cuvânt înainte	 5
Introducere	 6
Capitolul I	
I.1 Context	 8
I.2 Scopul Strategiei	 8
I.3 Obiectivul Strategiei	 9
I.4 Principii	 9
I.5 Obiective	 10
I.6 Metodologie	 10
I.7 Evaluarea mediului local și a potențialului local	 11
I.8 Definirea domeniilor de analiză	 11
I.9 Colectarea datelor	 11
I. 10 Analiza SWOT	 11
Capitolul II	
II.1 Corelarea strategiei cu strategiile la nivel european, național, regional și județean	 14
II.2. Corelarea cu Cadrul Strategic de Dezvoltare a României 2021–2027	 15
II.2.1 Obiective de dezvoltare durabilă la nivel național	 16
II.3 Reperele procesului de programare 2021-2027	 31
II.4 Planul Național Strategic Pac Post 2020	 76
II.5 Planul Național de Redresare și Reziliență PNRR	 79
II.6 Capacitatea de Absorbție a Fondurilor Nerambursabile	 81
II.7 Corelarea cu Planul de Dezvoltare Regională a Regiunii Sud-Vest Oltenia 2021-2027	83
Capitolul III	
III.1 Prezentarea Regiunii Sud-Vest Oltenia și a orientărilor strategice stabilite la nivel regional	 84
III.2 Caracteristici demografice și economice	 84
III.2.1 Populația și densitatea populației	 85
III.2.2 Dinamica populației pe medii (urban și rural) în Regiunea Sud-Vest Oltenia	 86
III.2.3 Structura etnică	 87
III.2.4 Mișcarea naturală a populației	 88
III.3 Economia Regiunii Sud-Vest Oltenia	 88
III.3.1 Produsul Intern Brut (PIB)	 90
III.4 Agricultură la nivel regional	 92

III.5	Infrastructura	 93
III.6	Potențial de dezvoltare	105
III.7	Coordonate Județene – Județul Olt	 110
III.7.1	Așezare geografică. Frontiere	110
III.7.2	Populația	111
III.7.3	Forța de muncă	112
III.7.4	Populația pe sexe din județul Olt	113
III. 8	Situația șomajului înregistrat în județul Olt	113
III. 9	Spațiul Rural	115
III.9.1	Caracteristicile definitorii zonei rurale a județului Olt	115
III.9.2	Activități agricole	 116
III.9.2.1	Structura suprafeței agricole	 117
III.9.2.2	Structura culturilor agricole	 118
III.9.2.3	Creșterea animalelor	 118
III.10	Fondul forestier	 118

Capitolul IV

IV.1.	Prezentarea localității VÂLCELE- Analiza Diagnostic	 119
IV.1.1	Scurt istoric	 119
IV.1.2	Așezarea geografică	 119
IV.1.3	Suprafața	 119
IV.1.4	Rețeaua hidrografică	 123
IV.1.5	Clima	 123
IV. 1.6	Relieful	 124
IV.1.7	Flora și fauna	 124
IV.1.8	Solurile	 124
IV.2	Resurse umane	 125
IV.3	Infrastructura și utilități existente	 129
IV.4	Învățământ, sănătate, sport, cultură	 131
IV.5	Transport	 140
IV.6	Intreprinderi	 142
IV.7	Parteneriate	 142

Capitolul V

Analiza SWOT a comunei VÂLCELE, județul OLT	 144
---	------------

CAPITOLUL VI

Strategia Locală de Dezvoltare	 158
VI. 1 Metodologie de lucru. Aspecte introductive	 158
VI. 1.1 Planificarea dezvoltării	 159
VI.1.2 Metode și caracteristici comune de planificare strategică	 160
VI.1.3 Strategii locale de dezvoltare durabilă (SLDD)	 161
VI.2 Dezvoltarea locală- un demers strategic	 162
VI.3 Planul de acțiuni.	 163
VI.4 Scopul elaborării Strategiei de Dezvoltare Locală	 163

CAPITOLUL VII

Planul Local de Acțiune pentru Dezvoltare Durabilă – Viziune	... 166
VII.1 Direcțiile de dezvoltare – obiective strategice	 166
VII.2 Surse de finanțare disponibile	 171
VII.3 Fișe de proiect propuse	 185

Capitolul VIII

Prevederi finale	
Implementarea, monitorizarea și evaluarea SDL	 216
VIII.1 Implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală	 216
VIII.2 Monitorizarea Strategiei de Dezvoltare Locală	 217
VIII.3 Evaluarea strategiei și analiza impactului	 218
VIII.4 Indicatori ai implementării strategiei	 219

SONDAJ DE OPINIE

cu privire la Dezvoltarea Socio-Economică a com. VÂLCELE	 225
--	------------

CUVÂNT ÎNAINTE,

Dragi cetățeni,

EU cred în continuare că.....,VEȘNICIA s-a născut la SAT,, și că Satul Românesc reprezintă locul în care oamenii se ocupă cu „purtarea peste timp a tradițiilor românești,, iar la VÂLCELE asta dă IDENTITATE LOCULUI ,... dar ne obligă și ne responsabilizează ca permanent să gasim soluții atât pentru conservarea LOCULUI cât și pentru DEZVOLTAREA DURABILĂ A ACESTUIA . CUM ?printr-o VIZIUNE STRATEGICĂ COMUNĂ , printr-un PLAN STRATEGIC ASUMAT , care să concretizeze fiecare idee , fiecare ideal , fiecare vis al fiecăruia dintre noi într-un PROIECT care să ne aducă prosperitate.

„Iubesc tradițiile în general și călușul în special !am făcut și fac tot ce depinde de mine pentru ca acest joc magic , impresionant și în același timp spectaculos să fie transmis mai departe copiilor și nepoților în cea mai autentică formă a lui...tradițiile sunt averea noastră cea mai de preț , este normal să o prețuim și să o sporim prin intervenția noastră a tuturor, fiecare din postura în care se află,,.

AM REALIZAT PROIECTE împreună cu dumneavoastră și ne pregătim în continuare sa realizăm altele noi , în mare parte prin atragerea fondurilor europene nerambursabile .

Dezvoltarea locală este susținută într-un prim pas de un PLAN STRATEGIC ASUMAT concretizat în realizarea STRATEGIEI DE DEZVOLTARE DURABILĂ PENTRU PERIOADA 2022-2027 , integrată regional, național și European . Pentru perioada 2022-2027 am elaborat o Strategie de dezvoltare care clarifică pe termen mediu și lung direcțiile și domeniile spre care se orientează efortul de dezvoltare al comunității cuprinzând și oportunitățile de finanțare.

Ne dorim ca implementarea Strategiei să genereze o dezvoltare armonioasă a economiei locale și o îmbunătățire a condițiilor de viață ale cetățenilor păstrând IDENTITATEA și specificul LOCULUI .

Introducere

Comuna **VÂLCELE**, a cărei strategie este prezentată prin acest document cuprinde **3 sate: Bărcănești, Vâlcele (reședința), Vâlcele de Sus**. La rândul lor satele sunt împărțite în cătune astfel:

- **Vâlcele: Olteni, Bădia;**
- **Vâlcele de Sus: Mandinești, Dealul Mare, Licești.**

Realizarea strategiei de dezvoltare locală a comunei **VÂLCELE** a avut ca punct de plecare nevoile identificate la nivel local și potențialul endogen al localității, iar implementarea ei va contribui la realizarea unei dezvoltări dinamice, dezvoltare care va fi programată și coordonată de autoritățile locale ce vor reprezenta factorul decizional și care vor purta responsabilitatea evoluției în timp.

Crearea condițiilor necesare dezvoltării locale reprezintă o necesitate, dar și o provocare pentru toate comunitățile din statele membre ale UE, autorităților administrației publice locale revenindu-le responsabilitatea stabilirii priorităților de dezvoltare în acord cu specificul zonei, dar care să se plieze pe **PRIORITĂȚILE REGIONALE, NAȚIONALE ȘI EUROPENE** și implicit pe oportunitățile de finanțare disponibile în acest context.

În perioada 2007–2020, comunitățile rurale din România au avut la dispoziție oportunități de finanțare a nevoilor în domeniul infrastructurii sau serviciilor, pentru întâmpinarea cărora multe dintre acestea nu au fost pregătite, ratând proiecte relevante și generatoare de creștere economică sau orientându-se către priorități care s-au dovedit a nu fi cele reale în **LIPSA UNEI VIZIUNI STRATEGICE ADECVATE**.

În perioada 2022 – 2027 comunitățile rurale au o nouă șansă de care trebuie să profite în numele locuitorilor, învățând din greșelile anterioare sau dimpotrivă, îmbunătățindu-și performanțele, iar punctul de pornire trebuie să fie procesul de elaborare și promovare a strategiilor de dezvoltare locală, integrat într-un demers de planificare strategică ce vizează abordarea integrată a tuturor aspectelor de natură economică, socială și teritorială precum și asigurarea finanțării multifond a priorităților stabilite în acord cu reglementările europene și naționale în domeniu, dar și cu alte documente programate și strategice la nivel european și național, cu strategiile europene orizontale/sectoriale cu impact asupra priorităților de dezvoltare și obiectivelor care trebuiesc atinse de Statele Membre, dintre care:

- Strategia Europa 2020, strategiile pentru creștere și ocupare etc.
- Regulamentele europene privind Politica de Coeziune, Politica Agricolă Comună și Politica Comună în Domeniul Pescuitului, Cadrul Strategic Comun, precum și regulamente specifice pentru fiecare Fond în parte, inclusiv cele pentru FEADR și FEPAM;
- Documentele de planificare și politicile relevante la nivel național, regional, județean.
- Planul de Dezvoltare Regională al regiunii Sud-Vest Oltenia pentru perioada 2021 – 2027;
- Planul Național de Dezvoltare Rurală (Planul Național Strategic – PNS 2021 – 2027);

Strategia de dezvoltare a comunei **VÂLCELE** pentru perioada 2022 – 2027 reprezintă un instrument de planificare a obiectivelor care reflectă nevoile actuale ale comunității și atingerea acestora în viitor, un instrument de lucru al administrației publice locale, agreat de întreaga comunitate locală, care va orienta gândirea, decizia și acțiunea către obiective superioare sau către premisele obiectivelor, fără ca pe parcurs să existe abateri datorate urgențelor ce pot interveni în anumite momente.

În aceeași măsură Strategia de Dezvoltare Locală a Comunei **VÂLCELE** va fi un instrument pus la dispoziție tuturor factorilor interesați în programul economico-social al comunei, iar pe de alta parte, tiparul traseului armonios pentru orizontul de timp propus până în anul 2027.

Strategia de Dezvoltare Locală se dorește a fi un ghid de prezentare a tuturor obiectivelor de dezvoltare, indicând totodată direcțiile de dezvoltare specifice, și în final detaliate în acțiuni punctuale ce se vor constitui ca viitoare proiecte ale administrației publice locale. Pe baza Strategiei se fundamentează și se justifică cererile de finanțare pentru atragerea de resurse financiare nerambursabile din diferite fonduri speciale.

Deși este realizată pentru administrația publică locală Strategia va sta la baza investițiilor tuturor persoanelor juridice care activează pe teritoriul comunei. Strategia, ca document, este necesară în contextul în care România ca țară a Uniunii Europene poate să acceseze fonduri europene/comunitare. Acest lucru creează pe de o parte oportunitatea dezvoltării durabile a comunităților cu ajutorul fondurilor europene, dar în același timp se creează noi presiuni asupra competitivității economice locale.

Valorificarea acestor noi oportunități cere însă alocarea unor resurse semnificative din partea actorilor locali, atât la nivelul capacității administrative necesare pentru accesare, implementare și monitorizarea adecvată a acestor fonduri, cât și de ordin financiar, de furnizare a cofinanțării obligatorii.

Astfel că, este necesară o prioritizare clară a inițiativelor de dezvoltare, fundamentată pe o analiza riguroasă a situației locale specifice, încât să fie maximizat impactul socio-economic al acestor investiții, în contextul resurselor limitate disponibile pentru mobilizare în orizontul de timp 2022 – 2027.

Capitolul I

I.1 Context

În condițiile unei autonomii administrative, administrația publică locală beneficiază de un cadru legal care îi oferă posibilitatea de a realiza și implementa planuri de dezvoltare socio-economică, culturală, de urbanism, de protecție a mediului.

Operațional, aceste planuri de bază trebuie coordonate în cadrul legislativ existent, pe baza unor analize de costuri și beneficii, a impactului programelor de dezvoltare propuse, a metodelor de monitorizare și control.

Prezentul document se constituie ca bază a coordonării investițiilor multi-anuale și a pregătirii administrației publice locale pentru absorbția fondurilor europene planificate pentru perioada 2022-2027.

- Context,
- Principii,
- Colectare date,
- Corelare cu documente strategice la nivel regional, național, european,
- Prezentarea regiunii de dezvoltare Sud-Vest Oltenia și a județului Olt
- Prezentarea localității **VÂLCELE** și analiza **SWOT**
- Viziune, Plan de acțiune și obiective strategice, direcții de dezvoltare
- Fișe de proiect propuse
- Implementare, Monitorizare și Evaluare

I.2 Scopul Strategiei

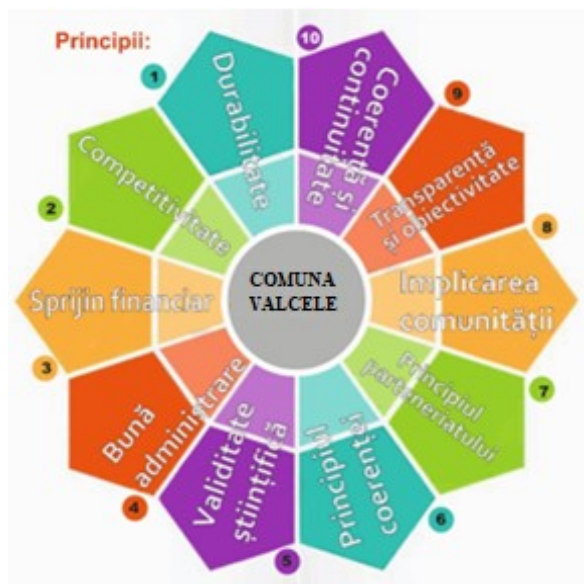
Scopul Strategiei de Dezvoltare este de a determina direcțiile de dezvoltare, ritmul și scara acestei dezvoltări, de a eficientiza activitatea autorităților publice locale în gestionarea problemelor localității, în utilizarea resurselor financiare, de a promova localitatea, de a atrage fonduri externe (investiții, fonduri europene, alte fonduri) pentru a implementa proiectele investiționale planificate.

I.3 Obiectivul Strategiei

Obiectivul Strategiei este de a oferi Consiliului Local și Primăriei comunei **VÂLCELE** un instrument metodologic și legal, pe baza căruia acesta să poată structura și planifica implementarea pachetului de politici, programe și proiecte pe termen mediu.

Beneficiarii Strategiei sunt locuitorii comunei, autoritățile administrației publice locale, instituțiile publice, societatea civilă, sectorul privat.

Statutul României de Stat Membru al Uniunii Europene determină coordonarea politicilor naționale cu cele europene, fapt care exercită un impact asupra resurselor și condițiilor din țara noastră, până la nivel local. Sub influența acestui complex proces, administrația locală își reconsiderează avantajele competitive, cu scopul de a asigura o bună dezvoltare economică și o calitate corespunzătoare a vieții în comunitate.

Pentru aceasta, trebuie luate în considerare un set de principii și câteva obiective specifice.

I.4 Principii:

*1. **Durabilitate** – condiții mai bune de trai pentru populația săracă precum și un minimum de condiții necesare pentru un trai decent și pentru sănătatea și bunăstarea tuturor;*

*2. **Competitivitate** – permite dezvoltarea economiei proprii în context regional și național, promovarea unui sector privat productiv și competitiv;*

*3. **Sprijin financiar** – putere financiară care să faciliteze accesul la o varietate de surse financiare pentru a satisface nevoile de investiții și dezvoltare.*

*4. **O bună administrare** – reacția eficientă și efectivă la problemele comunității prin responsabilizarea autorităților locale și parteneriatul cu societatea civilă.*

*5. **Validitate științifică** – procesul de elaborare a documentului trebuie să respecte cerințele tehnice ale planificării științifice*

*6. **Principiul coerenței** - acesta se referă la corelarea strategiei locale cu documentele de planificare de rang superior precum și cu documente locale;*

*7. **Principiul parteneriatului** – dezvoltarea unei relații de colaborare între administrație și membrii comunității locale, element deosebit de important atât în etapa de elaborare a strategiei cât și în cea de implementare;*

8. Implicarea comunității -

Procesul trebuie să fie deschis tuturor celor interesați din comunitate;

9. Transparență și obiectivitate – *procesul trebuie să fie deschis tuturor celor interesați din comunitate;*

10. Coerență și continuitate – *construcția documentului de planificare nu înseamnă finalizarea procesului strategic; acest document trebuie să rămână deschis ideilor și completărilor viitoare (adaptarea periodică a documentului în funcție de modificările care se produc la nivelul comunității)*

I.5 Obiective:

1. să direcționeze comunitatea spre dezvoltare economică cu scopul de a crea mai multe locuri de muncă;
2. să dezvolte un proces comun de organizare pentru a stabili prioritățile comunității, strategia și acțiunile sale;
3. să sprijine autoritățile publice locale în prezentarea strategiilor financiare și de investiții;
4. să determine eficientizarea managementului;
5. să asigure crearea cadrului strategic necesar pe termen mediu și lung în vederea accesării surselor de finanțare disponibile.

I.6 Metodologie

Planificarea strategică este un proces în mai multe etape, prin care comunitățile pot să-și creeze imaginea viitorului pornind de la condițiile prezente de potențial și resurse și își trasează căi de realizare a acelui viitor. Din punct de vedere metodologic, etapele necesare în planificarea strategică sunt următoarele:

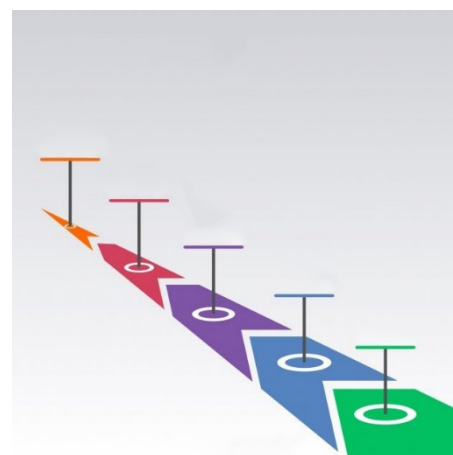
- Evaluarea mediului local în toate componentele sale și a potențialului local (studiu evaluativ sau analiza de potențial);
- Elaborarea Strategiei de Dezvoltare Locală;
- Formularea scopurilor, obiectivelor și a strategiei realiste;
- Identificarea, evaluarea și ordonarea măsurilor și proiectelor după priorități;
- Implementarea Strategiei de Dezvoltare;
- Dezvoltarea planurilor de acțiune;
- Monitorizarea și evaluarea rezultatelor.

I.7 Evaluarea mediului local și a potențialului local

Echipa de proiect a inițiat evaluarea mediului natural și economico-social local și a potențialului existent în zonă pentru că, pornind de la acesta, să argumenteze crearea și implementarea de politici și programe adresate necesităților locale. S-a pornit de la ideea fundamentală că forțele determinante ale dezvoltării locale sunt baza economică și capacitatea de dezvoltare a acesteia, având în vedere și tendințele externe și evenimentele care pot avea impact asupra acestora.

I.8 Definirea domeniilor de analiză

Domeniile de analiză au fost grupate astfel: cadrul natural, potențialul reprezentat de acesta și riscurile asociate, resursele umane existente și perspectivele de suport, situația urbanistică, edilitară și economică, poziția geo-strategică locală și regională, infrastructura fizică și de comunicații, mediul de afaceri, patrimoniul, fiecare din aceste domenii fiind împărțit în subdomenii, pentru a cuprinde o gamă cât mai largă și reprezentativă a vieții economico-sociale a comunei VÂLCELE.

I.9 Colectarea datelor

Colectarea datelor, ca factor cheie al realizării analizei economico-sociale a zonei, a fost un proces dificil, avându-se în vedere disponibilitatea și accesul la date statistice, relevante în acest scop. De aceea acolo unde nu a fost posibilă găsirea unor date statistice oficiale sau colectarea unor date de la diverse instituții și organizații de profil, s-au colectat date empirice, transmise verbal, prin interviuri și sondaje, din cunoștințele de specialitate documentate ale membrilor echipei și ale unor experți din diferite domenii. Prezentarea datelor și informațiilor prelucrate s-a făcut astfel încât acestea să fie relevante și relativ ușor de înțeles pentru factorii de decizie.

I. 10 Analiza SWOT

După colectarea și prelucrarea datelor, echipa de proiect a organizat derularea analizelor de potențial ale zonei, în vederea utilizării acestora în cadrul analizei SWOT. Analiza SWOT este o metodă eficientă, utilizată în procesul planificării strategice pentru identificarea potențialelor, a priorităților și pentru crearea unei viziuni comune a strategiei de

dezvoltare. Analiza SWOT trebuie să dea în esență un răspuns la întrebarea ”Unde suntem?”, aceasta implicând analiza mediului intern al zonei și a mediului extern general și specific.

Pornind de la rezultatele analizei SWOT echipa proiectului a trecut la etapa a doua de realizare a planificării strategice și anume la elaborarea propriu-zisă a strategiei.

Specificul analizei SWOT este că ea studiază concomitent caracteristicile interne și influențele mediului extern, ținând cont atât de factorii pozitivi, cât și de cei negativi. În cadrul analizei SWOT se evaluează mai întâi specificul intern al entității pentru care se elaborează strategia, punctele forte și punctele slabe. Apoi se analizează influențele exterioare, efectele pozitive fiind considerate ca posibilități, iar cele negative ca pericole. Analiza SWOT este efectuată în colectiv de mai mulți agenți implicați atât în elaborarea cât și în implementarea strategiei.

Tot în această fază pot fi incluse și alte cercetări promovate de noi în cadrul elaborării strategiilor de dezvoltare, și anume un capitol intitulat de noi ***Analiza și monitorizarea agenților de dezvoltare locală***.

Prin agenți de dezvoltare înțelegem: instituții ale administrației publice locale, organizații neguvernamentale, întreprinzători privați, grupuri de inițiativă cetățenească, instituții cum ar fi biserica, școala, etc. Rolul acestor agenți în impulsivarea proceselor de dezvoltare locală este foarte important, ei fiind mai ales în mediul rural cei care au cea mai mare influență asupra procesului de dezvoltare locală. Tehnica folosită de noi pentru a stabili implicarea acestor agenți în dezvoltarea locală este cea a anchetei sociologice. Aici suntem interesați nu doar de implicarea agenților enumerați mai sus în dezvoltarea comunității în care trăiesc, dar și de imaginea pe care o au aceștia în cadrul comunității din care provin.

În urma analizei SWOT sunt identificate punctele forte și cele slabe, oportunitățile de dezvoltare, dar și pericolele existente la nivelul unei comunități. Acest tip de analiză permite identificarea direcțiilor de dezvoltare locală. Până la nivelul acestei etape culegerea și analiza datelor existente poate fi făcută doar de grupul de analiză care coordonează activitățile privind elaborarea strategiei de dezvoltare.

La acest capitol în elaborarea strategiilor de dezvoltare am inclus două puncte esențiale și anume:

a) Obiective strategice de dezvoltare

b) Obiective operaționale.

Primul punct cuprinde: enumerarea obiectivelor pentru care a fost elaborată strategia; menționarea metodologiei de elaborare și a agenților de dezvoltare locală implicați în procesul elaborării strategiei de dezvoltare, precum și identificarea câtorva domenii strategice de dezvoltare. Aceste domenii vor fi utilizate cu prioritate și în identificarea obiectivelor operaționale.

La al doilea punct al acestei faze sunt prezentate obiectivele operaționale de dezvoltare în teritoriul supus investigației. Programul operativ de dezvoltare locală trebuie gândit de către grupul

de lucru ca un sistem coerent privind dezvoltarea localității/micro-regiunii/regiunii. În alegerea subprogramelor, cel mai important considerent trebuie să fie inițierea unor proiecte de dezvoltare convergente în vederea atingerii obiectivelor stabilite. Condiția de bază pentru dezvoltare locală este păstrarea tradițiilor economice și sociale comunitare. Astfel se ajunge la situația în care, pe baza realității existente se pun bazele dezvoltării durabile a comunității.

Promovarea strategiei la nivel local, județean și regional

Un important instrument de lucru în întreaga perioadă de elaborare a Strategiei de dezvoltare durabilă a fost acțiunea de consultare a comunității locale, care a permis implicarea directă a populației și extragerea opiniilor acestora care, de fapt, reprezintă nevoile și aspirațiile locuitorilor comunei.

Printr-o serie de activități de informare, cât și de sondare a opiniei publice, urmate de activitatea de consultare prin organizarea unei dezbateri publice pe tema proiectului de strategie s-a inițiat, pe plan local, un permanent parteneriat ce va permite participarea comunității la procesul de luare a deciziilor. Acest plan de consultare a permis prelucrarea proiectului

de strategie inițial astfel încât, acesta să poată fi asumat de întreaga comunitate locală. După aprobarea în Consiliul local, autoritățile locale trebuie să promoveze Strategia de dezvoltare locală a comunei prin toate mijloacele și cu toate ocaziile la nivel local, județean și regional.

Capitolul II

II.1 Corelarea strategiei cu documentele strategice la nivel european, național, regional

Strategia de dezvoltare locala a comunei VÂLCELE pentru perioada 2022-2027, va fi implementata în conformitate cu prevederile Cadrului Strategic Comun european 2021-2027, ale Regulamentelor europene aferente, precum și în corelare cu documentele strategice la nivel național, regional și județean.

Răspunsul UE la Agenda 2030 este de a integra cele 17 ODD în politicile publice ale Uniunii, în scopul sprijinirii efortului global de construire a unui viitor durabil în colaborare cu partenerii săi. Cele 17 ODD sunt deja urmărite de multe dintre politicile Uniunii Europene, iar România, ca membră a acestei comunități, își propune prin această strategie abordarea integrată a obiectivelor din Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă.

Liniile directoare strategice ale Uniunii Europene indică trei priorități:

- I. *Îmbunătățirea atractivității Statelor Membre, regiunilor și orașelor, prin îmbunătățirea accesibilității, asigurarea unui nivel și a unei calități adecvate a serviciilor și protejarea mediului înconjurător.*
- II. *Încurajarea inovării, antreprenoriatului și dezvoltarea economiei bazate pe cunoaștere, prin promovarea capacității de cercetare-inovare, inclusiv a noilor instrumente TIC.*
- III. *Crearea de noi locuri de muncă, mai bine plătite, prin atragerea de noi persoane în procesul de ocupare și în activități antreprenoriale, îmbunătățirea adaptabilității lucrărilor și a firmelor și investițiile în capitalul uman.*

Conectarea Europei – are scopul de a accelera investițiile pe termen lung, căi ferate, rețele energetice, conducte și rețele de mare viteză în bandă largă:

Ameliorarea legăturilor de transport – investiții în proiecte de infrastructură menite să faciliteze transportul de mărfuri și călători, în special între vestul și estul Europei. Investițiile se vor axa pe moduri de transport ecologice și durabile.

Conectarea rețelilor energetice – realizarea de conexiuni între țările UE, care să faciliteze furnizarea energiei – atât acelei tradiționale, cât și a energiei provenind din surse regenerabile.

Sprijinirea rețelilor digitale de mare viteză – crearea de rețele în bandă largă și furnizarea de servicii digitale paneuropene. Se vor acord subvenții pentru crearea infrastructurii necesare în

vederea introducerii serviciilor de identificare digitală, precum și a serviciilor electronice în domeniul achizițiilor publice, sănătății, justiției și operațiunilor vamale. Banii vor fi utilizați pentru a asigura conectarea și interoperabilitatea serviciilor naționale.

II.2. Corelarea cu Cadrul Strategic de Dezvoltare a României 2021 – 2027

Strategia de Dezvoltare Durabilă a României stabilește obiective concrete pentru trecerea, într-un interval de timp rezonabil și realist, la modelul de dezvoltare generator de valoare adăugată înaltă, propulsat de interesul pentru cunoaștere și inovare, orientat spre îmbunătățirea continuă a calității vieții și a relațiilor dintre ei în armonie cu mediul natural.

Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030, trasează obiectivele de dezvoltare durabilă pentru perioada 2021-2027:

România, în calitate de stat membru al Organizației Națiunilor Unite (ONU) și Uniunii Europene (UE), și-a exprimat adeziunea la cele 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD) ale Agendei 2030, adoptată prin Rezoluția Adunării Generale a ONU A/RES/70/1, în cadrul Summit-ului ONU pentru Dezvoltare Durabilă din septembrie 2015. Concluziile Consiliului UE, adoptate în data de 20 iunie 2017, „Un viitor durabil al Europei: răspunsul UE la Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă” reprezintă documentul politic asumat de statele membre ale UE privind implementarea Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă.

Prin această strategie, România își stabilește cadrul național pentru susținerea Agendei 2030 și implementarea setului de 17 ODD. Strategia susține dezvoltarea României pe trei piloni principali, respectiv economic, social și de mediu. Strategia este orientată către cetățean și se concentrează pe inovație, optimism, reziliență și încrederea că statul servește nevoile fiecărui cetățean, într-un mod echitabil, eficient și într-un mediu curat, în mod echilibrat și integrat.

II.2.1 Obiective de dezvoltare durabila la nivel national

Ca orientare generală, strategia vizează realizarea următoarelor obiective strategice pe termen scurt, mediu și lung:

ODD 1: Eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context

Sărăcia este o problemă atât la nivel local cât și la nivel regional, respectiv global. Globalizarea a contribuit la eradicarea sărăciei absolute, însă este necesară continuarea eforturilor pentru a reduce și sărăcia relativă și pentru a asigura o viață demnă pentru toți.

În acest scop, Agenda 2030 țintește segmentele periferice din societate și încurajează transformarea societății într-o direcție care să asigure cetățenilor o viață demnă și prosperă. Abordările care vizează eradicarea sărăciei, propuse pentru atingerea acestui scop, includ reducerea numărului celor care au risc ridicat de sărăcie și promovarea incluziunii sociale.

Țintele:

1.1. Până în 2030, eradicarea sărăciei extreme pentru toți oamenii de pretutindeni, măsurată în prezent ca număr de persoane care trăiesc cu mai puțin de 1,25 \$ pe zi.

1.2. Până în 2030, reducerea cu cel puțin jumătate a numărului de bărbați, femei și copii de toate vârstele care trăiesc în sărăcie în toate dimensiunile acesteia, potrivit definițiilor naționale.

1.3. Implementarea unor sisteme de protecție socială adecvate la nivel național și a măsurilor necesare, inclusiv implementarea venitului minim garantat, pentru o acoperire substanțială a celor săraci și vulnerabili până în 2030.

1.4. Până în 2030, asigurarea faptului că toți bărbații și toate femeile, în special cei săraci și vulnerabili, au drepturi egale la resursele economice, precum și acces la serviciile de bază, dreptul la proprietate și control asupra terenurilor și a altor forme de proprietate, moștenire, resurse naturale, tehnologii noi potrivite și servicii financiare, inclusiv de microfinanțare.

1.5. Până în 2030, crearea rezilienței celor săraci și aflați în situații vulnerabile și reducerea expunerii și vulnerabilității acestora la evenimente extreme legate de climă și alte șocuri și dezastre economice, sociale și de mediu.

1.6. Crearea unui cadru de politici adecvat la nivel național, regional și internațional, bazat pe strategii de dezvoltare orientate către cei săraci și sensibile la aspectele de gen, pentru a susține investițiile în acțiuni de reducere a sărăciei.

ODD2: Eradicarea foametei, asigurarea securității alimentare, îmbunătățirea nutriției și promovarea unei agriculturi durabile.

Agricultura este importantă pentru întreaga societate. Dacă dorim o societate mai sănătoasă, trebuie să ajungem la o agricultură sustenabilă. România deține locul al șaselea în Europa din perspectiva dimensiunii terenurilor agricole. Pentru această țară este o prioritate eficiența agricolă și limitarea deșeurilor alimentare.

Agenda 2030 țintește eradicarea foametei și securitatea alimentară prin creșterea productivității agricole și prin reducerea deșeurilor alimentare.

Țintele:

2.1 Până în 2030, eradicarea foametei și asigurarea accesului tuturor, în special al celor săraci și în situații vulnerabile, inclusiv sugari, la produse alimentare sigure, nutritive și suficiente pe tot parcursul anului.

2.2 Până în 2030, eradicarea tuturor formelor de malnutriție, inclusiv atingerea până în 2025 a Țintelor convenite la nivel internațional cu privire la greutatea și talia joasă la copiii sub vârsta de 5 ani, și abordarea necesităților nutriționale ale adolescentelor, femeilor însărcinate și celor care alăptează, cât și a persoanelor în vârstă.

2.3 Până în 2030, dublarea productivității agricole și veniturilor micilor producători agricoli, în special femei, populațiile indigene, fermieri, păstori și pescari, inclusiv prin accesul sigur și egal la terenuri, alte resurse și factori de producție, cunoștințe, servicii financiare, piețe și oportunități pentru crearea valorii adăugate și angajarea în activități non-agricole.

2.4 Până în 2030, asigurarea unor sisteme de producție alimentară durabile și implementarea unor practici agricole reziliente, care sporesc productivitatea și producția, contribuie la menținerea ecosistemelor, consolidează capacitățile de adaptare la schimbări climatice, condiții meteorologice extreme, secetă, inundații și alte dezastre și care îmbunătățesc în mod progresiv calitatea terenurilor și solului.

2.5 Până în 2020, menținerea diversității genetice a semințelor, plantelor cultivate și animalelor de fermă și domestice și a speciilor lor sălbatice înrudite, inclusiv prin bănci de semințe și plante gestionate corect și diversificate la nivel național, regional și internațional, precum și promovarea accesului și un schimb corect și echitabil al beneficiilor care rezultă din utilizarea resurselor genetice și cunoștințelor tradiționale asociate, conform acordurilor internaționale.

2.6 Adoptarea măsurilor necesare pentru buna funcționare a piețelor de produse agro-alimentare și facilitarea accesului în timp util la informații de piață, inclusiv privind rezervele de alimente, pentru limitarea volatilității extreme a prețurilor la alimente.

ODD3: Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării tuturor, la orice vârstă

Îmbunătățirea accesului la servicii de asistență medicală de calitate este esențială pentru funcționarea adecvată a unei societăți durabile. Asistența medicală trebuie să fie modernă și să aibă un caracter umanist. Bineînțeles, trebuie asigurată o ambianță adecvată pentru vieți sănătoase și pentru promovarea bunăstării tuturor, la orice vârstă. În plus, abordarea domeniului trebuie întărită prin prevenire. Totodată, este necesară promovarea unui mod de viață sănătos, incluzând combaterea unor obiceiuri negative (ex. fumatul), încurajarea stilului proactiv și favorizarea activităților sociale. Abordarea sănătății și

bunăstării trebuie să includă și abordarea bolilor psihice, boli care sunt de multe ori neglijate sau stigmatizate.

Țintele:

Îmbunătățirea accesului la servicii de asistență medicală de calitate este esențială pentru funcționarea adecvată a unei societăți durabile. Asistența medicală trebuie să fie modernă și să aibă un caracter umanist. Bineînțeles, trebuie asigurată o ambianță adecvată pentru vieți sănătoase și pentru promovarea bunăstării tuturor, la orice vârstă. În plus, abordarea domeniului trebuie întărită prin prevenire. Totodată, este necesară promovarea unui mod de viață sănătos, incluzând combaterea unor obiceiuri negative (ex. fumatul), încurajarea stilului proactiv și favorizarea activităților sociale. Abordarea sănătății și bunăstării trebuie să includă și abordarea bolilor psihice, boli care sunt de multe ori neglijate sau stigmatizate.

3.1 Până în 2030, reducerea ratei globale a mortalității materne la mai puțin de 70 de cazuri la 100.000 de nașcuți-vii.

3.2 Până în 2030, eliminarea deceselor care pot fi prevenite în rândul nou-născuților și copiilor până la 5 ani, toate țările având scopul de a reduce mortalitatea neonatală la cel mult 12 decese la 1.000 nașcuți-vii și mortalitatea copiilor până la 5 ani la cel mult 25 decese la 1000 nașcuți-vii.

3.3 Până în 2030, eliminarea epidemiilor de SIDA, tuberculoză, malarie și boli tropicale neglijate, precum și combaterea hepatitei, bolilor condiționate de apă și a altor boli transmisibile.

3.4 Până în 2030, reducerea cu o treime a mortalității premature cauzate de boli netransmisibile prin prevenire, tratare și promovarea sănătății mintale și a bunăstării.

3.5 Întărirea prevenirii și tratamentului abuzului de substanțe, inclusiv abuzul de droguri și substanțe narcotice și a consumului excesiv de alcool

3.6 Până în 2020, înjumătățirea numărului global de decese și raniri cauzate de accidente rutiere.

3.7 Până în 2030, asigurarea accesului universal la serviciile de sănătate sexuală și reproductivă, inclusiv pentru planificarea familiei, informare și educație, precum și integrarea sănătății reproducerii în strategiile și programele naționale

3.8 Realizarea acoperirii universale în domeniul sănătății, inclusiv protecția riscurilor financiare, accesul la servicii esențiale de sănătate calitative și accesul la medicamente de bază

3.9 Până în 2030, reducerea substanțială a numărului de decese și bolilor provocate de produsele chimice periculoase, de poluare și de contaminarea aerului, apei și a solului.

3.10 Creșterea considerabilă a finanțării sistemului de sănătate și recrutare, dezvoltare, instruire și menținere a personalului medical în țările în curs de dezvoltare, în special în statele mai puțin dezvoltate și statele insulare în curs de dezvoltare.

ODD4: Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți.

Accesul la educația de calitate este esențial pentru funcționarea adecvată a unei societăți durabile. În general, educația este considerată, în mod greșit,

doar un proces care precede intrarea pe piața forței de muncă. Educația ar trebui să fie tratată ca un proces care se derulează pe tot parcursul vieții, indiferent de vârstă. În acest scop, pot fi încurajate inovația și meritocrația, respectiv conduita și emanciparea. Ca să ne apropiem de acest scop, trebuie redus abandonul școlar și este necesară îmbunătățirea sistemului educațional, indiferent de locația geografică și de domeniu, respectiv proveniență. Dezvoltarea durabilă înseamnă, în esență, asigurarea unor condiții bune pe această planetă pentru generațiile viitoare. Așadar, din perspectiva Agendei 2030, educația este o temă fundamentală.

Țintele:

4.1 Până în 2030, asigurarea faptului că toate fetele și toți băieții absolvă învățământul primar și secundar gratuit, echitabil și calitativ, care să conducă la rezultate relevante și eficiente pe planul învățării.

4.2 Până în 2030, asigurarea faptului că toate fetele și toți băieții au acces la dezvoltarea timpurie de calitate, îngrijire și educația preșcolară, astfel încât să fie pregătiți pentru învățământul primar.

4.3 Până în 2030, asigurarea accesului egal pentru toate femeile și toți bărbații la educație tehnică, vocațională și terțiară, inclusiv universitară, accesibilă și calitativă.

4.4 Până în 2030, creșterea substanțială a numărului de tineri și adulți care detin competențe relevante, inclusiv competențe tehnice și vocaționale, care să faciliteze angajarea, crearea de locuri de muncă decente și antreprenoriatul.

4.5 Până în 2030, eliminarea disparităților între sexe în educație și asigurarea accesului egal la toate nivelurile de învățământ și formare profesională a persoanelor vulnerabile, inclusiv a persoanelor cu dizabilități, a populațiilor indigene și a copiilor aflați în situații vulnerabile.

4.6 Până în 2030, asigurarea faptului că toți tinerii și o proporție substanțială a adulților, atât bărbați, cât și femei, dispun de competențe elementare, precum alfabetizarea și aritmetica elementară.

4.7 Până în 2030, asigurarea faptului că toți elevii dobândesc cunoștințele și competențele necesare pentru promovarea dezvoltării durabile, inclusiv, printre altele, prin educația pentru dezvoltare durabilă și stiluri de viață durabile, drepturile omului, egalitatea de gen, promovarea unei culturi a păcii și non-violenței, cetățenia globală și aprecierea diversității culturale și a contribuției culturii la dezvoltarea durabilă.

4.8 Construirea și modernizarea infrastructurii în instituțiile de învățământ astfel încât să corespundă necesităților copiilor, fetelor și băieților și persoanelor cu dizabilități și oferirea unui mediu de învățământ sigur, non-violent și incluziv pentru toți.

ODD5: Realizarea egalității de gen și împuternicirea tuturor femeilor și a fetelor

Egalitatea între genuri poate fi considerată un indicator pentru societățile dezvoltate. Populația globală include peste 50% femei, totuși, există numeroase inegalități între persoanele de sex masculin și cele de sex feminin, de exemplu

salarii mai mici, violență domestică, probleme de emancipare. Genul cu care se naște cineva nu influențează demnitatea și calitatea vieții în societățile dezvoltate.

Țintele:

- 5.1. Eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva tuturor femeilor și fetelor de pretutindeni
- 5.2. Eliminarea tuturor formelor de violență împotriva femeilor și fetelor, în sferele publice și private, inclusiv a traficului, exploatarei sexuale și a altor tipuri de exploatare.
- 5.3. Eliminarea tuturor practicilor dăunătoare, precum căsătoriile cu copii, timpurii și forțate, cât și mutilarea genitală a femeilor
- 5.4. Recunoașterea și aprecierea îngrijirii neremunerate și a muncii casnice prin furnizarea de servicii publice, infrastructură și politici de protecție socială și promovarea responsabilității partajate în gospodărie și familie, după caz la nivel național.
- 5.5. Asigurarea participării depline și eficiente a femeilor și a egalității de șanse la ocuparea de posturi de conducere la toate nivelurile de luare a deciziilor în viața politică, economică și publică.
- 5.6. Asigurarea accesului universal la sănătatea sexuală și reproductivă și a drepturilor reproductive, în conformitate cu prevederile Programului de acțiuni al Conferinței Internaționale pentru Populație și Dezvoltare și ale Platformei de acțiune de la Beijing și a documentelor finale ale conferințelor de revizuire ale acestora.

ODD 6: Asigurarea disponibilității și managementului durabil al apei și igienei pentru toți

Asigurarea disponibilității și managementului durabil al apei, respectiv sanitație pentru toți sunt aspirații fundamentale ale cetățenilor. Este responsabilitatea statului asigurarea disponibilității apei și sanitației pentru toți. Acest obiectiv include teme variate, de la protecția ecosistemelor acvatice și a Deltei Dunării, până la creșterea eficienței în domeniul managementului și aprovizionarea populației cu apă curată, potabilă.

Țintele:

- 6.1 Până în 2030, realizarea accesului universal și echitabil la apă potabilă sigură și la prețuri accesibile pentru toți.
- 6.2 Până în 2030, realizarea accesului la condiții sanitare și de igienă adecvate și echitabile pentru toți și eliminarea defecării în aer liber, acordând o atenție specială nevoilor femeilor și fetelor și celor în situații vulnerabile.

6.3 Până în 2030, îmbunătățirea calității apei prin reducerea poluării, eliminarea depozitării deșeurilor și reducerea la minimum a produselor chimice și materialelor periculoase, înjumătățind proporția apelor uzate netratate și sporind substanțial reciclarea și reutilizarea sigură la nivel global.

6.4 Până în 2030, creșterea substanțială a eficienței de utilizare a apei în toate sectoarele și asigurarea unui proces durabil de captare și furnizare a apei potabile, pentru a face față deficitului de apă și pentru a reduce substanțial numărul de persoane care suferă de deficit de apă.

6.5 Până în 2030, implementarea managementului integrat al resurselor de apă la toate nivelurile, inclusiv, dacă este cazul, prin cooperarea transfrontalieră.

6.6 Până în 2020, protejarea și restabilirea ecosistemelor legate de apă, inclusiv munți, păduri, zone umede, râuri, rezervoare acvifere și lacuri

6.7 Susținerea și fortificarea participării comunităților locale în îmbunătățirea managementului în domeniul apei și sanitației.

ODD 7: Asigurarea accesului tuturor la energie la prețuri accesibile, într-un mod sigur, durabil și modern.

Cerința pentru energia electrică este în creștere; noi, ca societate, trebuie să fim pregătiți și este necesar să ne adaptăm. Energia durabilă înseamnă de fapt energie regenerabilă. Conform datelor Eurostat, aportul energiei regenerabile în România a crescut de la 17,1% (2006) la 24,8 (2015); așadar, am depășit cu 5 ani ținta stabilită de UE pentru 2020. Doar prin încurajarea energiei regenerabile și a inovației în domeniu este posibil pentru societatea noastră să mențină progresul tehnologic și, în același timp, să protejeze natura, respectiv să atenueze efectele schimbărilor climatice.

Țintele:

7.1 Până în 2030, asigurarea accesului universal la servicii energetice accesibile, sigure și moderne

7.2 Până în 2030, creșterea semnificativă a ponderii energiei din surse regenerabile în mixul energetic global

7.3 Până în 2030, dublarea ratei globale de îmbunătățire a eficienței energetice

ODD 8: Promovarea unei creșteri economice susținute, deschisă tuturor și durabilă, a ocupării depline și productive a forței de muncă și asigurarea de locuri de muncă decente pentru toți.

Dezvoltarea durabilă încurajează delimitarea creșterii economice de aspectele negative de mediu; În plus, ea pune accent și pe aspectele sociale. Acest scop implică o creștere economică sustenabilă și promovează munca decentă pentru toți indiferent de gen, locație geografică și descendență. În acest context, devine vitală abordarea din perspectiva ”nimeni nu rămâne în urmă”. Acest scop include facilitarea întreprinderilor mici și mijlocii, diversificarea economiei și extinderea procedurii la regiunile în dezvoltare.

Țintele:

8.1 Susținerea creșterii economice pe cap de locuitor în conformitate cu situația națională și, în special, creșterea Produsului Intern Brut cu cel puțin 7 la sută pe an în țările cel mai puțin dezvoltate

8.2 Atingerea unor niveluri mai ridicate ale productivității prin diversificare, modernizarea tehnologică și inovație, inclusiv prin accent pe sectoarele cu valoare adăugată sporită și utilizarea intensivă a forței de muncă

8.3 Promovarea unor politici orientate spre dezvoltare care susțin activitățile productive, crearea locurilor de muncă decente, antreprenoriatul, creativitatea și inovația, și care încurajează formalizarea și creșterea întreprinderilor micro, mici și mijlocii, inclusiv prin acces la servicii financiare

8.4 Îmbunătățirea progresivă, până în 2030, a eficienței resurselor globale pentru consum și producție, și decuplarea creșterii economice de degradarea mediului, în conformitate cu Cadrul pentru 10 ani al programelor privind consumul și producția durabilă, în frunte cu țările dezvoltate.

8.5 Până în 2030, angajarea completă și productivă și muncă decentă pentru toate femeile și toți bărbații, inclusiv pentru tineri și persoanele cu dizabilități, precum și remunerarea egală pentru munca de valoare egală.

8.6 Până în 2020, reducerea substanțială a proporției tinerilor fără un loc de muncă, fără educație sau formare.

8.7 Măsuri imediate și eficiente pentru eradicarea muncii forțate, eliminarea sclaviei moderne și a traficului de ființe umane, și asigurarea interzicerii și eliminării celor mai grave forme ale muncii copiilor, inclusiv recrutarea și utilizarea copiilor soldați, iar până în 2025, eliminarea muncii copiilor în toate formele sale.

8.8 Protecția dreptului la muncă și promovarea mediilor de lucru sigure și securizate pentru toți lucrătorii, inclusiv lucrătorii migranți, în special femeile migrante, și cei în locuri de muncă precare.

8.9 Până în 2030, elaborarea și implementarea politicilor pentru promovarea unui turism durabil care creează locuri de muncă și promovează cultura și produsele locale.

8.10 Consolidarea capacității instituțiilor financiare interne pentru a încuraja și a extinde accesul la servicii bancare, de asigurări și servicii financiare pentru toți.

ODD 9: Construirea unor infrastructuri rezistente, promovarea industrializării durabile și încurajarea inovației

Epoca modernă a adus un mod de viață accelerat. În această eră pot fi competitive doar acele țări care încurajează inovația pe lângă o infrastructură rezilientă și o industrie durabilă. Aceste trei aspecte sunt, bineînțeles, interconectate între ele. Infrastructura modernă este vitală pentru creșterea economică, adică o infrastructură durabilă constituie baza unei industrii sustenabile. Mai mult, inovația este esențială pentru o industrie eficientă și durabilă. Așadar, inovația este indispensabilă din perspectiva competitivității în secolul al XXI-lea.

Țintele:

9.1 Dezvoltarea infrastructurii calitative, fiabile, durabile și puternice, inclusiv infrastructura regională și transfrontalieră, pentru a sprijini dezvoltarea economică și bunăstarea oamenilor, cu accent pe accesul larg și echitabil pentru toți

9.2 Promovarea industrializării incluzive și durabile, până în 2030, sporirea semnificativă a ratei de ocupare și a Produsului Intern Brut în industrie, în conformitate cu circumstanțele naționale, și dublarea acestei cote în țările cel mai puțin dezvoltate.

9.3 Creșterea accesului întreprinderilor mici industriale și de altă natură, în special din țările în curs de dezvoltare, la servicii financiare, inclusiv la credite accesibile, și integrarea acestora în lanțuri valorice și piețe externe.

9.4 Până în 2030, modernizarea infrastructurii și reabilitarea industriilor pentru a deveni durabile, cu eficiență sporită în utilizarea resurselor și adoptare sporită a tehnologiilor și proceselor industriale curate și ecologice, toate țările luând măsuri în conformitate cu capacitățile respective ale acestora.

9.5 Întărirea cercetării științifice, modernizarea capacităților tehnologice ale sectoarelor industriale în toate țările, în special țările în curs de dezvoltare, până în 2030; încurajarea inovațiilor și creșterea semnificativă a numărului de angajați în cercetare și dezvoltare la 1 milion de locuitori și a cheltuielilor publice și private de cercetare și dezvoltare.

9.6 Creșterea semnificativă a accesului la tehnologii informaționale și comunicaționale și promovarea accesului universal la internet în țările slab dezvoltate până în 2020.

ODD 10: Reducerea inegalităților în interiorul țărilor și între țări

Inegalitatea este una dintre cele mai mari obstacole în procesul de dezvoltare al unei societăți durabile. Inegalitatea poate să apară în diferite domenii cum ar fi problemele de gen, dificultățile în educație, aspectele financiare, etc. Acest scop accentuează caracterul ideal, meritocratic al societății și totodată permite tuturor accesul la resurse.

Țintele:

- 10.1. Până în 2030, realizarea și susținerea în mod progresiv a creșterii veniturilor pentru 40 la sută din limita de jos a populației, la o rată mai mare decât media națională
- 10.2. Până în 2030, abilitarea și promovarea incluziunii sociale, economice și politice a tuturor, indiferent de vârstă, sex, dizabilitate, rasă, etnie, origine, religie sau statut economic sau de altă natură.
- 10.3. Asigurarea oportunităților egale și reducerea inegalității rezultatelor, inclusiv prin eliminarea legilor, politicilor și practicilor discriminatorii, și promovarea legislației, politicilor și acțiunilor corespunzătoare în acest sens.
- 10.4. Adoptarea politicilor, în special fiscale, salariale și de protecție socială, în scopul realizării progresive a unei egalități sporite.
- 10.5. Perfecționarea reglementării și monitorizării piețelor și instituțiilor financiare globale și consolidarea implementării acestor reglementări
- 10.6. Asigurarea reprezentării și vocii puternice pentru țările în curs de dezvoltare în procesele decizionale din cadrul instituțiilor economice și financiare internaționale globale, pentru a oferi instituții mai eficiente, credibile, responsabile și legitime.
- 10.7. Facilitarea migrației și mobilității ordonate, sigure, reglementate și responsabile a persoanelor, inclusiv prin implementarea unor politici de migrație planificate și bine gestionate.

ODD 11: Dezvoltarea orașelor și a așezărilor umane pentru ca ele să fie deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile.

În România, aportul populației urbane a crescut la 55 % (2016) de la 34% (1960). Acest aport este în creștere, așadar este o necesitate pentru orașe să se adapteze la această situație. Orașele trebuie să fie deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile. În plus, orașele trebuie să combată formele de înstrăinare. Trebuie să ținem cont și de comunitățile rurale, și să asigurăm cetățenilor condiții pentru o viață demnă, indiferent de ambianța aleasă de ei.

Țintele:

11.1 Până în 2030, accesul tuturor la locuințe și servicii de bază adecvate, sigure și la prețuri accesibile și modernizarea cartierelor sărace.

11.2 Până în 2030, asigurarea accesului la sisteme de transport sigure, la prețuri echitabile, accesibile și durabile pentru toți, îmbunătățirea siguranței rutiere, în special prin extinderea rețelelor de transport public, acordând o atenție deosebită nevoilor celor aflați în situații vulnerabile, femei, copii, persoane cu dizabilități și în etate.

11.3 Până în 2030, consolidarea urbanizării incluzive și durabile și a capacității pentru planificarea și gestionarea participativă, integrată și durabilă a așezărilor umane în toate țările.

11.4 Consolidarea eforturilor de protecție și salvagardare a patrimoniului cultural și natural mondial.

11.5 Până în 2030, reducerea semnificativă a numărului de decese și a numărului de persoane afectate și scăderea substanțială a pierderilor economice directe în raport cu Produsul Intern Brut la nivel global, cauzate de dezastre, inclusiv dezastrele legate de apă, cu un accent pe protecția celor săraci și a persoanelor aflate în situații vulnerabile.

11.6 Până în 2030, reducerea pe cap de locuitor a impactului negativ asupra mediului în orașe, inclusiv prin acordarea unei atenții deosebite calității aerului și gestionării deșeurilor municipale și de alt tip.

11.7 Până în 2030, asigurarea accesului universal la spații verzi și publice sigure, incluzive și accesibile, în special pentru femei și copii, persoane în etate și cele cu dizabilități.

11.8 Stimularea conexiunilor pozitive economice, sociale și de mediu între localitățile urbane, periurbane și rurale prin întărirea planificării la nivel național și regional.

ODD 12: Asigurarea unor tipare de consum și producție durabile

Noțiunile de consum și producție constituie termene fundamentale în economie. Când producția și consumul devin durabile, se decuplează creșterea economică de schimbarea climatică. Acest scop include atât conștientizarea resurselor finite cât și aplicarea măsurilor sustenabile, așadar în acest mod se proiectează, pentru descendenții noștri, o ambianță similară celei actuale. Această abordare are drept consecință un comportament mai conștient, incluzând o producție mai eficientă, un management durabil al deșeurilor și, în general, activități în concordanță cu principiile protecției mediului.

Țintele:

12.1 Implementarea Cadrului de 10 ani de programe pentru modelele de consum și producție durabile, toate țările luând măsuri, în frunte cu țările dezvoltate, ținând cont de dezvoltarea și capacitățile țărilor în curs de dezvoltare.

12.2 Până în 2030, realizarea gestionării durabile și utilizării eficiente a resurselor naturale.

12.3 Până în 2030, înjumătățirea pe cap de locuitor la nivel mondial a risipei de alimente la nivel de vânzare cu amănuntul și de consum și reducerea pierderilor de alimente de-a lungul lanțurilor de producție și de aprovizionare, inclusiv a pierderilor post-recoltare.

12.4 Până în 2020, realizarea managementului ecologic al substanțelor chimice și a tuturor deșeurilor pe parcursul ciclului de viață al acestora, în conformitate cu cadrele convenite la nivel internațional, și reducerea semnificativă a emisiilor acestora în aer, apă și sol, în scopul de a reduce la minimum efectele adverse ale acestora asupra sănătății umane și a mediului.

12.5 Până în 2030, reducerea semnificativă a generării de deșeuri, prin prevenire, reducere, reciclare și reutilizare.

12.6 Încurajarea companiilor, în special a companiilor mari și transnaționale, să adopte practici durabile și să integreze informațiile privind durabilitatea în ciclul de raportare.

12.7 Promovarea practicilor durabile de achiziții publice, în conformitate cu politicile și prioritățile naționale.

12.8 Până în 2030, oamenii de pretutindeni trebuie să dețină informații relevante și să fie sensibilizați pe tema dezvoltării durabile și a unui stil de viață în armonie cu natura.

*ODD 13: Luarea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor**

Schimbarea climei este o realitate, fiind necesară luarea unor măsuri urgente pentru a limita impactul acesteia. Agenda 2030 propune și descifrarea cauzelor (antropice) în privința schimbării climei, însă, probabil cel mai important aspect rămâne să anticipăm problemele estimabile și să propunem soluții viabile pentru aceste situații. Efectele schimbării climatice se manifestă în toate domeniile vieții, incluzând aspectele de sănătate, de calitatea a vieții și pierderea accelerată a biodiversității. Doar acțiunile coordonate la nivel global pot atenua consecințele și pot avea impact semnificativ în acest sens.

Țintele:

13.1. Consolidarea rezilienței și capacității de adaptare la riscurile legate de climă și dezastrele naturale în toate țările.

13.2 Integrarea măsurilor privind schimbările climatice în politici, strategii și planuri naționale.

13.3 Îmbunătățirea educației, sensibilizării și capacităților umane și instituționale privind atenuarea schimbărilor climatice, adaptarea, reducerea impactului și alerta timpurie.

ODD 14: Conservarea și utilizarea durabilă a oceanelor, mărilor și a resurselor marine pentru o dezvoltare durabilă

Omenirea nu depinde de mediul acvatic doar prin pescuit, comerț și transport, ci depinde fundamental de această ambianță. Majoritatea oxigenului din atmosferă (aproximativ 70%) este produsă de plantele

marine, aşadar, putem doar estima cât sunt de importante aceste medii acvatice pentru ecosistemul nostru, şi este evidentă necesitatea protecţiei naturii şi în acest sens. Schimbarea climei şi comportamentul nedurabil constituie principalele ameninţări pentru oceane şi mări. Având 245 km de coastă marină, România trebuie să-şi îndeplinească şi în mod nemijlocit rolul în protecţia mărilor şi a resurselor marine.

Țintele:

14.1 Până în 2025, prevenirea şi reducerea semnificativă a poluării marine de toate tipurile, în special de la activităţile terestre, inclusiv poluarea cu deşeuri marine şi poluarea cu nutrienţi.

14.2 Până în 2020, gestionarea şi protecţia durabilă a ecosistemelor marine şi costale, pentru a evita impactele negative semnificative, inclusiv prin consolidarea rezistenţei acestora, şi luarea de măsuri pentru restaurarea acestora, pentru a avea oceane sănătoase şi productive.

14.3 Minimizarea şi gestionarea impactului acidificării oceanelor, inclusiv prin cooperare ştiinţifică sporită la toate nivelurile.

14.4 Până în 2020, reglementarea eficientă a pescuitului şi eliminarea pescuitului excesiv, ilegal, nedeclarat şi nereglementat şi a practicilor de pescuit distructive, şi implementarea planurilor de management bazate pe ştiinţă, pentru a restabili stocurile de peşte în cel mai scurt timp posibil, cel puţin la nivelurile care ar asigura un randament maxim durabil, după cum este determinat de caracteristicile biologice ale acestora.

14.5 Până în 2020, conservarea a cel puţin 10 la sută din zonele costale şi marine, în conformitate cu legislaţia naţională şi internaţională şi în baza celor mai bune evidenţe ştiinţifice disponibile.

14.6 Până în 2020, interzicerea formelor de subvenţionare a pescuitului care contribuie la capacitatea excedentară şi pescuitul excesiv, eliminarea subvenţiilor care contribuie la pescuitul ilegal, nedeclarat şi nereglementat şi abţinerea de la introducerea unor subvenţii noi de acest tip, recunoscând că tratamentul adecvat şi eficient, special şi diferenţiat pentru ţările cel mai puţin dezvoltate ar trebui să fie o parte integrantă a negocierii subvenţiilor pentru pescuit în cadrul Organizaţiei Mondiale a Comerţului.

14.7 Până în 2030, creşterea beneficiilor economice pentru statele insulare mici şi ţările cel mai puţin dezvoltate, din utilizarea durabilă a resurselor marine, inclusiv prin gestionarea durabilă a pescuitului, acvaculturii şi turismului

ODD 15: Protejarea, restaurarea şi promovarea utilizării durabile a ecosistemelor terestre, gestionarea durabilă a pădurilor, combaterea deăertificării, stoparea şi repararea degradării solului şi stoparea pierderilor de biodiversitate

Acest scop ţinteşte o temă vastă şi ne reaminteşte că şi noi, oamenii, facem parte din biosfera acestei planete. Pentru prima oară în istoria omenirii, am ajuns la un stadiu când oriunde ne ducem pe Pământ, ne putem da seama de impactul antropic. Oamenii de ştiinţă au propus să definim această nouă epocă geologică ca "Epoca Antropocenă",

sau Era Omenirii. Societatea umană are o "urmă" imensă pe Pământ, acest impact impune și o responsabilitate sporită, un management conștientizat și activități corelate în domeniul protecției mediului. Facem parte din biosferă și trebuie să ne îndeplinim rolul în condițiile actuale din perspectiva dezvoltării durabile.

Țintele:

15.1 Până în 2020, asigurarea conservării, restabilirii și utilizării durabile a ecosistemelor de apă dulce terestre și interioare și a serviciilor acestora, în special păduri, zone umede, munți și terenuri aride, în conformitate cu obligațiile prevăzute de acordurile internaționale

15.2 Până în 2020, promovarea implementării managementului durabil al tuturor tipurilor de păduri, stoparea defrișării, restabilirea pădurilor degradate și creșterea semnificativă a împăduririi și reîmpăduririi la nivel global

15.3 Până în 2030, combaterea deșertificării, restaurarea terenurilor și solurilor degradate, inclusiv a terenurilor afectate de deșertificare, secetă și inundații și depunerea de eforturi pentru a atinge o lume neutră din punct de vedere al degradării solului

15.4 Până în 2030, asigurarea conservării ecosistemelor montane, inclusiv a biodiversității acestora, în scopul de a spori capacitatea acestora de a oferi beneficii esențiale pentru dezvoltare durabilă

15.5 Luarea unor măsuri urgente și semnificative pentru a reduce degradarea habitatelor naturale, a stopa pierderea biodiversității și, până în 2020, a proteja și preveni extincția speciilor amenințate.

15.6 Promovarea distribuirii corecte și echitabile a beneficiilor care rezultă din utilizarea resurselor genetice și promovarea accesului corespunzător la aceste resurse, după cum este convenit la nivel internațional.

15.7 Luarea unor măsuri urgente pentru a stopa braconajul și traficul de specii de floră și faună protejate și abordarea cererii și ofertei de produse ilegale de specii sălbatice.

15.8 Până în 2020, introducerea măsurilor pentru a preveni introducerea și a reduce semnificativ impactul speciilor invazive asupra ecosistemelor terestre și acvatice și pentru a controla și eradica speciile prioritare.

15.9 Până în 2020, integrarea valorilor biodiversității și ecosistemelor în planificarea națională și locală, procesele de dezvoltare, strategii și planurile de reducere a sărăciei.

ODD 16: Promovarea unor societăți pașnice și incluzive pentru o dezvoltare durabilă, a accesului la justiție pentru toți și crearea unor instituții eficiente, responsabile și incluzive la toate nivelurile.

Dezvoltarea durabilă nu este doar o politică modernă, inteligentă, ci este și o paradigmă nouă despre funcționarea societății. Pentru a fi o abordare funcțională, dezvoltarea durabilă trebuie să aibă o bază solidă. Această abordare implică societăți pașnice unde beneficiile

dezvoltării durabile sunt accesibile pentru toți. În plus, acest context promovează accesul la justiție pentru toți și crearea unor instituții eficiente, responsabile și incluzive la toate nivelurile. Dezvoltarea durabilă poate deveni o abordare funcțională doar dacă societatea își va însuși și va trata această perspectivă ca pe o viziune proprie și cuprinzătoare.

Țintele:

- 16.1. Reducerea semnificativă a tuturor formelor de violență și ratelor de deces conexe, pretutindeni
- 16.2. Stoparea abuzului, exploatării, traficului și a tuturor formelor de violență și torturii copiilor.
- 16.3. Promovarea statului de drept la nivel național și internațional și asigurarea accesul egal la justiție pentru toți.
- 16.4. Până în 2030, reducerea semnificativă a fluxurilor ilicite financiare și de armament, consolidarea recuperării și returnării bunurilor furate și combaterea tuturor formelor de crimă organizată.
- 16.5 Reducerea semnificativă a corupției și dării de mită în toate formele sale.
- 16.6. Dezvoltarea instituțiilor eficiente, responsabile și transparente la toate nivelurile.
- 16.7. Asigurarea procesului decizional receptiv, incluziv, participativ și reprezentativ la toate nivelurile.
- 16.8. Extinderea și consolidarea participării țărilor în curs de dezvoltare în instituțiile de guvernare globală.
- 16.9. Până în 2030, asigurarea identității legale tuturor, inclusiv înregistrarea nașterii.
- 16.10. Asigurarea accesului public la informații și protejarea libertăților fundamentale, în conformitate cu legislația națională și acordurile internaționale.

ODD 17: Consolidarea mijloacelor de implementare și revitalizarea parteneriatului global pentru dezvoltare durabilă

Dezvoltarea durabilă poate fi considerată un proiect global. Noi, la nivel de țară, îndeplinim rolul nostru în acest proiect global. Trăim într-o lume globalizată, deci nu putem ignora ce se întâmplă în afara granițelor politice. Toate eforturile la diferite niveluri au ca scop comun schimbarea direcției dezvoltării într-un sens pozitiv. Problemele globale impun soluții globale, această abordare necesită și colaborare, respectiv finanțare internațională pentru atingerea obiectivelor din Agenda 2030. Procesul de transformare implică accesul la știința și tehnologia inovativă, dezvoltarea capacităților în concordanță cu principiile subsidiarității, modificarea comerțului și a economiei într-o direcție mai sustenabilă, și elaborarea variantei coerente privind politica dezvoltării durabile.

Țintele:

17.1. Consolidarea mobilizării resurselor interne, inclusiv prin suportul internațional pentru țările în curs de dezvoltare, pentru a îmbunătăți capacitatea națională de impozitare și colectarea altor venituri.

17.2. Țările dezvoltate își vor implementa pe deplin angajamentele privind asistența oficială de dezvoltare, inclusiv angajamentul mai multor țări dezvoltate de a atinge ținta de 0,7 la sută din AOD/PNB pentru țările în curs de dezvoltare și între 0,15 și 0,20 la sută din AOD/PNB pentru țările cele mai puțin dezvoltate; furnizorii AOD sunt încurajați să ia în considerare stabilirea unei ținte constând în asigurarea a cel puțin 0,20 la sută din AOD/PNB pentru țările cele mai puțin dezvoltate

17.3. Mobilizarea resurselor financiare suplimentare pentru țările în curs de dezvoltare din surse multiple

17.4. Susținerea țărilor în curs de dezvoltare în atingerea sustenabilității datoriiilor pe termen lung prin intermediul unor politici coordonate, care vizează stimularea finanțării datoriiilor, reducerea datoriiilor și restructurarea datoriiilor, după caz, și abordarea datoriei externe a țărilor sărace puternic îndatorate, pentru a reduce povara datoriei.

17.5. Adoptarea și implementarea regimurilor de promovare a investițiilor pentru țările cel mai puțin dezvoltate.

17.6. Consolidarea cooperării regionale și internaționale nord-sud, sud-sud și triunghiulare privind accesul la știință, tehnologie și inovații și îmbunătățirea schimbului de cunoștințe în condiții agreeate de comun acord, inclusiv printr-o mai bună coordonare între mecanismele existente, în special la nivelul Organizației Națiunilor Unite, și printr-un mecanism global de facilitare a tehnologiei.

17.7. Promovarea dezvoltării, transferului, diseminării și difuzării tehnologiilor prietenoase mediului pentru țările în curs de dezvoltare în condiții favorabile, inclusiv în termeni concesionali și preferențiali, în condiții agreeate de comun acord.

17.8. Operaționalizarea completă a băncii de tehnologii, a mecanismului de consolidare a capacităților în știință, tehnologie și inovare pentru țările cele mai puțin dezvoltate, până în 2017, și sporirea utilizării tehnologiei generice, în special a tehnologiei informației și comunicațiilor.

17.9. Consolidarea suportului internațional pentru implementarea eficientă și ținută a activităților de consolidare a capacităților în țările în curs de dezvoltare pentru a sprijini planurile naționale în implementarea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă, inclusiv prin cooperarea nord-sud, sud-sud și triunghiulară.

17.10. Promovarea sistemului de comerț multilateral universal, bazat pe reguli, deschis, nediscriminatoriu și echitabil în cadrul Organizației Mondiale a Comerțului, inclusiv prin încheierea negocierilor în cadrul Agendei de dezvoltare de la Doha.

17.11. Creșterea semnificativă a exporturilor țărilor în curs de dezvoltare, în special în vederea dublării cotei exporturilor la nivel mondial pentru țările cel mai puțin dezvoltate până în 2020.

17.12. Implementarea în timp util a accesului pe piață fără taxe vamale și fără cote pe o bază durabilă pentru toate țările cel mai puțin dezvoltate, în concordanță cu deciziile Organizației Mondiale a Comerțului, inclusiv prin asigurarea că normele preferențiale de origine aplicabile importurilor din țările cele mai puțin dezvoltate sunt transparente și simple, și contribuie la facilitarea accesului la piață.

17.13. Sporirea stabilității macroeconomice globale, inclusiv prin coordonarea politicilor și coerența politicilor.

17.14. Sporirea coerenței politicilor pentru dezvoltare durabilă

17.15. Respectarea spațiului de politici și a autorității fiecărei țări în a stabili și implementa politici de eradicare a sărăciei și dezvoltare durabilă.

17.16. Sporirea parteneriatului global pentru dezvoltare durabilă, complementat de parteneriate cu multiple părți interesate care mobilizează și distribuie cunoștințele, expertiza, tehnologiile și resursele financiare, pentru a sprijini realizarea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă în toate țările, în special în țările în curs de dezvoltare.

17.17. Încurajarea și promovarea parteneriatelor publice, publice-private și cu societatea civilă eficiente, în baza experienței și strategiilor de resurse ale parteneriatelor.

17.18. Până în 2020, sporirea suportului de consolidare a capacităților pentru țările în curs de dezvoltare, inclusiv pentru țările cel mai puțin dezvoltate și statele insulare mici în curs de dezvoltare, pentru a crește în mod semnificativ disponibilitatea datelor calitative, în timp util și fiabile, desegregate după venit, sex, vârstă, rasă, etnie, statut migrațional, dizabilități, localizare geografică și alte caracteristici relevante în contexte naționale.

17.19. Până în 2030, dezvoltarea, în baza inițiativelor existente, a măsurătorilor progresului privind dezvoltarea durabilă care completează produsul intern brut, și oferă suport pentru dezvoltarea capacităților statistice în țările în curs de dezvoltare.

II.3 Reperele procesului de programare 2021-2027

România se află în fața unei oportunități istorice. În perioada 2021-2027, Cadrul Financiar Multianual al UE și programul Next Generation EU vor aduce țării noastre aproape 80 de miliarde de euro, care vor fi utilizate pentru investiții în infrastructură, educație, sănătate, agricultură, mediu sau energie, precum și pentru modernizarea marilor sisteme publice. Aceste fonduri vor sprijini relansarea și transformarea economică a României. Astfel, politica bugetară se va baza și pe atragerea masivă de fonduri europene, sprijinind mărirea potențialului de creștere al economiei.

Principalele programe de finanțare care stau la baza procesului de programare 2021-2027, își propun atingerea următoarelor tipuri de obiective ce ar putea constitui oportunități de finanțare pentru comuna VÂLCELE. Ne propunem, includerea tipurilor de operațiuni prezentate în cadrul

următoarelor programe de finanțare ca și repere strategice sau posibile investiții propuse a se realiza la nivel local pe termen mediu și lung :

Programul Operațional

CREȘTERE INTELIGENTĂ ȘI DIGITALIZARE (POCID) 2021-2027

Axa Prioritară 1. Creșterea competitivității economice prin cercetare și inovare

Obiectiv Specific FEDR (I) Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate

Operațiuni (orientativ)
Sinergii cu programe europene Suport pentru participarea în proiectele europene ERA Programe de cooperare bilaterală și transnațională
Infrastructuri de inovare (platforme tehnologice, open data, sciencepark, Innovationhubs) Proiecte realizate de Consorții CDI pe teme majore - rezolvarea unor teme majore CDI definite de industrie (IMM, intrep. mari) și organizații CDI, inclusiv pe teme de specializare inteligentă Susținere servicii CDI de tip experiment desfasurate de către o organizație de CDI/întreprinderi
“Business Driven Innovation” – Susținerea activității de CDI în întreprinderi, pe toate fazele de la idee la piața, asociat domeniilor de specializare inteligentă naționale, Soluții la provocările mediului de afaceri oferite de organizațiile de cercetare (parteneriate organizații CDI și întreprinderi)

Axa Prioritară 2. Dezvoltarea unei rețele de mari infrastructuri de CDI

Obiectiv Specific FEDR (I) Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate

Operațiuni (orientativ)
Mari infrastructuri CDI prioritizate prin Roadmap-ul infrastructurilor publice CDI din RO actualizat, inclusiv proiecte strategice: finanțare construcția/modernizarea/extinderea marilor infrastructuri CDI, inclusiv dotarea acestora cu echipamente și instrumente de cercetare;

Axa Prioritară 3. Creșterea competitivității economice prin digitalizare

Obiectiv Specific FEDR (II) Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor

Operațiuni (orientativ)
Finanțarea Infrastructurilor critice necesare asigurării unor servicii publice esențiale (fiscalitate, pensii) Evenimente de viață cuprinse în SNADR care nu au fost finanțate în 2014-2020 (ex, Pensionarea, Obținerea cărții de identitate, Înscrierea la școală primară / liceu / universitate, etc) Proiecte de digitalizare a serviciilor publice neincluse în evenimentele de viață identificate în SNADR 2020 Securitate cibernetică, interoperabilitate la nivelul serviciilor publice digitale Proiecte care vizează procesul guvernamental de luare a deciziilor prin sisteme și soluții complexe

(ex: Big Data, Inteligență artificială, soluții bazate pe cloud, Supercomputer, Blockchain, Quantum Computing etc.)
Proiecte care vizează dezvoltarea de platforme informatice alimentate cu datele generate de administrația publică (cf. Directiva 2019/1024, PSI) în vederea punerii lor la dispoziția publicului și a reutilizării lor (ex.: în economie)
Digitizare și interoperabilitate pentru educație, cultură și ocupare (echipamente și infrastructură, baze de date, soft, platforme digitale – proiecte strategice)
Achiziționarea de sisteme de tip RFID (Radio-Frequency Identification) pentru gestiunea activității de producție sau livrare servicii
Crearea de website-uri adaptate activității de e-comerț și cu un grad ridicat de interactivitate
Finanțarea introducerii conexiunilor în banda largă de mare viteză în interiorul firmei
Finanțarea sistemelor de localizare specializate pentru activitatea firmelor (information trackingsystems)
Aplicațiile cu rol în managementul birourilor
Finanțarea de inițiative, proiecte și infrastructuri pentru consolidarea siguranței cibernetice și creșterea încrederii în mediul on line și conținut digital
Noi tehnologii (IoT, automatizare, robotica, inteligența artificială)
Design industrial
Customizare de masă (imprimare 3D, manufacturare digitală directă)

Axa Prioritară 4. Dezvoltarea infrastructurii de comunicații în bandă largă

Obiectiv Specific FEDR *OP3 (I) îmbunătățirea conectivității digitale*

Operațiuni (orientativ)
Sprijinirea zonelor albe
Îmbunătățirea capacității autorităților și a beneficiarilor programului.
Sprijin pentru noile servicii și noile tehnologii

Axa Prioritară 5. Instrumente financiare

Obiectiv Specific FEDR *(I) Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate și (iii) Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor*

Operațiuni (orientativ)
Instrumente financiare

Axa Prioritară 6. Creșterea capacității administrative

Obiectiv Specific FEDR *(IV) Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat*

Operațiuni (orientativ)
Capacitate administrativă a actorilor implicați în Mecanismul de descoperire antreprenorială la nivel național
Capacitate administrativă beneficiari

**Programul Operațional pentru
Combaterea Săraciei 2021-2027 Multifond: FSE+, FEDR**

Axa Prioritară 1. Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității

(intervenții adresate Grupurilor de Acțiune Locală) – OP 4

Obiectiv Specific FSE+oricare obiectiv specific de la (I) la (X)

Obiectiv Specific FEDR (I) sporirea eficienței piețelor forței de muncă și facilitarea accesului la locuri de muncă de calitate prin dezvoltarea inovării și a infrastructurii sociale;

(II) îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii;

(III) îmbunătățirea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate, a migranților și a grupurilor dezavantajate prin măsuri integrate care să includă asigurarea de locuințe și servicii sociale;

(IV) asigurarea accesului egal la asistență medicală prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv la asistență medicală primară;

Operațiuni (orientativ)

Finanțarea Strategiilor de Dezvoltare Locală plasate sub Responsabilitatea Comunității
In functie de nevoile comunitatii, GAL – urile vor putea finanta (din FSE+) dezvoltarea de servicii sociale, educationale, de sanatate, de ocupare, sa favorizeze incluziunea sociala a grupurilor dezavantajate si (din FEDR) infrastructura sociala sau sportiva, educationala, de agrement sau turistica

Sprijin pregatitor pentru Beneficiarii DLRC (strategie GAL, animare etc)

Axa prioritară 2. Dezvoltare locala plasata sub responsabilitatea comunitatii – OP 5

Obiectiv Specific FEDR(I) promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului, a patrimoniului cultural și a securității în zonele urbane

Operațiuni (orientativ)

Finantarea infrastructurii de turism, mapare obiective turistice si patrimoniu cultural din cadrul strategiilor DLRC

Axa prioritară 3. Comunitati marginalizate – OP4

Obiectiv Specific FSE+ (VIII) Promovarea integrării socio-economice a resortisanților țărilor terțe și a comunităților marginalizate, cum ar fi romii, (IX) creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung;

(X) promovarea integrării sociale a persoanelor expuse riscului de sărăcie sau de excluziune socială, inclusiv a persoanelor celor mai defavorizate și a copiilor;

(VIII) Promovarea integrării socio-economice a resortisanților țărilor terțe și a comunităților marginalizate, cum ar fi romii

Obiectiv Specific FEDR (III) Îmbunătățirea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate, a migranților și a grupurilor dezavantajate prin măsuri integrate care să includă asigurarea de locuințe și servicii sociale;

Operațiuni (orientativ)
Integrarea socio-economica a 2000 de comunitati marginalizate (nr.estimat) prin implementarea unor masuri integrate: -echipe comunitare compuse din: asistent social, asistent medical, ingrijitor de batrani, mediator scolar, consilier ocupare cu munca de teren, in functie de nevoile comunitatii (populatiescolare sau imbatranita, pre-existenta sau nu a acestor specialisti in comunitate etc) -decontare salarii, transport, formare profesionala, truse suport tip FEDR prin asigurarea accesului la anumite utilitati, renovari.
Sprijin pentru realizarea diagnozei sociale si identificarea nevoilor pentru autoritățile locale din 2000 comunități marginalizate.
Sprijin pentru 100 de autoritati locale in vederea identificarii si reglementarii juridice/cadastrale a asezarilor informale
Sprijin pentru victime calamitati
Pregătirea specialiștilor în domeniu.

Axa prioritară 4. Reducerea disparitatilor între copii în risc de saracie și/sau excluziune sociala și ceilalti copii - OP 4

Obiectiv Specific FEDR d (II) Îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii;

Obiectiv Specific FSE+ (VII) favorizarea incluziunii active pentru a promova egalitatea de șanse și participarea activă și a îmbunătăți capacitatea de inserție profesională;

(IV) Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare

(X) promovarea integrării sociale a persoanelor expuse riscului de sărăcie sau de excluziune socială, inclusiv a persoanelor celor mai defavorizate și a copiilor;

Operațiuni (orientativ)
Sprijin tailor-made pentru familiile monoparentale sărace, în vederea îmbunătățirii angajabilității și autonomiei parintelui singur: - acordarea de vouchere before/after school

- Acordarea de vouchere pentru activități de weekend ale copiilor (sport, creație, arta)
- finanțarea cursurilor de recalificare pentru părintele singur cu venituri mici, care dorește schimbarea domeniului profesional
- construire / reabilitare / modernizare / extindere / echipare cel puțin 5 centre de zi pentru copiii și adolescenții cu tulburări de comportament (violență)
- servicii terapie pentru copiii și adolescenții cu tulburări de comportament (violență)
Organizarea de tabere pentru copiii proveniți din familii sărace, pentru a le da posibilitatea să experimenteze învățarea prin activități culturale, sportive, recreative, să fie autonomi și să socializeze
Sprrijinirea tinerilor care urmează să părăsească sistemul de protecție specială și a celor care au părăsit sistemul, prin furnizarea de servicii integrate: - consiliere - orientare în carieră - dezvoltare personală și dezvoltarea de abilități de viață independentă - monitorizare post-intervenție în vederea asigurării sustenabilității măsurilor asigurarea locuinței gratuite prin plata în totalitate a chiriei pentru 12 luni și continuarea tranziției prin perceperea încă 12 luni a unei chirii sub prețului pieței imobiliare
Consolidarea serviciilor destinate prevenirii separării copilului de părinți (centre de zi unde copiii în pericol de separare de părinți să poată petrece ziua, în afara școlii, iar părinții primesc consiliere și îndrumare).
Pregătirea specialiștilor care lucrează cu tinerii și copiii.

Axa Prioritară 5 - Servicii pentru persoane vârstnice

Obiectiv Specific FSE+ (ix) Creșterea accesului egal la servicii de calitate și sustenabile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a adaptabilității sistemelor de sănătate, a serviciilor de îngrijire pe termen lung

Operațiuni (orientativ)
Încurajarea incluziunii active a persoanelor în vârstă prin măsuri privind asigurarea îmbătrânirii active
1. Dezvoltarea unor programe pentru încurajarea participării vârstnicilor la viața socială, prevenirea izolării, precum și pentru prevenirea instituționalizării (programe intergeneraționale, servicii terapie ocupațională etc)
2. Call center de urgență și dispozitive (brățări etc.) pentru asistarea persoanelor dependente (persoane în vârstă singure, persoane cu dizabilități) etc
Inițierea și dezvoltarea de noi servicii destinate vârstnicilor prin subvenționarea costurilor îngrijirii și al serviciilor conexe pentru bătrânii singuri, din mediul urban, în situații de dependență și cu un venit lunar inferior salariului minim pe economie.
Pregătirea specialiștilor/personalului ce lucrează cu persoanele în vârstă.

Axa prioritară 6. Sprijin pentru persoanele cu dizabilități

Obiectiv Specific FSE+ (VII) Favorizarea incluziunii active prin promovarea egalității de șanse și a participării active, precum și prin îmbunătățirea angajabilității

(IX) Creșterea accesului egal la servicii de calitate și sustenabile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a adaptabilității sistemelor de sănătate, a serviciilor de îngrijire pe termen lung.

Obiectiv Specific FEDR d (II) Îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii;

Operațiuni (orientativ)
Acordarea unui pachet integrat pentru susținerea încadrării pe piața muncii SAU a creșterii angajabilității persoanelor cu dizabilități, asigurat printr-un mecanism competitiv, de către furnizori publici sau privați de servicii de ocupare: Campanie media Informare/diseminare Identificare angajatori și persoane cu dizabilități Instrument de evaluare a abilităților profesionale și sociale, aplicat de către o echipă de specialiști (consilier vocațional, psiholog etc) Burse locuri muncă, alte evenimente Măsuri de acompaniament pre și post angajare, minim 6 luni
Măsuri pentru asigurarea asistenței juridice pentru persoanele fără capacitate de exercițiu sau cu capacitate de exercițiu restrânsă, cu sau fără tutore legal (incadrate în grad de handicap mintal care au sau nu stabilită măsura de ocrotire prin punere sub interdicție) prin : Finanțarea a 50 (cel puțin una pe județ) echipe formate din câte 2 persoane (un jurist și un terapeut sau un consilier vocațional) care sa acorde asistență, în urma unei evaluări persoanelor cu capacitate de exercițiu restrânsă (copii), precum și persoanelor adulte încadrate în grad de handicap mintal cu capacitate de exercițiu restrânsă sau care au sau nu stabilită măsura de ocrotire prin punere sub interdicție fără capacitate de exercițiu.
Dezvoltarea de servicii de îngrijire de zi destinate copilului cu dizabilități (fie în centre, fie mobile), în cadrul cărora să fie oferite servicii de abilitare/reabilitare, specializate pe tip de dizabilitate, în mod special a celor care provin din familii care nu dispun de resurse pentru a accesa aceste servicii Organizarea de cursuri destinate părinților copiilor cu dizabilități în vederea dezvoltării abilităților parentale specifice
Dezvoltarea serviciilor de îngrijire pe termen lung, în vederea prevenirii instituționalizării persoanelor cu dizabilități inclusiv prin: 1. Intervenții integrate pentru persoanele cu dizabilități prin finanțarea a 47 de echipe mobile (41 județe plus 6 sectoare în capitala), după modelul pilotat cu succes în județul DOLJ, unde sunt două echipe, una pentru adulți cu dizabilități și una pentru copii cu dizabilități, echipe care asigura la domiciliu serviciile specializate de abilitare/reabilitare : - echipa formată din 5 persoane dintre care un asistent social, un fizio-kinetoterapeut, un medic specialist, un psiholog și un sofer

- leasing pentru 47 autoturisme
- dotare medicală: instrumentar, dispozitive tehnice de prim ajutor, echipament minim pentru fizio-kinetoterapie
Creșterea incluziunii sociale a persoanelor cu dizabilități prin asistarea lor prin tehnologie asistivă: aparate mobilitate, softuri de citire pentru nevăzători etc
Calificarea resursei umane existente și disponibile la nivel local/ în familie prin finanțarea cursurilor pentru dobândirea calificării de Asistent Personal Profesionist (360h per curs de calificare)
Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor sociale pentru persoanele cu dizabilități (centre de zi, locuințe protejate etc)
Pregătirea specialiștilor în domeniu.

Axa prioritară 7. Sprijin pentru grupuri vulnerabile

Obiectiv Specific FEDR d (III) îmbunătățirea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate, a migranților și a grupurilor dezavantajate prin măsuri integrate care să includă asigurarea de locuințe și servicii sociale;

(II) îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii;

d (III) îmbunătățirea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate, a migranților și a grupurilor dezavantajate prin măsuri integrate care să includă asigurarea de locuințe și servicii sociale;

Obiectiv Specific FSE+ (IX) Creșterea accesului egal la servicii de calitate și sustenabile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a adaptabilității sistemelor de sănătate, a serviciilor de îngrijire pe termen lung

Operațiuni (orientativ)

Servicii integrate pentru incluziunea socio-profesională a migranților

1. pachet integrat „ADULT”

- facilitarea accesului la servicii medicale, de consiliere psihologică și de îndrumare
- organizare cursuri lb. română
- orientare și asistența pentru demersuri administrative
- profilare, conciliere și orientare în vederea accesului la servicii de ocupare
- certificarea competențelor

2. Pachet integrat „COPIL”

- facilitarea accesului la servicii medicale, de consiliere psihologică și de îndrumare
- organizare cursuri lb. română
- servicii educaționale

1. Reabilitarea spațiilor disponibile pentru cazare temporară, aflate în administrarea Ministerului Afacerilor Interne (MAI) sau a structurilor coordonate MAI.

2. Dezvoltarea infrastructurii centrelor de integrare din 12 orașe ale țării, reprezentative din punct de vedere al numărului de migranți, prin reabilitarea și modernizarea unor spații aflate în administrarea autorităților locale (există acte normative deja aprobate prin care autoritățile locale pot pune la dispoziția MAI clădiri neocupate, în scopul integrării migranților).
Intervenții integrate pentru victimele traficului de persoane și victimele violenței domestice: cazare în centre atât pentru victime, cât și pentru minorii aflați în îngrijire, locuințe protejate/vouchere chirie, consiliere psihologică, consiliere profesională, consiliere juridică, suport material pentru asigurarea nevoilor de bază (îmbrăcăminte, hrană, materiale de uz sanitar, medicamente, transport)
Sprijin în vederea reabilitării pentru persoanele dependente de alcool și droguri
Pachet de sprijin pentru persoanele proaspăt eliberate din sistemul penitenciar, în vederea incluziunii sociale și reducerii recidivei, precum consiliere ocupațională, subvenționare transport în comun etc
1. Intervenție personalizată destinată persoanelor fără adăpost (PFA) (Asistență medicală primară, medicamente, consiliere psihologică, hrană și produse pentru asigurarea unei minime igiene corporale, adăpost noapte asistență socială în obținerea actelor de identitate, consiliere juridică situații civile/penale etc). Asistența va fi acordată având în vedere metoda managementului de caz, în funcție de nevoile și opțiunile fiecărei persoane în parte.
2. Dezvoltarea rețelei de servicii sociale pentru PFA (adăposturi de noapte, de urgență, echipe mobile, cantine sociale saună, masă pe porții), inclusiv înființarea de echipe mobile cu auto care asigură îngrijirea personală (ex. dușuri mobile)
Pregătirea suplimentară a specialiștilor care lucrează cu victimele violenței, dependenții de alcool și droguri etc.

Axa prioritară 8. Ajutorarea persoanelor defavorizate

Obiectiv Specific FSE+ (XI) Reducerea deprinderii materiale prin furnizarea de alimente și/sau asistență materială de bază persoanelor cele mai defavorizate, inclusiv prin măsuri de acompaniere

Operațiuni (orientativ)
- suport material (alimente, produse igienă, obiecte puericultură) - pachet sprijin școlar (rechizite, îmbrăcăminte și încălțăminte sezon rece) - masă caldă (masă pe porții, cantine sociale) - măsuri de acompaniament.

Programul Operațional

CAPITAL UMAN (POCU) 2021-2027

Axa Prioritară 1. Valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii

Obiectiv Specific FSE+ (I) Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile

dezavantajate pe piața muncii, persoanele inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale;

Operațiuni (orientativ)
Realizarea de către centrele /cluburile de tineret publice sau private sau alți actori interesați a unor rețele de lucrători de tineret, identificați/activați și selectați din rândul NEET și instruiți pentru furnizarea de servicii de outreach și activare a tinerilor, inclusiv NEET, și înregistrarea la furnizorii de servicii de ocupare publici sau privați, în vederea oferirii de servicii de ocupare
Înființarea/dezvoltarea de centre/cluburi de tineret care oferă activități specifice adaptate tinerilor (consiliere deschisă și individuală pentru tineri, ateliere de lucru, de creativitate, dezvoltarea competențelor antreprenoriale, sociale, civice, mici stimulente pentru participare la instruiți în ocupații diverse etc.), inclusiv activități de promovare a acestora
Promovarea și furnizarea unor pachete integrate de măsuri de activare a tinerilor, inclusiv NEET (consiliere, inclusiv antreprenorială, mediere, prime de ocupare, subvenții angajatori, formare profesională/ucenicii/stagii, evaluare de competențe, programe de a doua șansă, prime de instruire destinate acoperirii cheltuielilor asociate instruirii - transport, masă etc., subvenționarea costurilor aferente școlii de șoferi, stimularea tinerilor pre-ocupare prin stagii scurte la diferiți angajatori pentru a lua contact cu domeniul respectiv de activitate, stimularea angajatori post-ucenicie)
Stimularea angajatorilor pentru utilizarea unor forme de muncă flexibile și pentru finanțarea investițiilor care să permită utilizarea acestor forme
Programul “ Voluntar Sâmbătă ” (acordare de granturi): - familiarizarea tinerilor cu rigorile solicitate la un loc de muncă, cu aspectele ce țin de practicarea unei meserii; - dezvoltarea competențelor transversale: munca în echipă, respectarea termenelor, punctualitatea, încrederea în sine etc. - obținerea experienței în muncă

Axa Prioritară 2. Prevenirea părăsirii timpurii a școlii și creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională

Obiectiv Specific FSE+ (v) *Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și completarea studiilor, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți*

Operațiuni (orientativ)
Operațiuni transversale (pentru toate nivelurile de educație)
V.3.1. Generalizarea la nivel de sistem a implementării mecanismului de monitorizare și avertizare pentru combaterea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii adresat copiilor și tinerilor, care fie sunt în situație de risc de abandon școlar, fie sunt în afara sistemului educațional prin acțiuni precum: a) informarea și formarea resurselor umane de la nivelul școlii și din comunitate pentru

implementarea mecanismului operațional de detectare și identificare a riscului și de prevenire, intervenție și compensare a abandonului școlar;

b) dezvoltarea rețelei de mediatori școlari;

c) implementarea planurilor de intervenție specifice stabilite la nivelul unităților de învățământ, prin intermediul unei scheme de granturi pentru unitățile care au copii / elevi / tineri în situație de risc de abandon școlar sau de părăsire timpurie a școlii.

d) campanii de conștientizare la nivel local/ județean/ național.

V.2.1.a Generalizarea implementării la nivel de sistem a **mechanismului de monitorizare, prevenire și combatere a fenomenelor de segregare școlară**, prin:

a) informarea și formarea resurselor umane de la nivelul unității de învățământ și din comunitate pentru implementarea mecanismului de monitorizare, prevenire și combatere a fenomenelor de segregare școlară;

b) dezvoltarea rețelei de mediatori școlari;

c) campanii de conștientizare la nivel local/ județean/ național;

d) dezvoltarea, implementarea și actualizarea instrumentelor de lucru și a bazelor de date, astfel încât să fie asigurată colectarea consecventă și profesionistă a datelor, precum și adecvarea mecanismului la condițiile specifice ale școlii/ comunității/ etc.

V.2.1. Îmbunătățirea **accesului și a participării la educație a copiilor cu dizabilități și/sau CES**, prin măsuri precum:

a) diversificarea și accesibilizarea oportunităților de dezvoltare profesională (formare inițială și continuă, peerlearning, rețele profesionale, mentorat etc) care să faciliteze individualizarea învățării, adaptarea tehnicilor de predare-învățare-evaluare la nevoile specifice și interesele elevilor/copiilor/tinerilor, pentru:

- Cadrele didactice care asigură educația copiilor cu dizabilități/ CES;
- Personalul suport care asigură educația copiilor cu dizabilități/ CES;

b) formarea personalului implicat în managementului instituțiilor de învățământ, în domeniul educației incluzive de calitate;

c) dezvoltarea/achiziția de materiale suport pentru predare-învățare-evaluare care să sprijine centrarea pe elev și abordarea incluzivă a demersului didactic;

d) achiziția de soft-uri, echipamente și produse asistive pentru copiii/ elevii/tinerii cu dizabilități/CES;

e) accesibilizarea clădirilor/spațiilor în care se asigură educația copiilor/elevilor/tinerilor cu dizabilități/ CES (rampe de acces, indicatoare, grupuri sanitare, mobilier etc);

f) campanii de informare și conștientizare pentru formarea unor atitudini favorabile incluziunii.

Educație timpurie

V.1.3. ÎMBUNĂTĂȚIREA ACCESULUI LA ÎNGRIJIREA ȘI EDUCAȚIA TIMPURIE A COPILULUI (ÎETC) prin **diversificarea și flexibilizarea SERVICIILOR DE SUPT SOCIO-EDUCAȚIONAL** (educație antepreșcolară și învățământ preșcolar), cu prioritate pentru copiii care provin din familii defavorizate:

- Elaborarea de **strategii locale** pentru educație timpurie, în parteneriat cu actorii de la nivel local implicați în educația și îngrijirea timpurie a copiilor, precum și pilotarea și/sau extinderea

unor **servicii complementare** (centre de joacă, ludoteci etc.) pentru copiii de la naștere la 6 ani, în coordonarea metodologică a serviciilor standard (creșă și grădiniță);

- **Asigurarea materialelor educaționale** (ex.: produse de papetărie, jocuri educative, cărți de colorat, caiete de lucru, plastilină, acuarele etc.) pentru încurajarea participării la educație timpurie a copiilor de 5 ani care, conform noilor prevederi legale în vigoare, fac parte din învățământul obligatoriu;
- **Granturi pentru ISJ/ISMB și CCD pentru** pilotarea și implementarea unor metode și tehnici de predare, inovatoare și eficiente, în clustere;
- **Elaborarea și editarea de ghiduri cu bune practici** pentru cele două niveluri: antepreșcolar și preșcolar pentru sprijinirea implementării noului curriculum pentru educație timpurie, **precum și pentru implementarea** unor metode și tehnici inovatoare;
- Oferirea de **sprijin suplimentar** de tipul: vouchere, îmbrăcăminte, încălțăminte, rechizite, acoperirea/ decontarea cheltuielilor de masă etc. pentru susținerea copiilor antepreșcolari și preșcolari care aparțin grupurilor vulnerabile
- Realizarea unei analize cost-beneficiu și a unei baze de date online cu informații standard pentru APL-uri și ISJ-uri, în vederea sprijinirii deciziei acestora cu privire la înființarea/extinderea serviciilor complementare pentru copiii de la naștere la 6 ani **MASURA SISTEMICA - MEC**

V.1.7. Dezvoltarea de **programe de informare, consiliere și educație parentală pentru familiile copiilor antepreșcolari și preșcolari**, cu focalizare pe familiile copiilor proveniți din grupuri vulnerabile (în special pentru persoane care au în grijă copii cu dizabilități sau ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate).

V.2.1. ÎMBUNĂTĂȚIREA ACCESULUI LA ÎNGRIJIREA ȘI EDUCAȚIA TIMPURIE A COPILULUI (ÎETC), CU ACCENT PE GRUPURILE VULNERABILE prin **dezvoltarea sistemului de formare continuă a cadrelor didactice din ÎETC**, inclusiv dezvoltarea mentoratului didactic, cu focalizare pe teme de interes, cum ar fi: *lucrul cu copiii cu CES/dizabilitati, tratarea diferențiată, prevenirea și combaterea segregării, echitatea în educație, drepturile copilului, comunități care educă/învață* etc. pentru susținerea procesului de promovare a principiilor educației incluzive.

- Granturi pentru instituțiile IETC pentru DEZVOLTAREA DE RUTE/ TRASEE FLEXIBILE DE FORMARE, de dezvoltare profesională la nivel de unitate (inclusiv activități de Peer Learning, activități de formare profesională continuă la nivel de unitate, microcercetare educațională etc.) pentru îmbunătățirea competențelor personalului care oferă servicii de educație și îngrijire timpurie
- Granturi județene pentru programe de mentorat didactic în comunitățile vulnerabile;
- Elaborarea și editarea unor materiale suport, inclusiv realizarea de resurse deschise pentru predare-învățare-evaluare, pentru promovarea principiilor educației incluzive (v.2.2.);
- Realizarea și implementarea unui sistem de MONITORIZARE A FORMĂRII CONTINUE și a efectelor acesteia, prin raportare la rezultatele copiilor antepreșcolari și preșcolari, îndeosebi la rezultatele copiilor din grupurile vulnerabile (cu dizabilități, de etnie romă, din mediul rural etc.) (v.2.4.) **MASURĂ SISTEMICĂ – MEC**

Învățământ primar și gimnazial

V.1.2. **Dezvoltarea și Extinderea Programului „ȘCOALĂ DUPĂ ȘCOALĂ”, complementar cu programul “Masă caldă”** care să includă **educație remedială** pentru asigurarea dezvoltării competențelor cheie și a succesului școlar, suport educațional (inclusiv dezvoltare personală,

dezvoltarea competențelor socio-emoționale, coaching etc.), **consiliere și activități recreative** și de socializare, în special pentru elevii proveniți din grupuri sau zone dezavantajate, inclusiv prin organizarea și finanțarea de scheme de granturi, care să sprijine școli cu nevoi de ameliorare a rezultatelor școlare și de creștere a ratei de absolvire și a ratei de tranziție către nivelul următor de învățământ

V.1.4. MĂSURI DE SPRIJIN pentru revenirea în sistemul de învățământ, pentru finalizarea învățământului obligatoriu, precum și pentru continuarea studiilor profesionale și liceale, cu accent pentru elevii aparținând grupurilor vulnerabile, precum:

- servicii de consiliere și orientare școlară și profesională etc.
- asigurarea costurilor cu internatul, transport, burse, rechizite școlare etc.
- dezvoltarea, implementarea și monitorizarea unui program național de accesibilizare a unităților de învățământ
- asigurarea mentenanței mijloacelor de transport precum și a resursei umane care asigură transportul elevilor din mediul rural către școli.

V.1.7. Dezvoltarea de programe de informare, consiliere și educație parentală pentru părinții elevilor din învățământul preuniversitar, cu focalizare pe părinții copiilor provenind din grupuri vulnerabile (inclusiv pentru persoane care au în grijă copii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate).

V.3.2 Facilitarea finalizării nivelului de învățământ primar, respectiv secundar obligatoriu de către persoanele care au părăsit timpuriu școala, prin dezvoltarea și extinderea PROGRAMULUI A DOUA ȘANSA, cu acțiuni precum:

- informarea, consilierea și orientarea potențialilor beneficiari ai acestor măsuri, astfel încât să conștientizeze beneficiile și să opteze informat pentru participarea la Program;
- înscrierea și participarea la programe A doua șansă flexibile, inclusiv la modulele de pregătire profesională;
- furnizarea serviciilor suport în funcție de nevoile specifice ale fiecărui cursant, astfel încât să fie diminuat riscul de părăsire a programului înainte de finalizarea acestuia (de exemplu: servicii de transport/ decontarea transportului, asigurarea hranei, servicii de îngrijire pentru persoanele dependente aflate în grija cursanților, dispozitive tehnico-medicale etc.);
- informarea, consilierea și orientarea școlară și profesională a cursanților, astfel încât să fie identificate în mod realist alternativele de acțiune la finalizarea programului ADS, iar beneficiarul să valorifice rezultatele obținute (prin continuarea studiilor în învățământul secundar superior, prin continuarea pregătirii în sistemul de formare profesională a adulților, prin ocuparea unui loc de muncă etc.)

Învățământ secundar superior

V.1.4. Măsuri de sprijin pentru finalizarea învățământului obligatoriu, precum și pentru continuarea studiilor profesionale și liceale, cu accent pe elevii aparținând grupurilor vulnerabile, precum:

- dezvoltarea competențelor cheie și asigurarea succesului școlar, în special pentru elevii proveniți din grupuri sau zone dezavantajate, prin organizarea și finanțarea orelor/programelor remediale și a măsurilor de suport (inclusiv dezvoltare personală, dezvoltarea competențelor socio-emoționale, coaching etc.), inclusiv prin organizarea și finanțarea de scheme de granturi, care să sprijine, prin măsuri integrate, școli cu nevoi de ameliorare a rezultatelor școlare și de

creștere a ratei de absolvire și a ratei de tranziție către nivelul următor de învățământ; – asigurarea accesului elevilor la o varietate de activități și servicii de consiliere și orientare profesională, pentru dezvoltarea personală a elevilor și înzestrarea cu competențe necesare pentru un management eficient al propriei persoane/propriului parcurs educațional/propriei cariere; – organizarea și finanțarea de programe de sprijin individualizat, ca măsuri de asigurare a oportunităților egale pentru copiii expuși riscului de abandon școlar, inclusiv prin aplicarea datelor provenite din cercetare și generalizarea bunelor practici rezultate din diferite proiecte; – finanțarea măsurilor de sprijin financiar pentru asigurarea participării la educație a elevilor proveniți din grupuri dezavantajate sau zone izolate (costuri cu internatul, transport, burse etc.); – asigurarea resursei umane și a finanțării mentenanței mijloacelor de transport care asigură transportul elevilor din mediul rural izolat către școli/licee;
V.1.7. Dezvoltarea de programe de informare și conștientizare pentru întreaga comunitate, de sprijin, consiliere și educație parentală pentru părinții elevilor din învățământul preuniversitar, cu focalizare pe părinții copiilor provenind din grupuri vulnerabile (în particular pentru persoane care au în grijă copii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate). – prevenirea și combaterea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii, prin acțiuni de conștientizare a tuturor actorilor educaționali cu privire la necesitatea deschiderii sistemului către grupurile vulnerabile, și extinderii/ generalizării intervențiilor complementare de sprijin a elevilor din grupuri vulnerabile; – prevenirea și combaterea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii, prin acțiuni de conștientizare a întregii societăți cu privire la importanța educației, a rolului acesteia în dezvoltarea personală și profesională a individului și în dezvoltarea socială și economică.
V.2.1. Crearea condițiilor pentru asigurarea unui sistem incluziv de educație, prin organizarea unor oportunități variate de dezvoltare profesională: formare (inițială și continuă), peerlearning, rețele profesionale și mentorat pentru cadrele didactice, inclusiv prin furnizarea unor materiale suport pentru predare-învățare-evaluare – dezvoltarea unor programe de formare profesională pentru cunoașterea și implementarea metodelor și instrumentelor adecvate pentru individualizarea învățării, adaptarea tehnicilor de predare-învățare-evaluare la nevoile specifice și interesele elevilor, revizuirea/ adaptarea sistemului de evaluare etc.; – formarea cadrelor didactice de diferite specialități în vederea proiectării și implementării de activități specifice din domeniul consilierii și orientării etc.; – formarea cadrelor didactice de diferite specialități în vederea proiectării și implementării de activități specifice din domeniul consilierii și orientării etc.; – formarea personalului implicat în managementului instituțiilor de învățământ, în domeniul educației incluzive de calitate; – dezvoltarea de materiale suport pentru predare-învățare-evaluare care să sprijine centrarea pe elev și abordarea incluzivă a demersului didactic.
Învățământ terțiar
V.1.6. Creșterea participării în învățământul superior a studenților din grupurile dezavantajate/ subreprezentate, prin

PREVENIREA ȘI COMBATAREA ABANDONULUI UNIVERSITAR

și implementarea de activități specifice:

- **GRANTURI PENTRU INSTITUȚII DE ÎNVĂȚĂMÂNT SUPERIOR**,
în vederea operaționalizării unor mecanisme instituționale de monitorizare a nevoilor studenților prin centrele consiliere și orientare profesională;
- **GRANTURI PENTRU DEZVOLTAREA CAPACITAȚII INSTITUȚIONALE A UNIVERSITĂȚILOR**
pentru a oferi servicii de consiliere relevante, mentorat, pentru dezvoltarea și aplicarea unor chestionare specifice, survey-uri online etc
- **SPRIJIN PENTRU STUDENȚII CU RISC DE ABANDON ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR**
(burse, alte tipuri de măsuri de sprijin)

Axa prioritară 3. Creșterea calității și asigurarea echității în sistemul de educație și formare profesională

Obiectiv Specific FSE+iv. *Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale*

Operațiuni (orientativ)
Învățământ primar și gimnazial
IV.1.4.2 Dezvoltare de resurse educaționale deschise și alte resurse moderne de învățare pentru elevi, profesori și echipele manageriale cu ajutorul noilor tehnologii în special pentru elevii din grupuri vulnerabile (elevi cu dizabilități/ CES, elevi care provin din medii dezavantajate socio-economic, elevi romi)
IV.1.1.2. Întărirea capacității de monitorizare și evaluare a calității sistemului de educație , prin adaptarea și interconectarea bazelor de date și dezvoltarea competențelor resursei umane cu responsabilități în domeniu
IV.3.1. Dezvoltarea unei oferte educaționale de calitate prin sprijinirea formării profesionale inițiale și continue a personalului didactic (inclusiv prin organizarea și finanțarea de programe de conversie profesională) în domenii unde există un deficit curent și estimat de cadre didactice , cu accent pe RU din școlile din medii dezavantajate socio-economic
Învățământ secundar superior
IV.1. MASURA SISTEMICA: Asigurarea unui acces echitabil la o educație de calitate pentru toți elevii , prin: – elaborarea/revizuirea standardelor de calitate în educație și formare, pentru creșterea calității și o mai bună adaptare la evoluțiile înregistrate pe piața muncii;

Operațiuni (orientativ)

- creșterea **relevanței, dezvoltarea și adaptarea permanentă a curriculumului național** la nevoia de competențe a pieței muncii și la provocările progresului tehnologic;

MASURI COMPETITIVE:

- dezvoltarea de materiale suport și asigurarea accesului tuturor elevilor la resurse educaționale de învățare relevante, care sprijină dezvoltarea competențelor;
- organizarea și finanțarea de **programe de sprijin, inclusiv individualizat**, ca măsuri de asigurare a oportunităților egale pentru toți copiii, inclusiv prin aplicarea datelor provenite din cercetare și generalizarea bunelor practici rezultate din diferite proiecte;
- dezvoltarea și implementarea de **programe integrate de pregătire suplimentară**, care să includă suport educațional, consiliere și activități recreative și de socializare etc.;
- **sprijinirea formării/ dezvoltării competențelor, inclusiv a celor transversale**, și asigurarea succesului școlar, prin organizarea și finanțarea măsurilor de suport (inclusiv dezvoltare personală, dezvoltarea competențelor socio-emoționale, coaching etc.);
- asigurarea accesului la o varietate de **activități și servicii de consiliere și orientare profesională**, pentru cunoașterea resurselor personale ale elevilor, dezvoltarea personală a acestora și înzestrarea cu competențe necesare pentru un management eficient al propriei persoane/propriului parcurs educațional/propriei cariere;
- **revizuirea și aplicarea sistematică a mecanismului de monitorizare și evaluare a calității educației la nivelul sistemului și al fiecărei unități de învățământ**, inclusiv prin creșterea relevanței autoevaluării, a evaluării externe, prin implicarea în procesul de monitorizare și evaluare a factorilor interesați și colectarea feedback-ului acestora (elevi, părinți, cadre didactice, reprezentanți ai comunității etc.);
- organizarea și finanțarea de rețele, parteneriate, proiecte și programe care să sprijine elevii în cunoașterea oportunităților de continuare a educației la niveluri superioare sau de acces pe piața muncii.

IV.1.1.2. Adaptarea și interconectarea bazelor de date în vederea monitorizării și evaluării sistemului de învățământ precum și în vederea îmbunătățirii serviciilor publice din domeniu**IV.1.4.2 Echipare, resurse educaționale deschise, și softuri educaționale**, pentru elevi, studenți și cadre didactice, inclusiv pentru persoane cu dizabilități**IV.3.1. Asigurarea accesului elevilor la un proces educativ realizat în condiții de înaltă calitate de cadre didactice calificate**, prin sprijinirea dezvoltării profesionale a personalului didactic, prin:

- dezvoltarea unor **programe de formare profesională pentru cunoașterea și implementarea metodelor și instrumentelor adecvate pentru individualizarea învățării**, adaptarea tehnicilor de predare-învățare-evaluare la nevoile specifice și interesele elevilor, revizuirea/ adaptarea sistemului de evaluare etc.;
- organizarea de **trasee flexibile de formare a cadrelor didactice** pentru aprofundarea sau extinderea competențelor profesionale (inclusiv prin organizarea și finanțarea de programe de conversie profesională)
- dezvoltarea unor **programe de formare profesională dedicate adaptării tehnicilor de predare-învățare-evaluare la nevoile specifice și interesele elevilor cu CES/dizabilități**;
- **formarea cadrelor didactice de diferite specialități în vederea proiectării și implementării de activități specifice din domeniul consilierii și orientării etc.**;
- **dezvoltarea de materiale suport pentru predare-învățare-evaluare** care să sprijine

Operațiuni (orientativ)
centrarea pe elev, evaluarea formativă și abordarea incluzivă a demersului didactic;
IV.3.2. Sprijinirea mobilității internaționale Erasmus+ pentru învățământul preuniversitar (educație generală) prin asigurarea unui sprijin financiar suplimentar față de grantul Erasmus+ pentru instituțiile cu acreditare, cu scopul satisfacerii cererii de mobilitate internațională.
Notă explicativă: În viitorului program Erasmus+, accesul la mobilitățile internaționale pentru elevi și personalul didactic va fi condiționat de obținerea prealabilă de către instituțiile de origine a unei acreditări (Carte Erasmus+) pentru sectorul educație școlară.
La o analiză a rezultatelor celui mai recent proces de selecție Erasmus+ încheiat pentru anul 2019 și în condițiile previzionării unui buget similar alocat în prima parte a următoarei perioade programatice, Erasmus+ nu va putea acoperi întreaga cerere de finanțare a instituțiilor care vor avea acreditare. De aceea, propunem suplimentarea din buget FSE+ a mobilităților internaționale de învățare și preluare de bune practici care, din constrângeri bugetare, nu pot fi acoperite din buget Erasmus+.
Mecanismul este unul necompetitiv, evaluarea în scopul obținerii acreditării făcându-se de către ANPCDEFP după regulile Erasmus+, apoi, fiecare instituție acreditată va putea solicita finanțare FSE+ având ca document justificativ decizia prin care i s-a acordat finanțarea Erasmus+

Obiectiv Specific FSE+ (V) *Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și completarea studiilor, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți*

Operațiuni (orientativ)
Învățământ primar și gimnazial
V.1.2. Creșterea calității componentei educaționale a programului „Școală după școală”:
– peerlearning și peermentoring; – dezvoltarea consorțiilor școlare; – măsuri de dezvoltare a competențelor cadrelor didactice în contexte nonformale și informale; – elaborarea de materiale de învățare; – promovarea unor instrumente de monitorizare și evaluare, precum și elaborarea unor studii și analize care să identifice noi măsuri ameliorative pentru programele SDS;
diseminare exemple de bune practici SDS
Învățământ terțiar
V.1.8. Măsuri de sprijin în vederea creșterii accesului la studiilor universitare:
– DEZVOLTAREA PARTENERIATELOR între unități de învățământ de nivel secundar superior și instituții de învățământ superior pentru oferirea unor servicii educaționale adaptate categoriilor de elevi în risc (inclusiv în aria consilierii și orientării școlare și profesionale a

elevilor);

Implementarea unui sistem de stimulare a instituțiilor de învățământ superior care implementează acțiuni specifice pentru **atragera elevilor din grupuri defavorizate** (caravane, cursuri demonstrative în școlile din mediul rural, materiale de informare cu privire la facilitățile sociale pentru studenți etc.)

Axa prioritară 4. Adaptarea ofertei de educație și formare profesională la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic

Obiectiv Specific FSE+(IV) *Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale*

Operațiuni (orientativ)

Învățământ primar și gimnazial

IV.1.n. Flexibilizarea și diversificarea oportunităților de **formare și dezvoltare a competențelor cheie ale elevilor**, prin:

- dezvoltarea/ revizuirea/ diversificarea curriculum la decizia școlii (inclusiv a materialelor suport pentru implementarea acestuia și pentru evaluarea rezultatelor învățării);
- formarea cadrelor didactice din învățământul primar și gimnazial în vederea facilitării dobândirii competențelor cheie, cu accent asupra competențelor digitale și a celor antreprenoriale;
- dezvoltarea parteneriatelor între unități de învățământ și agenți economici/ organizații publice și private relevante

IV.1.4.1 Crearea și/sau furnizarea suportului necesar (materiale educaționale, cursuri, softuri educaționale, echipamente etc.) pentru dezvoltarea și evaluarea competențelor cheie ale elevilor, în mod particular a competențelor digitale și antreprenoriale, astfel încât să fie asigurate premisele formării profesionale în acord cu cerințele și tendințele manifestate în societatea contemporană.

IV.2.1. Facilitarea accesului informat și a participării active la programe de educație și formare, în acord cu interesele elevilor, cât și cu nevoile pieței muncii, prin intervenții precum:

- dezvoltarea și extinderea serviciilor de consiliere și orientare profesională oferite de CJRAE/ CMBRAE (inclusiv prin formarea personalului propriu, suplimentarea și diversificarea resurselor umane etc.);
- cooptarea angajatorilor, a partenerilor sociali, a organizațiilor nonguvernamentale în furnizarea serviciilor de consiliere și orientare profesională;
- asigurarea dotărilor/ echipamentelor, bateriilor de teste, softurilor platformelor digitale (platformă națională de orientare și consiliere profesională) și a altor materiale necesare pentru un proces eficient de consiliere;
- dezvoltarea și furnizarea serviciilor de informare, consiliere și îndrumare pentru elevii din ÎPG și familiile acestora (părinți, tutori), astfel încât să fie în mod realist identificate interesele și ariile de performanță ale elevilor, cât și opțiunile de continuare a studiilor în vederea asigurării relevanței pregătirii pentru viitorul lor socio-profesional

Operațiuni (orientativ)
Învățământ secundar superior
IV.1.1.3. Dezvoltarea/ modernizarea/ implementarea unui sistem unitar de monitorizare a inserției socio-profesionale a absolvenților sistemului de învățământ preuniversitar
IV.1.2. Adaptarea serviciilor educaționale adresate elevilor și cadrelor didactice, pentru fiecare nivel educațional (liceal, profesional-inclusiv dual, postliceal etc.), în corelație cu dinamica pieței muncii (schimbări tehnologice și structurale, digitalizare etc.), inclusiv pentru persoanele cu dizabilități sau pentru cele provenind din grupuri vulnerabile, inclusiv prin: – dezvoltarea/ revizuirea/ adaptarea programelor școlare; – programe de formare a personalului didactic, cu accent pe didactica specialității, a personalului didactic auxiliar și a tutorilor din companii; – formarea personalului implicat în managementului instituțiilor de învățământ; – pilotarea și implementarea unor metode și tehnici de predare-evaluare inovatoare și eficiente; – dezvoltarea de parteneriate între unități de învățământ și agenți economici, organizații publice și private;
IV.1.3. Adaptarea programelor de studiu și a abordărilor didactice din învățământul secundar, la nevoile societale actuale , astfel încât competențele absolvenților să fie în concordanță cu cele cerute pe piața muncii. Implementarea unui mecanism de monitorizare a evoluțiilor probabile de studenți, a absolvenților de învățământ terțiar și a nevoilor pieței forței de muncă, în vederea furnizării informațiilor necesare adaptării ofertei educaționale, la nivelul întregului sistem de învățământ universitar
IV.1.4.1 Asigurarea suportului necesar (materiale educaționale, cursuri, softuri educaționale, echipamente etc.) pentru dezvoltarea și evaluarea competențelor digitale, ale elevilor, studenților și cadrelor didactice pentru formarea profesională în acord cu tendințele manifestate în societatea contemporană.
IV.1.5. Modernizarea sistemului de predare-evaluare, în vederea formării competențelor cheie , precum și a celor profesionale și transferabile, pentru adaptarea sistemelor de educație și formare la nevoile pieței muncii, inclusiv prin recunoașterea competențelor dobândite în contexte non-formale și informale, pentru o mai bună integrare pe piața muncii. Pilotarea unui mecanism eficient de recunoaștere a învățării în contexte non-formale și informale
IV.1.10 Sprijinirea dezvoltării și furnizării de resurse educaționale deschise (open educationalresources) precum și susținerea dezvoltării de cursuri deschise online (MOOC-Massive Open Online Courses) în limba română pentru competențe cerute de către piața forței de muncă.
IV.2.1. Dezvoltarea și extinderea serviciilor de consiliere (CJRAE/CMBRAE inclusiv formarea personalului din centrele de consiliere), în vederea îmbunătățirii accesului informat la programe de educație și formare, în acord atât cu interesele elevilor și studenților, cât și cu nevoile pieței muncii – implicarea angajatorilor și/sau a organizațiilor neguvernamentale în furnizarea serviciilor de consiliere și orientare profesională, a serviciilor de dezvoltare personală etc.
IV.2.2. Asigurarea dotărilor/ echipamentelor, bateriilor de teste, softurilor platformelor digitale (platformă națională de orientare și consiliere profesională) și a altor material necesare activităților CJRAE/CMBRAE;
IV.3.2 Formarea și dezvoltarea competențelor elevilor conform nevoilor identificate de piața

Operațiuni (orientativ)
muncii, prin formarea cadrelor didactice în vederea dezvoltării abilităților digitale și antreprenoriale
IV.3.3 Sprijinirea accesului tuturor elevilor la o educație incluzivă și de calitate, la formarea și dezvoltarea competențelor cheie, prin formarea cadrelor didactice în vederea implementării unui curriculum bazat pe competențe, a adaptării acestuia la nevoile și abilitățile elevilor, luând în considerare nevoile specifice ale copiilor din grupuri și medii dezavantajate
IV.1.1.a Asigurarea dotărilor/ echipamentelor necesare – laboratoare tehnice, transport, cloudeducational (specializare inteligentă);
Învățământ terțiar
IV.1.3. ADAPTAREA PROGRAMELOR DE STUDIU și a abordărilor didactice din învățământul terțiar, la nevoile societale actuale, pentru adaptarea competențelor studenților și a absolvenților la dinamica pieței muncii. – Implementarea mecanismelor de monitorizare a: evoluțiilor numărului studenților, a absolvenților de învățământ terțiar, a nevoilor pieței forței de muncă și a inserției absolvenților pe piața muncii, în vederea furnizării informațiilor necesare adaptării ofertei educaționale, la nivelul întregului sistem de învățământ universitar și la nivelul instituțiilor de învățământ superior. Mecanismul va include analiza și evaluarea măsurilor și acțiunilor întreprinse în perioada anterioară de finanțare și continuarea procesului de adaptarea și inter-operaționalizarea bazelor de date din sistemul de învățământ superior necesare monitorizării inserției absolvenților de învățământ universitar pe piața muncii (dezvoltarea mecanismului de monitorizare a inserției absolvenților dezvoltat în proiectul comun MEC-MMPS). (MĂSURĂ SISTEMICĂ-CONDITIE FAVORIZANTĂ). Susținerea universităților în vederea: - realizării de rapoarte instituționale cu privire la angajabilitatea absolvenților, ținând cont de particularitățile fiecărui program de studiu. - adaptării programelor de studii la nevoia de competențe cerută de piața muncii (studii, analize, modificări de conținut ale procesului didactic etc.); - dezvoltării unor mecanisme suplimentare pentru previzionarea nevoii de forță calificată de muncă la nivel local și regional; - facilitării interacțiunii între angajatori si/sau a organizațiilor neguvernamentale și studenți, prin intermediul unor parteneriate între instituții de învățământ superior și aceste entități (mese rotunde, workshop-uri, târguri de joburi etc.) – Dezvoltarea unui mecanism care să încurajeze dialogul dinamic și continuu între instituțiile de învățământ superior și mediul economic/parteneri sociali (MĂSURĂ SISTEMICĂ) – ASIGURAREA INSTRUMENTELOR PENTRU MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA SISTEMULUI DE ÎNVĂȚĂMÂNT SUPERIOR – inventarierea tuturor măsurilor și acțiunilor întreprinse, precum și adaptarea și inter-operaționalizarea bazelor de date existente în perioada anterioară de finanțare; – implementarea/dezvoltarea la nivelul instituțiilor de învățământ superior a unor baze de date, servicii publice oferite comunității, comunicarea/schimb de date cu MEC, formarea personalului didactic auxiliar implicat în managementul școlarității

Operațiuni (orientativ)**IV.1.8. DEZVOLTAREA ȘI IMPLEMENTAREA UNOR PROGRAME UNIVERSITARE ÎN INSTITUȚIILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT SUPERIOR DIN ROMÂNIA, LA SOLICITAREA AGENȚILOR ECONOMICI**, pentru adaptarea ofertei universităților la solicitările pieței muncii.

Sprijinirea instituțiilor de învățământ superior:

- în procesul de dezvoltare a programelor de masterat aplicate/masterat didactic, doctorate profesionale, inclusiv în domeniile de specializare inteligentă.
- pentru desfășurarea de programe de formare în parteneriat cu agenți economici locali sau regionali, în baza unor nevoi identificate în piața muncii;
- pentru atragerea de studenți/doctoranzi în domeniile relevante pentru piața forței de muncă prin diverse mecanisme: Burse, susținere mobilități etc.
- pentru susținerea excelenței, prin oferirea de burse doctorale în domeniile de specializare inteligentă;

dezvoltarea de cursuri deschise online în limba română pentru competențe cerute de către piața forței de muncă

IV.1.7. Sprijinirea mobilității internaționale ERASMUS+ pentru învățământul terțiar prin asigurarea unui sprijin financiar suplimentar tuturor studenților pentru granturile de mobilitate, din fonduri suplimentare FSE+, pentru dobândirea unor experiențe noi de învățare.

În scopul asigurării viitoarei sinergii Erasmus+/FSE+, mecanismul propus este unul necompetitiv; fiecare universitate care posedă Carta Erasmus+ în urma procesului de selecție derulat în Erasmus+, va putea solicita finanțare suplimentară din FSE+ având ca document justificativ decizia de finanțare Erasmus+

IV.1.9 Implementarea unui program pentru Internaționalizarea Învățământului Superior în vederea creșterii calității, eficienței și relevanței acestuia prin:

- sprijinirea atragerii de studenți din străinătate, în special în domeniile în care România are lipsă de specialiști
- Granturi pentru instituțiile de învățământ superior membre ale rețelelor de universități europene/universități care doresc să accedă la astfel de rețele (mobilități studenți, proiecte colaborative privind dezvoltarea relațiilor cu mediul economic, proiecte „twining”, etc)
- Dezvoltarea de programe de formare profesională pentru competențe lingvistice/digitale pentru cadrele didactice

IV.2.1. DEZVOLTAREA ȘI EXTINDEREA SERVICIILOR DE CONSILIERE ȘI ORIENTARE PROFESIONALĂ (INCLUSIV FORMAREA PERSONALULUI DIN CENTRELE DE CONSILIERE), în vederea îmbunătățirii accesului informat la programe de educație și formare, în acord atât cu interesele studenților, cât și cu nevoile pieței muncii:

- realizare de studii, analize;
- creșterea accesibilizării serviciilor de consiliere profesională a studenților din anii terminali (servicii online, teste și evaluări online etc.);
- creșterea calității serviciilor oferite de centrele de consiliere, materializat concret prin: dotarea cu resurse materiale, resurse software, formarea personalului din centrele de consiliere;
- implicarea angajatorilor și/sau a organizațiilor non-guvernamentale în furnizarea serviciilor de consiliere și orientare profesională, a serviciilor de dezvoltare personală etc.
- atragerea angajatorilor și/sau a organizațiilor non-guvernamentale în furnizarea serviciilor de

Operațiuni (orientativ)
consiliere și orientare profesională.
IV.3.2. Promovarea dezvoltării programelor de studii de înaltă calitate, flexibile și corelate cu cerințele pieței muncii, prin formarea și dezvoltarea competențelor studenților conform nevoilor identificate de piața muncii: – Formarea cadrelor didactice în vederea: • îmbunătățirii competențelor specifice și transversale, inclusiv a dezvoltării competențelor profesionale specifice domeniului IT, prin participare la: programe de schimb de bune practici, peerlearning, cursuri, etc. • dezvoltării abilităților digitale și antreprenoriale; – Programe de dezvoltare a competențelor antreprenoriale (întreprinderi simulate, târguri IS, programe antreprenoriale în acord cu cerințele pieței și cu cele ale studenților, etc); Granturi pentru finanțarea unor scheme de antreprenoriat (de tipul startupstudents); – Încheierea unor parteneriate sustenabile cu sectorul privat pentru facilitarea tranziției de la educație la un loc de muncă prin instituirea unui sistem funcțional de stagii de practică la potențiali angajatori, programe de internship/programe de învățare la locul de muncă etc., adresate studenților și cursanților colegiilor organizate la nivelul instituțiilor de învățământ superior (ISCED 4-7), inclusiv prin încurajarea implicării angajatorilor în programe de învățare la locul de muncă – Asigurarea unor resurse educaționale deschise, și softuri educaționale, pentru elevi, studenți și cadre didactice, inclusiv pentru persoane cu dizabilități (max 10%): echipamente, softuri, dezvoltări și integrării în procesul didactic

Axa prioritară 5. Creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic

Obiectiv Specific FSE+(V) *Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și completarea studiilor, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți*

Operațiuni (orientativ)
V.1.1 Creșterea participării și facilitarea accesului la programele de formare profesională prin acordarea de sprijin financiar pentru nevoile de cazare, masă și transport ale elevilor înscriși în învățământul profesional inclusiv dual (ÎP), din mediul rural și din medii defavorizate, populația romă, inclusiv pentru persoanele cu dizabilități sau deficiențe V.1.5.a Identificarea nevoilor educaționale specifice elevilor din grupurile vulnerabile și centrarea pe elev a demersului educațional, pentru prevenirea și combaterea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii, prin formarea personalului didactic pentru individualizarea învățării și utilizarea de tehnici didactice inovative și adaptate la nevoile grupurilor dezavantajate/ cu dizabilități, precum și extinderea/ generalizarea intervențiilor complementare de sprijin a elevilor din grupuri vulnerabile, prin programe de sprijin individualizat

Operațiuni (orientativ)
V.1.7. Dezvoltarea de programe de informare și conștientizare pentru întreaga comunitate, de sprijin, consiliere și educație parentală pentru părinții elevilor din învățământul preuniversitar, cu focalizare pe părinții copiilor provenind din grupuri vulnerabile (în particular pentru persoane care au în grijă copii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate). – prevenirea și combaterea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii, prin acțiuni de conștientizare a tuturor actorilor educaționali cu privire la necesitatea deschiderii sistemului către grupurile vulnerabile, și extinderii/ generalizării intervențiilor complementare de sprijin a elevilor din grupuri vulnerabile; – prevenirea și combaterea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii, prin acțiuni de conștientizare a întregii societăți cu privire la importanța educației, a rolului acesteia în dezvoltarea personală și profesională a individului și în dezvoltarea socială și economică.
V.1.2. Sprijin acordat elevilor din clasa a IX-a, învățământ profesional și tehnic pentru creșterea nivelului de competență în citit, matematică și științe prin programe remediale inclusiv prin: - dezvoltarea de RED pentru elevii cu competențe scăzute în citit, matematică și științe - asigurarea condițiilor derulării programelor remediale: masă caldă, transport pentru elevi, materiale didactice, etc.
VI.1. Flexibilizarea traseelor de formare profesională a elevilor din IPT și facilitarea accesului pe piața muncii prin dezvoltarea și implementarea unui mecanism de recunoaștere a rezultatelor învățării din învățământul secundar în învățământul terțiar non universitar
IV.1.1.1. IPT Generalizarea implementării mecanismului de evaluare și monitorizare a politicilor publice privind formarea profesională la nivel de sistem, inclusiv prin formarea actorilor relevanți de la nivel regional/ județean/ local care contribuie la implementarea mecanismului și prin colectarea periodică și consecventă a datelor – asigurarea calității programelor de pregătire practică ale elevilor prin dezvoltarea și implementarea unui mecanism de asigurare și monitorizare a calității învățării la locul de muncă (WBL) în IPT, inclusiv prin formarea monitorilor de calitate și prin dezvoltarea și operaționalizarea instrumentelor specifice inclusiv prin: - formarea personalului didactic din IPT, al ISJ și al operatorilor economici pentru Asigurarea calității învățării la locul de muncă - vizite de monitorizare a calității învățării la locul de muncă la operatorii economici parteneri ai unităților de învățământ care furnizează componenta de învățare la locul de muncă - elaborarea unui Ghid pentru personalul implicat în asigurarea monitorizării calității învățării la locul de muncă în companiile partenere - dezvoltarea și implementarea unei metodologii de acreditare a operatorilor economici implicați în pregătirea practică a elevilor din învățământul dual – fundamentarea deciziilor de actualizări / modificări legislative/metodologice și a unor măsuri de îmbunătățire a relațiilor parteneriale, prin dezvoltarea și gestionarea bazei de date electronice a contractelor de parteneriat în IPT/ contractelor individuale de pregătire practică a elevilor la operatorii economici – creșterea relevanței certificării calificărilor profesionale a elevilor pentru piața muncii prin dezvoltarea și implementarea unui mechanism de certificare a rezultatelor învățării din formarea profesională inițială, relevant pentru piața muncii, prin implicarea activă și

Operațiuni (orientativ)
sustenabilă a mediului de afaceri inclusiv prin: - formarea personalului didactic, al SJ, al operatorilor economici pentru Asigurarea calității evaluării rezultatelor învățării - elaborarea unui Ghid pentru evaluarea rezultatelor învățării în vederea certificării calificării profesionale - asigurarea resurselor materiale necesare certificării calificărilor profesionale
- creșterea atractivității IPT pentru elevi prin dezvoltarea și implementarea unui mecanism de recunoaștere a excelenței în furnizarea de programe de formare profesională inițială
- creșterea calității și a validității proceselor de predare-învățare-evaluare prin stagii de formare pentru dezvoltarea caracterului practic – aplicativ al disciplinelor/modulelor și extinderea sistemului de colaborare a personalului didactic în cadrul rețelelor parteneriale între școlile din IPT
IV.1.4.3. Sprijinirea mobilității internaționale Erasmus+ pentru învățământul profesional și tehnic prin asigurarea unui sprijin financiar suplimentar față de grantul Erasmus+ pentru instituțiile cu acreditare, cu scopul satisfacerii cererii de mobilitate internațională. Notă explicativă: În viitorul program Erasmus+, accesul la mobilitățile internaționale pentru elevi și personalul didactic va fi condiționat de obținerea prealabilă de către instituțiile de origine a unei acreditări (Carte Erasmus+) pentru sectorul învățământ profesional și tehnic (VET). La o analiză a rezultatelor celui mai recent proces de selecție Erasmus+ încheiat pentru anul 2019 și în condițiile previzionării unui buget similar alocat în prima parte a următoarei perioade programatice, Erasmus+ nu va putea acoperi întreaga cerere de finanțare a instituțiilor care vor avea acreditare. De aceea, propunem suplimentarea din buget FSE+ a mobilităților internaționale de învățare și preluare de bune practici care, din constrângeri bugetare, nu pot fi acoperite din buget Erasmus+. Mecanismul este unul necompetitiv, evaluarea în scopul obținerii acreditării făcându-se de către ANPCDEFP după regulile Erasmus+, apoi, fiecare instituție acreditată va putea solicita finanțare FSE+ având ca document justificativ decizia prin care i s-a acordat finanțarea Erasmus+
IV.1.2. Adaptarea serviciilor educaționale adresate elevilor și personalului didactic pentru fiecare nivel educațional (liceal, profesional-inclusiv dual, postliceal etc.), în corelație cu dinamica pieței muncii (schimbări tehnologice și structurale, digitalizare etc.), inclusiv pentru persoanele cu dizabilități sau pentru cele provenind din grupuri vulnerabile, inclusiv prin: - dezvoltarea/ revizuirea de calificări, cu accent pe calificări noi pentru specializări din domenii de înaltă tehnologie și competitivitate (de ex. IT&C, inteligență artificială, robotica, 3d printing, etc.) și care susțin dezvoltarea sustenabilă și economia verde, solicitate de piața muncii - formarea cadrelor didactice pentru actualizarea competențelor profesionale în raport cu realitățile tehnologice de la operatorii economici și a tutorilor de la operatorii economici pentru dezvoltarea competențelor pedagogice, didactice și metodice în lucru cu elevi - formarea personalului didactic asociat (specialiști de la operatorii economici, formați pe teme de metodica și didactica specialității) - formarea managementului din unitățile de învățământ profesional și tehnic pe probleme specifice (relaționare cu piața muncii, marketingul ÎPT, management financiar și atragere de resurse) - sprijinirea dezvoltării competențelor profesionale ale elevilor prin finanțarea stagiilor de practică;

Operațiuni (orientativ)
- dezvoltarea competențelor transversale ale elevilor, cu accent pe cele de tip antreprenorial și digital, în vederea asigurării integrării socio-profesionale a acestora, inclusiv prin - formarea personalului didactic din ÎPT în domeniul dezvoltării integrate a competențelor transversale, cu accent pe cele antreprenoriale, digitale -dezvoltarea/implementarea programelor de dezvoltare a competențelor antreprenoriale la elevii din ÎPT
- asigurarea egalității de șanse la formare profesională de calitate prin elaborarea standardelor de dotare a unităților de învățământ în raport cu standardele aferente calificării
- facilitarea dobândirii de către elevi a competențelor solicitate de piața muncii prin îmbunătățirea infrastructurii formării profesionale inițiale și prin dotarea, prin program național, a atelierelor școală cu mijloace didactice și echipamente în concordanță cu standarde de dotare pentru calificările din formarea profesională inițială
iv.1.4.1. facilitarea dobândirii de către elevi a competențelor solicitate de piața muncii prin dezvoltarea de manuale și auxiliare curriculare în format digital, softuri educaționale, resurse educaționale deschise împreună cu mediul economic și partenerii sociali
iv.2.1. Dezvoltarea și extinderea serviciilor de consiliere (CJRAE/CMBRAE inclusiv formarea personalului din centrele de consiliere, diriginți), în vederea îmbunătățirii accesului informat la programe de educație și formare profesională, în acord atât cu interesele elevilor cât și cu nevoile pieței muncii, cu implicarea angajatorilor și/sau a organizațiilor neguvernamentale în furnizarea serviciilor de consiliere și orientare profesională, a serviciilor de dezvoltare personală etc.

Axa prioritară 6. Creșterea accesului pe piața muncii pentru toți

Obiectiv Specific FSE+(I) Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoanele inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale;

Operațiuni (orientativ)
1.1 Servicii de Identificare, îndrumare, sprijin și management de caz pentru persoanele din grupurile dezavantajate în vederea facilitării accesului pe piața muncii (inclusiv prin echipe mobile locale de experți formate din 1 consilier/agent de ocupare +1 asistent social + 1 mediator scolar +1 mediator sanitar), în complementaritate cu serviciile de management de caz acordate pentru comunitățile marginalizate finanțate în cadrul OS iv prin Programul Operational Combaterea Sărăciei 1.2. Pachete de măsuri personalizate și adecvate nevoilor individuale, în vederea integrării socio-profesionale a persoanelor din grupuri dezavantajate pe piața muncii, urmare a rezultatului profilării, prin - servicii personalizate de informare, consiliere și orientare (management de caz), - servicii de sprijin în găsirea unui loc de muncă/ mediere/plasare pe piața muncii , activare; - programe de formare profesională/ucenicie la locul de muncă/stagii/alte programe de pregătire (a doua șansă, alfabetizare etc.) în vederea îmbunătățirii nivelului de competențe - servicii de evaluare și certificare, după caz, a competențelor obținute în context informale sau nonformale;

Operațiuni (orientativ)
- servicii de acompaniere socio- profesională, alături de cele de ocupare, pentru categorii de persoane dezavantajate în piața muncii; - pachete de măsuri pentru stimularea mobilității forței de muncă, inclusiv stimulente financiare pentru relocare
3.1 Finanțarea de intervenții integrate, în zone cu deficit de forță de muncă calificată și migrație sezonieră, care să cuprindă cel puțin următoarele acțiuni: - identificarea dimensiunii fenomenului de deficit de forță de muncă și migrație sezonieră prin inițierea de studii; - identificarea persoanelor care se supun migrației sezoniere, motivarea acestora prin acțiuni specifice; - proiectarea serviciilor suport pentru reducerea deficitelor în parteneriat cu comunitatea locală, cu partenerii sociali și cu alte părți interesate (angajatori, etc); - furnizarea de pachete de măsuri adaptate conform intervențiilor 1.2, inclusiv stimulente financiare pentru relocare
7.2 Sprijin acordat angajatorilor pentru amenajarea unor spații destinate supravegherii și îngrijirii copiilor cu vârstă anteprescolară, în vederea asigurării echilibrului dintre viața profesională și cea de familie a femeilor angajate, (complementar cu intervențiile 1.5.3 de la Educație legate de serviciile educationale din nivelul anteprescolar și prescolar)
7.3 Stimularea angajatorilor în acceptarea unor scheme de program flexibil pentru a asigura accesul la ocupare și echilibrul dintre viața profesională și cea privată a angajaților

Axa prioritară 7 : Antreprenariat și economie socială

Obiectiv Specific FSE+(I) Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoanele inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale;

Operațiuni (orientativ)
4.1. "Săptămâna antreprenoriatului" - organizare de conferințe, forumuri sau reuniuni cu privire la oportunitățile de afaceri locale sau în sectoare de activitate.
4.2. Programe de sprijin antreprenorial (formare în competențe antreprenoriale, tutorat/mentorat, asistență/ consiliere, role models etc), inclusiv prin activarea potențialului antreprenorial al unor persoane aparținând grupurilor dezavantajate
4.3. Acordarea de granturi pentru inițierea de noi afaceri (scheme de tip strat-up Student, Diaspora, Rural, Restart, etc).
4.4. Asistență și consultanță în afaceri post înființare , inclusiv prin programe de pregătire a managerilor sau a unor măsuri de îmbunătățire a accesului IMM-urilor la diversele modalități de digitalizare a activității lor (ex.: SME Digital Start Pack)
4.5. Promovarea conceptelor de economie socială și antreprenorat social, inclusiv a evenimentului "luna economiei sociale" – târguri de produse și servicii, conferințe, workshopuri, mese rotunde
4.6. Acordarea de granturi pentru înființarea de întreprinderi sociale și întreprinderi sociale

Operațiuni (orientativ)**de inserție, inclusiv în domeniul oferirii de servicii sociale**

4.7. Asistență și consultanță post înființare pentru întreprinderile sociale și întreprinderile sociale de inserție, pentru o perioadă de 6 luni de la inițiere afacere, inclusiv programe de pregătire a managerilor și punerea la dispoziție a unor spații și servicii de tip co-working

Axa prioritară 8: Susținerea reformelor pe piața muncii în acord cu dinamica pieței muncii

Obiectiv Specific FSE+(II). *Modernizarea instituțiilor și a serviciilor pieței muncii pentru a evalua și anticipa necesarul de competente și a asigura asistenta personalizata și in timp real urmarind asigurarea medierii/plasarii (matching), tranzitiei și a mobilitatii fortei de munca*

Operațiuni (orientativ)

5.1 **Îmbunătățirea mecanismelor** de monitorizare a inserției absolvenților programelor de educație și formare profesională, de anticipare a nevoii de competențe, de evaluare și monitorizare a politicilor publice privind măsurile active și formarea profesională sau adăugarea de noi dezvoltări privind:

- colectarea, prelucrarea, analiza datelor și diseminarea informațiilor relevante pentru piața muncii, în baza protocoalelor/parteneriatelor cu actorii relevanți
- elaborarea prognozelor pe termen scurt, mediu și lung privind nevoia de competențe
- adaptarea programelor de formare/educație la nevoia de competențe identificate
- creșterea capacității instituțiilor relevante de a monitoriza și evalua politicile publice și de a utiliza sistemele informatice suport prin formarea de specialiști, seminarii, instruire, formare continuă
- evaluarea politicilor și revizuirea în consecință

6.1 Consolidarea parteneriatului pentru formarea profesională continuă prin **dezvoltarea capacității administrative a Comitetelor Sectoriale**, inclusiv prin formarea profesională a specialiștilor

6.2 Furnizarea de **pachete integrate pentru partenerii sociali în scopul modernizării și îmbunătățirii funcționării dialogului social pentru piața muncii** prin:

- Sprijinirea partenerilor sociali pentru a colecta și analiza informații cu privire la tendințele manifestate la nivel de național, de sector sau regional, în legătură cu aspecte precum: evoluții economice, condiții de muncă, organizarea muncii, necesar de formare, negocieri colective, etc.
- Sprijinirea partenerilor sociali în a încheia acorduri de cooperare bipartite la nivel de grup de unități, sectorial sau național, prin organizarea unor sesiuni de dezbateri / workshop-uri / conferințe, inclusiv în context European, pentru a identifica teme ce pot constitui baza revitalizării contractelor colective de muncă sectoriale.
- Creșterea calității reprezentării de către partenerii sociali prin furnizarea de programe de formare sau crearea unor oportunități pentru schimb de informații la nivelul partenerilor sociali, atât la nivel național, dar și inter-sectorial sau regional.
- Îmbunătățirea calității expertizei partenerilor sociali reprezentativi pentru a furniza servicii de calitate membrilor săi, precum și pentru a îmbunătăți implicarea efectivă a acestora în dialogul

Operațiuni (orientativ)

- social, indiferent de nivel.
- Consolidarea expertizei partenerilor sociali în acord cu tematicile europene și naționale cu care se operează în contextul Semestrului European și Pilonului European al Drepturilor Sociale, inclusiv prin derularea unor activități de cercetare relevante.
 - Dezvoltarea și implementarea de acorduri transnaționale și preluarea unor bune practici în ceea ce privește dialogul social și piața muncii la nivel European.
 - Acțiuni de creștere a capacității partenerilor sociali pentru a contribui eficient la dezvoltarea și implementarea politicilor de ocupare (instrumente de lucru / procedurarea și standardizarea activității, consolidare expertiză în acord cu tematicile europene, adaptare tematici europene în dialogul social național).
- 6.3. Sprijin acordat partenerilor sociali pentru **implementarea acordurilor europene cadru încheiate de partenerii de dialog social europeni** (*frameworkagreements*)
- 6.4. **Crearea și asigurarea transparenței unei baze de date naționale care să conțină informații privind rezultatele dialogului social** (structurile partenerilor sociali, organizațiile sindicale și patronale reprezentative, contractele colective de muncă încheiate la diferite niveluri, acordurile bipartite).

Obiectiv Specific FSE+(III bis) *Promovarea adaptării la schimbare a lucrătorilor, întreprinderilor și antreprenorilor, a îmbătrânirii active și în condiții bune de sănătate, precum și a unui mediu de lucru sănătos și adaptat care să reducă riscurile la adresa sănătății*

Operațiuni (orientativ)

- 8.1 **Stimularea angajatorilor** în general și în și în mod special a celor de tip IMM **pentru crearea unor condiții de muncă menite să le asigure lucrătorilor confortul fizic, psihic și social**
- 8.2 **Campanii de promovare pentru conștientizarea lucrătorilor cu privire la rolul activităților de SSM**, în contextul apariției noilor forme de muncă, fenomenului îmbătrânirii forței de muncă, riscurilor noi și emergente și prevenirii accidentelor de munca și a bolilor profesionale
- 8.3 **Finanțarea serviciilor de susținere a îmbătrânirii active prin implicarea lucrătorilor vârstnici de peste 60 de ani în programe de tip shadow/tutelă/tutoriat pentru formarea lucrătorilor noi**
- 8.4. **Stimularea / încurajarea inițiativelor de voluntariat în rândul vârstnicilor** (în școli, instituții de cultură etc.)

Axa prioritară 9 Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității (*prioritate comună Educație/Ocupare*)

Obiectiv Specific FSE+(IV) *Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale*

Operațiuni (orientativ)
IV.1.1.3. Dezvoltarea/modernizarea/ implementarea mecanismului de monitorizare a inserției socio-profesionale a absolvenților sistemelor de FPI și FPC
Dezvoltarea/modernizarea/implementarea mecanismului de anticipare a nevoii de competențe pe piața muncii
Adaptarea ofertelor educaționale postuniversitare (programe postuniversitare de formare și dezvoltare profesională continuă și programe postuniversitare de perfecționare) la solicitările pieței muncii, inclusiv în domeniile de specializare inteligentă
9.1. Dezvoltarea sistemului de asigurare a calității în formarea profesională a adulților, atât la nivel de sistem, cât și la nivel de furnizor, prin: - dezvoltarea și implementarea sistemelor interne de asigurare a calității de către furnizorii de formare profesională a adulților autorizați - dezvoltarea/îmbunătățirea capacității de monitorizare și raportare a datelor privind formarea profesională a adulților - formarea specialiștilor pentru asigurarea calității în formarea profesională a Adulților - îmbunătățirea programelor de formare și a instrumentelor de evaluare; 9.2 Dezvoltarea capacității Comisiilor județene pentru autorizarea furnizorilor de formare profesională și a infrastructurii necesare monitorizării și raportării situației privind formarea profesională a adulților în România, inclusiv prin formarea Profesională a personalului, specialiștilor și evaluatorilor de furnizori și programe; 9.3 Formarea continuă a formatorilor / Instructorilor /coordonatorilor de ucenicie din formarea profesională continuă pentru dezvoltarea și furnizarea de programe de formare de calitate și flexibile, prin: - programe de actualizare/dezvoltare a competențelor profesionale ale formatorilor/instructorilor în domeniul de activitate în care lucrează, prin efectuarea de stagii la angajatori din domeniul respectiv - programe de formare în domeniul pedagogiei, andragogiei, tehnicilor de formare pentru coordonatorii de ucenicie; 9.4 Actualizare/revizuire/dezvoltare de noi standarde ocupaționale /calificări profesionale conform noilor cerințe ale pieței muncii

Obiectiv Specific FSE+(V) *Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și completarea studiilor, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți*

Operațiuni (orientativ)
V.1.1. Creșterea accesului și participării adulților la programe de formare pentru dezvoltarea/ creșterea nivelului competențelor cheie care să le asigure dezvoltarea personală și îmbunătățirea calității vieții, inclusiv prin: – finanțarea participării (acoperirea taxelor&costurilor de participare) la programe LLL, în

special a celor de formare pentru creșterea nivelului competențelor digitale;

- finanțarea evaluării și recunoașterii rezultatelor învățării dobândite în contexte non-formale și informale.

V.3.2. Facilitarea dobândirii unei calificări profesionale de către persoanele care au părăsit timpuriu școala, prin acțiuni precum:

- informarea, consilierea și orientarea potențialilor beneficiari ai acestor măsuri, astfel încât să conștientizeze beneficiile și să opteze informat pentru participarea la programe A doua șansă;
- înscrierea și participarea la programe A doua șansă flexibile, inclusiv la modulele de pregătire profesională;
- furnizarea serviciilor suport în funcție de nevoile specifice ale fiecărui cursant, astfel încât să fie diminuat riscul de părăsire a programului înainte de finalizarea acestuia (de exemplu: servicii de transport/ decontarea transportului, asigurarea hranei, servicii de îngrijire pentru persoanele dependente aflate în grija cursanților, dispozitive tehnico-medice etc.);
- informarea, consilierea și orientarea școlară și profesională a cursanților, astfel încât să fie identificate în mod realist alternativele de acțiune la finalizarea programului ADS, iar beneficiarul să valorifice rezultatele obținute (prin ocuparea unui loc de muncă, prin continuarea studiilor în învățământul secundar superior, prin continuarea pregătirii în sistemul de formare profesională a adulților etc.)

Programul Operațional

Dezvoltare Durabilă 2021-2027

Obiectiv Specific FEDR/FC (I) Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

Operațiuni

- Proiecte demonstrative și de eficiență energetică în IMM-uri și masuri de sprijin adiacente.
- Proiecte de eficiență energetică în întreprinderile mari și masuri de sprijin adiacente.

Obiectiv specific FEDR/FC (III) Dezvoltarea de sisteme inteligente de energie, rețele și stocare în afara TEN-E.

Operațiuni

- Echipamente și sisteme inteligente pentru asigurarea calității energiei electrice
- Implementarea de soluții digitale pentru izolarea defectelor și realimentarea cu energie în mediul rural și urban
- Digitalizarea stațiilor de transformare și soluții privind controlul rețelei de la distanță - integrare stații în SCADA-
- Măsuri de creștere a adecvanței rețelei naționale de energie electrică
- Creșterea capacității disponibile pentru comerțul transfrontalier
- Implementarea de soluții privind stocarea energiei.

Axa Prioritară 2**- Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară**

Obiectiv specific FEDR/FC (V) Promovarea managementului durabil al apei
Operațiuni
Continuarea acțiunilor integrate de dezvoltare a sistemelor de apă, respectiv: reabilitarea și construcția de stații de tratare, transport și distribuire a apei destinate consumului uman și apă uzată, respectiv: construirea și reabilitarea rețelelor de canalizare și construirea/reabilitarea/modernizare (treaptă terțiară) a stațiilor de epurare a apelor uzate care asigură colectarea și epurarea încărcării organice biodegradabile în aglomerări mai mari de 2.000 l.e., acordându-se prioritate aglomerărilor cu peste 10.000 l.e.), inclusiv prin consolidarea suplimentară și extinderea operatorilor regionali. Investițiile vor viza în proporție preponderent mai mare sectorul privind apa uzată. Totodată, se vor continua investițiile în managementul nămolului rezultat în cadrul procesului de epurare a apelor uzate/tratare a apei potabile Pe langa continuarea investițiilor integrate regionale PODD va finanța: - proiecte noi investiții – cu dimensiuni mai mici, și care adresează în proporție mai mare apa uzată - proiecte de investiții de mici dimensiuni /, care susțin consolidarea regionalizării în contextul extinderii/fuziunii OR (ex. SCADA integrat) - sisteme individuale – începând cu 2025-2027, ulterior implementării noului cadru metodologic pregătit de MMAP De asemenea, se are în vedere finanțarea acțiunilor de consolidare a capacității de reglementare economică a sectorului de apă și apă uzată, astfel încât să se eficientizeze procesul de realizare a planurilor de investiții pentru conformare.
Obiectiv specific FEDR/FC (VI) Promovarea tranziției către o economie circulară.
▪ Extinderea schemelor de gestionare a deșeurilor la nivel de județ, inclusiv îmbunătățirea sistemelor integrate existente de gestionare a deșeurilor, pentru a crește reutilizarea și reciclarea, pentru a preveni generarea deșeurilor și devierea de la depozitele de deșeuri, în conformitate cu nevoile identificate în PNGD și PJGD-uri, respectiv: • extinderea sistemului de colectare separată a deșeurilor reciclabile • extinderea capacităților de sortare și reciclare • extinderea sistemului de colectare separată a biodeșeurilor • realizarea de capacități de compostare pentru deșeurile verzi • realizarea de instalații de digestie anaerobă • instalații TMB cu bioușcare ▪ Investiții individuale suplimentare pentru închiderea depozitelor de deșeuri. ▪ întărirea capacității de pregătire pentru implementarea economiei circulare la nivelul autorităților publice (MMAP, ANPM, UAT)

Axa Prioritară 3**- Protecția mediului prin conservarea biodiversității, asigurarea calității aerului și decontaminare a siturilor poluate**

Obiectiv Specific FEDR/FC (VII) Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării

Operațiuni**Biodiversitate**

Prin PODD se vor realiza investiții în rețeaua Natura 2000, respectiv: elaborarea, revizuirea și implementarea Planurilor de management a siturilor Natura 2000/ Planuri de acțiune pentru specii; măsuri de menținere și de refacere a siturilor Natura 2000 pentru specii și habitate, precum și a ecosistemelor degradate și a serviciilor furnizate în afara ariilor naturale protejate.

Totodata, se au în vedere acțiuni de completare a nivelului de cunoaștere a biodiversității și a ecosistemelor și realizarea de studii științifice, precum și masuri și investiții în infrastructura verde și investiții în consolidarea capacității administrative a autorităților și entităților cu rol în managementul rețelei Natura 2000 și a altor arii naturale protejate.

Calitatea aerului

- dotarea RNMCA cu echipamente noi, prin înlocuirea echipamentelor existente de măsurare a poluanților uzate din punct de vedere moral și tehnic, astfel încât să se continue conformarea cu cerințele de asigurare și controlul calității datelor și de raportare a RO la CE
- achiziția de echipamente pentru măsurarea poluanților în aerului ambiental cu respectarea prevederilor directivelor europene.

Decontaminarea siturilor -

decontaminarea și ecologizarea siturilor contaminate și potential contaminate, inclusiv refacerea ecosistemelor naturale și asigurarea calitatii factorilor de mediu, în vederea protejării sănătății umane

Axa Prioritară 4**- Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor**

Obiectiv specific FEDR/FC (IV) Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a rezilienței în urma dezastrelor

Operațiuni

- Managementul inundațiilor și reducerea impactului acestora și ale celorlalte fenomene naturale asociate principalelor riscuri accentuate de schimbările climatice asupra populației, proprietății și mediului
- Dezvoltarea infrastructurii de monitorizare și avertizare a fenomenelor hidro-meteorologice severe
- Reducerea impactului manifestării secetei și furtunilor asupra populației, proprietății și mediului
- Măsuri de limitare a efectelor negative ale eroziunii costiere
- Măsuri pentru sistemul de gestionare a riscurilor, inclusiv creșterea rezilienței la nivel național și adaptarea continuă la realitatea operațională.

Programe Regionale 2021-2027

Axa Prioritară 1.

O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice

Obiectiv Specific FEDR: Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate;

Operațiuni (orientativ)
Participarea IMM-urilor și organizațiilor CDI în structuri, parteneriate și programe de colaborare, intervenții aliniate la KIC-urile (KnowledgeInnovationCommunity)
Aderarea, afilierea, apartenența la rețele de inovare europene pentru IMM sau alte organizații
Specializare inteligentă la nivel regional și inovare de produs, serviciu, de proces, organizațională și de model de afaceri în IMM-uri, inclusiv brevetare
Sprijinirea transferului tehnologic prin crearea / dezvoltarea structurilor de transfer tehnologic și serviciilor, cooperare IMM-uri - organizații CDI
Investiții în infrastructurile proprii ale organizațiilor de CDI / IMM-uri
Sprijinirea ecosistemului antreprenorial de inovare care favorizează crearea și maturizarea start-up / spin-off în domenii de specializare inteligentă, inclusiv clustere
Promovarea antreprenorialului prin înființarea, dezvoltarea și operaționalizarea incubatoarelor și acceleratoarelor de afaceri, parcurilor tehnologice și științifice, inclusiv parcuri smart cu impact la nivel regional

Obiectiv Specific FEDR: Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor;

Operațiuni (orientativ)
Securitate cibernetică, interoperabilitate pentru proiectele de digitalizare ale serviciilor publice la nivel local, inclusiv sprijin pentru inițierea de start-up-uri / spin-off-uri în domeniul securității cibernetice
Dezvoltarea universitatilor ca poli de digital skills, inclusiv prin dotare tehnică / laboratoare
Digitizarea în mediul universitar prin crearea și dezvoltarea unor platforme digitale, baze de date și biblioteci virtuale pentru studenți, live streaming, echipamente și infrastructură de projectionand video mapping
Adoptarea tehnologiilor și a instrumentelor digitale care conduc la inovarea modelului de afaceri
Sprijin pentru dezvoltarea Hub-urilor Inovative Digitale (DIH)

Obiectiv Specific FEDR: *Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor;*

Operațiuni (orientativ)
Facilitarea investițiilor tehnologice în IMM-uri, inclusiv tehnologii IT&C, IoT, automatizare, robotică, inteligență artificială, customizare de masă
Investiții pentru servicii și echipamente necesare pentru transformarea digitală a microîntreprinderilor și IMM-urilor
„Inovare bazată pe design” în vederea dezvoltării de noi produse, precum și transfer tehnologic în vederea generării noilor linii de producție pentru aceste produse
Suport pentru dezvoltarea și implementarea de noi modele de afaceri pentru IMM-uri, în special pentru internaționalizare
Investiții în active corporale și necorporale în microîntreprinderi și IMM-uri, inclusiv scale-up

Obiectiv Specific FEDR: *Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat*

Operațiuni (orientativ)
Dezvoltarea competențelor la nivelul IMM-urilor / organizațiilor de CDI / entităților implicate în procesul de descoperire antreprenorială

Axa Prioritară 2.**O regiune cu orașe Smart****Obiectiv Specific FEDR:** *Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor;*

Operațiuni (orientativ)
Sprijin pentru intervenții de tip smart-city (siguranța publică, servicii și utilități publice, monitorizare energie, mediu, rețele de trafic și transport public, iluminat public, sisteme GIS, etc.) aplicabile în zone funcționale urbane
Susținerea digitalizării serviciilor publice la nivel local

Axa Prioritară 3.**O regiune cu orașe prietenoase cu mediul****Obiectiv Specific FEDR:** *Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră*

Operațiuni (orientativ)
Investiții în clădirile rezidențiale în vederea asigurării/îmbunătățirii eficienței energetice, inclusiv activități de consolidare în funcție de riscurile identificate și măsuri pentru utilizarea unor surse alternative de energie
Investiții în clădirile publice în vederea asigurării/îmbunătățirii eficienței energetice, inclusiv activități de consolidare în funcție de riscurile identificate și măsuri pentru utilizarea unor surse alternative de energie

Obiectiv Specific FEDR: *Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării*

Operațiuni (orientativ)
Regenerarea spațiilor urbane degradate, inclusiv prin promovarea investițiilor ce promovează infrastructura verde în zonele urbane.
Reconversia funcțională a terenurilor virane degradate/ neutilizate/ abandonate
Modernizarea/ extinderea spațiilor verzi existente
Achiziția de echipamente pentru măsurarea poluanților în aerului ambiental

Obiectiv Specific FEDR: *Promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile*

Operațiuni (orientativ)
Dezvoltarea infrastructurii urbane curate (infrastructuri de transport, ciclism, material rulant, combustibili alternativi)
Modernizarea/ extinderea liniilor de tramvai
Achiziționare/ modernizare material rulant (tramvaie), Achiziționare troleibuze/autobuze
Dezvoltarea unor culoare de mobilitate
Infrastructuri pentru combustibili alternativi
Calitatea aerului și reducerea zgomotului

Axa Prioritară 4. Dezvoltarea sistemelor de încălzire centralizate

Obiectiv Specific FEDR: *Dezvoltarea sistemelor energetice inteligente, a rețelelor și a stocării la nivel local*

Operațiuni (orientativ)
Îmbunătățirea eficienței energetice în domeniul încălzirii centralizate

Axa Prioritară 5. O regiune accesibilă

Obiectiv Specific FEDR: *Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere*

Operațiuni (orientativ)

Legături rutiere secundare reabilite și nou construite către rețeaua rutieră și nodurile TEN-T (drumuri județene, descărcări autostrada, conectivitatea la rețeaua de baza – CORE TEN-T)

Axa Prioritară 6. O regiune educată

Obiectiv Specific FEDR: *Îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii*

Operațiuni (orientativ)

Construire / reabilitare / modernizare / extindere / echipare infrastructura pt. nivel antepreșcolar și preșcolar, învățământ primar, secundar, terțiar

Construire / reabilitare / modernizare / dotare centre de educație și formare **profesională / învățământ dual**, inclusiv pentru accesibilitatea elevilor cu dizabilități (sistem de educație incluzivă)

Axa Prioritară 7. O regiune atractivă

Obiectiv Specific FEDR: *favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în zonele urbane;*

Operațiuni (orientativ)

Îmbunătățirea mediului urban și conservarea, protecția și valorificarea durabilă a *patrimoniului cultural și servicii culturale*

Îmbunătățirea infrastructurii de turism, în special în zone care dispun de un potențial turistic valoros;

Dezvoltarea turismului balnear și balneo-climateric

Investiții în infrastructura din domeniul cultural, în mediul urban

Cresterea securității spațiilor publice

Tabere de elevi și preșcolari

Îmbunătățirea mediului urban și conservarea, protecția și valorificarea durabilă a *patrimoniului cultural și servicii culturale*

Obiectiv Specific FEDR: *favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în afara zonelor urbane;*

Operațiuni (orientativ)
Infrastructura de turism, în special în zone care dispun de un potențial turistic valoros
Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului natural
Dezvoltarea infrastructurilor integrate cu rol în administrare, protejare, informare și exploatare turistică sustenabilă
Tabere de elevi și preșcolari

Axa Prioritară 8. Asistență Tehnică

Obiectiv 1: *Creșterea capacității beneficiarilor*

Operațiuni (orientativ)
Dezvoltarea capacității administrative a actorilor implicați în elaborarea, implementarea, monitorizarea, evaluarea și revizuirea strategiilor de specializare inteligentă și a Mecanismului de Descoperire Antreprenorială (MDA)
Crearea unui one-stop-shop regional
Dezvoltarea capacității de internaționalizare a structurilor de cercetare inovare
Sprijin pentru întărirea capacității administrative de a învatasolutii de „smartcity”, de a elabora și monitoriza strategii investiționale pentru ”smartcity”, inclusiv de a elabora/dezvolta proiecte care utilizează tehnologii ”smart”
Sprijin pentru creșterea eficienței operatorilor locali de transport
Suport pentru consolidarea relațiilor dintre sistemele de învățământ și mediul economic și social mai larg

Obiectiv 2: *Asigurarea funcționării sistemului de management*

Operațiuni (orientativ)
Dezvoltarea capacității administrative și asigurarea instrumentelor necesare pentru coordonarea și managementul POR
Sprijin pentru structurile de guvernare ITI

Programul Operational

SĂNĂTATE (POS) 2021-2027

Axa Prioritară 1.

Continuarea investițiilor în spitalele regionale

Obiectiv de Politică 4 - *Europă mai socială, prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale*

Obiectiv Specific FEDR (IV) *Asigurarea accesului egal la asistență medicală prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv la asistență medicală primară*

Operațiuni (orientativ)

Construcția și dotarea spitalelor regionale de urgență – Etapa II (inclusiv contractarea de servicii de supervizare, asistență tehnică, servicii auxiliare (financiar, audit)

Obiectiv Specific FSE (IX) *Creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung*

Operațiuni (orientativ)

Elaborarea și implementarea planului de formare a personalului

Finanțarea elaborării și implementării planului de tranziție (de exemplu)

- Modelul de finanțare al spitalelor regionale (care trebuie să fie reflectat în Contractul-cadru de servicii de sănătate și normele de aplicare corespunzătoare), inclusiv, fără a se limita la tarifele și standardele de costuri pentru serviciile spitalicești, de zi și ambulatorii
- Politica de admitere și fluxurile de pacienți, reclassificarea spitalelor în funcție de nivelurile de îngrijire (printr-un ordin al ministrului)
- Sprijin în elaborarea actelor normative necesare în implementarea și asigurarea funcționării la parametri optimi a spitalelor regionale (Hotărâri ale Guvernului pentru stabilirea spitalelor regionale (ex. buget, resurse, transferuri de personal), Hotărârea Guvernului pentru implementarea planului de restructurare, Modificări ale cadrului legal (de exemplu, protocoale de admitere, modificări organizatorice etc.), Ordinul ministrului pentru crearea Comitetului director pentru spitalele regionale; Ordinul privind măsurile de punere în aplicare a transferurilor de personal și de recrutare a personalului suplimentar)
- Operaționalizare incluzând, dar fără a se limita la: inventarul echipamentelor noi și tehnologiei și echipamentelor transferate din spitalul vechi, planul de transfer (Resurse umane, Echipamente și mobilier, Activități), Planul de gestionare a spitalului, planul de gestionare a facilităților, strategia IT la nivelul spitalelor regionale, proceduri interne pentru spitale regionale

• Sprijin acordat echipei de implementare în vederea îndeplinirii sarcinilor care trebuie întreprinse la nivel local, ca parte a planului de proiect și a căii critice pentru tranziție)
Sprijin pentru echipa de implementare a proiectului
Alte măsuri necesare

Axa Prioritară 2.

Servicii de asistență medicală primară, comunitară și servicii oferite în regim ambulatoriu

Obiectiv de Politică 4 - Europă mai socială, prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale

Obiectiv Specific FEDR (IV) Asigurarea accesului egal la asistență medicală prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv la asistență medicală primară

Operațiuni (orientativ)
Dotarea si/sau modernizarea infrastructurii:
• cabinetelor medicilor de familie • centrelor unde se desfășoară activitate de asistență medicală comunitară, inclusiv centre de permanență • pentru medicina școlară (inclusiv asistența stomatologică școlară) - Infrastructură de calitate pentru asigurarea accesului copiilor și tinerilor la servicii de sănătate în unitățile de învățământ • dezvoltarea unei infrastructuri de calitate în școli, cu prioritate pentru mediul rural și pentru școlile cu infrastructură precară
DOTAREA/REABILITAREA/CONSOLIDAREA/EXTINDEREA/CONSTRUIREA/MODERNIZAREA clădirilor/ infrastructurii:
• unităților sanitare/ altor structuri care desfășoară activități medicale de tip ambulatoriu

Obiectiv Specific FSE (IX) Creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung

Operațiuni (orientativ)
Asigurarea continuității îngrijirilor din asistență medicală primară și integrarea cu serviciile de asistență medicală comunitară
• remodelarea pachetului de servicii de asistență medicală primară, cu creșterea ponderii serviciilor de prevenție primară, secundară și terțiară pentru adulți și copii – inclusiv pentru cei din comunități/grupuri vulnerabile - diagnosticul, monitorizarea și tratamentul precoce al pacientului cronic (ex. HTA, diabet) în comunitate • redefinirea pachetului de asistență medicală primară și introducerea mecanismelor de plată

bazată pe criterii de performanță
dezvoltarea de metodologii/standarde și a procedurile de „parcurs terapeutic” pentru cele mai frecvente patologii cu care se confruntă MF
dezvoltarea serviciilor de asistență medicală comunitară, concomitent cu dezvoltarea competențelor și a paletelor de servicii oferite, prin introducerea specializării de asistent medical comunitar
Asigurarea distribuției teritoriale echitabile a serviciilor de asistență primară inclusiv prin identificarea și implementarea de intervenții sustenabile de atragere și reținere a medicilor în special în mediul rural, cu participarea financiară a autorităților locale
Dezvoltarea serviciilor medicale (în special cele preventive) furnizate în comunitate
Dezvoltarea de standarde de calitate și cost, proceduri și protocoale de lucru în sistem integrat pentru asistența medicală comunitară cu medicina de familie în localitățile rurale și urbane slab dezvoltate cu populație aparținând grupurilor vulnerabile din punct de vedere medical, social și economic
Asigurarea continuității serviciilor oferite în regim ambulatoriu: remodelarea costurilor serviciilor medicale oferite în ambulatoriu dezvoltarea serviciilor oferite în ambulatoriu
Dezvoltarea rețelei de medicină școlară, inclusiv a celei stomatologice, ca parte a asistenței medicale primare adresate copiilor și tinerilor, atât din mediul urban, cât și din mediul rural
Definirea cadrului strategic și de reglementare pentru asigurarea asistenței medicale în unitățile de învățământ, care include: definirea viziunii pe termen lung privind asigurarea sănătății copiilor și tinerilor în unitățile de învățământ; Evaluarea și completarea cadrului de reglementare (inventarul legislației actuale, asanarea, revizuirea, completarea acestora, dezvoltarea de norme actualizate privind condițiile de mediu din unitățile de învățământ, dezvoltarea unui pachet minimal de servicii pentru unitățile de învățământ în funcție de numărul de copii, costificarea pachetului de servicii); Dezvoltarea instrumentelor de practică pentru a asigura sănătatea copiilor și tinerilor în unitățile de învățământ (dezvoltarea de curbe de creștere naționale, baremuri și instrumente de examinare).
- Infrastructură de calitate pentru asigurarea accesului copiilor și tinerilor la servicii de sănătate în unitățile de învățământ - inventarierea situației actuale în școlile cu și fără personalitate juridică din urban și din rural - asigurarea accesului la servicii de sănătate preventive (inclusiv de stomatologie) pentru copii și tineri în centrele comunitare – pentru mediul rural – localități în care școlile au număr redus de elevi
Asigurarea de personal suficient din punct de vedere numeric și al pregătirii, pentru furnizarea echitabilă a serviciilor de sănătate în unități de învățământ, cu accent pe grupuri vulnerabile și pe mediul rural. definirea categoriilor profesionale implicate în furnizarea asistenței medicale în unitățile de învățământ, definirea responsabilității și a complementarității cu pachetul de servicii de bază pentru copii, furnizat de medicul de familie

○ definirea modalităților de furnizare și a modalităților de plată ○ evaluarea necesarului de servicii medicale pentru unitățile de învățământ ○ pregătirea personalului și asigurarea graduală a nevoii de servicii
Dezvoltarea continuă a competențelor și a cunoștințelor și abilităților furnizorilor din asistența medicală primară și asistența medicală comunitară în funcție de evoluția practicii medicale și a noilor tehnologii, în acord cu măsurile de transformare de la nivelul serviciilor din sistemul de sănătate

Axa Prioritară 3.

Servicii de recuperare, paliativă și îngrijiri pe termen lung adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populației și a profilului epidemiologic al morbidității

Obiectiv de Politică 4 - Europă mai socială, prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale

Obiectiv Specific FEDR (IV) Asigurarea accesului egal la asistență medicală prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv la asistență medicală primară

Operațiuni (orientativ)
DOTAREA/ EXTINDEREA/ MODERNIZAREA clădirilor/ infrastructurii:
• unități sanitare care furnizează servicii de recuperare, inclusiv rețeaua balneară pe profile de patologii de recuperare (inclusiv centre de recuperare medicală, recuperare neurologică și post-traumatică), paliativă și îngrijiri pe termen lung • unități sanitare acuite în vederea transformării acestora în unități sanitare care furnizează servicii de recuperare, paliativă și îngrijiri pe termen lung

Obiectiv Specific FSE (IX) Creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung

Operațiuni (orientativ)
Elaborare de politici publice ca și cadru normativ privind organizarea, funcționarea și finanțarea unităților sanitare care acorda asistență medicală de recuperare, paliativă și îngrijiri pe termen lung
Măsuri FSE de consolidare a capacității, inclusiv pregătire specifică a personalului
Dezvoltarea și implementarea de standarde de organizare și funcționare, metodologii, ghiduri de practică și proceduri de „parcurs terapeutic”, etc

Axa Prioritară 4.**Creșterea eficacității sectorului medical prin investiții în infrastructură și servicii**

Obiectiv de Politică 4 - *Europă mai socială, prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale*

Obiectiv Specific FEDR (IV) *Asigurarea accesului egal la asistență medicală prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv la asistență medicală primară*

Operațiuni (orientativ)				
A. Investiții prioritare în infrastructură				
DOTAREA/	EXTINDEREA/	CONSTRUIREA/	MODERNIZAREA	clădirilor/
infrastructurii:				
a. UNITĂȚILOR SANITARE:				
○ traseul pacientului critic (ex. unități pentru tratarea accidentelor vasculare cerebrale, unități pentru tratarea pacientului cardiac în stare critică), blocuri operatorii, ATI (inclusiv stațiile de oxigen care deservește aceste structuri) mari arși, neonatologie-prematuți;" ○ structuri de imagistică medicală (ex. CT, angiografe etc.). ○ laboratoare de analize medicale ○ rețeaua de genetică medicală, oncologie, tratament personalizat al cancerului, boli rare, screening prenatal etc)				
b. altor structuri publice implicate în controlul, diagnosticul și supravegherea bolilor transmisibile, inclusiv a infecțiilor asociate actului medical;				
c. altor entități sau actori relevanți din domeniul sănătății				
d. laboratoarelor de anatomie patologică, toxicologie, antropologie; genetică medico-legală etc.				

Obiectiv Specific FSE (IX) *Creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung*

Operațiuni (orientativ)	
A. Investiții prioritare în infrastructură	
Dezvoltarea și implementarea de programe de screening populațional pe termen mediu și lung (ex: afecțiuni cardiovasculare, cancer, boli transmisibile, netransmisibile, etc.)	
Implementarea de programe de schimbare a stilului de viață și aplicarea de politici de încurajare a unei vieți sănătoase , inclusiv implementarea de măsuri de prevenție (inclusiv sănătate orală în zone defavorizate sau greu accesibile și mintală);	
Asigurarea accesului universal la diagnostic și tratament de calitate , inclusiv la transplant de	

țesuturi și celule, conform standardelor internaționale
Diagnostic pre/postnatal al bolilor genetice, de consiliere genetică; instituționalizarea la nivel național a screening-urilor pentru boli cu potențial de depistare neonatală
Remodelarea circuitelor funcționale ale unităților sanitare pentru respectarea normelor privind reducerea riscului de transmitere a infecțiilor (AT+măsurile FSE de consolidare a capacității)
Remodelarea circuitelor de depozitare și transport a deșeurilor medicale în unitățile medicale
Actualizarea ghidurilor, definițiilor de caz și/sau procedurilor/ protocoalelor (conform necesităților și standardelor internaționale/ europene)
Măsurile de întărire a capacității, inclusiv prin asigurarea de personal medical competent și compensarea deficitului numeric de personal

Obiectiv Specific FEDR (IV) Asigurarea accesului egal la asistență medicală prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv la asistență medicală primară

Operațiuni (orientativ)
B. Investiții în structurile relevante în domeniul supravegherii bolilor transmisibile și de gestionare a alertelor naționale și internaționale la nivel central și local din domeniul sănătății publice B
DOTAREA/MODERNIZAREA infrastructurii:
laboratoarelor de microbiologie din cadrul spitalelor evidențiate ca potențiali beneficiari în cadrul documentelor programatice naționale sau ale altor institutii
DOTAREA/REABILITAREA/CONSOLIDAREA/EXTINDEREA/CONSTRUIREA/MODERNIZAREA clădirilor/ infrastructurii:
• laborator de referință/ laboratoare de lucru regionale • altor laboratoare / dotări specifice ex. tehnologii inovative de eliminare a infecțiilor nosocomiale

Obiectiv Specific FSE (IX) Creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung

Operațiuni (orientativ)
B. Investiții în structurile relevante în domeniul supravegherii bolilor transmisibile și de gestionare a alertelor naționale și internaționale la nivel central și local din domeniul sănătății publice B
Actualizarea ghidurilor, definițiilor de caz și/sau procedurilor/ protocoalelor (conform necesităților și standardelor internaționale/ europene)
Asigurarea competențelor necesare personalului medical și alt personal care lucrează cu infrastructura reabilitată
Efectuarea de studii/ analize pentru îmbunătățirea supravegherii și controlului infecțiilor nosocomiale, a bolilor transmisibile, etc.

Obiectiv Specific FEDR (IV) *Asigurarea accesului egal la asistență medicală prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv la asistență medicală primară*

Operațiuni (orientativ) C. Modernizarea sistemului național de transfuzii, inclusiv a infrastructurii de testare a sângelui și/sau procesare a plasmei
DOTAREA/REABILITAREA/CONSOLIDAREA/EXTINDEREA/CONSTRUIREA/MODERNIZAREA clădirilor/ infrastructurii:
- Sistemului național de transfuzii, inclusiv a infrastructurii de testare a sângelui și/sau procesare a plasmei - centre de transfuzie sanguină (ex Institutul Național de Hematologie și centrele de transfuzii care să permită controlul sângelui, inclusiv al bolilor rare - infrastructura de prelevare, testare a sângelui și/sau procesare a plasme

Obiectiv Specific FSE (IX) *Creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung*

Operațiuni (orientativ) C. Modernizarea sistemului național de transfuzii, inclusiv a infrastructurii de testare a sângelui și/sau procesare a plasmei
Îmbunătățirea cadrului legislativ/ normativ în concordanță cu cerințele directivelor europene în domeniu și a procedurilor de operare/ asistență tehnică pentru definirea cadrului strategic de reorganizare și optimizare a sistemului național de transfuzii;
Definirea instrumentelor de lucru (norme, proceduri),
Inițierea procesului de autorizare a instituțiilor din sistemul transfuzional conform cerințelor comunitare
Creșterea capacității tehnice a resursei umane prin asigurarea competențelor necesare personalului medical și nemedical care va lucra cu infrastructura reabilitată, precum și prin dezvoltarea de instrumente și metodologii adecvate de pregătire

Axa Prioritară 5.

Abordări inovative în cercetarea din domeniul medical

Obiectiv de politică 1- *O Europă mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente*

Obiectiv Specific FEDR (I) *dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate*

Operațiuni (orientativ)
Cercetare medicală, inovare și digitalizare a sectorului medical prin implementarea de soluții

SMART în domeniului medical
Programe dedicate cercetării și/sau utilizării clinice: ex. producție de plasma sau derivate, producție de vaccinuri (modernizarea, reluarea producției de vaccin și dezvoltarea de noi produse farmaceutice în Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare Medico-Militară „Cantacuzino”)
Cercetare în domeniul bolilor transmisibile/ netransmisibile
Infrastructură de cercetare în domeniul genomicii (Ex: Institutul Național de Genomică)

Axa Prioritară 6.

Informatizarea sistemului medical

Obiectiv de politică 1- *O Europă mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente*

Obiectiv Specific FEDR (ii) *Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor*

Operațiuni (orientativ)
Refacere și modernizare sistem informatic (CNAS)
Observatorul național pentru date în sănătate
Soluții digitale în infrastructura din sănătate (digitizare internă și externă a instituțiilor medicale)
Uniformizarea fluxurilor informaționale

Axa Prioritară 7.

Măsurile FSE care susțin cercetarea, informatizarea și utilizarea de metode de investigare, intervenție, tratament

Obiectiv de politică 1- *O Europă mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente*

Obiectiv Specific FSE *Promovarea învățării pe tot parcursul vieții, în special a oportunităților flexibile de perfecționare și reconversie profesională pentru toți, ținând seama de competențele digitale, anticipând mai bine schimbările și noile cerințe în materie de competențe pe baza nevoilor pieței muncii, facilitând tranzițiile profesionale și încurajând mobilitatea profesională*

Operațiuni (orientativ)
Măsurile de tip FSE pentru implementarea operațiunilor în domeniul cercetării medicale la toate nivelurile, inclusiv medicina personalizată a cancerului (inclusiv pilotarea rezultatelor cercetării)
Măsurile de tip FSE pentru implementarea operațiunilor care vizează Informatizarea sistemului medical
Măsurile de formare/ specializare - utilizare echipamente medicale
Utilizare metode moderne de investigare, intervenție, tratament

II.4 PLANUL NAȚIONAL STRATEGIC PAC POST 2020

definește viziunea cu privire la domeniile în care România ar trebui să investească cu prioritate (politica națională de investiții).

Obiective tematice privind PLANUL NAȚIONAL STRATEGIC PAC POST 2020

PRINCIPALELE ELEMENTE ALE PAC

– conform propunerilor de regulamente

- Simplificarea și modernizarea politicii;
- Reechilibrarea responsabilităților între Bruxelles și statele membre;
- Sprijin mai bine orientat, bazat pe rezultate și pe performanță;
- Distribuirea mai echilibrată a plăților directe;
- Creșterea așteptărilor în materie de mediu și climă.

OBIECTIVE COMUNE ALE PAC

– conform propunerii de regulament

- Creșterea competitivității
- Venituri echilibrate pentru fermieri
- Siguranța alimentară și bunăstarea animalelor
- Dezvoltarea zonelor rurale
- Sprijinirea reînnoirii generaționale
- Conservarea peisajelor și a biodiversității
- Managementul durabil al resurselor
- Combaterea schimbărilor climatice
- Reechilibrarea lanțului alimentar

DIRECȚII DE ACȚIUNE

- Sprijinirea veniturilor agricole viabile și reziliența în întreaga Uniune pentru a spori siguranța alimentară;
- Orientarea spre piață și creșterea competitivității, inclusiv un focus mai mare pe cercetare, tehnologie și digitalizare;
- Îmbunătățirea poziției fermierilor în lanțul valoric;
- Atragerea și susținerea tinerilor agricultori și facilitarea dezvoltării afacerilor în mediul rural;
- Promovarea ocupării forței de muncă, creșterea economică, incluziunea socială și dezvoltarea locală în mediul rural, inclusiv bio-economia și silvicultura durabilă.

BUGETUL PAC 2021 – 2027

Propunerea Comisiei pentru cadrul financiar multianual aferent perioadei 2021-2027 include 365 miliarde EUR pentru PAC (în prețuri curente). Acest quantum corespunde unei propoziții medii de 28,5 % din bugetul general al UE pentru perioada 2021 – 2027.

Pentru România este propusă după de 20,5 miliarde EUR din care 13,3 miliarde este destinată plăților directe, 363 mil EUR alocate către măsurile de sprijinire a pieței (FEGA), iar 6,7 miliarde EUR alocate pentru dezvoltarea rurală

ALOCĂRILE MINIME/MAXIME OBLIGATORII PENTRU FEADR

În ceea ce privește alocările minime și maxime prevăzute pentru FEADR se propun următoarele:

- cel puțin 5% din total FEADR – LEADER;
- cel puțin 30% intervenții adresate obiectivelor specifice de mediu și climă;
- maximum 4% din total FEADR – finanțarea acțiunilor de asistență tehnică necesare pentru managementul eficient și implementarea Planului Strategic.

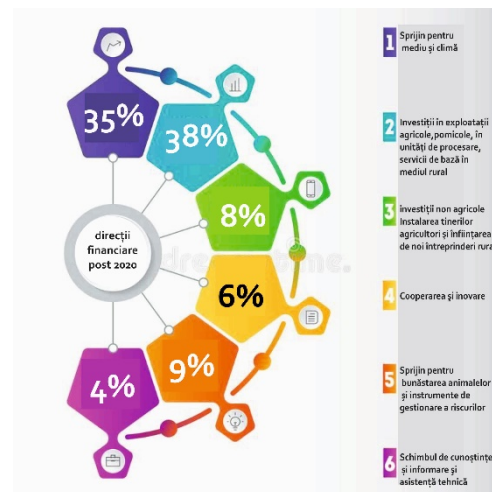
REZULTATE AȘTEPTATE ALE IMPLEMENTĂRII PAC POST 2020

- Creșterea productivității și competitivității sectorului agroalimentar;
- Creșterea gradului de rezistență a exploatațiilor agricole la factorii climatici și asigurarea securității alimentare;
- Sporirea valorii adăugate a produselor agricole;
- Diminuarea dependenței fermierilor de veniturile obținute din producția agricolă prin realizarea unor producții integrate în fermele agricole în vederea reducerii variabilității veniturilor agricole;
- Creșterea veniturilor agricultorilor și populației din mediul rural;
- Atragerea tinerilor în agricultură;
- Sporirea gradului de asociere;
- Creșterea rolului cercetării în obținerea producției agricole în contextul schimbărilor climatice și utilizarea eficientă a resurselor din agricultură;
- Creșterea calității vieții în mediul rural.

PROPUNERI PENTRU DIRECȚII DE ACȚIUNE

ÎN EXERCITIUL FINANCIAR POST 2020

- Sprijin pentru mediu și climă: 35%
- Investiții în exploatații agricole, pomicole, în unități de procesare, servicii de bază în mediul rural, investiții non agricole: 38%
- Instalarea tinerilor agricultori și înființarea de noi întreprinderi rurale: 8%
- Cooperarea și inovare: 6%
- Sprijin pentru bunăstarea animalelor și instrumente de gestionare a riscurilor: 9%
- Schimbul de cunoștințe și informare și asistență tehnică: 4%

Necesitatea stimulării cercetării și inovării în domeniul alimentației, agriculturii, dezvoltării rurale și al bioeconomiei cercetării și inovării agricole, printr-o colaborare mai bună a statelor avansate în cercetarea agronomică cu alte state membre care nu au investit în cercetare și înregistrează decalaje în acest domeniu.

Plafonarea obligatorie a plăților directe va afecta grav fermele mari, care respectă standardele de mediu și care vor pierde în competitivitate în raport cu importurile din țările terțe.

II.5 PLANUL NAȚIONAL DE REDRESARE ȘI REZILIENȚĂ (PNRR)

Ce este Mecanismul de Redresare și Reziliență?

Uniunea Europeană a decis să înființeze un instrument financiar temporar - #NextGenerationEU, în valoare de 750 de miliarde euro, separat de bugetul pe termen lung al UE, Cadrul Financiar Multianual (CFM), pentru perioada 2021 -2027. Scopul principal al acestuia este să ofere sprijin statelor membre pentru a face față provocărilor generate de Criza Covid19 și consecințele sale economice. Mecanism de redresare și reziliență (MRR) este pilonul principal al #NextGenerationEU și are alocat un buget total de 672,5 miliarde euro.

Care este scopul Mecanismului de Redresare și Reziliență?

Scopul Mecanismului de Redresare și Reziliență este de a oferi sprijin pentru investiții și reforme esențiale în vederea redresării sustenabile și pentru ameliorarea rezilienței economice și sociale a statelor membre UE. La finalul perioadei de investiții, economiile și societățile europene vor fi mai bine pregătite pentru provocările și oportunitățile tranzițiilor verzi și digitale.

De unde vin banii? Din cele 750 miliarde de euro destinate „NextGeneration EU”, Comisia Europeană a alocat 672,5 miliarde de euro instrumentului temporar MRR în vederea finanțării planurilor de redresare și reziliență pe care le elaborează statele membre UE. Bugetul MRR este constituit din: A. granturi în valoare de până la 312,5 miliarde euro B. împrumuturi de până la 360 miliarde euro

Câți bani primește România prin Mecanismul de Redresare și Reziliență?

Din alocarea totală de 672,5 miliarde de euro pentru **Mecanismul de Redresare și Reziliență** (MRR) la nivel european, România poate beneficia de aproximativ 30,5 miliarde de euro, compuse din 13,8 miliarde de euro sub formă de granturi și 16,7 miliarde de euro sub formă de împrumuturi. Regula stabilită prin propunerea de Regulament (aflată încă în negociere la nivel european) este ca 70% din granturi să fie angajate până la finalul anului 2022, termenul limită pentru accesarea diferenței de 30% din granturi fiind 31 decembrie 2023. În plus, plățile pentru proiectele care vor fi incluse în programele naționale de redresare și reziliență trebuie făcute până în decembrie 2026.

Ce este Planul Național de Redresare și Reziliență?

Pentru utilizarea instrumentului de finanțare MRR fiecare stat membru al UE trebuie să elaboreze propriul **Plan de Redresare și Reziliență** (PNRR) prin care își stabilește domeniile prioritare de investiții în scopul ieșirii din criză, relansării economice și creșterii capacității de reziliență. România se află în această etapă. Planul de Redresare și Reziliență pe care România îl elaborează acum se constituie într-un Document Strategic ce stabilește prioritățile investiționale și

reforme necesare pentru redresare și creștere sustenabilă, corelate tranziției verzi și digitale avute în vedere de CE.

Cum este structurat PNRR?

PNRR se referă la un pachet coerent de investiții publice și reforme propuse în baza Recomandărilor Specifice de Țară 2019-2020. Aceste reforme și proiecte de investiții publice trebuie puse în aplicare până în 2026. PNRR are la bază 6 piloni principali:

1. Tranziția spre o economie verde;
2. Transformarea digitală;
3. Creșterea economică inteligentă, sustenabilă și incluzivă;
4. Coeziunea socială și teritorială;
5. Sănătate și reziliență instituțională;
6. Copii, tineri, educație și competențe.

Cum se elaborează PNRR?

Procesul de elaborare a PNRR a fost stabilit prin <https://sgg.gov.ro/new/wp-content/uploads/2021/01/MEMO-11.pdf> Memorandumul cu tema „Mecanismul pentru elaborarea poziției Guvernului României cu privire la Planul Național de Redresare și Reziliență” aprobat în ședința Guvernului din 20 ianuarie 2021. Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene (MIPE) este coordonatorul național al procesului de elaborare și negociere a PNRR cu Comisia Europeană. În scopul unei abordări unitare a acestor procese și pentru promovarea unui document care să răspundă în mod real consecințelor economice și sociale ale crizei sanitare, MIPE colaborează cu ministerele de linie în domeniul cărora sunt prevăzute investiții și reforme în cadrul PNRR. De asemenea, în elaborarea PNRR, vor fi implicate Administrația Prezidențială, Guvernul și vicepremierul coordonator, Secretariatul General al Guvernului și Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă din cadrul Guvernului.

Ce tipuri de proiecte se finanțează?

MRR sprijină financiar investițiile și reformele cu impact real și de durată asupra economiei și societății. Măsurile propuse răspund provocărilor identificate în contextul Semestrului european, susținând tranziția verde și transformarea digitală, precum și creșterea economică, reziliența socială și economică și crearea de locuri de muncă. PNRR trebuie să intervină cu reforme și investiții în următoarele domenii: Transportul Mediul, schimbările climatice, energia, eficiența energetică și tranziția verde Dezvoltarea localităților urbane, valorificarea patrimoniului cultural și natural și turism Agricultură și dezvoltarea rurală Sănătate Educație Mediul de afaceri Cercetare, inovare, digitalizare Îmbunătățirea fondului construit Reziliență în situații de criză.

Care este termenul limită pentru finalizarea proiectelor cuprinse în PNRR?

Statele membre au ca termen de finalizare a proiectelor finanțate din Mecanismul de Redresare și Reziliență anul 2026.

II.6 CAPACITATEA DE ABSORBȚIE A FONDURILOR NERAMBURSABILE

Un subiect foarte dezbătut în legătură cu fondurile europene se referă la capacitatea de absorbție. S-au făcut numeroase analize în această direcție, încercându-se să se măsoare capacitatea de absorbție și să se compare cu gradul de absorbție al altor state.

Unul dintre studiile realizate pentru Directoratul pentru Politică Regională al Comisiei Europene DG Regio arată că există trei factori care influențează în mod decisiv capacitatea de absorbție:

- ✓ Situația macroeconomică;
- ✓ Situația cofinanțării;
- ✓ Capacitatea administrativă.

Considerăm că un al patrulea indicator al capacității de absorbție este *maturitatea întregii societăți în ceea ce privește managementul proiectelor, al programelor și al portofoliilor de proiecte*. Am putea sesiza la finalizarea implementării proiectelor, că avem o absorbție de 100%, dar impactul preconizat nu este cel așteptat, iar dezvoltarea la nivel comunitar nu este așa cum ne-am propus. Situația ar fi cea mai costisitoare în sensul că ar crea o aparență de succes și ar exercita o povară asupra cheltuielilor publice (prin necesitatea asigurării cofinanțării).

În total, în actualul ciclu financiar multianual, România a primit de la Uniunea Europeană fonduri europene de peste **17,75 miliarde de euro**.

Din acești bani, peste **6,62 miliarde de euro** au venit din Fondul European de Garantare Agricolă (FEAGA), adică plățile directe la hectar, pentru fermieri. Aceste fonduri sunt ușor de absorbit, pentru că intră automat în țară, nefiind nevoie de proiecte. Aici gradul de absorbție a ajuns la circa 60% din totalul alocat României din această categorie de fonduri (FEAGA).

De asemenea, **aproape 1 miliard de euro** vin din alte fonduri, în perioada de programare 2014-2020. Aici intră fonduri cum ar fi cele din care se asigură alimente pentru persoanele cu posibilități materiale foarte reduse (Programul de Asistență POAD), precum și alte intervenții ale UE în statele membre.

Provocările cele mai mari în absorbția fondurilor europene de către România sunt la **Fondurile Europene Structurale și de Investiții (FESI)**, gestionate de autoritățile de management din cadrul a 3 ministere-cheie: Ministerul Fondurilor

Europene, Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, precum și Ministerul Agriculturii. Aici, Uniunea Europeană a alocat României aproape 31 de miliarde de euro, în perioada de programare 2014-2020. România poate să absorbe acești bani prin proiecte de investiții și lucrări până la 31 decembrie 2023.

În acest moment, **România a obținut din fondurile FESI aproximativ 11 miliarde de euro**, cu tot cu prefinanțările pe care Uniunea Europeană le acordă din oficiu statului membru, potrivit raportărilor oficiale ale Comisiei Europene. Aceasta înseamnă o **rată de absorbție de 36% pentru fondurile FESI, sub media UE, care este de 39%.**

Dacă scădem **prefinanțările**, mai rămânem cu circa **9 miliarde de euro**, rambursări de cheltuieli acordate de Comisia Europeană României, în baza facturilor corecte. Adică, **29% din alocarea rezervată României din FESI**. Aceasta este de fapt **rata de absorbție efectivă**, care reflectă cel mai bine performanța absorbției fondurilor europene.

II.7 CORELAREA CU PLANUL DE DEZVOLTARE REGIONALĂ

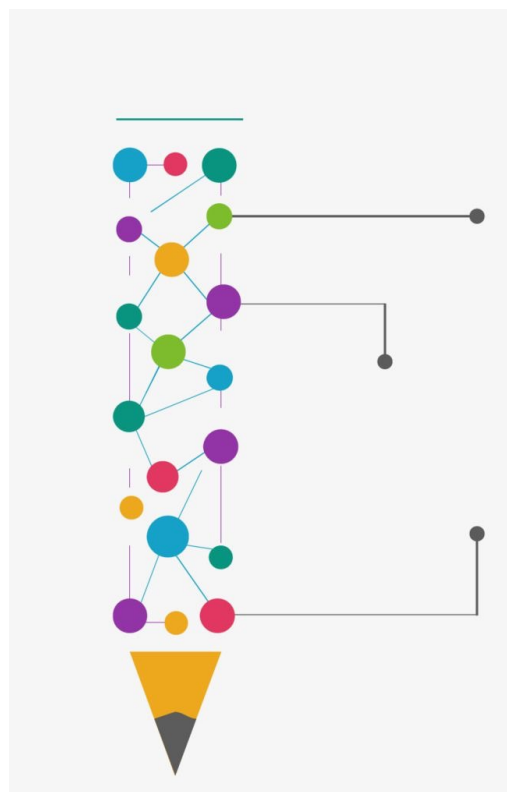
A REGIUNII SUD-VEST OLTENIA 2021-2027

PDR reprezintă instrumentul prin care regiunea, plecând de la analiza socio-economică regională și având drept cadru obiectivele tematice, prioritățile de investiții și acțiunile cheie prevăzute de proiectele de regulamente privind fondurile europene, își promovează prioritățile și interesele în domeniul economic, social etc., reprezentând în același timp contribuția regiunii la elaborarea *Strategiei Naționale de Dezvoltare*.

ADR Sud – Vest Oltenia împreună cu reprezentanți ai organizațiilor relevante în domeniul dezvoltării regionale, elaborează Planul de Dezvoltare Regională (PDR) ca bază bună pentru fundamentarea strategiei naționale de dezvoltare regională și a documentelor de programare necesare pentru următoarea perioadă de programare 2021-2027

Planul de Dezvoltare Regională (PDR) 2021-2027 al regiunii Sud-Vest Oltenia va fi un instrument care să susțină includerea în strategiile naționale a obiectivelor de investiții ce vor contribui la dezvoltarea socio-economică a regiunii, să fundamenteze domeniile de intervenție și necesarul de finanțare din fonduri europene în perioada următoare de programare și să cuprindă un *portofoliu de proiecte strategice cu impact regional și local*.

Procesul de planificare a dezvoltării la nivel regional oferă o bază strategică esențială pentru includerea măsurilor și a proiectelor implementate la nivel regional în viitoarele programe de finanțare indiferent de sursele de finanțare ale acestor programe:

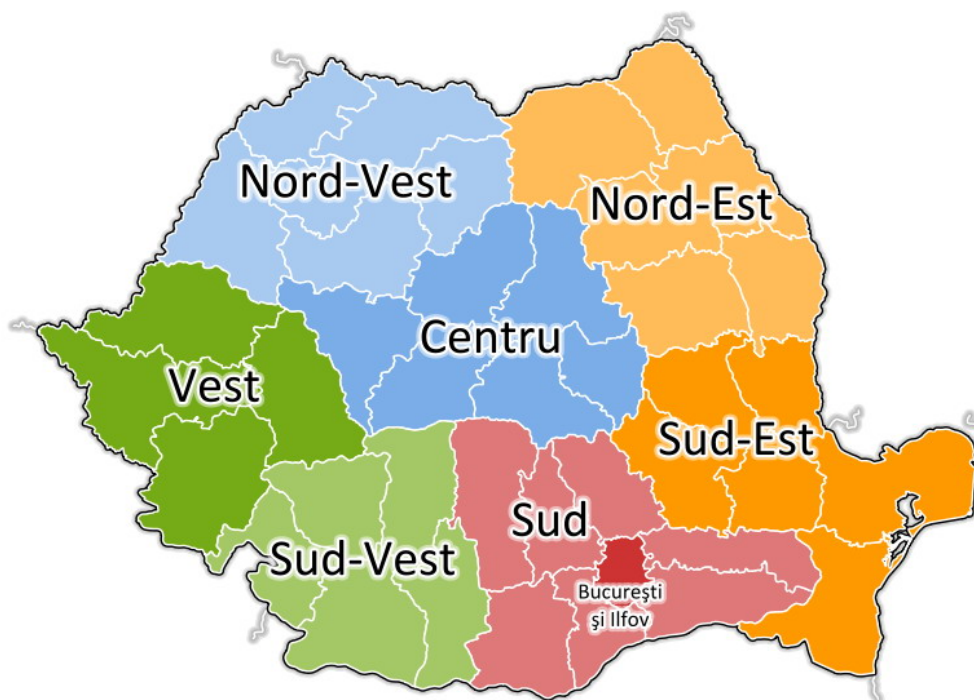
Procesul se desfășoară în contextul intenției regionalizării politice;

Viziune de dezvoltare adoptată în decursul procesului anterior de planificare, care acoperă intervalul rămas până în 2027;

Accent mai mare pe politici integrate și dezvoltarea/finanțarea unor planuri integrate.

Capitolul III

III.1 Prezentarea Regiunii de dezvoltare Sud-Vest Oltenia și a orientărilor strategice stabilite la nivel regional

III.2 Caracteristici demografice și economice

Planificarea dezvoltării economice în raport cu creșterea demografică creează numeroase provocări, inclusiv la nivel teritorial, iar schimbările demografice pot deveni factori de risc pentru implementarea politicilor de dezvoltare locală. Astfel, evoluția populației este unul din indicatorii care prezintă situația curentă și perspectiva economică a unei localități. Dacă dinamica populației înregistrează o creștere și evoluția economică a localității este pozitivă, populația este atrasă să rămână în localitate.

Dacă acestea au tendințe negative, capitalul uman se pierde, ceea ce conduce inevitabil la stagnare. Integrând evoluția fenomenelor demografice împreună cu alte preocupări privind creșterea competitivității, dezvoltarea durabilă, mediul ambiant, consumul, producția, protecția socială într-o politică coerentă, se poate miza pe dezvoltare socio-economică teritorială sau locală, în care contextul demografic sau comportamentul uman, reprezintă factorul-cheie pentru a înțelege și a anticipa schimbările.

Numărul populației indică numărul de locuitori de pe un anumit teritoriu la un moment dat. Acesta își etalează valoarea atunci când este însoțit de repartizare teritorială și de structuri, fiind un indicator fundamental pentru determinarea intensității fenomenelor demografice.

Conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, la 1 ianuarie 2019, Regiunea SV Oltenia are o populație de 2.160.306 locuitori, reprezentând 9,74 % din populația totală a României, locul 7 dintre cele 8 regiuni ale țării.

Numărul populației după domiciliu la nivel regional și pe județe la 1 ianuarie 2019.

Unitate teritorială	Populație anul 2019	% din total populație regiune
Dolj	689.410	31,91%
Gorj	358.409	16,59%
Mehedinți	279.590	12,94%
Olt	436.010	20,18%
Vâlcea	396.887	18,37%
Total Regiune	2.160.306	

III.2.1 Populația și densitatea populației

Populația Regiunii Sud Vest Oltenia este concentrată în 5 județe: Dolj, Gorj, Mehedinți, Olt și Vâlcea. Din punct de vedere al numărului de județe se află pe penultimul loc, fiind una dintre regiunile mici ale țării. La nivelul fiecărui județ structurile autorității locale sunt reprezentate de consilii județene, consilii locale, municipale, orașenești și comunale. Reorganizarea statistică a inclus Oltenia alături de regiunea Vest (regiunea cu cele mai puține județe 4) în Macroregiunea 4.

La 1 iulie 2018, Regiunea Sud-Vest Oltenia avea o populație de 2.168.243 locuitori, reprezentând 9,78% din populația totală a țării, cu o densitate de 74,2 locuitori/ km² aflându-se pe locul 6 între regiunile țării. Cel mai populat județ - județul Dolj (93,1 loc/km²), cel mai puțin populat - județul Mehedinți (56,8 loc/km²).

În anul 2018, 50,1% din totalul populației era concentrată în mediul rural, iar 49,9% în mediul urban, cele mai urbanizate județe fiind Doljul cu 55,2% din populație locuind în mediul urban, urmat de Mehedinți cu 50,6% din populație locuind în mediul urban și Vâlcea, deținând un procent de 48,2%.

Populația urbană a Olteniei de 1.082.597, concentrată în cele 40 de orașe, situează regiunea pe ultimul loc în contextul național, în timp ce populația rurală de 1.088.441 situează regiunea pe locul 5 la nivel național. Se poate remarca faptul că ponderea urban-rural per ansamblul regiunii tinde să se echilibreze comparativ cu anul 2010 când zonele rurale din Oltenia cuprindeau un procent de 52% din populație, însumând aproximativ 1,16 milioane de locuitori.

Regiunile de dezvoltare cu o pondere a populației urbane mai redusă decât Oltenia sunt Nord Est (45,5%) și Sud-Muntenia (42,8%). Din punct de vedere al cifrelor absolute, se poate constata că Oltenia are cel mai mic număr de locuitori ai mediului urban.

La 1 iulie 2018, organizarea administrativă a regiunii era următoarea: 40 de orașe și municipii (12,5% din cele la nivel național) dintre care 11 sunt municipii, 408 comune (14,26% din cele la nivel național), 2070 sate (din care 121 aparțin de orașe sau municipii). Populația regiunii este corelată cu numărul de județe fiind una din cele mai puțin numeroase, devansând din acest punct de vedere regiunea Vest.

Documentul legislativ care reglementează rețeaua de localități din România este Legea 350/2001 privind Planul de Amenajare a teritoriului Național (P.A.T.N.) - secțiunea a IV- a Rețeaua de localități. Conform prevederilor acestei legi, rețeaua națională de localități este compusă din localități urbane și localități rurale, ierarhizate pe ranguri de la 0 la V.

Ulterior, în baza unor completări aduse legii 350/2001 rețeaua de așezări a suferit modificări prin înființarea de noi orașe și comune, desființarea, comasarea sau înființarea unor sate. La sfârșitul anului 2011, în comparație cu anul 1999 anul de referință, în rețeaua de așezări la nivel național și regional au intervenit anumite schimbări. Astfel, la sfârșitul anului 2011 în România existau 320 de orașe, față de 265 în 1999.

La nivel administrativ mediul urban din Oltenia deține 12,5% din numărul total al orașelor. O parte dintre aceste orașe sunt relativ noi pe harta mediului urban regional, astfel că trebuie examinate cu atenție direcțiile de dezvoltare necesare diversificării sectoarelor economice, de creștere a capacității industriale și a sectorului terțiar, sectoare de activitate care generează cele mai ridicate venituri.

III.2.2 Dinamica populației pe medii (urban si rural) în Regiunea Sud Vest Oltenia

Scăderea constantă a populației regiunii Sud Vest

Oltenia în toată perioada analizată a determinat, pe cale de consecință, și o scădere corespunzătoare a densității populației din regiune. Astfel, în perioada analizată (2011 - 2017), suprafața administrativ teritorială a județelor a rămas constantă, singura influență asupra densității populației din regiune și asupra județelor care o compun a avut-o diminuarea populației, semnalată în toate județele care compun regiunea. În acest context, dinamica densității populației urmează strict dinamica evoluției populației din regiunea Sud Vest Oltenia, precum și din județele componente.

Densitatea populației (locuitori/ km²)

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Nord-Vest	80.7	77.1	77	76.8	76.6	76.4	75.4
Centru	74.7	69.9	69.8	69.6	69.4	69.2	68.6

Nord-Est	102.7	91	90.7	90.6	90.4	89.9	88.5
Sud-Est	89.9	81.1	80.7	80.2	79.6	78.9	72.3
Sud - Muntenia	97.5	93.2	92.5	91.8	91	90.2	88.1
- Ilfov	1,287.3	1,297	1,297.7	1,298.2	1,299.7	1,300.6	1,308
Sud-Vest Oltenia	78.6	72	71.7	71.1	70.4	69.7	68.4
Vest	60.7	57.8	57.6	57.4	57.2	56.9	56.2

Astfel, în anul 2017, densitatea populației în regiunea Sud Vest Oltenia a fost de 68,4 locuitori/km², situând astfel regiunea pe locul 7 la nivelul țării.

La o analiză intraregională, cel mai populat județ este județul Dolj, cu o densitate de 87 loc/km², cel mai puțin populat fiind județul Mehedinți cu 51,4/km²

Densitatea populației la nivelul regiunii Sud - Vest Oltenia (%)

	2013	2014	2015	2016	2017
SV Oltenia	71.7	71.1	70.4	69.7	68.4
Dolj	90.6	90	89.3	88.6	87
Gorj	60.5	60	59.3	58.6	58.1
Mehedinți	54.8	54.2	53.6	52.9	51.4
Olt	80.1	79.2	78.2	77.2	75.4
Vâlcea	65	64.6	64.1	63.5	62.5

III.2.3 Structura etnică

În cazul componenței etnice a populației, ultimele date oficiale disponibile sunt cele aferente recensământului populației și al locuințelor din anul 2011. Deși situația este posibil să se fi modificat semnificativ în intervalul 2011 - 2020, la momentul de față nu există nici o altă sursă disponibilă pentru actualizare.

Indicatori privind componența etnică a populației se actualizează cu ocazia Recensământului populației și locuințelor care are loc odată la 10 ani. Deoarece viitorul recensământ va avea loc în anul 2022, ultimele date valide sunt aferente anului 2011.

Analiza componenței etnice a populației relevă faptul că populația regiunii Sud Vest Oltenia este relativ omogenă. Astfel, în anul 2011, conform datelor Recensământului Populației și al Locuințelor 2011, structura populației după etnie era următoarea:

Județe	Populația stabilă TOTAL	Din care, după etnie:					
		Română	Maghiară	Roma	Germană	Ucraineană	Turcă
Dolj	618.335	587.549	218	28.911	92	21	53
Gorj	334.238	326.873	161	6,815	24	24	10
Mehedinți	254.570	241.501	153	10.956	156	13	38
Olt	415.530	405.393	246	9.601	11	5	31
Vâlcea	355.320	348.344	198	6.384	63	13	38

Din analizarea datelor Recensământului Populației și Locuințelor din 2011, s-a observat faptul că populația de etnie română este majoritară în toate județele regiunii Sud Vest Oltenia.

Cu toate acestea, răspândirea teritorială a celorlalte etnii este neuniformă pe teritoriul regiunii Sud Vest Oltenia, remarcându-se zone de concentrare a populației de etnie romă în județele Dolj și Mehedinți.

III.2.4 Mișcarea naturală a populației

Alături de natalitate și mortalitate, mișcarea migratorie contribuie la creșterea sau descreșterea unei populații. Migrația este determinată de factori economici, sociali și politici, putând fi de tip intern (imigrările) și de tip extern (emigrările).

Rata medie de creștere a populației furnizează o imagine de ansamblu privind dinamica și reproducerea populației. La nivelul Regiunii de Dezvoltare Sud-Vest Oltenia, în anul 2018 s-au înregistrat 16.371 nașcuți-vii. Comparativ cu anul 2017, numărul acestora a scăzut cu 1.249 persoane. **Rata natalității a fost în anul 2018 de 7,6_ - vii la 1000 locuitori.**

Evoluția economică și socială a Regiunii de Dezvoltare Sud - Vest Oltenia în perioada de tranziție a influențat puternic **starea de sănătate a populației** și, implicit, **mortalitatea** acesteia.

În anul 2018, **rata mortalității, a fost de 12,5 decese la 1000 locuitori**, în descreștere față de anul 2017 (12,6). Pe medii, mortalitatea a înregistrat o valoare mai ridicată în mediul rural (17.339 decese) și un nivel mai redus în mediul urban (9761 decese).

Evoluția descendentă atât a natalității cât și a mortalității a determinat, în anul 2018, un spor natural negativ de -10.729 persoane (-10.020 persoane în anul anterior).

Numărul decedaților sub un an a fost, în anul 2018 de 99 persoane, cu 20 persoane mai puțin decât în anul 2017. Decesele la o vârstă sub un an au un nivel mai scăzut în mediul urban (45 decese) și mai ridicat în mediul rural (54 decese).

Rata mortalității infantile a înregistrat în anul 2018 valoarea de 6 decese la o vârstă sub un an la 1000 nașcuți - vii, comparativ cu anul 2017 (6,8).

III.3 ECONOMIA REGIUNII SUD VEST OLTENIA

Odată cu integrarea în Uniunea Europeană, la 1 ianuarie 2007, România a devenit membru al unui model redistributiv, ambivalent, economic și social, care folosește politica regională pentru a

reduce decalajele între regiunile europene și care joacă un rol esențial în obținerea creșterii economice, crearea de noi locuri de muncă și stabilitate demografică. Un model cu finalitate socială și cu o strategie de reglementare care, prin fondurile structurale și de coeziune acordate, difuzează prosperitatea dinspre centru spre periferie.

Pe plan economic, aderarea a adus României o creștere a Produsului Intern Brut, a schimburilor comerciale și o îmbunătățire a balanței comerciale. Efectele acestor tendințe pozitive au fost puternic contracarate însă de evoluția inflaționistă a economiei și de deprecierea monedei naționale.

La nivelul regiunii de dezvoltare Sud Vest Oltenia, în intervalul analizat 2011 - 2018, economia a fost caracterizată printr-o evoluție fluctuantă, ușor ascendentă începând cu anul 2014, influențată în foarte mare măsură de criza economică și financiară mondială, reflectată în valorile principalilor indicatori de evaluare a creșterii economice.

Domeniile economice care atrag procentul cel mai mare de salariați în economia României sunt industria și comerțul. O particularitate a economiei românești este numărul mic al salariaților din agricultură, însemnând doar 2,1% din totalul salariaților, în condițiile în care populația ocupată în agricultură este în jur de 30% procente din totalul populației ocupate la nivel național.

Industria prelucrătoare creează locuri de muncă pentru 26,3% din numărul total al salariaților din România. În topul domeniilor din industria prelucrătoare se află fabricarea articolelor de îmbrăcăminte, aranjarea și vopsirea blănurilor, industria alimentară și a băuturilor, industria construcțiilor metalice și a produselor din metal, producția de mobilier și industria de mașini și aparate electrice.

Repartizarea resurselor de muncă pe regiuni de dezvoltare reliefează următoarele aspecte: regiunea Nord - Est asigură 16,0% din resursele de muncă ale României, populația în vârstă de muncă reprezentând 16,0% din populația în vârstă de muncă pe țară; regiunea Sud - Muntenia dispune de 14,9% din resursele de muncă ale țării, cu o populație în vârstă de muncă de 1828,4 mii persoane, respectiv 14,9% din populația în vârstă de muncă a țării; regiunea Nord - Vest concentrează 13,3% din resursele de muncă la nivel național și 13,3% din populația în vârstă de muncă.

În ceea ce privește numărul mediu al salariaților, în anul 2018, regiunea București-Ilfov concentrează cel mai mare număr de salariați (21,69%), urmată de regiunea Nord-Vest cu 13,64%, regiunea Centru -12,89%. **Regiunea Sud-Vest Oltenia avea în anul 2018 cel mai mic număr mediu al salariaților comparativ cu celelalte regiuni.**

Evoluția numărului mediu al salariaților (nr. persoane) din economia națională pe regiuni de dezvoltare

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Total	4442865	4443554	4507729	4611395	4759419	4945868	5068063
Regiunea Nord - Vest	582932	591258	614810	628425	649572	681859	691451
Regiunea Centru	567851	573807	579874	590125	611269	637749	653485
Regiunea Nord - Est	505799	497928	499798	513631	532486	554237	569739
Regiunea Sud - Est	498940	498958	503319	509582	512799	533782	541662
Regiunea Sud-Muntenia	523551	528069	531232	540867	547849	573033	588074
Regiunea - Ilfov	918900	915542	932699	966068	1024401	1056169	1099405
Regiunea Sud - Vest Oltenia	369294	361793	359789	364313	370663	383102	397360
Regiunea Vest	475598	476199	486208	498384	510380	525937	526887

Sursa: www.insse.ro, baza de date Tempo-online

Regiunea Sud-Vest Oltenia înregistrează același trend de creștere a numărului mediu al salariaților, ajungând în anul 2018 la 397.360 persoane, cu 3,72% mai mult decât în anul 2017.

Cel mai mare număr mediu al salariaților din regiune în anul 2018, este concentrat în județul Dolj cu 32,84% din total regiune, urmat de județul Vâlcea cu 19,80% din total regiune, județul Gorj cu 18,34% din total regiune, județul Olt cu 17,88% din regiune și Mehedinți cu 11,13%.

III.3.1 Produsul intern brut

Regiunea Sud-Vest Oltenia înregistra la finele anului 2011 un produs intern brut (PIB) total de 44840,6 milioane lei la prețuri curente. Valoarea Produsului Intern Brut la nivelul Regiunii de dezvoltare Sud-Vest Oltenia a cunoscut o creștere continuă în perioada analizată 2011-2018. Pe baza informațiilor furnizate de Institutul Național de Statistică pentru anii 2011-2016 și de Comisia Națională de Prognoză pentru anii 2017 și 2018, remarcăm creșteri constante și semnificative ale PIB-ului regional.

Astfel, în anul 2017, regiunea Sud-Vest Oltenia înregistra o creștere cu 11,1% față de PIB aferent anului.

Analizând dinamica PIB pe regiuni, în termeni valorici, Regiunea Sud- Vest Oltenia a ocupat în fiecare din anii supuși analizei ultimul loc între regiunile de dezvoltare ale României. Regiunile București-Ilfov și Sud Muntenia au ocupat în aceeași perioadă locurile 1, respectiv 2, restul regiunilor înregistrând valori apropiate.

PIB pe regiuni de dezvoltare -milioane LEI, prețuri curente-

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Nord-Est	56473,2	61199,7	65081,5	67211,2	71454,4	77167,7	86953	96283
Sud-Est	61727	64410,4	71624,5	75293,7	76189,7	79909,8	91213	101961
Sud-Muntenia	73103,1	70654,7	77338,1	86873,8	86633,2	93684,9	104259	116555
Sud-Vest Oltenia	44840,6	46171,3	47818,1	48405	52054,7	55335,1	65672	73608
Vest	55229,8	57328,9	60185,1	61387,9	67429,5	74224,5	81317	88576
Nord-Vest	61134,9	67371,1	71333,4	76649,7	81651,9	90116,7	99272	109995
Centru	62113,8	67472,3	70198,7	73313,9	78804,8	86592,9	96279	107324
- Ilfov	147087,4	158651,8	171365	178982,7	197799,4	207571,6	233071	254625
România	559244,8	593742,9	635459,4	668590,1	712587,8	765135,4	858660	949597

Sursa: INS, Comisia Națională de Prognoză (2017-2018)

PIB total al Regiunii Sud-Vest Oltenia reprezenta la nivelul anului 2011 doar 8,05% din valoarea PIB național, ocupând ultimul loc între regiuni, această situație manifestându-se, de altfel, pe întreaga perioadă de analiză 2011-2018. **PIB total prognozat al regiunii Sud-Vest Oltenia reprezenta 7,64% din valoarea PIB național în 2017, respectiv 7,75% în 2018. Ultimele date Eurostat, arată însă că PIB regional reprezenta în 2017,7,26% din PIB național.**

Tab.7.4. PIB pe regiuni de dezvoltare -milioane Euro, prețuri curente-

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	%
Romania	131.925,36	133.147,11	143.801,63	150.457,97	160.297,79	170.393,6	187.516,77	
Nord-Est	13.286,08	13.700,72	14.724,18	15.116,77	16.070,14	17.179,65	19.041,8	10,15
Sud-Est	14.533,41	14.425,66	16.201,09	16.937,48	17.134,1	17.788,56	19.627,29	10,47
Sud-Muntenia	17.188,28	15.810,38	17.506,93	19.545,69	19.483,5	20.858,7	22.981,4	12,26
Sud-Vest Oltenia	9.891	10.360,12	10.830,8	10.905,13	11.724,6	12.327,98	13.622,94	7,26
Vest	13.013,29	12.855,49	13.634,31	13.826,18	15.174,36	16.538,66	18.212,73	9,71
Nord-Vest	14.401,48	15.094,88	16.146,4	17.251,85	18.370,79	20.065,01	22.114,37	11,79
Centru	14.610,26	15.094,24	15.872,48	16.478,48	17.698,44	19.255,04	21.224,8	11,32
- Ilfov	34.882,43	35.697,81	38.769,27	40.290,5	44.514,1	46.261,83	50.552,67	26,96

Sursa: Eurostat - Gross domestic product (GDP) at current market prices by NUTS 2 regions [nama_10r_2gdp]

III. 4 Agricultură la nivel regional

Condițiile naturale favorabile de care dispune regiunea Sud Vest Oltenia, creează posibilitatea dezvoltării tuturor sectoarelor agricole, potențialul în acest domeniu fiind sprijinit și de întinsele suprafețe de câmpie acoperite cu soluri fertile.

Pe plan național, agricultura reprezintă una dintre ramurile importante ale economiei românești. Contribuția agriculturii, silviculturii, pisciculturii în formarea Produsului Intern Brut se situează în jurul valorii de 4% din PIB, în ultimii ani, iar în statele membre ale UE se situează la aproximativ 1,6%.

Ponderea agriculturii, silviculturii și pisciculturii în PIB - *preturi curente*

Produsul intern brut	2005	2010	2013	2014	2015	2016	2017
Agricultura, silvicultura, pescuit și piscicultura	24.343,4	26.390,2	34.173,2	31.567,6	29.827,1	31.077,8	37.018,6
PIB Total	290.488,8	528.247,0	635.459,4	668.590,1	712.587,8	765.135,4	856.726,6
%din PIB	8,38%	4,99%	5,37%	4,72%	4,18%	4,06%	4,32%

Sursa: Anuarul Statistic al României 2018

La nivel teritorial, regiunea Sud-Vest Oltenia, înregistrează la sfârșitul anului 2014, 2.921.169 hectare suprafață fond funciar (12,25% în total național), pe locul 7 între regiunile țării. Cea mai mare suprafață a fondului funciar o deține regiunea Nord-Est (15,45%) , urmată de Sud-Est (15,00%), Sud-Muntenia, Nord-Vest și Centru cu aproximativ 14% în total fond funciar, fiecare, ultima fiind regiunea București-Ilfov cu 0,76%.

Tab.9.2 Fondul funciar teritorial la sfarsitul anului 2014
hectare

Regiunea de dezvoltare Județul	Suprafața totală			Suprafața agricolă		
		%	%		%	%
		Total	regiune		Total	regiune
TOTAL	23.839.071	100,00		14.630.072	100,00	
Nord - Vest	3.416.046	14,32		2.079.500	14,21	
Centru	3.409.972	14,30		1.900.464	12,99	
Nord - Est	3.684.983	15,45		2.124.775	14,52	
Sud - Est	3.576.170	15,00		2.326.564	15,90	
Sud - Muntenia	3.445.299	14,45		2.433.534	16,63	
București - Ilfov	182.115	0,76		104.505	0,71	
Sud - Vest Oltenia	2.921.169	12,25	100,00	1.796.634	12,28	100,00
Dolj	741.401	3,11	25,38	585.135	3,99	32,56
Gorj	560.174	2,34	19,17	238.800	1,63	13,29
Mehedinți	493.289	2,06	16,88	293.328	2,00	16,32
Olt	549.828	2,30	18,82	436.515	2,98	24,29
Vâlcea	576.477	2,41	19,73	242.856	1,65	13,51
Vest	3.203.317	13,43		1.864.096	12,74	

Sursa: Anuarul Statistic al României 2018, date prelucrate

Si in ceea ce priveste **suprafata agricola**, regiunea Sud-Vest Oltenia se afla tot pe **locul 7** intre regiunile tarii (1.796.634 hectare) cu 12,28% din suprafata agricola nationala. Cele mai mari suprafete agricole le au regiunile Sud-Muntenia (16,63%) si Sud-Est (15,90%) urmate de regiunile Nord-Est si Nord-Vest cu 14,52% respectiv 14,21%, suprafete agricole apropiate de cea a regiunii Oltenia avand regiunile Centru (12,99%) si Vest (12,74%), iar cea mai mica suprafata agricola regiunea Bucuresti-Ilfov (0,71%).

III. 5 Infrastructura

TRANSPORTUL RUTIER

Regiunea SV Oltenia este traversata de 3 Axe prioritare ale rețelei europene de transport (TENT):

- Axa prioritara 7 (rutiera) - fostul Coridor Pan-european IV
- Axa prioritara 18 (fluviul Dunarea) - fostul Coridor Pan-european VII
- Axa prioritara 22 (feroviara)

Retea de baza: (TEN-T Core):

- (legatura cu regiunea Vest - Timisoara) **Orsova - Drobeta**

Turnu Severin - Calafat (legatura cu Bulgaria - trecere frontiera Vidin)

- **Calafat - Craiova - Caracal** - limita judetului Teleorman (legatura cu Alexandria)

- Malureni - Ramnicu Valcea - Caineni (pe ramura Pitesti - Sibiu)

Puncte de trecere a frontierei (rutier) : Drobeta Turnu Severin (Portile de Fier I) si Calafat

Retea extinsa (TEN-T Comprehensive):

- Drobeta Turnu Severin - Craiova

- **Filiasi - Targu-Jiu - Bumbesti-Jiu** - limita judetului Hunedoara

Craiova - Bals - Slatina- Colonesti - limita judetului Arges (pe ramura Craiova - Pitesti)

La 31 decembrie 2017, România dispune de 86.099 kilometri de drum public, din care 17.654 km (20,5%) drumuri naționale, 35.149 km (40,8%) drumuri județene și 33.296 km (38,7%), drumuri comunale. Cele mai multe drumuri din România sunt de două benzi.

Regiunea SV Oltenia este traversata de cinci **drumuri europene**:

- E70: (*frontiera cu Serbia*) Moravita - Timisoara - Craiova - Caracal

- Alexandria - Bucuresti - Giurgiu-Pod Giurgiu (*frontiera cu*

Bulgaria

- E79:(*frontiera cu Ungaria*)Bors- Oradea - Beius - Deva - Petrosani —Tg.Jiu-Filiasi- Craiova - Calafat (*frontiera cu Bulgaria*)

- E81: (*frontiera cu Ucraina*) Halmeu - Satu Mare - Cluj-Napoca - Sebes -Sibiu - Ramnicu Valcea - Pitesti - Bucuresti;

- **E574**: Bacau - Onesti - Brasov - Pitesti - **Craiova**.

- E771: Drobeta Turnu Severin - Portile de Fier I - *frontiera cu Serbia*

Principalele drumuri nationale care strabat Oltenia si asigura legatura cu retelele europene sunt :

- **DN 6**Craiova

(intersectia cu DN 55) - Drobeta-Turnu Severin- Caransebes-Lugoj- Timisoara(intersectia cu DN 59 si DN 69)

- **DN 6A** intersectia cu DN 6 - Baraj Portile de Fier I

- *frontiera cu Serbia*

- **DN 55** Craiova

(intersectia cu DN 6) - intersectia cu DN 56 - Bechet - *frontiera cu Bulgaria*

- **DN 56** Craiova (intersectia cu DN 55) - Calafat - *frontiera cu Bulgaria*

- **DN 64** care leaga mun. Rm Valcea cu mun. Dragasani si este o cale de acces in judetul Olt catre drumul european E 574 (intersectandu-se in dreptul loc.Slatioara din judetul Olt)

- **DN 65** Craiova (intersectia cu DN 6) - Slatina-Pitesti (intersectia cu DN 65B)

- **DN 65C** , un drum central care imparte judetul Valcea in aproximativ doua jumatati egale si face legatura intre orasele Horezu (*jonctiune cu DN 67 si DJ 677*) si Balcesti cu iesire directa catre mun. Craiova - judetul Dolj, distanta catre acesta fiind de doar 22

- **DN 66** Filiasi (intersectia cu DN 6) - Targu Jiu-Petrosani-Simeria (intersectia cu DN 7)

- **DN 67** (Rm. Vâlcea - Horezu - Tg. Jiu), importantă arteră rutieră de acces care leagă/intersectează trei drumuri europene de mare circulație turistică: E 81 - la Rm. Vâlcea, E 79

- la Târgu Jiu și E 70 la Drobeta Tr. Severin

- *DN 67B* care face legatura între localitățile Tg Carbușeni din județul Gorj și cele din județul Valcea respectiv : Gradistea - Zătreni - Tetoiu - Gusoieni - Prundeni - mun.Dragasani. (În jurul acestor importante cai de comunicație există o vastă rețea de drumuri județene, cu densitate ridicată).

- *DN 7A* care face legatura între localitățile Brezoi (județul Valcea) și Petrosani (județul Hunedoara) respectiv către mun. Deva (în est acesta este pe drumul european E79), o cale de acces importantă întrucât în viitor poate constitui un factor de decongestionare a traficului ce se derulează în est pe drumul european E 79 și în vest pe drumul european E 81, acestea intersectându-se în vest în dreptul localității Brezoi.

Oltenia avea în 2017 o rețea rutieră de 11.293 km (13,12% din totalul național), din care 2.190 km sunt drumuri naționale (12,41% din total drumuri naționale) și 9.103 km drumuri județene și comunale (13,29% din totalul național). Județele Gorj și Olt au o infrastructură rutieră relativ bine dezvoltată.

Direcția Regională de Drumuri și Poduri Craiova administrează și gestionează 30 de drumuri naționale în lungime totală de 1.990,367 km și 2.076,377 km echivalenți, prin cele cinci secții aflate în subordinea sa.

Rețeaua drumurilor publice la 31 decembrie 2017 (km)

Regiunea de dezvoltare/ Județul	Drumuri publice - total	Din total drumuri publice:						Densitatea drumurilor publice pe 100 km ² teritoriu
		Drumuri x)	din care:		Drumuri județene Și comunale	din care:		
			Moder nizate	Cu - minți ușoare rutiere		Moderni -zate	- minți ușoare rutiere	
Romania	86099	17654	16701	750	68445	18199	20324	36.1
Nord - Vest	12713	2339	2188	133	10374	1999	3850	37.2
Centru	11352	2509	2463	33	8843	278	1839	33.3
Nord - Est	14890	2664	2475	153	12226	3004	2520	40.4
Sud - Est	10971	2292	2068	194	8679	2317	2331	30.7
Sud - Muntenia	12931	2846	2752	74	10085	2500	4080	37.5
București - Ilfov	889	342	342	-	547	139	363	49.3
Sud - Vest Oltenia	11293	2190	1976	129	9103	2716	3181	38.7
Dolj	2438	479	455	24	1959	423	643	32.8
Gorj	2281	426	367	7	1855	748	571	40.9
Mehedinți	1913	455	384	63	1458	593	273	38.7
Olt	2336	301	290	11	2035	556	912	42.4
Vâlcea	2325	529	480	24	1796	396	782	40.3
Vest	11060	2472	2437	34	8588	2744	2160	34.5

¹ Inclusiv autostrăzi și drumuri europene. Sursa: Anuarul Statistic al României, 2018

Dezvoltarea infrastructurii de transport reprezintă o condiție necesară pentru implementarea cu succes a celorlalte priorități de dezvoltare ale regiunii, contribuind la creșterea mobilității persoanelor și a mărfurilor, la integrarea zonei cu rețeaua trans-europeană de transport, la combaterea izolării zonelor subdezvoltate și, nu în ultimul rând, la dezvoltarea infrastructurii de transport regionale și locale. **O infrastructură de transport eficientă, conectată la rețeaua europeană de transport contribuie la creșterea competitivității economice, facilitează integrarea în economia europeană și permite dezvoltarea de noi activități pe piața internă.**

Din totalul drumurilor naționale, 35,1% (6.200 km) erau drumuri europene și 4,3% (763 km) autostrăzi. Din punctul de vedere al numărului de benzi de circulație, 1,6% (290 km) erau drumuri cu 3 benzi, 10,3% (1.826 km) drumuri cu 4 benzi și 0,1% (22 km) drumuri cu 6 benzi.

Dezvoltarea infrastructurii de transport reprezintă o condiție necesară pentru implementarea cu succes și a celorlalte priorități de dezvoltare ale României pentru perioadă 2021-2027 contribuind la creșterea mobilității persoanelor și a mărfurilor, la integrarea polilor regionali de creștere cu rețeaua trans-europeană de transport, combaterea izolării zonelor subdezvoltate și, nu în ultimul rând, la dezvoltarea infrastructurii de transport regionale și locale.

Reteaua de drumuri publice s-a dezvoltat ca urmare a necesității de a oferi legături rutiere între orase și astfel, noile drumuri au urmat vechile alinamente. Rezultatul a fost crearea multor sate și orase dispuse liniar de-a lungul drumurilor, fără sosea de centura, tot traficul local și de tranzit trebuind să treacă prin centrul localității. Datorită lipsei investițiilor în drumurile secundare (mai ales în zonele rurale), localitățile lineare (dispuse de-a lungul și pe ambele părți ale drumului) au continuat să se dezvolte de-a lungul drumurilor naționale. Pentru fluidizarea traficului de tranzit de pe soselele naționale s-au construit variante ocolitoare.

Variante ocolitoare administrate de DRDP Craiova

VO 6G - DN 6 -CARACAL -DN 54 -CARACAL -DN 6, km. 0+000-10+345, L=10.345 km., drum principal.

VO 65F - DN 65 -CRAIOVA -IȘALNIȚA DN 6, Km. 0+000-14+100, L=14,100 km., drum principal.

VO 65FVOS - CARCEA DN6 -CRAIOVA DN65, Km. 0+000-6+280, L=6.280 km., drum principal.

VO 7CC - CĂLIMANEȘTI -PĂUȘA-DN7, Km. 0+000-7+734, L=7,734 km., drum principal.

ALIMENTAREA CU GAZE NATURALE

În regiunea Oltenia, la nivelul anului 2017 lungimea rețelei de furnizare a gazelor naturale era de 2.573,6 km, cu 203,6 km (8,59%) mai mare decât în 2011 (2.370 km)

2014. În ultimul an, 2018, rețeaua regională de gaze s-a extins cu 45,5 km (1,76%). Rețeaua de gaze regională, reprezenta la sfârșitul anului 2018,6,32% din lungimea rețelei de gaze la nivel național (41.413 km) și plasează regiunea Oltenia pe ultimul loc în țară.

Regiunea de dezvoltare / Județul	Localități în care se distribuie gaze naturale		Lungimea totală simplă a conductelor de distribuție a gazelor naturale (km)	Volumul gazelor naturale distribuite (mii m3)	
	Total	Municipii și orașe		Total	din care: pentru uz casnic
TOTAL	921	246	40255,9	9179150	3156056
Nord - Vest	141	31	6200,7	936859	412243
Centru	245	51	8684,4	1136039	581290
Nord - Est	102	32	4183,9	661241	339602
Sud - Est	66	22	3300,9	1161621	308350

Sud - Muntenia	171	44	6664,9	901873	443113
București - Ilfov	38	9	4255,2	3329861	589429
Sud - Vest Oltenia	73	25	2573,6	445235	166673
Dolj	13	2	688,5	99467	59045
Gorj	28	7	885,7	77513	41677
Mehedinți	1	1	47,0	10034	1030
Olt	14	7	389,0	117077	36815
Vâlcea	17	8	563,4	141144	28106
Vest	85	32	4392,3	606421	315356

Sursa: Anuarul statistic 2018

Din totalul rețelelor de distribuție a gazelor naturale, județul Mehedinți deține doar 53 km (0,92%) având o singură localitate în sistem. Din cei 10.034 mii mc gaze naturale, distribuiți în Mehedinți în 2017, doar 1030 mii mc au fost destinați uzului casnic.

Cel mai mare număr de localități racordate la rețeaua de gaze naturale în Oltenia, îl avea în 2017 județul Gorj (28) 37,5%, urmat de Vâlcea (17) 26,38%, Dolj cu 13 localități și județul Olt cu 14 localități.

Consumul de gaze s-a concentrat în principal în sectorul industrial și mai puțin în consumul populației, mai ales în cazul județelor Mehedinți (10,27%) și Vâlcea (19,91%). Din totalul gazelor naturale consumate în regiune, în 2017, 37,43% erau utilizate pentru uz casnic. Ponderi mai ridicate

în consumul casnic au înregistrat județele Dolj (59,36%) și Gorj (53,77%). În județul Olt 31,45% din gazele naturale consumate în 2017, erau utilizate pentru uz casnic.

Regiunea Sud-Vest Oltenia este străbătută de Culoarul 1 Sudic - Est-Vest de transport gaze naturale. În prezent, prin intermediul conductelor aferente acestui culoar se asigură: importul de gaze naturale prin punctul de interconectare Csanadpalota cu Ungaria la o capacitate de 1,75 mld.mc/an;

Dezvoltarea acestui culoar de transport gaze naturale are în vedere creșterea capacității de transport a punctului de interconectare transfrontalieră cu Ungaria, la 4,4 mld.mc/an. Această dezvoltare va presupune construirea de conducte noi și amplasarea de stații de comprimare în anumite locații (Podișor, Bibești, Jupa).

Dezvoltarea pe teritoriul României a Sistemului Național de Transport Gaze Naturale pe Coridorul Bulgaria-România-Ungaria-Austria (BRUA) vizează dezvoltări ale capacităților de transport gaze naturale între interconectările dintre sistemul românesc de transport gaze naturale și sistemele similare ale Bulgariei și Ungariei. Pe lista de priorități a grupului de lucru CESEC (Central East South Europe Gas Connectivity) a fost inclus și Proiectul BRUA, astfel: Faza I a Proiectului BRUA a fost inclusă pe lista proiectelor prioritare; Faza II a Proiectului BRUA a fost inclusă pe lista proiectelor prioritare condiționate. Proiectul BRUA, cu ambele sale faze (Faza I și Faza II) este cuprins și în Planul de dezvoltare a rețelei europene de transport gaze naturale TYNDP 2018 cu cod de identificare TRA-F-358 (Faza I), respectiv TRA-N-1322 (Faza II).

BRUA-Faza I se află în implementare și constă în realizarea următoarelor obiective: conductă Podișor- Receaș 32" x 63 bar în lungime de 479 km: - LOT 1 de la km 0 (în zona localității Podișor, Județ Giurgiu) la km 180 (în zona Localității Văleni, Comuna Zătreani, Județ Vâlcea); - LOT 2 se execută de la km 180 (în zona Localității Văleni, Comuna Zătreani, Județ Vâlcea) la km 320 (în zona localității Pui, Județ Hunedoara); - LOT 3 se execută de la km 320 (în zona localității Pui, Județ Hunedoara) la km 479 (în zona localității Receaș, Județ Timiș), trei stații de comprimare gaze (SC Podișor, SC Bibești și SC Jupa), fiecare stație fiind echipată cu două agregate de comprimare (unul în funcțiune și unul în rezervă), cu posibilitatea de asigurare a fluxului bidirecțional de gaze. (Sursa: Planul de dezvoltare al Sistemului Național de Transport Gaze Naturale pentru perioada 2019 - 2028)

Exercițiul financiar al Comisiei Europene, 2014-2020 a asigurat, prin Mecanismul Conectarea Europei, finanțări nerambursabile pentru realizarea proiectelor eligibile din zona rețelelor de transport energetice și digitale, interconectate, elemente importante pentru finalizarea pieței unice europene. Investițiile în infrastructuri-cheie cu o valoare adăugată pentru UE pot stimula competitivitatea Europei pe termen mediu și lung într-un context economic dificil, marcat de creștere lentă și rigoare bugetară. „Planul de dezvoltare al Sistemului Național de Transport Gaze Naturale pentru perioada 2019-2028”, are în vedere realizarea unor proiecte importante de dezvoltare a infrastructurii de transport și a capacității acesteia.

ALIMENTAREA CU ENERGIE TERMICĂ

Serviciul public de alimentare cu energie termică în România se realizează în sistem centralizat, prin centrale termice și centrale electrice de termoficare, prin intermediul infrastructurii tehnico-edilitare specifice, aparținând, de regulă, de domeniul public sau privat al autorității administrației publice locale sau asociației de dezvoltare comunitară.

La nivel național există, în prezent, două modele pentru lanțul valoric al energiei termice, de la producție la consumul final de energie termică, respectiv:

- Sistemul de alimentare centralizată cu energie termică (SACET), reprezentat de sistemele de termoficare, care asigură producția, transportul și distribuția și furnizarea energiei termice la consumatorii finali în sistem centralizat. Scopul serviciului constă în asigurarea energiei termice necesare încălzirii și preparării apei calde de consum pentru populație, instituții publice, obiective social-culturale și operatori economici;
- Sistemul descentralizat de producție și alimentare cu energie termică, care integrează două categorii de consumatori:
 1. Consumatorii care nu au acces la sistemul centralizat de alimentare cu energie termică, reprezentați printr-o pondere semnificativă a populației României care locuiește, cu precădere, în mediul rural, în localități izolate sau îndepărtate de centrele urbane, unde sistemele de termoficare nu au fost dezvoltate; acești consumatori utilizează, în principal, lemne de foc pentru producerea energiei termice;
 2. Consumatorii care au optat pentru deconectarea de la sistemul centralizat de alimentare cu energie termică și consumatorii din orașele și localitățile unde sistemele centralizate de alimentare cu energie termică au fost desființate; acești consumatori adoptă diverse sisteme individuale de încălzire.

Reducerea poluării în mediul urban este o prioritate globală, revine din ce în ce mai pregnant pe agenda publică în ceea ce privește reducerea emisiilor de dioxid de carbon și a altor emisii de gaze cu efect de seră. În acest context, termoficarea a redevenit un subiect de interes, acum când se caută soluții pentru orașele din ce în ce mai aglomerate, în care termoficarea poate reprezenta cea mai sustenabilă și mai eficientă metodă de încălzire și răcire centralizată a locuințelor, atât din punct de vedere al costurilor, cât și în ceea ce privește posibilitatea integrării diferitelor surse de energie, *(sursa: MDRAP)*

Numărul localităților în care se distribuie energie termică în sistem centralizat (SACET), s-a redus sistematic în ultimii ani, datorită atât costurilor ridicate cât și a găsirii unor soluții alternative din partea consumatorilor.

La sfârșitul anului 2011, Oltenia avea 9 localități în care se distribuia energia termică în sistem centralizat (în scădere cu 2 localități față de 2009). În perioada 2011-2018, numărul localităților în care se distribuie energie termică în Oltenia, a scăzut de la 9 la 7, ajungându-se ca, la sfârșitul anului 2018, în nicio localitate din județul Olt să nu se mai distribuie energie termică în sistem centralizat. Pentru celelalte județe ale regiunii, situația este aceeași cu cea de la sfârșitul anului 2011. La nivelul regiunilor de dezvoltare, la sfârșitul anului 2018, cele mai puține localități cu distribuție de energie termică în sistem centralizat se aflau în regiunea București-Ilfov (2 localități) iar cele mai multe în regiunile Sud-Est și Nord-Est (câte 14 localități).

În regiunea Sud-Vest Oltenia, se furnizează 9,86% din energia termică produsă la nivel național (864220 Gigacalorii). Față de anul 2011, energia termică distribuită în Oltenia, a crescut ca pondere în totalul național (8,72% în 2011) dară scăzut cantitativ, cu 19,66% față de energia furnizată în regiune. La sfârșitul anului 2018, energia termică distribuită populației, în Oltenia, reprezenta 81,77% (84,5% în 2011) din totalul energiei termice furnizate în regiune. Energia termică distribuită populației, reprezenta 10,16% din totalul distribuit populației la nivel național și era, cantitativ, cu 22,25% mai redusă decât în anul 2011.

ALIMENTAREA CU ENERGIE ELECTRICĂ

Pe baza rezultatelor preliminare ale recensământului 2011, la sfârșitul anului 2011, în 96,5% din locuințele din regiune, se distribuia energie electrică, sub media națională (96,6%) și sub mediile celorlalte regiuni (cu excepția regiunii Nord-Est 95,4%). În regiune, doar județul Vâlcea (94,2%) se afla sub media regională, cel mai bine reprezentat județ fiind Dolj (98,5%). Din punct de vedere al repartizării teritoriale, în Oltenia, la sfârșitul anului 2011 se distribuia energie electrică în 98,6% locuințe în mediul urban (peste media națională urbană 98%) și în 94,9% locuințe în mediul rural (sub media națională rurală 95%). Județul Vâlcea este cel mai slab reprezentat județ cu o medie de 97,4% locuințe conectate în mediul urban și 91,9% locuințe conectate în mediul rural. Sub media regiunii în ceea ce privește conectarea în mediul rural, se mai afla județul Mehedinți (93,9%).

Principalul furnizor de energie electrică în județele Dolj, Olt, Gorj, Vâlcea, Mehedinți a fost Electrica Oltenia S.A. Societatea a fost deținută în totalitate de stat până în 2005, atunci când Grupul CEZ (Republică Cehă) a devenit acționar majoritar (51%). Începând cu data de 15.03.2007, Electrica Oltenia dispărea ca titlatură, locul său fiind luat de CEZ Vânzare și CEZ Distribuție.

CEZ Distribuție SA (actuala Distribuție Energie Oltenia sau, pe scurt, Distribuție Oltenia) este succesorul legal al companiei Electrica Oltenia SA, achiziționată integral de către Grupul CEZ din România în 2005. În 2017, CEZ Distribuție SA a devenit Distribuție Energie Oltenia SA pentru a se conforma prevederilor Legii Energiei nr. 123/2012 și Ordinului ANRE nr. 5/2015 privind diferențierea identității operatorului de distribuție de cea a furnizorului de energie electrică de ultima instanță din aria de operare (CEZ Vânzare). Distribuție Oltenia asigură alimentarea cu energia electrică în Județele Dolj, Gorj, Olt, Vâlcea, Mehedinți, Argeș și Teleorman.

CEZ Distribuție a realizat în anul 2013 o serie de lucrări menite să le asigure consumatorilor alimentarea cu energie electrică la standarde superioare și să îmbunătățească parametri tehnici de funcționare ai rețelelor de distribuție. Valoarea totală a investițiilor în cele 7 județe în care operează se ridică la 200,96 milioane lei cheltuieli de investiții (CAPEX) și 197,94 milioane lei puneri în funcțiune (PIF).

INFRASTRUCTURA DE TELECOMUNICAȚII

Până la sfârșitul anului 2017, în medie 85% din unitățile de posta se aflau situate în mediul rural cu toate ca, la nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia, de exemplu, ponderea populației din mediul rural (1.061.165) în totalul populației pe regiune (1.961.949) era de 54,08%.

Activitățile de poștă concretizate în principal în corespondența și imprimare, colete poștale, trimiteri recomandate și trimiteri cu valoare declarată au suferit o scădere drastică a volumelor în perioada 2011-2017.

La nivel național, trimerile de corespondență și imprimare (milioane bucăți) au scăzut cu 94,28% față de anul 2011, trimerile cu valoare declarată au scăzut cu 94,10%, trimerile de recomandate cu 75% în vreme ce serviciul de coletărie a înregistrat creșteri de 6,46% față de anul 2011. (Sursa: date Anuarul statistic 2018).

La nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia, în anul 2017, activitățile de poștă constau în 2.065 mii bucăți trimeri, din care 50,7% (1047 mii bucăți) recomandate, 42,76% (883 mii bucăți) corespondență și imprimare și 6,53% (135 mii bucăți) colete poștale. (Sursa: INS - Mijloace și activități de comunicații 2017).

Anul 2002 a fost ultimul în care firma RomTelecom a deținut monopolul pe piața telefoniei fixe. Din anul 2003, apar și alți operatori pe piața, ceea ce a condus la o diversificare a ofertelor, a tipurilor de abonamente și prin urmare și la creșterea numărului de abonați. Acest lucru s-a observat în special în cadrul serviciilor de telefonie mobilă în vreme ce numărul conexiunilor de telefonie fixă a crescut nesemnificativ comparativ cu telefonie mobilă.

Cei mai importanți furnizori de telefonie fixă sunt RCS&RDS (47% din cei cu telefonie fixă) și Telekom (42%). Al treilea furnizor se află la mare distanță - UPC cu 9%.

43% dintre utilizatorii de telefonie mobilă au acest serviciu de la Orange. Ceilalți 3 mari operatori (Vodafone, RCS&RDS, Telekom) sunt apropiați, cu variații între 20% și 25%.

Mai mult de jumătate din utilizatorii de internet fix (53%) dețin serviciul de la RCS&RDS. Urmează Telekom cu 23% și UPC cu 11%. RCS&RDS conduce, de asemenea și în privința internetului mobil pe stick (52%).

Topul furnizorilor de televiziune este compus din RCS&RDS (49% din utilizatori), Telekom (19%) și UPC (15%). RCS&RDS conduce în vânzarea de pachete de servicii: 75% din clienții lor dețin pachete de servicii. Urmează UPC (51% din clienți cu pachete) și Telekom (46%).

INFRASTRUCTURA DE SĂNĂTATE

Infrastructura sistemului de sănătate a suferit modificări semnificative, atât în sectorul public cât și în cel privat. Numărul unităților care furnizează servicii medicale a crescut constant, însă anumite categorii de unități au dispărut definitiv, mai ales în mediul rural (de exemplu, policlinicile rurale).

În paralel cu modificările intervenite în infrastructura sectorului public, sectorul privat s-a extins foarte mult oferind alternative pentru aproape toată gama de servicii și unități medicale.

Tendențele de dezvoltare ale acestui sector se datorează faptului că mediul privat poate oferi servicii de calitate și performanță tehnică, fiind influențate în principal, de creșterea cererii pentru serviciile medicale și de dezvoltarea segmentului de asigurări private de sănătate, achiziționate de populație sau plătite de angajatori.

Numărul spitalelor în regiunea Sud-Vest Oltenia, a crescut cu 10, creșterea manifestându-se exclusiv în mediul privat. Numărul spitalelor publice a scăzut de la 37 la 36 iar cel al celor private a crescut de la 2 la 13.

A crescut numărul spitalelor în județul Dolj, de la 15 la 21 (numărul spitalelor private a crescut de la 1 la 8), în județul Vâlcea de la 7 la 11(6 publice) și în Gorj, de la 7 la 8 (toate publice). În județul Mehedinți, în perioada 2011-2018, numărul spitalelor a rămas neschimbat (4, toate publice) iar în județul Olt a scăzut de la 6 la 5 (toate publice).

Numărul ambulatoriilor de specialitate la nivel național , a crescut de la 80 (2011) la 110 (2018). În regiunea Sud-Vest Oltenia, numărul ambulatoriilor de specialitate în 2018 era de 7 (5 în Dolj, 1 în Gorj, 1 în Mehedinți) cu 1 mal mult decât în 2011. Ambulatoriul de specialitate din județul Mehedinți a scăzut de la 5 la 4. începând cu anul 2017 funcționează ambulatoriu de specialitate privat în județul Gorj și începând cu 2018, ambulatoriu de specialitate privat și în județul Dolj.

În Oltenia, numărul cabinetelor medicale de medicină generală, a crescut de la 125 la 141. în vreme ce în județele Gorj, Mehedinți și Olt, numărul cabinetelor a fluctuat puțin și a fost relativ redus (Gorj 6, Mehedinți 5, Olt 5) în județul Dolj a scăzut cu 35% față de 2011 iar în Vâlcea a crescut cu 73% față de 2011.

În regiune, cele mai multe cabinete medicale de familie, se găsesc în județul Dolj (460), 36,65% . În Gorj, în 2018, erau 15,21% din cabinetele medicale de familie din regiune (191), în Mehedinți 12,82% (161), în Olt 19,04% (239) și în Vâlcea 16,25% (204).

În 2011, ponderea cabinetelor medicale de familie era de 33,51% în Dolj, 16,56% în Gorj, 12,93% în Olt, 19,79% în Olt și 17,19% în Vâlcea.

Accesul la serviciile de îngrijire a sănătății depinde, în principal, de existența și distribuția infrastructurii sistemului de sănătate, dar și de resursele umane și financiare disponibile. Numărul redus de unități medicale în mediul rural, în special a spitalelor, distanțele prea mari până la o clinică specializată, costurile sau listele de așteptare sunt cei mai relevanți factori care determină disparitățile privind accesul populației la serviciile medicale. Astfel de obstacole, deși sunt indirecte, influențează nefavorabil starea generală a sănătății populației

INFRASTRUCTURA SOCIALĂ

Sistemul național românesc de asistență socială se compune din sistemul de beneficii de asistență socială și sistemul de servicii sociale.

În România, serviciile sociale sunt repartizate inegal pe regiuni de dezvoltare, ponderea celor 8 regiuni în total servicii sociale existente variind pe o plajă cuprinsă între 17,9% în cazul regiunii Centru, 17,3% în regiunea Nord-Vest și 8,9% pentru regiunea Sud-Vest. Comparativ cu cei 638 furnizori de servicii sociale existenți în regiunea Centru și respectiv 614 în regiunea Nord-Vest, în regiunea Sud-Vest erau localizați numai 316 furnizori.

Ministerul Muncii și Protecției Sociale a întreprins o cercetare la nivel național și a inclus un număr de 3182 unități administrativ-teritoriale de la nivel de comună, oraș și municipiu. în fiecare localitate s-au obținut informații despre populația totală din care s-au extras date relevante pentru analiza grupurilor vulnerabile, a infrastructurii sociale existente și nevoii de infrastructură socială. Evaluarea nevoilor locale a inclus estimarea, în baza chestionarelor aplicate, a problemelor sociale din comunitate și a nevoilor grupurilor vulnerabile precum și a serviciilor sociale și a infrastructurii sociale existente și gradul în care acestea acoperă nevoile sociale identificate la nivelul comunităților locale analizate.

Conform acestei cercetări, la nivel național, cele mai vulnerabile grupuri vulnerabile sunt persoanele în risc de sărăcie și persoanele vârstnice, care reprezintă, fiecare în parte, puțin peste o treime din totalul răspunsurilor reprezentanților instituțiilor de la nivel local. Începând cu anul 2000, populația vârstnică a întrecut numeric populația tânără, iar la 1 ianuarie 2017 ponderea populației de 65 ani și peste era mai mare decât ponderea populației de 0-14 ani (17,8% față de 15,6%), situație care explică identificarea persoanelor vârstnice ca unul din principalele grupuri vulnerabile. Persoanele în risc de sărăcie sunt menționate cunoscut fiind faptul că la nivel național peste 1 din 4 persoane se află în sărăcie relativă și aproape 4 din 10 persoane în risc de excluziune socială și sărăcie. O altă categorie de grup vulnerabil identificată la nivel de UAT este cea reprezentată de: Copii în familie, copii separați sau în risc de separare de părinți, a căror pondere este de aproape 16%. Pe poziția a patra, cu o pondere de aproape 10%, se află tinerii în dificultate. Alte grupuri vulnerabile menționate sunt: persoane adulte cu dizabilități, respectiv mamă și copil.

Pe medii rezidențiale situația este asemănătoare, dar cu mici diferențe (persoanele în risc de sărăcie -38,1% în urban și 34,6% în rural; persoanele vârstnice - 25,9% în urban și 35,1% în rural; Copii în familie, copii separați sau în risc de separare de părinți -19,4% în urban și 15,4% în rural; persoane adulte cu dizabilități -5% în urban și 2% în rural; mamă și copil - 1,9% în urban și 1,3% în rural. Diferențe înregistrate între mediile de rezidență sunt generate de fenomenul de

îmbătrânire demografică care este mai accentuat în mediul rural. Raportul de dependență demografică este cu atât mai mare cu cât gradul de urbanizare este mai mic. Ponderea persoanelor de 65 ani și peste în total populație a depășit 20% în mediul rural, prin comparație cu aproape 16% în mediul urban, în 2017. Însă, mediul urban, a cunoscut în ultimii 15 ani o creștere mult mai semnificativă a ponderii persoanelor vârstnice în total populație (de la 11% în 2003 la 16% în 2017) decât cea din mediul rural (de la 18% la 20%, în aceeași perioadă).

În regiunea Sud-Vest Oltenia, cel mai vulnerabil grup este reprezentat de persoanele vârstnice (42%), urmat de persoanele în risc de sărăcie (28,6%), tineri în dificultate (15%), copii în familie, separate sau cu risc de separare (8,7%) și persoane adulte cu dizabilități (3,6%).

În regiunea Sud-Vest Oltenia, în medie, 3 UAT erau deservite de 2 furnizori de servicii sociale și fiecărui furnizor îi reveneau în medie 6.963 locuitori. O pondere importantă în structura serviciilor sociale existente o dețin cele aferente copiilor în familie, copii separați sau în risc de separare, mamă și copil (54,7%), urmate de cele aferente persoanelor adulte cu dizabilități (25,6%) și persoanelor vârstnice (12,7%).

Infrastructura în domeniul educației.

În anul școlar 2018/2019, au funcționat la nivel național, 7020 unități de învățământ, cu 2,55% mai puține decât în anul școlar 2011/2012 (7204 unități școlare). Unitățile de învățământ din Sud-Vest La nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia în 2018 erau 730 unități de învățământ, cu 14 mai puține decât în anul școlar 2011/2012 când, în regiune, funcționau 744 unități. Fluctuația numărului de unități școlare în perioada 2011-2018 în regiune, s-a manifestat diferit la nivelul județelor componente ale regiunii.

Scăderea numărului total de unități de învățământ în regiune a fost dată în principal, de scăderea numărului de unități în județele Vâlcea, Olt și Mehedinți, care au înregistrat ponderi de -12,75%, -

7,95% respectiv - cu 19 unități învățământ mai puțin decât în anul 2011 în Vâlcea, cu 14 mai puțin în Olt și cu 3 mai puțin în Mehedinți. Raportat la anul 2011, în anul școlar 2018/2019, numărul unităților de învățământ a crescut în județele Dolj (+7,54%) și Gorj (+6,36%). În Dolj a crescut numărul unităților școlare cu 15 iar în Gorj cu 7.

Discrepanțele educationale între mediul rural și mediul urban sunt încă evidente, școala în mediul rural confruntându-se în mod special cu probleme grave: starea precară a clădirilor, lipsa cadrelor didactice în multe din zonele rurale, distante mari până la școală, dificultăți în a participa la formele secundare de învățământ, plasate predominant la oras.

În învățământul rural există probleme grave de acces la educație datorită condițiilor de acces (de exemplu: existența localităților izolate) datorită infrastructurii educationale și dotărilor necorespunzătoare, a gradului scăzut de acoperire geografică și calității precare a infrastructurii de transport. În plus, încadrarea insuficientă cu personal didactic calificat a unităților școlare din mediul rural rămâne un aspect negativ în ceea ce privește asigurarea accesului la educație de calitate în mediul rural.

În regiunea Oltenia funcționează un număr de 3 universități de stat (2 în Craiova - Universitatea din Craiova și Universitatea de Medicină și Farmacie și una în Targu Jiu - Universitatea de Stat Constantin Brâncuși), Universitatea din Craiova fiind, cu cei peste 31.000 studenți la 16 facultăți și 14 școli doctorale, cel mai puternic centru academic din sud-vestul României. Ca număr de studenți, comparativ cu celelalte regiuni, Oltenia se plasează pe locul 7.

FONDUL DE LOCUINȚE

Sfera de locuințe este o parte componentă Importantă a economiei naționale. Cu toate acestea asigurarea populației cu locuințe este o sarcină socială, legată de crearea condițiilor, necesare pentru activitatea vitală a fiecărui om. În legătura cu aceasta, dezvoltarea fondului locativ are o importanță esențială pentru succesul creșterii economice și exercită influență directă la formarea proporțiilor macroeconomice și dezvoltării economice.

Locuința este una din nevoile de bază ale populației, iar accesul la aceasta reprezintă un factor important de menținere și îmbunătățire a calității vieții, precum și o componentă esențială a societății.

În regiunea Sud-Vest Oltenia sunt 956.978 locuințe din care 43,56% (416.944) sunt localizate în mediul urban și 56,44% din locuințe sunt localizate în mediul rural (540.034).

Față de anul 2011, numărul de locuințe din regiune a crescut cu 1,61%. Creștere mai accentuată s-a înregistrat în mediul urban (2,04%) în vreme ce în mediul rural, creșterea a fost de 1,28%.

Creșterea numărului de locuințe s-a înregistrat în toate județele regiunii. Cea mai accentuată creștere s-a înregistrat în județele Vâlcea (2,41%) și Dolj (2,03%) iar cea mai redusă creștere în județul Mehedinți (1,02%). Județele Gorj și Olt au înregistrat creșteri de 1,09% respectiv 1,07%, a numărului total de locuințe.

Cea mai mare creștere a numărului de locuințe în mediul urban s-a înregistrat în județul Vâlcea (4,05%). Numărul locuințelor din mediul urban în județul Dolj a crescut cu 2,13%, în Gorj cu 1,69%, în județul Olt 0,99% iar în Mehedinți cu 0,9%.

Cea mai mare creștere a numărului de locuințe din mediul rural, față de anul 2011, s-a înregistrat în județul Dolj (1,94%) iar cea mai mică în județul Gorj (0,63%). Județele Vâlcea, Olt și Mehedinți au înregistrat creșteri ale numărului de locuințe în mediul rural de 1,25%, 1,12% respectiv 1,11%..

În zona urbană, majoritatea locuințelor sunt în clădiri de tip bloc, în timp ce în zona rurală locuințele sunt case unifamiliale.

Fondul de locuințe al regiunii Sud Vest Oltenia era estimat, la sfârșitul anului 2017, la 1.359.753 de locuințe, în creștere cu 1,90% față de sfârșitul anului 2011.

Din numărul total al locuințelor, mai mult de jumătate (60,21%) se aflau în mediul rural, confirmând tipologia predominant rurală a regiunii.

Numărul de persoane vulnerabile ce pot beneficia de implementarea serviciilor sociale identificate ca fiind necesare este de numai 68335 la nivelul regiunii Sud-Vest Oltenia și variază între 40745 (București_Ilfov) și 122.944 (Nord-Est) în cadrul celorlalte șapte regiuni de dezvoltare ale României.

III.6 Potențial de dezvoltare

ECONOMIA

Analiza Produsului Intern Brut regional

- Valoarea PIB la nivelul Regiunii Sud-Vest Oltenia a cunoscut o creștere continuă în perioada 2011-2018. Deși în creștere valorică, rata prognozată a PIB regional pentru anii 2019, 2020, 2021, 2022, raportată la anii precedenți, este descrescătoare.
- Valoarea PIB regional exprimat în milioane Euro prețuri curente, a crescut de la 9891 în 2011 la 13622,94 în 2017. Ultimele date Eurostat, arată că PIB regional reprezenta în 2017, 7,26% din PIB național.
- În termeni valorici, PIB Regiunea Sud-Vest Oltenia a ocupat în fiecare din anii 2011-2018 ultimul loc între regiunile de dezvoltare ale României.
- În perioada 2011-2018, județele și-au păstrat locul în ierarhia privind contribuția pe care au adus-o la formarea PIB regional (primul loc a fost ocupat de județul Dolj, urmat în ordine de județele Gorj, Vâlcea, Olt și Mehedinți).
- Conform ultimelor date Eurostat, în 2016, PIB-ul regiunii Sud-Vest Oltenia era compus 32,81% din PIB Dolj, 22% din PIB Gorj, 18,41% PIB Vâlcea, 16 Mehedinți.

- Estimările pentru PIB-ul regiunii Sud-Vest Oltenia în anul 2018 erau: 35,62% din PIB Dolj, aproape 20% din PIB Gorj, 18,79% PIB Vâlcea, 15,99% PIB Olt

Analiza Produsului Intern Brut regional per capita

- PIB pe cap de locuitor în regiunea Sud-Vest Oltenia, a crescut de la 4400 euro în 2011 la 6900 euro în 2017.
- Regiunea Sud-Vest Oltenia, ocupa în 2017 locul 6 între regiuni, (doar înaintea regiunii Nord-Est, care înregistra 5900 euro).

- Ca procentaj din media PIB per capita UE, regiunea Sud-Vest Oltenia se situa în 2017 la 23% (doar înaintea regiunii Nord-Est 20%). Media națională reprezenta 32% iar peste aceasta se situau regiunile București-Ilfov (73%) și Vest(34%).
- PIB-ul pe cap de locuitor exprimat în prețuri la paritatea puterii de cumpărare (PPS) era de 13600 euro (mai ridicat decât doar cel din Nord-Est, 11600 euro). Acesta se situa la 45% din media UE, sub media națională (63%). Peste media națională se situau regiunile București Ilfov (144%) și Vest (67%) iar pe ultimul loc regiunea Nord-Est (39%). În regiunea Sud-Vest Oltenia, în anul 2017, media regională era cu 18 puncte procentuale sub media națională, mai rău decât în anul 2011 (-17).
- Indicii de disparitate, prognozați prin raportarea nivelului regional la nivelul național, pentru regiunea Sud-Vest Oltenia, prevăd un PIB per capita ca reprezentând 76,4% în 2017, 77,8% în 2018 și previziuni pentru 2019-2022 cu valori cuprinse între 78,4 respectiv 80,5%.
- în profil teritorial, PIB-ul PPS pe locuitor, la sfârșitul anului 2016, doar în București și alte opt județe (niciunul din Oltenia) era mai mare decât media națională (59% din media UE). La coada clasamentului se situau județe aflate preponderent în regiunile cele mai sărace ale României Sud-Vest Oltenia (43% din media UE) și Nord-Est (32% din media UE).
- Disparitățile în cadrul regiunii Sud-Vest Oltenia în ceea ce privește PIB-ul PPS pe cap de locuitor, reliefează, în continuare, 3 nivele de dezvoltare în cadrul regiunii. Variații pozitive față de media regională în perioada 2011-2016, au înregistrat: județul Gorj în fiecare an din interval, județul Dolj în anul 2011 și perioada 2013-2015, județul Vâlcea în anii 2011-2013 și în 2015. Variații negative față de media regională au înregistrat județele Olt și Mehedinți, pentru fiecare an din interval.
- Exprimată în euro, în perioada 2011-2016, cea mai mare valoare a PIB pe cap de locuitor în județele din regiunea Sud-Vest Oltenia, s-a înregistrat în județul Gorj, acest lucru menținându-se pe toată perioada, urmat fiind de județele Dolj, Vâlcea, Olt și Mehedinți, în prognoza la sfârșitul anului 2017 PIB pe cap de locuitor în județul Gorj era cu 20,77% mai mare decât în județul Dolj, cu 23,57% mai mare decât în Vâlcea, cu 65,86% mai mare decât în Mehedinți și cu 63,12% mai mare decât în județul Olt.

Produsul Intern Brut pe categorii de resurse (Valoarea Adăugată Brută)

- La nivel național, rata reală de creștere a valorii adăugate brute regionale, la prețuri de bază, a cunoscut o creștere constantă în perioada 2011-2016. Rate reale de creștere pozitive, pe întreaga perioadă, au avut doar regiunile București-Ilfov și Vest. Regiunea Sud-Vest Oltenia a înregistrat rate reale de creștere VAB negative (excepție 2012 și 2016, 0,2% respectiv 0,3%). Singura regiune cu rata constant negativă, pe întreaga perioadă 2011-2016 este Nord-Est.
- Ponderea VAB Sud-Vest Oltenia în VAB național era în 2017 de 7,26%, în scădere față de anul 2011. Regiunea Sud-Vest Oltenia, s-a situat pe ultimul loc în ceea ce privește contribuția la VAB național. Cea mai mare contribuție a avut-o, pe întreaga perioadă, regiunea București-Ilfov, urmată de regiunea Sud-Muntenia. Începând cu anul 2012, contribuție în creștere la VAB național au regiunile Vest și Nord-Vest.

- în perioada 2011-2017 VAB regional a crescut de la 8.696,14 milioane euro la 12.330,92 milioane euro. în 2017 VABR înregistra o creștere a valorii în euro cu 41,79% față de valoarea din 2011.
- Față de anul 2010 VAB regional, în perioada 2011-2016, pentru activitățile din sectoarele agricultură, silvicultură și pescuit a înregistrat scăderi în 2012, 2015, 2016. Activitățile din industrie cu excepția construcției, au avut în general creșteri, mai puțin în anul 2014 (95,28% față de contribuția valorică a sectorului în 2010). Cele mai mari scăderi s-au înregistrat în sectorul construcțiilor (68,3% în 2011, contribuția valorică a sectorului, față de anul 2010) situație care s-a menținut pe întreaga perioadă 2011-2016. (86,34% în 2012, 80,69% în 2013, 88,72% în 2016).
- în 2016, industria și comerțul erau principalele sectoare care contribuiau la formarea VAB regional, deținând ponderi de 29,76% respectiv 19,88%.
- Regiunea Sud-Vest Oltenia este una dintre regiunile industrializate ale țării, ponderea industriei fiind aici de 29,76% comparativ cu 26,78% la nivel național. Cu toate acestea, contribuția regiunii Sud-Vest Oltenia, la realizarea VAB a ramurii de activitate industrie, în 2016, la nivel național, este una dintre cele mai mici, de 8,04%, doar cu puțin peste regiunea Nord-Est 7,8%. Valoarea adăugată brută a ramurii A02 (industrie) este realizată în principal de regiunea Sud-Muntenia (11,9%), urmată de regiunea București-Ilfov (16,2%).
- O evoluție semnificativă în ultimii ani este continuarea tendinței de polarizare economică la nivel regional. Majoritatea activităților economice și îndeosebi cele cu o valoare adăugată brută ridicată este concentrată în orașele mari și în jurul acestora, în timp ce multe localități urbane mici (îndeosebi foste localități miniere sau orașe monoindustriale) și numeroase localități rurale au o situație economică precară și în curs de deteriorare rapidă. Un proces economic recent îl reprezintă apariția clusterelor economice.

CADRUL NATURAL

- Oltenia are un capital natural deosebit de divers, fapt care se datorează atât varietății reliefului, care coboară în trepte de la montan în partea de nord până la câmpie în partea de sud, cât și prezenței unor bazine hidrografice majore în regiune, precum cele ale Oltului, Jiului și Dunării. La factorii de mai sus se adaugă și climatul relativ blând, cu influențe continentale în partea de nord și mediteraneene din partea de sud precum și diversitatea florei și faunei. Beneficiind de astfel de resurse variate, Oltenia oferă un potențial turistic extrem de valoros, pretabil pentru o gamă largă de forme de turism: zonele muntoase împădurite, unde persistența și consistența stratului de zăpadă favorizează dezvoltarea turismului montan și a sporturilor de iarnă, masive calcaroase, grote, chei și defilee propice pentru turismul de aventură, speoturism și sporturi extreme, parcuri naturale și arii protejate favorabile practicării ecoturismului, zone rurale nepoluate propice turismului rural și agroturismului, surse de ape minerale și termale prielnice pentru turismul balnear, fond de pescuit și vânătoare, s.a.m.d.
- Domeniul infrastructurii de turism este deosebit de relevant în ceea ce privește atractivitatea regiunii noastre. Turismul atrage implicit dezvoltarea altor sectoare precum comerțul, serviciile sau domeniul productiv, creează locuri de muncă, oferă vizibilitate, stimulează dezvoltarea culturii, a

meșteșugurilor. Pentru regiunea noastră, turismul înseamnă valoare adăugată într-un areal care dispune de o varietate de forme de relief cu potențial înalt de valorificare.

Cursurile de apă oferă regiunii, pe lângă un înalt potențial hidroenergetic, și un potențial turistic deloc neglijabil. Fluviul Dunărea, în special, are o importanță strategică pentru regiunea noastră ca și Coridor pan-european, conferind în același timp condiții propice pentru dezvoltarea turismului de croaziera, a pescuitului sportiv.

Fiind străbătută de o rețea hidrografică densă, regiunea SV Oltenia oferă condiții propice dezvoltării agriculturii, a sistemelor de irigații, exploatării atât casnice cât și industriale (microhidrocentrale și producerea energiei electrice).

Regiunea Sud-Vest Oltenia dispune de o suprafață agricolă generoasă. Solurile fertile din jumătatea sudică a regiunii, pășunile și fânețele naturale situate în regiunile de podiș și în dealurile subcarpatice precum și pajiștile montane din nordul regiunii, favorizează dezvoltarea culturilor cerealiere, pomicole, viticole, legumicole, precum și a fructelor de pădure și creșterea animalelor.

Având în vedere potențialul agricol considerabil de care dispune regiunea, provocările pentru dezvoltarea sectorului, în următoarea perioadă, constau în eficientizarea utilizării resurselor de apă în partea de sud a regiunii, prin re tehnologizarea sistemului de irigații, precum și în adaptarea exploataților agricole la exigențele impuse de noile reglementări ale Politicii Agricole Comune 2014-2020, destinate să răspundă provocărilor viitoare: o producție alimentară fiabilă, gestionarea durabilă a resurselor naturale și politicile climatice, precum și dezvoltarea teritorială echilibrată.

Prezența munților și a zonei de podiș în vestul regiunii este legată de biodiversitatea crescută, în regiune existând numeroase arii protejate, dintre care cele mai mari sunt: Parcul Natural Porțile de Fier, Parcul Național Domogled -Valea Cernei și Parcul Național Cozia. De asemenea, existența suprafețelor verzi la marginea orașelor creează potențialul dezvoltării unor trasee de agrement pietonale și pentru biciclete.

Exploatarea resurselor solului și subsolului reprezintă o altă oportunitate pentru regiune. Subsolul regiunii abundă în ape minerale și termale, oferind posibilități de tratament pentru o gamă largă de afecțiuni.

În regiunea Olteniei, din cele cinci județe componente, patru dețin potențial balneoclimateric. Există în total 8 zone de interes balneoclimateric: Băile Olănești, Băile Govora, Calimanești-Căciulata, Ocnele Mari și Ocnița în județul Vâlcea, Săcelu în județul Gorj, Bala în județul Mehedinți și Gighera în județul Dolj, aceasta din urmă nefiind accesibilă populației.

Prezența masivelor muntoase favorizează practicarea unor activități preponderent industriale, precum extragerea și prelucrarea minereurilor feroase și neferoase, exploatarea și prelucrarea lemnului, a sării, etc. Resursă naturală importantă a subsolului regiunii Sud- Vest Oltenia, sarea ocupă, prin valorificarea superioară, un loc însemnat în economie, fiind principala materie primă folosită în industria chimică.

În județele Gorj și Vâlcea încă se mai păstrează prelucrarea artistică a lemnului, prezentă la casele de locuit, porți, obiecte de uz caznic și gospodăresc bogat ornamentate. Spiritul creator popular a ramas, în unele zone rurale, nealterat. În ciuda influențelor tehnologiilor moderne, tradițiile încă se perpetuează, astfel că meșterii populari continuă să țeară, să brodeze, să modeleze oale din lut, să picteze pe lemn, să prelucereze sticla sau să cioplească în lemn.

Sunt încă prezente: țesutul covoarelor din lână, vopsitul lânii folosind coloranți naturali, olăritul (ceramica de Șișești, Noapteșă), prelucrarea fierului. O serie de localități din zona Ponoarele - Baia de Aramă, județul Mehedinți, sunt cunoscute încă din antichitate prin zăcămintele de minereuri neferoase.

Caracteristicile geografice și etnografice ale spațiului rural din regiunea Sud-Vest Oltenia reprezintă elemente de luat în considerare, deoarece majoritatea turiștilor care aleg să își petreacă vacanța departe de aglomerația urbană, urmăresc să redescopere natura, să se bucure de un cadru natural autentic, nealterat.

STRUCTURA TERITORIALĂ

Principalele centre urbane prezente în teritoriu, care pot fi identificate ca *poli urbani de dezvoltare* situați pe niveluri ierarhice diferite, se consideră a fi următorii:

- *pol național* - municipiul Craiova, centru reprezentativ la nivel național, care poate dezvolta servicii terțiare de nivel metropolitan, cu nivel economic ridicat, centru cultural și universitar cu identitate recunoscută, sediu al unor instituții teritoriale cu rol regional și arie de influență extinsă;
- *poli regionali* - municipiile reședință de județ Râmnicu Vâlcea, Târgu Jiu, Drobeta - Turnu Severin, Slatina, centre economice și administrative importante cu influență la nivel regional, bine relaționate în teritoriu, conectate la rețeaua națională sau europeană de transport; municipiul Râmnicu Vâlcea este centru al unor zone turistice importante la nivel național.
- *poli subregionali* - municipiile Drăgășani, Motru, Calafat, Caracal, centre urbane cu rol de echilibru la nivel județean, parte dintre acestea cu dezvoltare economică deosebită și poziționare favorabilă.

Relațiile între aceste centre urbane se manifesta diferențiat. Craiova este capitala regională care își manifestă influența asupra unui teritoriu foarte extins, având relații economice și sociale, în principal, cu orașele din nord - vestul, sudul și estul regiunii.

Municipiul Craiova este singurul centru urban în jurul căruia se poate constitui o zonă metropolitană, având în vedere dimensiunea demografică și aria de influență extinsă. Municipiul Râmnicu Vâlcea are potențial pentru a dezvolta în perspectivă zone periurbane.

Regiunea 4 Sud - Vest beneficiază de orașe care pot fi considerate "*porți regionale*" având în vedere posibilitatea stabilirii unor legături naționale/internaționale directe prin rețelele de transport existente. Este cazul municipiului Craiova care deține un aeroport și al orașelor porturi la Dunăre Drobeta - Turnu Severin, Calafat și Corabia.

DEMOGRAFIA

- În urma analizei situației demografice actuale se desprinde concluzia scăderii semnificative a populației totale, determinată, în principal, de manifestarea inferioară a natalității și generarea unui spor natural negativ concomitent cu menținerea unei rate destul de ridicate a mortalității.
- Procesul lent, dar constant, de îmbătrânire demografică este caracteristic tuturor județelor componente, proces ce este și mai mult accelerat de emigrația netă consistentă, în special în rândul populației tinere.
- Regiunea Sud Vest Oltenia se confruntă cu un declin demografic cauzat de scăderea natalității și de creșterea migrației. Acest fenomen poate duce, pe termen lung la depopularea unor zone, cele

mai afectate fiind județele Mehedinți și Olt. Totodată, din interpretarea indicatorilor statistici pentru perioada 2005 - 2018, s-a observat faptul că depopularea localităților este accentuată atât mediul rural, cât și în mediul urban.

- intrările de populație în grupurile de vârstă între 15 și 64 de ani nu mai compensează ieșirile prin pensionare sau incapacitate de muncă.

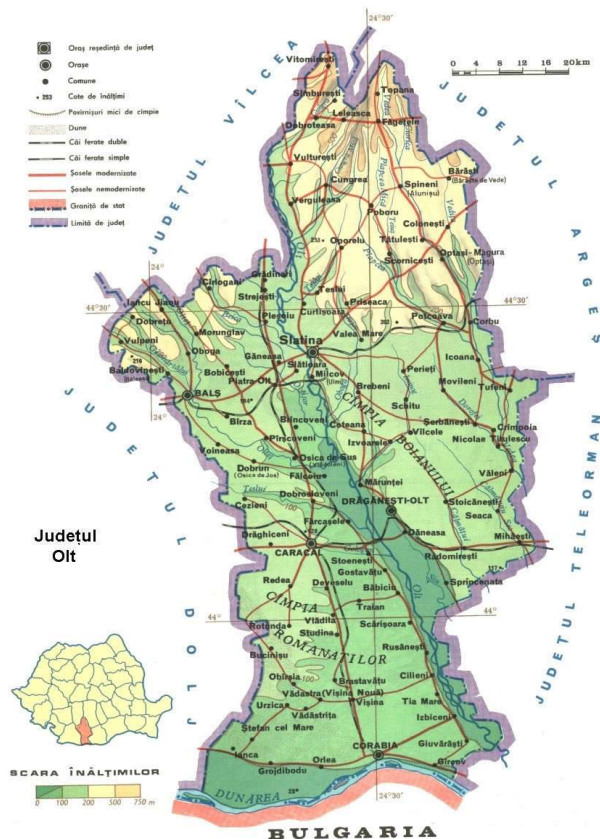
- sporul natural înregistrează o degradare rapidă atât în mediul urban, cât și în rural, în toate județele regiunii.

III.7 COORDONATE JUDEȚENE – JUDEȚUL OLT

III.7.1 Așezare geografică. Frontiere

Județul Olt este situat în partea de sud a țării, pe cursul inferior al râului care i-a dat numele și face parte din categoria județelor riverane fluviului Dunărea. Prin portul dunărean Corabia are ieșire la Marea Neagră.

Vecini județului sunt: Nord - județul Vâlcea, Est - județele Argeș și Teleorman, Sud - fluviul Dunărea pe o distanță de 45 km, care-l desparte de Bulgaria și Vest - județul Dolj.

Județul Olt are o suprafață totală de 5.498 km², reprezentând 2,3% din teritoriul țării situându pe locul 22 la nivelul României ca suprafață. Județul Olt este unul dintre cele 41 de județe în care este împărțit teritoriul României, fiind condus de către prefect și organizat în 112 unități administrativ-teritoriale, din care două municipii (Slatina și Caracal), 8 orașe (Balș, Corabia, Scomicești, Potcoava, Drăgănești-Olt, Piatra-Olt) și 104 comune cu 377 sate, ocupând o suprafață de 5.707 km² din teritoriul României.

Relieful este centrat pe valea inferioară a Oltului și teraselor sale și este format din câmpii și dealuri nu prea înalte. De la limita de nord a județului până în apropiere de Slatina se întâlnește zona de dealuri, aparținând Podișului Getic și care ocupă o treime din suprafața județului. La sud de Slatina până la Dunăre se

desfășoară o parte a Câmpiei Române, cu următoarele subunități de câmpie: Câmpia Romanaților, Câmpia Boianului și Câmpia Bumazului. Altitudinea reliefului coboară în pantă lină de la Vitomirești, către Dunăre până la Corabia, ceea ce conferă o expoziție sudică însoțită. Valea Dunării, orientată est-vest, domină malul românesc și prezintă terase întinse. Valea Oltului reprezintă o adevărată axă a teritoriului județului. Terasale Oltului se remarcă prin întinderi mai mari pe partea dreaptă a văii, începând din nordul județului până la Dunăre și până la Drăgănești pe partea stângă unde sunt bine dezvoltate terasele înalte: Coteana 80-90 m și Slatina 50-60m.

Pe teritoriul județului Olt se disting mai multe tipuri de soluri, grupate în următoarele clase: molisoluri, argiluvisoluri, spodosoluri, soluri neevoluate.

Zăcămintele de combustibil sunt arealele cu zăcăminte petrolifere și gazeifere localizate pe teritoriul județului Olt sunt cele de la Balș, Otești, Ciurești, Spineni.

Axul principal al rețelei hidrografice îl constituie râul Olt care străbate județul pe la mijloc de la nord la sud, pe o lungime de 143 km. Râul Olt primește ca afluenți principali: pe dreapta râul Olteț, iar pe stânga câteva râuri cu debit foarte mic cum sunt: Tesluiul, Dârjovul. În partea de nord, județul Olt este brăzdat și de râul Vedea, cu afluentul de pe partea dreaptă Plapcea. Pe o distanță de 45 km, partea de sud a județului este udată de apele Dunării, care colectează întreaga rețea hidrografică a județului.

Clima județului Olt este temperat-continental mai umedă în partea de nord și mai aridă în partea de sud - cu valori medii multianuale favorabile desfășurării activităților economice, cu veri deosebit de calde și ierni în general mai blânde. Valorile medii ale temperaturii anuale sunt printre cele mai mari din țară respectiv 11 grade Celsius iar precipitațiile variază între 450 și 550 mm. Masele de aer au o direcție vest-est și sunt prezente vânturile neregulate precum Crivățul (iama) sau Băltărețul.

III.7.2. Populația

Conform datelor publicate de Institutul Național de Statistică, județul Olt totalizează în anul 2020 o populație stabilă de 431.248 persoane, reprezentând 19,96% din totalul înregistrat la nivelul regiunii de Sud-Vest Oltenia (2.160.306 persoane), respectiv 2,22% din populația întregii țări (19.405.000 persoane).

Volumul demografic al județului Olt a scăzut din 2013 până în 2020 cu un efectiv de 30.051 persoane. În perioada de referință efectivul populației stabile a județului a înregistrat punctul culminant în anul 2013 (461.299 persoane), fiind în continuă scădere până în prezent (431.248 persoane în anul 2020).

Datele publicate în urma Recensământului Populației și Locuințelor din 2011 relevă, însă, o populație semnificativ mai redusă numeric față de datele publicate de INS în bazele oficiale de date. Astfel, populația recenzată a județului Olt este de 436.400 locuitori, cu 52.874 persoane mai scăzută față de recensământul din 2002.

Municipiul Slatina are cea mai mare populație stabilă dintre cele 112 de unități teritoriale administrative din județul Olt, totalizând la recensământ 75.219 locuitori și reprezentând 17,24 % din populația totală a județului. Orașele Caracal (30.954 loc.), Balș (18.164 loc.), Corabia (16.441

loc.), Scomicești (11.766 loc.), Drăgănești Olt (10.894 loc.), Piatra Olt (6299 loc.) și Potcoava (5743 loc.) totalizează 100.261 locuitori, însemnând 22,97% din volumul demografic județean, restul fiind reprezentat de populația din mediul rural al județului Olt.

III.7.3 Forța de muncă

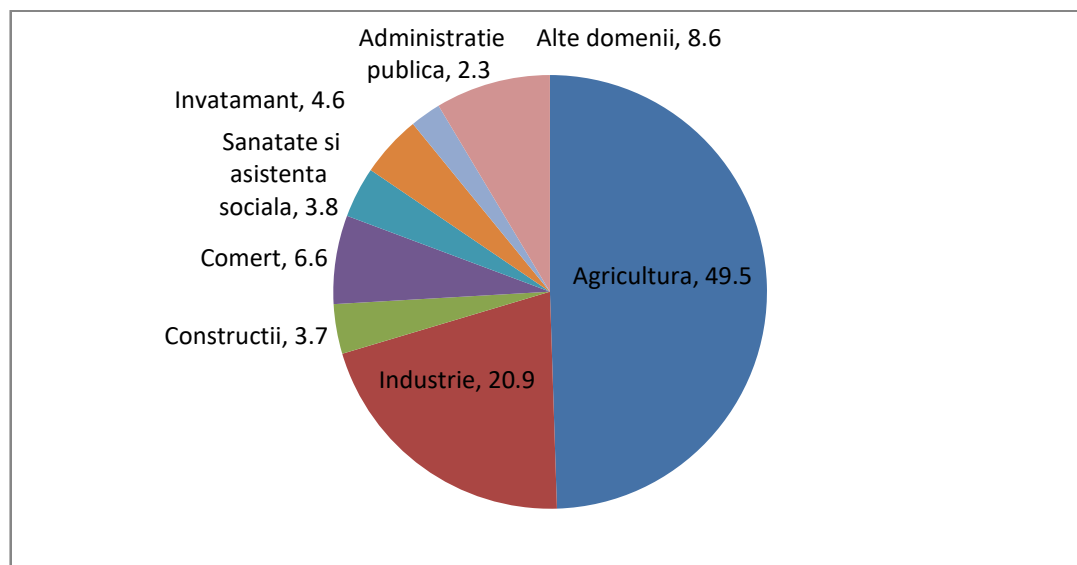
Crearea condițiilor pentru creșterea competențelor profesionale în scopul asigurării unui proces de producție performant, care să realizeze produse competitive, capabile să facă față cerințelor pieței, devine o prioritate.

Piața forței de muncă a avut și are un rol hotărâtor în asigurarea creșterii economice și a productivității pe termen lung.

Problemele cu care se confruntă județul Olt sunt legate, în special de scăderea populației totale, active și ocupate. Scăderea numărului total al populației, a avut repercusiuni majore și asupra pieței forței de muncă.

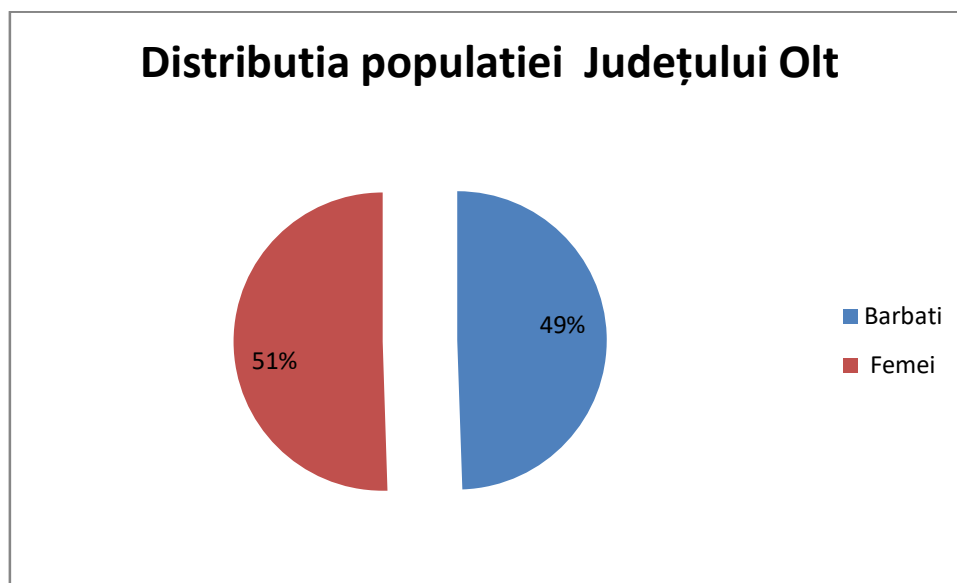
La nivelul județului Olt populația ocupată civilă prezintă următoarea structură:

- **Agricultură și silvicultură - 49,5%**
- **Industrie - 20,9%**
- **Construcții - 3,7%**
- **Comerț - 6,6%**
- **Sănătate și asistență socială - 3,8%**
- **Învățământ - 4,6%**
- **Administrație publică - 2,3%**
- **Alte domenii - 8,6%**

III.7.4 Populația pe sexe din județul Olt¹

Conform datelor statistice, în luna iulie 2020, în Județul Olt locuiau 428.766 locuitori din care 212.114 barbati si 216.652 femei

III.8 Situația șomajului înregistrat în județul Olt

Șomajul este fenomenul contemporan abordat și analizat ca un dezechilibru al pieței muncii la nivelul ei național: ca loc de întâlnire și de confruntare între cererea globală și oferta globală de muncă.

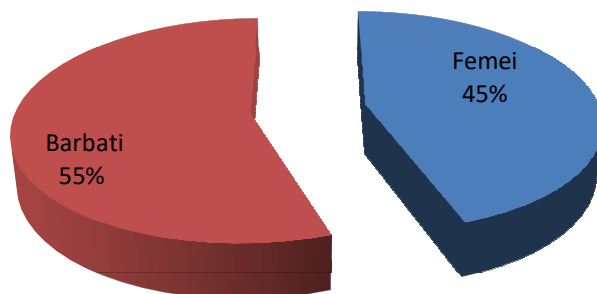
Rata șomajului în județul Olt în 2019 a fost de 5,5%, față de 6,3% în luna decembrie 2018, la același nivel cu cea de la nivel regional, dar mai ridicată decât cea de la nivel național. Pe sexe, rata șomajului înregistrat în luna decembrie 2019 a fost de 5,7% la bărbați, mai puțin cu 1,1 puncte procentuale față de luna decembrie 2018, iar la femei la 5.2% cu 0,5 puncte procentuale mai puțin față de anul 2018.

Numărul șomerilor înregistrați la sfârșitul lunii aprilie 2020 a fost de 8.573 persoane.

Comparativ cu luna corespunzătoare din anul precedent (8.802 persoane), numărul șomerilor înregistrați a scăzut cu 229 persoane (2,6%). Din totalul șomerilor înregistrați în luna aprilie 2020 femeile (3.828 persoane) reprezentau 44,7%, iar bărbații (4.745 persoane) 55,3%

¹ Institutul Național de Statistică – Direcția Județeană de Statistică Olt

Structura șomerilor domiciliați în Județul Olt, înregistrați în luna aprilie 2020

În privința șomajului, există diferențe majore între sexe: acesta are valori mai scăzute în rândul femeilor decât al bărbaților.

Rata șomajului înregistrat la sf. perioadei	2019											
	Ian.	Feb.	Mar.	Apr	Mai	Iun.	Iul.	Aug.	Sep.	Oct.	Noi.	Dec.
Total fără	3.3	3.3	3.2	3.0	2.9	3.0	3.0	3.0	3.0	3.0	3.0	3.0
Bărbați	3.4	3.4	3.3	3.1	3.0	3.0	3.0	3.0	3.0	2.9	2.9	2.9
Femei	3.2	3.2	3.1	2.9	2.9	3.0	3.1	3.1	3.1	3.1	3.1	3.0
Total județ Olt	6.2	6.2	5.8	5.4	5.3	5.4	5.4	5.4	5.4	5.4	5.4	5.5
Bărbați	6.8	6.7	6.3	5.9	5.7	5.7	5.7	5.6	5.7	5.6	5.7	5.7
Femei	5.6	5.5	5.2	4.9	4.8	5.0	5.0	5.0	5.1	5.2	5.0	5.2

Numărul mediu al pensionarilor în trimestrul 1 al anului 2020 a fost de 92.874 persoane, cu 0,4% mai mic față de trimestrul I 2019 (93.266 persoane), iar pensia medie a fost de 1.164 lei cu 15,5% mai mare față de perioada similară din anul precedent (1.008 lei).

III. 9. Spațiul Rural

III.9.1 Caracteristicile definitorii zonei rurale a județului

Agricultura constituie una din componentele principale ale economiei județului Olt, fiind totodată una din cele mai vechi activități economice ale populației. Condițiile naturale favorabile ale județului oferă posibilitatea dezvoltării unei agriculturi complexe, care constituie o ramură importantă în economia județului participând semnificativ la realizarea produsului intern brut.

România adoptă definirea mediului rural prin componentele sale teritoriale și caracteristicile dominante. În acest context menține definiția spațiului rural utilizată în actuala perioadă de programare – comuna, ca unitate administrativ teritorială, cu satele componente. La aceasta se adaugă faptul că sistemul statistic de informații este organizat pe baza diviziunilor administrative reprezentate de comună;

Spațiul rural din România este format în prezent din suprafața administrativă a celor 2.688 de comune existente în teritoriul țării, care reunesc populația rurală a țării, conform Legii 2/1968 de organizare administrativ-teritorială. Comunele sunt formate din unu sau mai multe sate, existând în total 12.751 de sate în spațiul rural. Din punct de vedere administrativ-teritorial există 42 de județe, care reprezintă unitățile administrative de bază.

Potrivit ultimelor statistici, 45% din populația României locuiește la sate. Procentul este mai ridicat în sudul țării, acolo unde numărul celor care trăiesc în mediul rural reprezintă 58% din totalul populației.

Județul Olt este unul dintre cele 41 de județe în care este împărțit teritoriul României, fiind condus de către prefect și organizat în 112 unități administrativ-teritoriale, din care două municipii (Slatina și Caracal), 8 orașe (Balș, Corabia, Scomicești, Potcoava, Drăgănești-Olt, Piatra-Olt) și 104 comune cu 377 sate, ocupând o suprafață de 5.707 km² din teritoriul României.

III.9.2 Activități agricole

Direcția pentru Agricultură Județeană Olt, implementează la nivelul județului politicile și strategiile în domeniile de activitate ale Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, asigură punerea în aplicare a politicilor în sectorul agroalimentar, instrumentat atât de legislația europeană, cât și națională, referitoare la organizarea comună de piață și realizează colectarea, prelucrarea și raportarea datelor statistice și operative din domeniile de activitate, în conformitate cu cerințele legislației naționale și comunitare în domeniu;

Este cunoscut faptul că agricultura nu înseamnă numai obținerea produselor agricole, ci și spațiul în care trăiește populația rurală. Spațiile rurale oferă resursele naturale care trebuie să fie menținute și protejate, iar agricultorii sunt considerați "gestionarii" zonelor rurale. În consecință, asigurarea unei perspective pentru agricultori și zonele rurale este un element esențial abordat de Politica Agricolă Comuna.

Agricultura joacă un rol important în starea economico-socială a județului Olt, având în vedere că din suprafața totală de 549.828 ha, suprafața agricolă este de 436.515 ha, din care arabil 390.336 ha.

Principalii indicatori în producția vegetală în anul 2015-2016 sunt prezentați în următorul tabel:

Indicatorul	Anul 2015	Anul 2016
GRÂU		
Suprafata-ha	125607	121900
Prod, medie-kg/ha	3110	3200
Prod, totala-to	390743	390374
TRITICALE		
Suprafata-ha	4400	4563
Prod, medie-kg/ha	3600	3610
Prod, totala-to	15840	16492
Orz		
Suprafata-ha	14537	14556
Prod, medie-kg/ha	3501	3400
Prod, totala-to	50897	49524
ORZOAICĂ TOAMNA		
Suprafata-ha	1110	1100
Prod, medie-kg/ha	2700	2700
Prod, totala-to	2997	2970
ORZOAICĂ PRIMAVARA		
Suprafata-ha	2300	4150
Prod, medie-kg/ha	2300	2300
Prod, totala-to	5290	9545

În județul OLT există o puternică tradiție a fermelor familiale cu profil legumicol. Potențialul ridicat al județului pentru producția de legume în câmp și spații protejate se datorează în principal fertilității naturale a solurilor dar și climei, corespunzătoare cerințelor plantelor legumicole.

Principalele bazine legumicole sunt situate pe Valea Oltului, Lunca Dunării și nu în ultimul rând zona Pleșoiu -Strejești-Gradinari, zone în care solul este fertil, microclimatul este optim pentru culturile legumicole și există surse de apă de adâncime sau suprafața, condiție obligatorie în acest sector. Nu se pot cultiva specii legumicole în sistem neirigat, decât cu riscuri foarte mari, dat fiind faptul ca au cerințe crescute, față de factorul apă. În aceste zone sunt cele mai multe ferme comerciale.

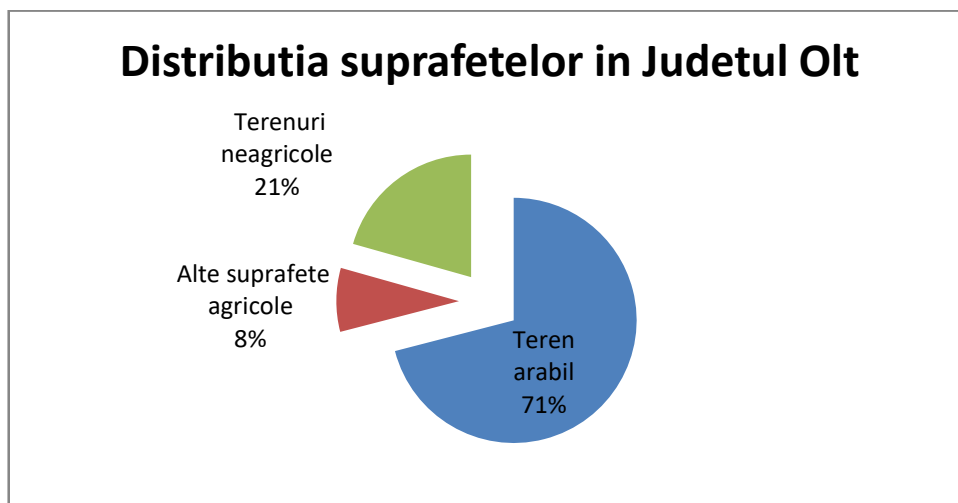
Investițiile din acest domeniu sunt semnificative, investiții ce constau în utilaje de mici dimensiuni, instalații de fertilizare și nu în ultimul rând instalații de încălzire pentru obținerea recoltelor extratimpurii (tomate,castraveți). Producătorii utilizează semințe certificate din hibrizi de mare producție, în defavoarea soiurilor autohtone, cu producții mai mici, rezistența mică la transport și păstrare, dar gust și arome specifice zonei Olteniei și inconfundabile cu legumele de import.

Valorificarea este cea mai dificilă problema. Cei care produc legume în cantități mici, scad prețurile și deseori dezavantajează fermele comerciale. Micii fermieri se pot organiza voluntar în grupuri de producători, pentru a se dota cu linii de sortare, calibrare, spalare, ambalare, a legumelor și vânzarea în supermarketuri, și tot odată să-și poată promova produsele locale, dar încă există reticență .

În sectorul legumicol, de fapt aproape fiecare gospodărie din zona rurală, cultivă legume în sistem tradițional pentru autoconsum, într-un sortiment foarte variat, dar suprafețe mici.

III.9.2.1 Structura suprafeței agricole

Agricultura joacă un rol important în starea economico-socială a județului Olt, având în vedere că din suprafața totală de 549.828 ha, suprafața agricolă este de 436.515 ha, din care arabil 390.336 ha .

III.9.2.2 Structura culturilor agricole

Caracterul preponderent cerealier al structurii de producție reprezintă un aspect negativ al agriculturii județene. Ponderea suprafețelor ocupate de cereale în toate zonele este ridicată, chiar dacă în unele zone acestea nu dispun de condiții agro-pedoclimatice favorabile pentru cultivare.

Annual, producția de cereale are oscilații în funcție de condițiile climatice, dar este influențată și de resursele financiare de care dispun producătorii agricoli pentru înființarea culturilor.

III.9.2.3 Creșterea animalelor

Creșterea animalelor în cadrul județului reprezintă o ramură de bază a agriculturii, această activitate deținând un procent semnificativ din valoarea totală a producției agricole din județ, având la bază o îndelungată tradiție și o importanță economică deosebită. Acesta rezidă în principal din valorificarea superioară a resurselor vegetale și a unor subproduse rezultate de pe urma industrializării. Creșterea animalelor este ocupație străveche, practică de la păstorit până la ferme moderne de creștere în stabulație.

Spre deosebire de sectorul vegetal, domeniul creșterii animalelor cunoaște o ușoară dezvoltare în ultimii patru ani, aspect vizibil în efectivele superioare de bovine, porcine, ovine, caprine și cabaline.

Această evoluție este vizibilă în special la carnea de porcine și carnea de pasăre, laptele de vacă și lână.

III.10 Fondul forestier

În ceea ce privește fondul forestier de care dispune județul Olt, se observă că eforturile de conservare și exploatare durabilă a acestuia au avut rezultate, suprafața împădurită menținându-se constantă în ultimii patru ani.

Capitolul IV

IV.1. PREZENTAREA LOCALITĂȚII VÂLCELE – ANALIZA DIAGNOSTIC

IV.1.1 Scurt istoric

Potrivit descoperirilor arheologice, actualul teritoriu al Comunei Valcele a fost locuit din cele mai vechi timpuri, existând dovezi ale vieții pe aceste meleaguri încă din epoca neolitică. Dovada sunt fragmentele ceramice descoperite în comuna Valcele în anul 1962, fragmente ce au fost atribuite culturii Salcuta din neoliticul târziu. Tot pe platoul Iminogului în câmpia Boianului au fost descoperite fragmente de ceramica neagră, ce au fost atribuite Culturii Pelpioara din epoca mijlocie a fierului și a bronzului. Prima mențiune oficială cu privire la această localitate apare însă în anul 1500 într-un document al domnitorului Radu de la Afumați, care vorbește despre Localitatea Barcanesti, aceasta fiind denumirea de atunci, în anul 1864 o dată cu Legea 394, prin care s-au format comunele urbane și rurale apare și prima atestare a localității sub numele actual de Valcele. La acea vreme, Valcele era una dintre cele mai mari comune ale Județului Olt, cu o populație de peste 3.800 de persoane și avea peste 5.000 de hectare, formată din satele Valcele de Jos, Valcele de Sus, Barcanesti și satul Greci care aparține astăzi comunei Schitu. În prezent comuna Vâlcele este formată din satele: Bărcănești, Vâlcele de Sus și Vâlcele de Jos. Comuna Valcele este una din cele 104 comune ale Județului Olt situată în Câmpia Boianului din Regiunea Muntenia. Se întinde pe o suprafață de 5.770 ha.

IV.1.2 Așezarea geografică

Amplasare

Comuna Valcele este o unitate teritorial-administrativă, din România, Regiunea Sud- Vest Oltenia, județul Olt și este formată din satele Bărcănești, Vâlcele de Sus și Vâlcele de Jos. În nordul comunei satul Bărcănești se întinde pe ambele maluri ale Iminogului, de-a lungul drumului comunal „de la „Valea Calului” până la „Ulmul cu icoana”. La 200-300 de metri în continuare spre sud este satul Vâlcele de Jos „cu cele două cătune ale sale „Olteni și Bădia, numai pe malul stâng al Iminogului. Satul Vâlcele de Sus este situat în partea de est a comunei „pe deal, fiind format din cătunele : Licești, Dealul Mare și Mandinești

Vecinătăți

Comuna Valcele se afla la 25 Km de Slatina, și se învecinează la Nord cu Brebeni, Schitu și Movileni, La est cu Serbanesti, la sud cu Stoicanesti și Izvoarele, iar la Vest cu Maruntei și Coteana

Coordonate Valcele (latitudine, longitudine): 44.2803, 24.5429.

Altitudine. Datorită poziționării în cadrul câmpiei Boianului din Regiunea Muntenia, localitatea are altitudini joase, tipice zonei de câmpie, cu valori de 119 m.

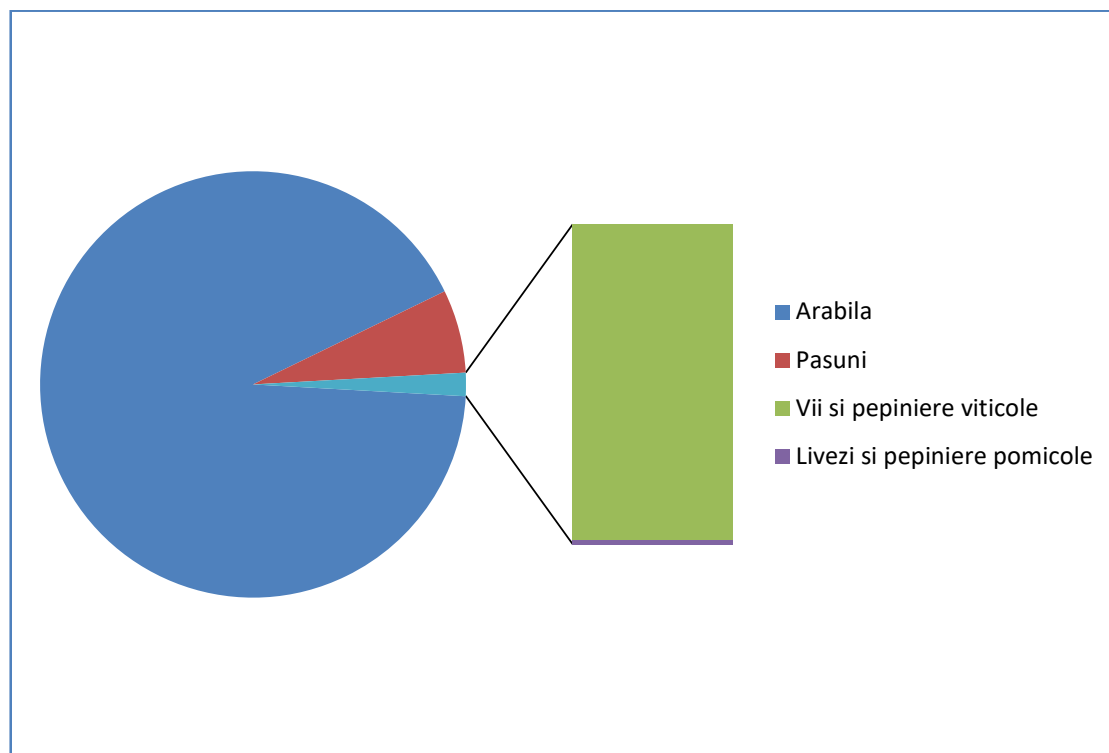
IV.1.3 Suprafața

Suprafața totală a localității este de 5.770 ha din care: agricol – 4.987 ha

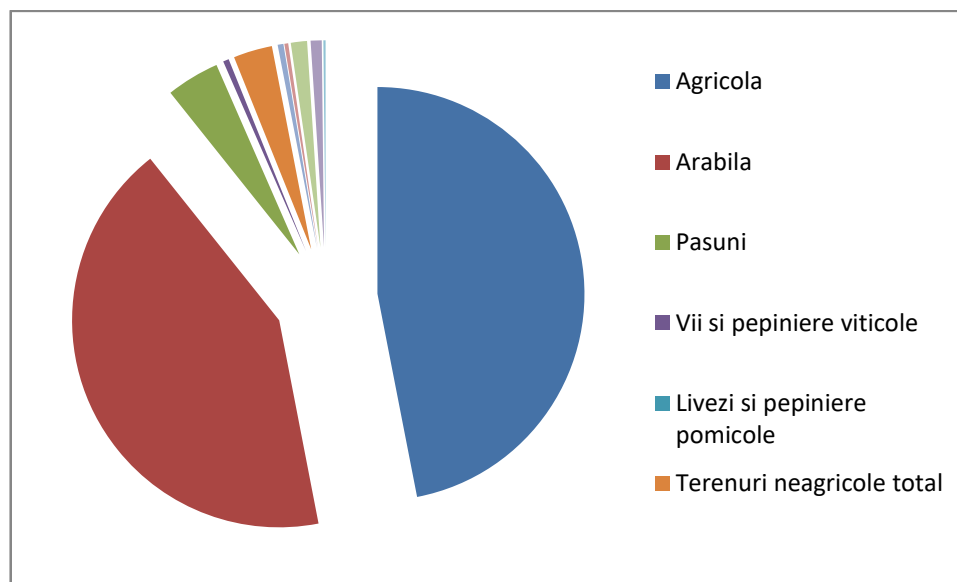
Suprafata fondului funciar dupa modul de folosinta in perioada 2005 – 2014:

Modul de folosinta pentru suprafata agricola	Ani									
	Anul 2005	Anul 2006	Anul 2007	Anul 2008	Anul 2009	Anul 2010	Anul 2011	Anul 2012	Anul 2013	Anul 2014
	UM: Ha									
Total	5471	5471	5471	5471	5471	5471	5471	5471	<u>5471</u>	5311
Agricola	5089	5089	5089	5089	5089	5089	5091	5091	<u>5089</u>	4987
Arabila	4678	4678	4678	4678	4678	4678	4682	4682	<u>4561</u>	4497
Pasuni	322	322	322	322	322	322	322	322	<u>440</u>	441
Vii si pepiniere viticole	87	87	87	87	87	87	87	87	<u>87</u>	48
Livezi si pepiniere pomicole	2	2	2	2	2	2	:	:	<u>1</u>	1
Terenuri neagricole total	:	:	:	:	:	382	380	380	<u>382</u>	324
Paduri si alta vegetatie forestiera	:	:	:	:	:	72	72	72	<u>72</u>	48
Ocupata cu ape, balti	:	:	:	:	:	38	36	36	<u>36</u>	30
Ocupata cu constructii	:	:	:	:	:	132	132	132	<u>134</u>	135
Cai de comunicatii si cai ferate	:	:	:	:	:	104	104	104	<u>104</u>	91
Terenuri degradate si neproductive	:	:	:	:	:	36	36	36	<u>36</u>	20

Repartizarea suprafetelor dupa modul de folosinta in anul 2005 era urmatoarea:

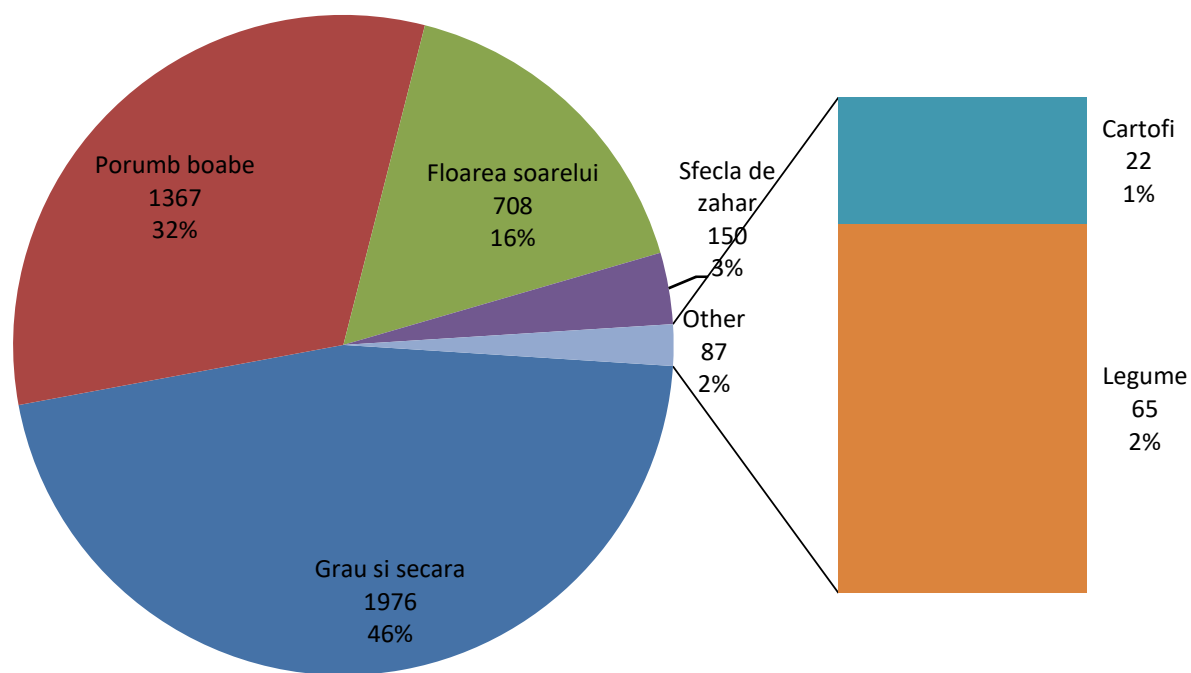
In anul 2014, repartizarea suprafetelor fondului funciar dupa modul de folosinta era urmatoarea:

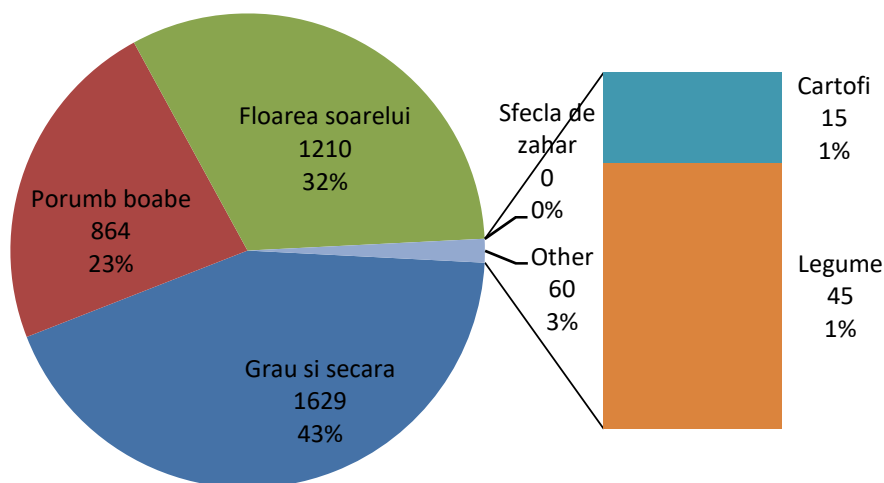
AGRICULTURA

Principalele culturi	Ani											
	Anul 1992	Anul 1993	Anul 1994	Anul 1995	Anul 1996	Anul 1997	Anul 1998	Anul 1999	Anul 2000	Anul 2001	Anul 2002	Anul 2003
	UM: Ha											
Grau si secara	1976	1818	2039	1788	1126	1787	2496	2015	2356	2258	2346	1629
Porumb boabe	1367	1237	1058	1299	1152	718	928	1082	780	903	695	864
Floarea soarelui	708	870	297	496	785	651	528	706	729	618	646	1210
Sfecla de zahar	150	75	60	35	10	42	:	:	:	:	:	:
Cartofi	22	5	20	:	:	13	15	15	10	16	20	15
Legume	65	42	55	80	80	52	51	45	35	50	27	45

Repartizarea culturilor in anul 1992

Repartizarea culturilor in anul 2003

IV.1.4 Rețeaua hidrografică

Teritoriul localității este străbătut de râul Iminog care este afluent al râului Olt.

Punctul de vărsare al râului Iminog este în dreptul localității Mărunței, județul Olt.

Toți afluenții râului Iminog: Râul Hotarului, Bălteni, Adâncata, Cleja și Miloveanu sunt afluenți de stânga.

IV.1.5 Clima

Clima în zona comunei Valcele, este temperată, cu ierni aspre și veri foarte calduroase.

Din punct de vedere climatic, umiditatea aerului - media anuală 80% - cu valori mai ridicate iarna și mai scăzute primăvara și vara. Un maxim al umidității aerului în februarie - decembrie - 88% - și un minim în iunie - 73%.

Nebulozitatea. Numărul mediu al zilelor cu aer acoperit este de 100 - 120 de zile. Nebulozitatea medie anuală este de 5,8 cu valorile cele mai ridicate în ianuarie - februarie - 7,3 - cele mai scăzute în iulie - august - 4,0.

Bruma este caracteristică a anotimpului de primăvara și toamna.

Vânturile dominante ale acestei zone sunt din est și vest cu o frecvență de 18 - 20% și cu viteze medii anuale de 2 - 5 metri pe secunde, valorile cele mai mari înregistrându-se pe direcțiile dominante. Spre sfârșitul toamnei și începutul iernii o frecvență mare are Crivatul ce bate din E și N-E.

IV. 1.6 Relieful

Comuna Valcele este una din cele 104 comuna ale Județului Olt situată în Regiunea Muntenia. Din punct de vedere geomorfologic comuna Valcele face parte dintr-o zonă de câmpie, Câmpia Boianului, parte integrantă a marii unități a Câmpiei Române. Câmpia Boianului se găsește în Sectorul Olt-Argeș, delimitat de râul Olt în vest și de Argeș în est, alături de Câmpia Piteștilor, Câmpia Găvanu-Burdea și Câmpia Burnazului. Zona geografică în care se află Comuna Valcele are un climat temperat continental, cu ușoare influențe submediteraneene. Valoarea medie anuală a temperaturii aerului este de 10,9 grade Celsius. Amplitudinea termică medie anuală este de 25,8 grade Celsius. Valoarea precipitațiilor medii anuale este de 540 mm

IV.1.7 Flora și fauna

Flora și fauna respectă zonalitatea geografică a județului Olt. Vegetația naturală este fragmentată de vegetația de cultură și pajiști stepizate. Flora și fauna comunei Valcele au fost mai bogate în vechime. Unele specii au dispărut cu timpul.

În cadrul comunei Valcele sunt întâlnite animale și păsări domestice, ca de pildă bovine, ovine, porcine, cabaline, și păsări ca găina, curca, găscă, rața. Sunt condiții bune și pentru apicultura, iar flora și fauna sălbatică sunt bogate și variat reprezentate pe teritoriul comunei.

IV.1.8 Solurile

Solurile se împart în mai multe unități zonale și intrazonale, care constituie potențialul pedologic valorificat ca bază de dezvoltare a biocenozelor și a diverselor culturi în raport cu condițiile mediului înconjurător

Pe raza localității nu au fost identificate terenuri degradate.

În ultimii 5 ani nu au fost semnalate cazuri de poluare accidentală a solului.

Resurse naturale.

Comuna Valcele dispune de resurse naturale specifice. Fondul funciar agricol (terenuri arabile, pășuni, produse animaliere și vegetale) constituie principala sursă naturală a comunei, care poate constitui în viitor funcția dominantă în profilul economico-social, prin dezvoltarea agriculturii cu cele două ramuri principale: cultura vegetală și creșterea animalelor.

Comuna Valcele nu beneficiază de rezerve naturale ce pot fi exploatate cum ar fi: rezerve de piatră, calcar, izvoare termale, carbune, petrol. La nivelul localității pentru cele 380 ha islaz

comunal exista realizat Amenajamentul pastoral.

IV.2 Resurse umane

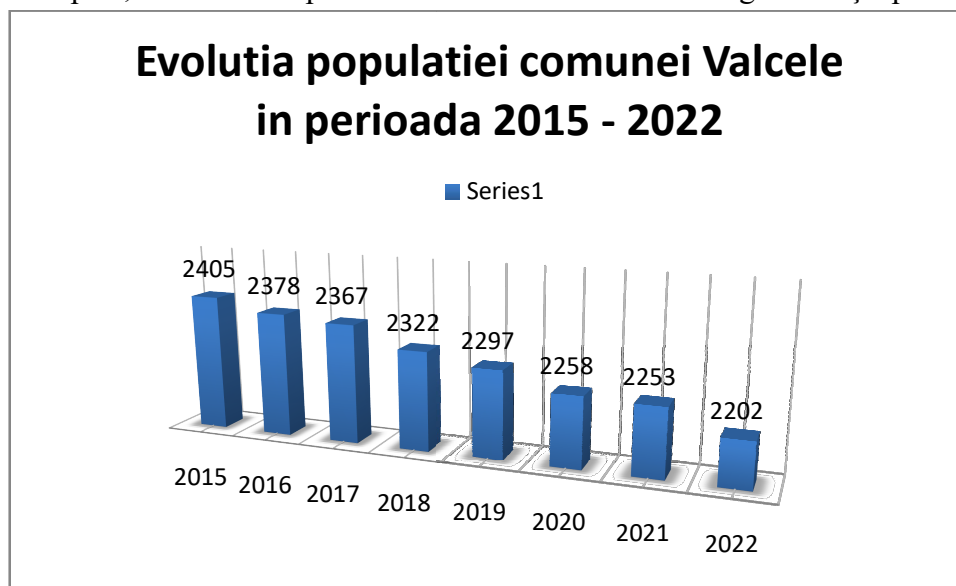
Analiza populației comunei Valcele în perioada 2015 – 2022 relevă un parcurs evolutiv de scădere.

Evoluția numerică a populației comunei VALCELE între 2015 -2022 (luna de referință ianuarie)

Anul	Populația	din care Barbati	Femei
2015	2405	1190	1215
2016	2378	1185	1193
2017	2367	1191	1176
2018	2322	1173	1149
2019	2297	1169	1128
2020	2258	1157	1101
2021	2253	1155	1098
2022	2202	1131	1071

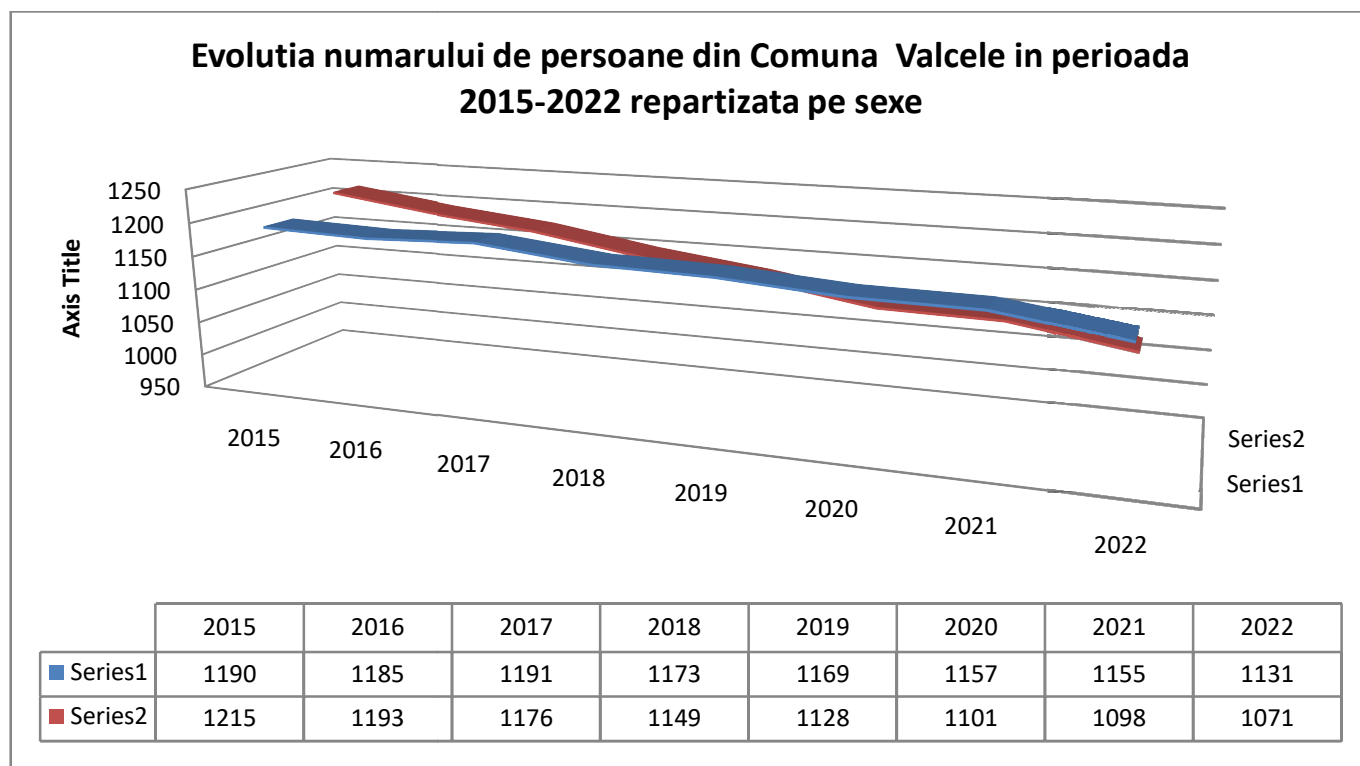
Mișcarea populației

Dimensiunea numerică a populației în valoare absolută nu oferă imaginea asupra relației cu mediul înconjurător și presiunea pe care acesta din urmă îl resimte din partea componentei antropice, de aceea se apelează la un sistem de indicatori generali și specifici, respectiv:

- densitatea generală în intravilan (densitatea rezidențială) înregistrează valori diferite între sate datorită mărimii populației și suprafețelor aferente intravilanului acestora.

Structura populației după sexe relevă un raport general de masculinitate supraunitar (B/F=1,0240)

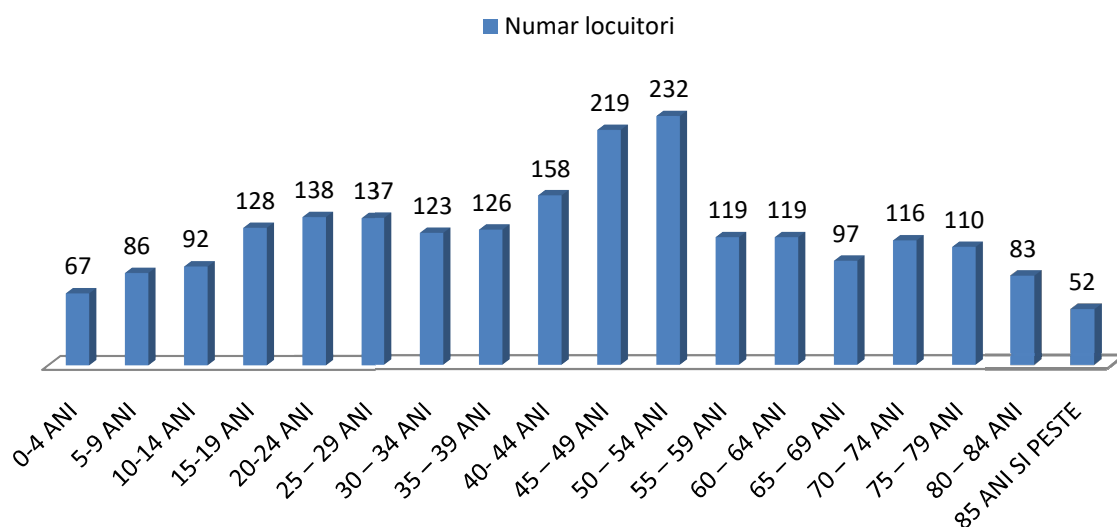
Analiza grupelor mari de vârstă, precum și a piramidelor demografice din 2017 și 2022 arată o tendință de îmbătrânire a populației comunei, fenomen specific, de altfel, atât județului Olt, cât și întregii țări.

Repartizarea pe varste a populatiei este urmatoarea:

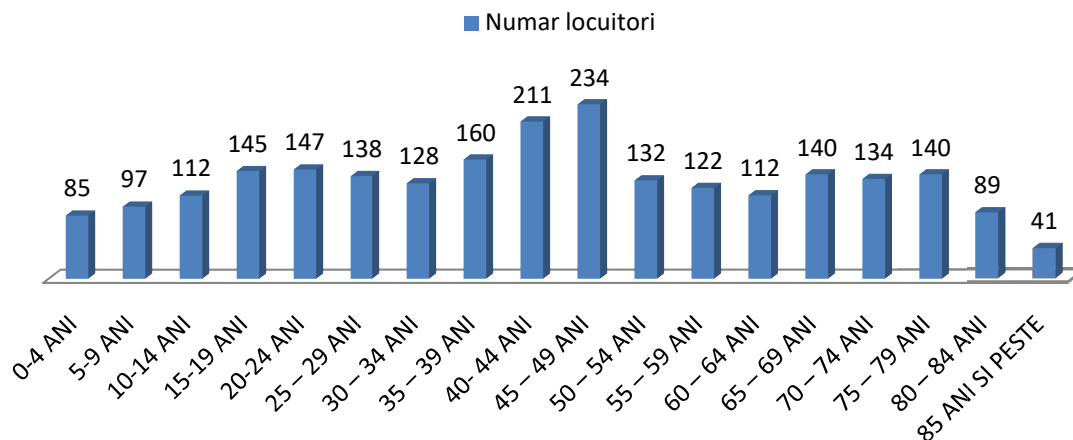
Varste si grupe de varsta	Ani					
	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2020	Anul 2022
	UM: Numar persoane					
0- 4 ani	85	76	75	64	71	<u>67</u>
5- 9 ani	97	103	100	93	86	<u>86</u>
10-14 ani	112	105	99	98	102	<u>92</u>
15-19 ani	145	129	132	129	127	<u>128</u>
20-24 ani	147	166	155	154	152	<u>138</u>
25-29 ani	138	129	130	138	127	<u>137</u>

30-34 ani	128	130	137	127	131	<u>123</u>
35-39 ani	160	156	143	133	125	<u>126</u>
40-44 ani	211	202	191	187	179	<u>158</u>
45-49 ani	234	238	243	232	224	<u>219</u>
50-54 ani	132	144	165	199	220	<u>232</u>
55-59 ani	122	114	111	100	113	<u>119</u>
60-64 ani	112	111	109	118	122	<u>119</u>
65-69 ani	140	127	109	98	92	<u>97</u>
70-74 ani	134	129	138	127	128	<u>116</u>
75-79 ani	140	127	125	124	117	<u>110</u>
80-84 ani	89	97	93	88	85	<u>83</u>
85 ani si peste	41	39	42	49	52	<u>52</u>

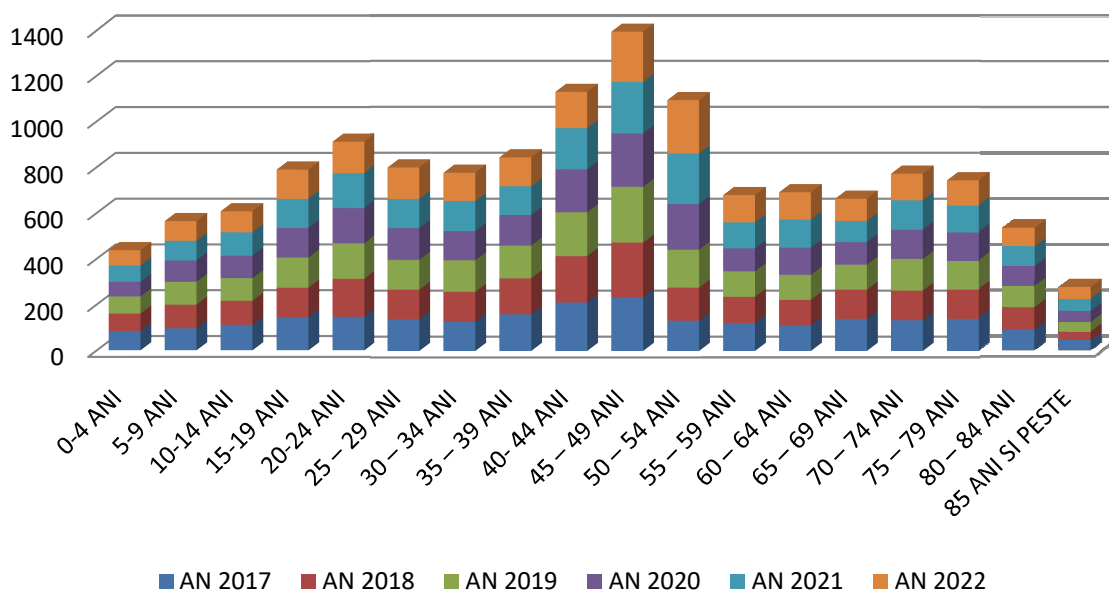
Repartizarea pe varste a populatiei comunei VALCELE in anul 2022

Repartizarea pe varste a populatiei comunei VALCELE in anul 2017

REPARTIZAREA PE VARSTA A POPULATIEI DIN COMUNA VALCELE PERIOADA 2017 - 2022

Rata sporului natural al populatiei la nivelul localitatii (diferenta dintre numarul nou nascuților și numărul persoanelor decedate), pentru perioada 2017 – 2022 se mentine negativa, ceea ce se poate observa din datele obtinute de pe site-ul <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>.

LOCALITATEA VALCELE:

PERIOADA	NUMAR PERSOANE NASCUTI VII	NUMAR PERSOANE DECEDATE	SPOR NATURAL
AN 2013	18	53	-35
AN 2014	23	39	-16
AN 2015	7	42	-35
AN 2016	20	45	-25
AN 2017	9	58	-49
AN 2018	12	39	-27
AN 2019	16	49	-33
AN 2020	17	44	-27
AN 2021	15	56	-41

Forța de muncă

După sursa de subzistență și capacitatea de a desfășura o muncă utilă, persoanele se încadrează în una din cele două categorii: populație inactivă și populație potențial activă (resursele de muncă).

Numarul mediu al salariatilor din comuna Vâlcele in perioada 2012- 2019							
Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021
64	77	96	89	96	86	92	99

IV.3 Infrastructura și utilități existente*Alimentarea cu apă*

Comuna Vâlcele beneficiază integral de alimentare cu apă în sistem centralizat pentru populație, în toate cele 3 sate componente : Barcanesti, Vâlcele de Sus și Vâlcele de Jos . În satul Valcele de Sus rețeaua de apă și canalizare se întinde pe o lungime de 12 km.

Sistemul de alimentare cu apă este gestionat de către Primăria Comunei Vâlcele, ceea ce a permis menținerea unui preț nemodificat al apei în ultimii ani. Pretul apei este stabilit prin Hotărârea Consiliului Local Vâlcele cu avizul ANRSC .Sistemul de alimentare cu apă necesită o mentenanță corespunzătoare.

Cât despre apa din fântâni, aceasta prezintă riscul poluării cu nitriți și nitrați peste normele admise (STAS 1342-91), din cauza pesticidelor și îngrășămintelor folosite în agricultură. Apa freatică este captată și prin fântâni țărănești individuale , care au rămas ca „o amprentă a ruralului,, poate doar pentru „o oala de pamant cu apa rece,,.

Canalizarea, evacuarea și epurarea apelor uzate

În satul Barcanesti este în lucru rețeaua de canalizare pe o lungime de 10 Km.

Apele uzate provin din mai multe surse: ape uzate menajere, ape provenite de la agenți economici și apele pluviale.

Evacuarea apelor pluviale din zonele locuite se va face prin șanțurile de pe marginea drumurilor, care vor fi reamenajate sau prevăzute acolo unde lipsesc, astfel încât să asigure scurgerea continuă a apelor pluviale în văile învecinate. Obiectivul realist ce trebuie avut în atenție pe termen mediu și lung, având în vedere costurile pe care le presupune echiparea edilitară pentru colectarea și epurarea apelor uzate este cel privitor la identificarea surselor de finanțare pentru finalizarea rețelei de canalizare și realizarea racordurilor la gospodăriile populației. Se are în vedere extinderea canalizării în toată localitatea iar ca prioritate Canalizare în satul Valcele (catunele Olteni și Badia).

Alimentarea cu gaze naturale

Comuna Vâlcele nu dispune de conexiune la rețeaua de distribuție a gazelor naturale , cea mai apropiată sursă de racordare este Draganesti sau Stoicanesti . Realizarea alimentării cu gaze prin întocmirea prealabilă a unui studiu de specialitate privind condiționările tehnice și

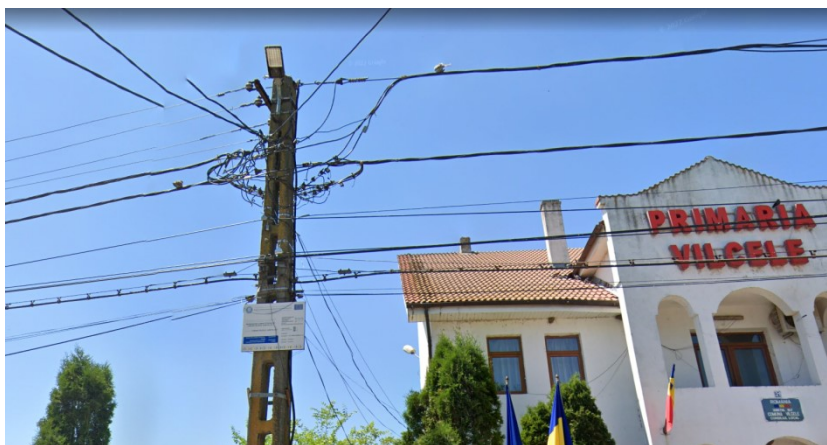
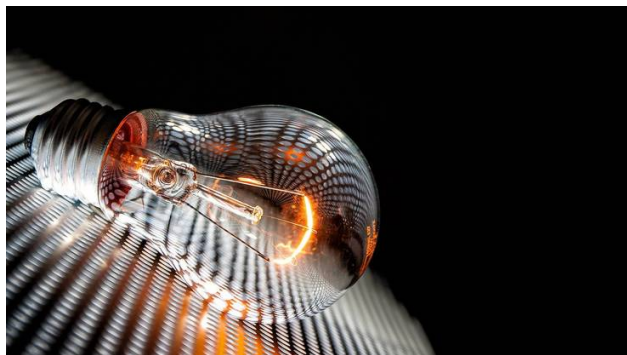
investiționale ale unui asemenea proiect se includ între obiectivele strategice pe termen mediu pentru orizontul de timp 2023-2024. Conectarea comunei la rețeaua națională de distribuție a gazelor naturale reprezintă un deziderat pe care administrația locală îl va susține în mod direct și indirect permanent și a cărei realizare poate fi facilitată de crearea parteneriatelor locale menționate ca obiectiv strategic viitor. **Comuna Vâlcele si-a propus realizarea investiției: Înființare distribuție gaze naturale în localitate.**

Energia electrică

Modernizarea rețelei de distribuție de joasă tensiune în localitate (având în vedere că uneori se înregistrează căderi sub normele admise) este un obiectiv pe care administrația îl poate prevedea în acord cu societatea de profil și sursele de finanțare disponibile.

În comuna Vâlcele există iluminat public în toată localitatea, inclusiv în cimitire.

În contextul unei crize energetice potențiale și în corelație cu politica regională și națională privind asigurarea surselor de energie electrică și termică, **Comuna Vâlcele are în vedere investiția de continuare a modernizării iluminatului public în localitate.**

IV.4 Învățământ, sănătate, sport și cultură

Învățământ

În comuna Vâlcele, prima școală s-a înființat, încă din anul 1838, deoarece avea peste numărul minim de familii (care era de 50) prevăzut de lege pentru înființarea școlilor sătești. Ea a funcționat sporadic până în anul 1886. Din data de 8 noiembrie 1886 școala din comuna Bărcănești a funcționat fără întrerupere, într-un local din cătunul Bărcănești, construit chiar în acel an (1886) de obștea comunei, pentru Școală și Primărie. În anul școlar 1886/1887 au frecventat școala 51 de băieți, nici unul nu a devenit absolvent. Abia din anul școlar 1892/1893 încep să apară absolvenți de școală primară în comuna Bărcănești. Din anul școlar 1896/1897 încep să frecventeze școala și fetele, însă foarte puține. În anul școlar 1904/1905 frecventau

școala 77 de băieți și 33 de fete (în total 110 elevi), din care însă au absolvit școala numai un număr foarte mic și anume 8 elevi. În ceea ce privește personalul didactic, de la înființare și până în anul 1906 a funcționat ca învățător preotul M. Popescu, definitiv absolvent al seminarului de Argeș. În anul 1904 (după alte informații în anul 1902) s-a construit un nou local de școală în cătunul Vâlcele de Jos, ca urmare a numeroasei populații școlare, învățător fiind numit Dumitru Gh. Căpățâneanu, absolvent al Școlii normale „Carol I” din Câmpulung. Atât în satul Bărcănești cât și în Vâlcele de Jos în perioada 1960-1966, au fost construite noi localuri de școală după un proiect tip: patru săli de clasă, un laborator de fizică-chimie, o cancelarie, un cabinet director și o bibliotecă.

Pe teritoriul comunei Vâlcele funcționează două grădinițe și două școli, și anume:

- Bărcănești - clasele I – IV;
- Olteni - clasele I – VIII.

În comuna Valcele exista o unitate scolara cu personalitate juridica - ȘCOALA GIMNAZIALĂ VÂLCELE care are mai multe structuri școlare arondate. În anii 2011-2012 cladirile celor două școli din Bărcănești și Vâlcele de Jos (Olteni) sunt reconsolidate și renovate complet, având acum o înfățișare nouă, europeană, cele două școli au fost modernizate și dotate la standarde europene prin REGIO inclusiv laborator informatica, laborator fizica-chimie, laborator biologie.

1. Școala primară Bărcănești

2. GPN Bărcănești

La nivelul autoritatii publice locale se are in vedere realizarea reabilitarii si cresterea eficientei energetice la scoli si gradinite prin PNRR .

Prioritati: Reabilitarea Moderata a Scolii Gimnaziale - Corp A , Cresterea Eficientei Energetice la Scoala Valcele Corp B , Cresterea Eficientei Energetice la Scoala Valcele Corp A , Reabilitarea Moderata a cladirii Scolii si Gradinitei Barcanesti din Comuna Vilcele , Cresterea Eficientei Energetice la Scoala si Gradinita Barcanesti din Comuna Vilcele, Judetul Olt.

Evolutia numarului de elevi in perioada 2010 – 2020

ANUL	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Numar elevi	260	254	240	227	225	209	207	197	181	170	172

Sănătate

Reforme din domeniul sanitar au produs modificări în structura organizatorică a acestui sistem și la nivelul comunei Valcele.

Cel mai apropiat spital este cel din Municipiul Slatina (Spitalul Județean de Urgent Slatina), care asigură asistență medicală pentru intreg județul Olt. Unitatea sanitară furnizează servicii medicale clinice, ambulatorii și spitalizare de zi pentru: medicină internă, chirurgie generală (ORL, ortopedie, traumatologie, bloc operator), obstetrică-ginecologie și pediatrie.

Comuna dispune de un dispensar uman situat în satul Băcănești și de un dispensar veterinar situat în satul Vilcele.

Pe raza localității există 2 Unități medicale: CMI DR.NEACSU FLORICA și SC REMED CENTER S.R.L.

La nivelul comunei există două puncte farmaceutice S.C. COCA-FARM S.R.L. și S.C. SISTEM FARM S.R.L.

Sarcina administrației locale va fi de a susține menținerea și dezvoltarea serviciilor medicale locale prin politica privind personalul medical, stabilirea în comună a acestuia, parteneriate cu instituțiile medico-sanitare pentru informarea populației, protecția sănătății copiilor și vârstnicilor, etc.

Deși serviciile medicale descentralizate și privatizate exonerează în mare parte consiliul local de atribuții în acest sens, totuși, strategia de dezvoltare locală a unei comunități nu se poate face în afara integrării și implicării sistemului de sănătate.

Pentru următoarea decadă obiectivul strategic vizează sprijinirea reabilitării clădirii dispensarului și stabilirea parteneriatului local dintre primărie și cabinetul medical care își desfășoară activitatea în comună.

Necesități: dotare cu mobilier nou și ustensile medicale necesare.

Sport

Sportul face parte dintr-o viață sănătoasă indiferent de vârsta pe care o ai – pentru copii, însă, este mult mai important!

Ca și proiecte de viitor, se dorește realizarea unei Sali de Sport, a unui miniteren de fotbal la Școala Vâlcele și realizarea unei baze sportive lângă Târgul Săptămânal.

Locurile de joacă pentru copii în comuna vor fi realizate în satele Barcanesti, Vâlcele și Vâlcele de Sus.

Cultura

Viața culturală se sprijină pe instituții cu o veche tradiție, care contribuie la ridicarea nivelului spiritual și de educație a cetățenilor: Biserica, Școala, Căminul cultural și Biblioteca, ce găzduiește festivități organizate cu ocazia diverselor sărbători, începerea anului școlar, sărbători de iarnă.

Reabilitarea, modernizarea și dotarea Caminului cultural „Nicolae Fulga,, este o prioritate pentru cultura din localitate, pentru ca **tradițiile și cultura sunt promovate la Vâlcele.**

În comuna Valcele sunt 2 ansambluri de calusari: Randunica și Coleria.

Unul din cei mai vechi calusari din Județul Olt, dl. Nichita Dragomira, este născut în satul Valcele. În 2017 sub coregrafia sa calusul românesc a fost inclus în Cartea Recordurilor, datorită numărului impresionant de persoane care au jucat- peste 1.050 în fața lui Nichita Dragomira.

Patrimoniul cultural imobil (patrimoniul construit)

Așa cum se arată în Strategia Națională pentru Patrimoniul Cultural, patrimoniul este un factor important pentru păstrarea identității valorilor culturale și naționale, de dezvoltare durabilă, coeziune și incluziune socială”. Conform aceleiași strategii, patrimoniul cultural se împarte în patrimoniul imobil, reprezentat de patrimoniul construit (monumente arheologice și arhitecturale), patrimoniul cultural mobil (muzee, arhive și colecții) și patrimoniul imaterial (toate acele aspecte culturale diferite ale vieții moștenite din trecut, care definesc modul de viață al diferitelor societăți).

Conform aceleiași strategii, „patrimoniul cultural imobil constituie cea mai valoroasă componentă a patrimoniului cultural, atât în ceea ce privește valoarea materială directă, cât și în raport cu posibilitatea de inserție a unor componente extraculturale (pg 16). Patrimoniul cultural imobil este reprezentat de monumentele istorice care, potrivit legii nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice sunt monumentele, ansamblurile și siturile istorice (așa cum fiecare dintre aceste categorii este definită în lege), clasate în două grupe: grupa A (monumente istorice de valoare națională și universală) și grupa B (monumente reprezentative pentru patrimoniul cultural local).

În ceea ce privește arhitectura populară, predominantă în teritoriu este arhitectura de câmpie, reprezentată de casa joasă cu prispă la care abundă ornamentația în tencuială colorată, reprezentată de elemente florale și geometrice, arcaturi, profile. De asemenea, este foarte prezent traforul care se aplică la pălimarele prispelor sau la frontoanele foișoarelor. Un element de asemenea specific zonei de câmpie este multiplicarea foișoarelor: unul pe fațada principală, altul pe fațada laterală sau chiar posterioară. Curțile erau de obicei împrejmuite cu un gard de nuiele împletite, peste care se aplica de obicei un strat gros de lut amestecat cu paie.

Lista monumentelor istorice din județul Olt cuprinde monumentele istorice din județul Olt înscrise în Patrimoniul cultural național al României. Lista completă este menținută și actualizată periodic de către Ministerul Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național din România, ultima versiune datând din 2015. În comuna Valcele sunt cuprinse următoarele monumente istorice:

Cod LMI	Denumire	Localitate	Localizare
OT-I-s-B-08483 (RAN: 101065.01)	Așezare	sat Bărcănești ; comuna Vâlcele	„Dealul Căpriorii”
OT-I-s-B-08539 (RAN: 130017.01)	Situl arheologic de la Vâlcelele de Sus	sat Vâlcelele de Sus ; comuna Vâlcele	
OT-I-m-B-08539.01 (RAN: 130017.01.03)	Așezare	sat Vâlcelele de Sus ; comuna Vâlcele	„Dealul Cișmelelor”

T-I-m-B-08539.02 (RAN: 130017.01.02)	Așezare	sat Vâlcelele de Sus ; comuna Vâlcele	„Dealul Cișmelelor”
-I-m-B-08539.03 (RAN: 130017.01.01)	Așezare	sat Vâlcelele de Sus ; comuna Vâlcele	„Dealul Cișmelelor”
T-II-m-B-08677	Casa Diaconeasa	sat Bărcănești ; comuna Vâlcele	
OT-II-m-B-08945	Școala veche	sat Măndinești ; comuna Vâlcele	
OT-II-m-B-09068	Casa Ioan Coman	sat Vâlcele ; comuna Vâlcele	
T-II-m-B-09069	Casa Coman Dumitru	sat Vâlcele ; comuna Vâlcele	

Patrimoniu cultural imaterial cuprinde ansamblul de practici, reprezentări, expresii, cunoștințe, abilități, pe care comunitățile, grupurile și indivizii le recunosc ca făcând parte din moștenirea lor culturală, transmisă din generație în generație și recreată în permanență. Patrimoniul cultural imaterial se regăsește în special în următoarele domenii: tradiții și expresii orale, artele spectacolului, practici sociale, ritualuri și evenimente festive, cunoștințe și practici legate de natură și univers, artizanatul tradițional ș.a.

Pe teritoriul comunei Vâlcele exista 3 biserici , respectiv:

1.Parohia BĂRCĂNEȘTI I

Hram – “Adormirea Maicii Domnului”

Adresă – Vâlcele, str. Bisericii

2.Parohia BĂRCĂNEȘTI II

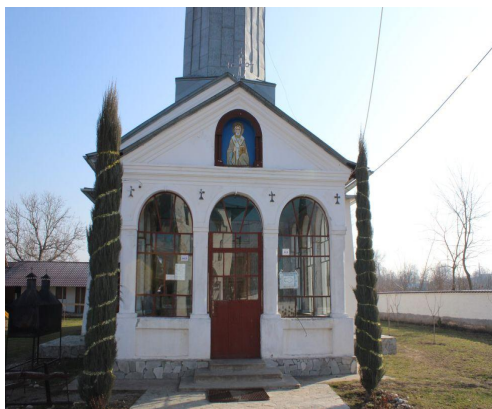
Hram – “Sf. Arh. Mihail și Gavriil”

3.Parohia VÂLCELE

Hram – “Sf. Nicolae”

Adresă – Vâlcele, Str. Nicu Fulga, nr. 1

Biserica Sfantul Nicolae, construita in 1885, iar in 1946 reparata si pictata de catre preotul Barcanescu Constantin. In 1981 biserica a fost repictata, in 2007 a fost reabilitata prin schimbarea acoperisului si resfiintita in anul 2010.

Obiceiurile și tradițiile locale

În săptămâna Rusaliilor, ceata de calusari se deplasează în localitate, la gospodăriile cetățenilor, cei care primesc ceata deschid porțile gospodăriei; în curtea gospodăriei se joacă o parte din dansul pagan „Călușul”, gazda punând în mijlocul cetei un vas cu sare și usturoi, care, în cele mai multe cazuri vasul este spart de calusari, iar usturoiul este împartit la cei care asista la ritual pentru a fi purtat la brâu, în credința populară considerându-se că aceasta îi apără de rele și vrăji, și cu el la brâu pot munci la câmp în următoarele zile de sărbătoare după Rusalii. Între membrii cetei există și „mutul călușului” cu rol de clovn.

De Crăciun, în seara de ajun se merge la colindat, unde, pe sate (după biserici) copii și adulți, de regulă, bărbați, merg din gospodărie în gospodărie și primesc daruri - dulciuri, fructe; înainte primeau „colindete”: pâine coaptă de o anumită formă. Un obicei odată cu colindatul este că unii gospodari invita copii (băieți) în vatra casei, unde, potrivit unei tradiții locale există un cuiar, iar după caracterul copilului va avea noroc de păsări în anul care vine.

În ziua de Crăciun se merge cu „Steaua”. În seara de Anul Nou se merge cu plugusorul. În dimineața de Anul Nou se merge cu sorcova și cu capra.

Mai există un obicei, destul de rar în ultimul timp, conform căruia, în seara de lăsată secolului înainte de Paști, băieții necăsătoriți merg la „strigatul fetelor”, în vederea căsătoriei în anul respectiv.

Asistență socială

Asistența socială presupune un ansamblu complex de măsuri și acțiuni realizate pentru a răspunde nevoilor sociale individuale, familiale sau de grup, în vederea prevenirii și depășirii unor situații de dificultate, vulnerabilitate sau dependență pentru preservarea autonomiei și protecției persoanei, pentru prevenirea marginalizării și excluziunii sociale, pentru promovarea incluziunii sociale și în scopul creșterii calității vieții.

Pe plan local, rezultatele activității în domeniul asistenței sociale sunt bune, urmărindu-se cu prioritate ca toate cazurile să fie rezolvate la nivelul primăriei unde serviciul de specialitate este asigurat de un funcționar public cu studii de specialitate.

Asigurarea liniştii publice

La nivelul comunei Vâlcele, ordinea şi liniştea publică sunt asigurate prin activităţile desfăşurate de Postul local de Poliţie.

De menţionat că vulnerabilitatea comunei sub aspectul ordinii şi liniştii publice vine din caracteristicile poziţionale şi morfostructura satelor, cu multiple căi de acces.

Supravegherea circulaţiei rutiere este asigurată tot de Postul local de Poliţie şi completat de sistemul de supraveghere video şi un centru de monitorizare a imaginilor înregistrate amplasat la sediul primăriei. Există camere video în localitate şi în instituţiile din Vâlcele dar se doreşte modernizarea sistemului de supraveghere

IV.5 Transport

Situaţia existentă privind transportul public în comuna Vâlcele

Teritoriul comunei Vâlcele este strabatut de:

1. Drumul judetean DJ 653 .
2. Alte drumuri locale neclasificate.
3. drumuri de exploatare agricola.
4. Poduri rutiere

În anul 2004 a fost realizat primul proiect privind modernizarea drumurilor din satul Valcele de Sus pe o lungime de 7 Km în valoare de 1 milion de euro. Modernizarea drumurilor locale a continuat cu alt proiect cu o valoare de 5.300.000 lei prin care se va finaliza modernizarea tuturor drumurilor din comuna prin PNDL. Cu finanțare prin Programul „Anghel Saligny”, Comuna Vâlcele va realiza asfaltarea drumurilor de interes local .

Pentru elevii care urmează cursurile la școlile din localitate, Consiliul Local are în dotare microbuz școlar și din bugetul local sunt asigurate costurile cu combustibilul și întreținerea mașinii. Se dorește achiziția unui Microbuz comunitar nepoluant și realizarea de stații de reîncărcare a autovehiculelor .

Calitatea infrastructurii de transport este un domeniu deficitar la nivel național, iar **reabilitarea și întreținerea drumurilor va fi permanent un obiectiv strategic, de care va depinde reușita altor proiecte , astfel ca UAT Vâlcele și-a propus Asfaltarea drumurilor din localitate .**

Anual în localitatea Vâlcele se derulează și campanii de pietruire a drumurilor, primăvara și toamna cu bani din bugetul local.

IV.6 Întreprinderi

Pe raza comunei isi desfasoara activitatea mai multe societăți comerciale si întreprinderi individuale cu diverse activitati .

ASOCIATIA CRESCATORILOR DE ANIMALE MIORITA VILCELE

CALATORUL 2008 IMPEX SRL

HAVA SPEED TRANS SRL

ROGESTOR MGS COMPANY SRL

REMED CENTER SRL

RABOCOM SIMION SRL

TAGIMEX CREATIVE SRL

ROGEMAR ART CONSTRUCT SRL

EN MIH TOPRAK SRL

CASA VERDE SRL

IV.7. Parteneriate

UAT Valcele este membru in GAL Vedea Găvanu Burdea.

Teritoriul acoperit de potențialul Grupului de Acțiune Locală “Vedea Găvanu Burdea” include 19 localități, din care 18 fac parte din județul Olt (orasul Drăgănești-Olt și comunele Coteana, Crâmpoia, Dăneasa, Ghimpețeni, Gostăvățu, Izvoarele, Mărunței, Mihăiești, Movileni, Nicolae Titulescu, Radomirești, Schitu, Seaca, Șerbănești, Stoicănești, Vâlcele și Văleni), iar o localitate - Dobrotești - face parte din județul Teleorman.

Ca membru in Asociatia GAL Vedea Gavanu Burdea a realizat investitia „ Modernizarea iluminatului public – proiect cu o valoare de 50.000 euro „.

TARG saptamanal .

În anul 2021 în comuna Vâlcele a fost complet reabilitat și modernizat la standarde europene târgul săptămânal, cel mai mare și cunoscut târg din zonă.

Comercianții de brânză și lactate au un sector cu toate condițiile necesare. O hală mare, cu vitrine pentru expunerea produselor, a fost amenajată chiar la intrarea în târg.

Și comercianții de îmbrăcăminte, încălțăminte și articole pentru gospodărie au acum un loc modern în care își pot expune marfa. Un bazar a fost construit în târgul din localitate. Piața agro-alimentară a fost și ea modernizată.

Prioritati:

Continuarea Modernizării Targului Saptamanal

Modernizarea spațiului public din comuna Vâlcele, județul Olt cu mobilier urban inteligent.

Parc panouri fotovoltaice (Centrala Electrica cu Panouri Fotovoltaice) in comuna Valcele pentru consum propriu (sediul primariei, sediul caminului cultural, statii de epurare, gospodarii de apa, sedii Scolii, iluminat public).

Realizarea Muzeul Satului prin reabilitarea si modernizarea Corp B - Școala Vâlcele.

Centru Social prin reabilitarea si modernizarea fostului sediu CAP din satul Valcelele de Sus.

Capitolul V

Analiza SWOT - comuna VÂLCELE

Analiza SWOT este instrumentul cel mai renumit pentru verificarea și analiza poziției strategice de ansamblu a afacerii și a mediului său. Scopul cheie al acesteia este de a identifica strategiile care vor crea un model specific de dezvoltare, care va alinia cel mai bine resursele și capacitățile la cerințele din comunitate. Cu alte cuvinte, aceasta este fundamentală pentru evaluarea potențialului intern și a limitelor, oportunităților și amenințărilor posibile din mediul extern.

Această analiză este esențială deoarece aduce o contribuție importantă asupra identificării măsurilor ulterioare în procesul de planificare în vederea atingerii obiectivelor strategiei de dezvoltare locală.

Analiza SWOT grupează informațiile în două categorii principale:

Factori interni – punctele tari și punctele slabe

Factori externi - oportunități și amenințări provenite din mediul extern

Punctele tari și punctele slabe sunt elemente interne asupra cărora există un control direct, în timp ce oportunitățile și amenințările vin din mediul exterior și pot influența pozitiv sau negativ activitatea aparatului administrativ.

Acest instrument reflectă o imagine de ansamblu astfel încât punctele tari și oportunitățile să poată fi valorificate pe de o parte și pe de altă parte punctele slabe și amenințările să poată fi diminuate sau chiar eliminate.

CADRUL NATURAL	
 PUNCTE TARI	 PUNCTE SLABE
• Relief de câmpie cu întinderi mari de teren, pretabile pentru cultura mare. • Climat temperat • Zonă cu risc seismic moderată—clasa VII • Risc moderat la inundații • Apropierea față de Municipiul Slatina 25 km , fapt ce favorizează dezvoltarea economică • Cadrul natural relativ variat;	• Slaba promovare a resurselor naturale și a avantajelor oferite investitorilor români și străini; • Fenomene meteorologice deosebite, cauzate de modificările climatice; • Vegetația ierboasă naturală are o componentă floristică săracă și este folosită, în general pentru pășunat.
 OPORTUNITĂȚI	 AMENINȚĂRI
• Accesarea de fonduri pentru investiții în dezvoltarea teritoriului, datorită faptului că zona este cuprinsă în Grupul de Acțiune Locală GAL Vedeia Gavanu Burdea • Posibilitatea accesării fondurilor structurale și de coeziune în perioada 2022-2027 în scopul protejării mediului și al cadrului natural • Existența în interiorul intravilanului a unor terenuri propice pentru mărirea fondului de locuit sau clădiri sociale;	• Devin mai frecvente și mai intense condițiile meteorologice extreme care conduc la riscuri de genul inundațiilor și a secetei • Degradarea albiilor pâraielor, alunecări de teren; • Despăduriri, utilizarea nejudicioasă a fondului forestier și a pășunilor • Degradarea mediului natural datorită iresponsabilității populației și al gradului redus de colectare / valorificare al deșeurilor

DEMOGRAFIE-RESURSE UMANE	
 PUNCTE TARI	 PUNCTE SLABE
• Forța de muncă disponibilă • Infracționalitate în scădere • Repartiție echilibrată între sexe • Sold migratoriu pozitiv în ultimii ani, dar în scădere (mai multe persoane care se stabilesc cu domiciliul în teritoriu decât cele care pleacă cu domiciliul din teritoriu)-duce la echilibrarea numărului populației. • Majoritatea populației se ocupă cu agricultura. • Sunt organizate evenimente culturale cu specific local. • Se organizează târguri/balciuri cu ocazia diverselor sărbători . • Există biblioteca; • Gradul de promovabilitate de la școala generală la liceu este relativ mare.	• Migrarea forței de muncă , mai ales a romilor • Scăderea natalității • Fenomen de depopulare accentuat • Îmbătrânirea populației • Spor natural negativ • Reducerea numărului anual de căsătorii • Tinerii nu mai sunt interesați să lucreze în domeniul agriculturii • Foarte mulți tineri migrează în alte țări pentru cautarea unui loc de muncă • Cadre didactice navetiste • Dotare insuficientă a școlilor cu tehnologie de ultimă generație • Lipsa utilitatilor (partial canal, gaze) • Lipsa cluburilor copii cu activități extrascolare • Lipsa centrelor de zi pentru persoane defavorizate. • Venituri scăzute ale populației care duc la abandonul școlii de către copii din astfel de familii cu venituri reduse
 OPORTUNITĂȚI	 AMENINȚĂRI
• Creșterea rolului administrațiilor locale în procesul educațional • Descentralizarea sistemului medical-sistemul coplatii. • Dezvoltarea infrastructurii rutiere și a utilităților tehnico-edilitare pentru creșterea calității vieții	• Reducerea numărului locurilor de muncă și creșterea somajului • Recesiune economică • Crize generate de epidemii sau pandemii • Pierderea tradițiilor și a valorilor culturale

• Îmbunătățirea serviciilor publice pentru reducerea disparităților între mediul urban și rural • Atragerea investitorilor și / sau promovarea antreprenoriatului rural • Diversificarea activităților economice rurale • Facilitarea și favorizarea înființării și dezvoltării de societăți comerciale de către tineri. • Existența programelor de finanțare din fonduri structurale privind dezvoltarea capacității umane	• Abandonul școlar în condițiile înrăutățirii nivelului de trai și a creșterii excluziunii sociale, • Creșterea raportului de dependență a vârstnicilor față de fondurile sociale; • Ponderea populației inactive este în creștere, generalizată la nivel național și regional (pensionări, dificultăți de angajare pentru tineri); • Declinul demografic preconizat pentru Regiune până în 2050 și eventualele consecințe negative la nivel local.
---	--

INFRASTRUCTURĂ

 PUNCTE TARI	 PUNCTE SLABE
• Rețea de alimentare cu apă în toată localitate • Rețea de telefonie fixă și mobilă cu acoperire pe întreg teritoriul comunei • Conexiune la internet care acoperă aproape tot teritoriul UAT • Bibliotecă comună • Iluminat public modernizat • Cadastru general al localității în lucru • Întocmire documentații tehnice privind înființarea sistemului de canalizare și depunerea pentru finanțare (finanțare în curs) • Sistem de supraveghere video	• Lipsa parțială a sistemului de canalizare • Lipsa pistelor de biciclete special amenajate • Existența drumurilor comunale clasificate și neclasificate și a celor agricole neamenajate total • Poduri și podețe a căror structură necesită reabilitare • Lipsa trotuarelor în unele zone • Infrastructură verde insuficient dezvoltată • Existența unor spații publice degradate și neutilizate • Lipsa rețelei de gaz • Lipsa sistemelor alternative de producere a energiei electrice (energie verde) • Lipsa fondurilor pentru impaduriri • Lipsa dotări la cabinet veterinar

 OPORTUNITĂȚI	 AMENINȚĂRI
• Accesarea programelor europene pentru asfaltarea drumurilor din comună • Accesarea programelor europene pentru extinderea rețelei de canalizare . Existența Programului Operațional Regional, prin care se dezvoltă infrastructura, crescând astfel gradul de accesibilizare și atractivitatea teritoriului • Existența unor programe guvernamentale în vederea dezvoltării infrastructurii • Existența Master Planului pentru Sectorul Apă și Apă Uzată la nivel de județ; • Existența Asociațiilor de Dezvoltare Intracomunitare; • Posibilitatea realizării de parteneriate public- private în vederea dezvoltării infrastructurii din comună; • Accesarea fondurilor nerambursabile prin Gal Vedeă Gavanu Burdea , localitatea fiind partenera • Accesarea fondurilor nationale si sau europene pentru introducerea rețelei de gaz	• Calamități naturale–pericol de inundații, care pot degrada infrastructura • Schimbările climatice reprezintă o amenințare pentru cadrul natural: temperaturile cresc,tiparele precipitațiilor se schimbă fapt ce contribuie la distrugerea infrastructurii • Costul ridicat al documentațiilor preliminare și necesitatea cofinanțării proiectelor poate împiedica accesarea fondurilor europene • Surse financiare insuficiente pentru susținerea proiectelor de modernizare a infrastructurii; • Instabilitate legislativă și monetară; • Instabilitate politică; • Pandemii • Criza economică și financiară la nivel național și internațional

ECONOMIE	
 PUNCTE TARI	 PUNCTE SLABE
• Așezare relativ bună a comunei în cadrul județului și a țării, cu conexiuni rutiere ; • Comerț divers • Forta de munca locală • Piața de desfacere (legume, produse animaliere , cereale și fructe) • Asociații agricole dotate cu utilaje performante care mențin locuri de muncă • Accesul populației la tehnologia informației și serviciile de comunicații care conectează societatea rurală la progresele globale, facilitând o mai bună participare la dezvoltarea economică;	• Abandon școlar ridicat, conduce la efecte negative pe termen lung în economie • Infrastructură fizică degradată • Promovare insuficientă a teritoriului local pentru atragerea investitorilor • Măsuri insuficiente pentru susținerea antreprenoriatului local • Lipsa promovării conceptului de economie circulară • Migrarea populației, în special a celor calificați către mediul urban sau chiar în străinătate • Sector de producție insuficient dezvoltat
 OPORTUNITĂȚI	 AMENINȚĂRI
• Atragerea unor noi investitori în comună • Existența și posibilitatea accesării programelor de finanțare nerambursabilă din Fonduri Europene pentru dezvoltare a activității sau susținerea antreprenoriatului • Programe guvernamentale în derulare de susținere a sectorului IMM;	• Politică nefavorabilă dezvoltării afacerilor (taxe și impozite numeroase). • Cadrul legislativ instabil • Interes redus al investitorilor pentru demararea de afaceri în comună, datorită pieței de desfacere limitate • Lipsa măsurilor de reținere a populației tinere în mediul rural • Creșterea ponderii muncii la negru, cu efecte negative asupra pieței muncii și economiei locale

• Dezvoltarea lanțurilor de aprovizionare care să conecteze producătorii și consumatorii, inclusiv să asigure o legătură mai bună între mediul rural și urban; • Posibilitatea realizării de parteneriate public-private între agenții economici și Primărie	• Criza economică • Migrația forței de muncă specializată și calificată spre mediul urban sau spre alte țări; • Creșterea ratei inflației și ratei șomajului conduce la scăderea puterii de cumpărare a produselor și serviciilor în rândul populației. • Crize economice
EDUCAȚIE ȘI ÎNVĂȚĂMÂNT	
 PUNCTE TARI	 PUNCTE SLABE
• Infrastructura educațională racordată la utilități: apă curentă, parțial canalizare, electricitate • Exista teren de sport • Exista Camin cultural • Exista biblioteca • Gradul de promovabilitate de la scoala generala la liceu este relativ mare.	• Interesul pentru educația preșcolară este destul de scăzut. • Abandon școlar ridicat • Navetismul cadrelor didactice • Lipsa unei grădinițe cu program prelungit • Lipsa unei baze materiale moderne și adaptată noilor tendințe educaționale • Lipsa unor instrumente de schimbare a mentalității părinților și a copiilor legata de noile tehnologii
 OPORTUNITĂȚI	 AMENINȚĂRI
• Accesarea fondurilor europene rambursabile pentru îmbunătățirea infrastructurii și a programelor școlare • Existența programelor guvernamentale ce sprijină copiii din mediul rural cu rezultate deosebite la învățătură	• Scăderea populației școlare datorită declinului natalității • Cadrul legislativ instabil • Lipsa condițiilor atractive pentru cadrele didactice tinere • Comasarea claselor școlare datorită scăderii numărului de elevi

• Dezvoltarea parteneriatelor public-private în procesul educațional și a formării profesionale, • Posibilitatea preluării și adaptării metodelor de bună practică din țările Uniunii Europene cu privire la activitățile didactice; • Posibilitatea participării elevilor și / sau a cadrelor didactice în schimburi de experiență internaționale	• Riscuri generate de epidemii sau pandemii • Creșterea analfabetismului funcțional
MEDIU	
 PUNCTE TARI	 PUNCTE SLABE
• Calitatea relativ buna a aerului, a apei, cadru natural variat • Colectarea selectivă este realizată partial • Nu exista poluatori industriali pe teritoriul comunei • Pastrarea integritatii padurii • Interesul crescut al administrației locale de a păstra un mediu curat pentru cetățeni; • Creșterea gradului de valorificare al deșeurilor colectate • Campanii de promovare și informare privind colectarea selectivă • Acțiunile „Let’s do it România” și alte concursuri prin care se colectează deșeuri, având ca scop promovarea protejării mediului	• Grad redus de reciclare • Ignoranța populației cu privire la colectarea selectivă, a depozitării deșeurilor în locuri special amenajate și în general a protecției mediului • Producția/utilizarea foarte slabă a energiei regenerabile • Numărul ridicat al fermelor de mici dimensiuni care gestionează inadecvat deșeurile rezultate din activitățile agricole; • Lipsa unei platforme comunale pentru gunoi de grajd; • Utilizarea redusă a sistemelor de avertizare sau protecție împotriva efectelor climatice adverse • Lipsa promovării și cunoașterii conceptului de economie circulară

• Spații verzi amenajate (plantarea de arbori și arbuști precum și înființarea de perdele forestiere) • Implicarea elevilor în acțiunile de colectare selectivă a gunoierului	• Suprafața redusă a culturilor ecologice
 OPORTUNITĂȚI	 AMENINȚĂRI
• Implementarea legislației privind protecția mediului • Posibilități de amenajarea platformelor de gunoi • Implicarea comunității în acțiunile de colectare selectivă a gunoierului • Intervențiile prevăzute prin Politica Agricolă Comună care pot avea un impact pozitiv asupra atenuării și adaptării schimbărilor climatice (energie durabilă, economie circulară) • Accesarea fondurilor europene pentru agricultura ecologică și alte practici prietenoase cu mediul care să conducă la reducerea Gazelor cu efect de seră • Creșterea interesului consumatorilor față de produsele obținute în agricultura ecologică și prin intermediul altor practici agricole prietenoase cu mediul • Existența unor game variate de surse de energie regenerabilă la prețuri acceptabile ce pot fi utilizate • Utilizarea instrumentelor de gestionare a riscurilor	• Din cauza încălzirii globale devin mai frecvente și mai intense condițiile meteorologice extreme care conduc la riscuri de genul inundațiilor și a secetei • Diminuarea surselor de apă potabilă • Scăderea suprafețelor cultivate conform practicilor agricole ecologice și creșterea impactului negativ asupra mediului ca rezultat al intensivizării agriculturii • Creșterea emisiilor de GES, ca urmare a creșterii numărului de animale din gospodăriile individuale și a numărului redus de facilități și echipamente de gestionare a gunoierului de grajd • Presiuni antropice ridicate asupra resurselor de apă și sol pe suprafețele agricole și forestiere • Abandonul activităților agricole, cu influențe negative în conservarea biodiversității

AGRICULTURĂ

 PUNCTE TARI	 PUNCTE SLABE
• Comună cu profil agrar • Condiții propice dezvoltării sectoarelor zootehnic și de cultură, terenul agricol ocupând un procent foarte mare din teritoriul administrativ al comunei • Terenurile arabile au o pondere însemnată, • Dezvoltarea fermelor locale prin accesarea fondurilor europene	• Grad redus de asociere a proprietarilor agricoli • Nu există rețele de achiziționare a produselor agricole și animalelor • Slaba utilizare a soiurilor și raselor autohtone, adaptate la condițiile locale • Utilizarea practicilor agricole convenționale • Acces redus la sistemul de creditare pentru sectorul agricol, pentru inițiative de afaceri în mediul rural • Interesul scăzut al tinerilor pentru practicarea agriculturii • Structuri și sisteme slab dezvoltate pentru transferul de cunoștințe, consiliere, consultanță și inovare • Acces redus la terenurile agricole cauzat de prețurile ridicate • Lipsa digitalizării în agricultură • Partneriat-public privat slab dezvoltat • Reticiența agricultorilor de a se organiza în structuri asociative cu rol economic • Lipsa pieței de desfacere pentru unele produse precum și prețuri de vânzare scăzute cauzate de lipsa de asociere,

 OPORTUNITĂȚI	 AMENINȚĂRI
• Investiții privind dezvoltarea unei piete agroalimentare locale • Tendință de creștere a sectorului de produse ecologice; • Creșterea interesului consumatorilor pentru alimentele naturale și sănătoase • Înființarea de forme asociative cu rol economic și cooperarea între fermieri • Creșterea valorii nete adăugate la nivelul fermelor • Existența fondurilor europene ce pot fi absorbite în vederea impulsivării afacerilor în agricultură ex. Programul Național de Dezvoltare Rurală / Planul Național Strategic • Adaptarea cerințelor de formare, cercetare /consultanță în raport cu nevoile fermierilor	• Îmbătrânirea forței de muncă în agricultură și de populare • Degradarea solurilor • Cadrul legislativ instabil; • Slaba informare a agricultorilor cu privire la normele europene; • Creșterea numărului de fenomene climatice extreme și a intensității acestora • Răspândirea bolilor contagioase severe în rândul animalelor și păsărilor (ex. pesta porcină, gripa aviară etc) • Reticența fermierilor în utilizarea noilor tehnologii • Adâncirea disparităților dintre zonele rurale și urbane din perspectiva calității vieții
SISTEMUL DE SĂNĂTATE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ	
 PUNCTE TARI	 PUNCTE SLABE
• Existența unui punct farmaceutic ce deservește locuitorii comunei • Doua cabinete medicale de familie funcționale	• Lipsa unor puncte sanitare moderne • Număr redus al personalului medical • Infrastructură socială slab dezvoltată –lipsa centrelor de zi / noapte pentru derularea activităților sociale sau medico-sociale.

• Compartimentul de asistență socială, care are rolul de a informa, îndruma și consilia persoanele în probleme sociale • Reducerea numărului subvențiilor acordate • Elaborarea anuală a Planului de Dezvoltare a Serviciilor Sociale • Rata zero de marginalizare	• Servicii specializate insuficient dezvoltate pentru acoperirea tuturor nevoilor sociale din comună (copii delincvenți, mame minore, gravide aflate în situații de risc, adulții / copii marginalizați social, victime ale violenței în familie,etc.) • Demotivarea resurselor umane din cauza sistemului de salarizare subfinantat • Insuficientă cunoașterea drepturilor și a serviciilor existente la nivelul comunității;
 OPORTUNITĂȚI	 AMENINȚĂRI
• Dezvoltarea antreprenoriatului social în vederea creării mai multor unități protejate în mediul rural pentru scăderea gradului de dependență al persoanelor defavorizate social • Accesul la finanțare nerambursabilă externă prin derularea de proiecte în vederea dezvoltării / diversificării serviciilor sociale • Dezvoltarea de parteneriate care să favorizeze dezvoltarea de servicii de calitate; • Promovarea voluntariatului; • Contractarea / externalizarea de servicii sociale; • Existența de programe de formare a personalului în colaborare cu specialiști din țară și străinătate; • Consultanță din partea unor specialiști /organisme internaționale;	• Slaba receptivitate a pacienților la programele naționale de sănătate • Creșterea numărului bolnavilor cronici • Creșterea numărului de îmbolnăviri datorate factorilor de mediu • Politici neadecvate nevoilor reale; Creșterea nevoii sociale care poate conduce la supraîncărcarea personalului;

ADMINISTRAȚIE ȘI SERVICII PUBLICE	
 PUNCTE TARI	 PUNCTE SLABE
• Mediu de lucru organizat și disciplinat; • Experiența, disponibilitatea și determinarea personalului pentru modernizarea și eficientizarea administrației publice; • Existența și aplicarea regulamentului de organizare și funcționare; • Adaptabilitatea personalului la legislația în continuă schimbare; • Experiență în gestionarea programelor cu finanțare externă; • Transparența decizională: hotărârile Consiliului Local sunt afisate la sediul institutiei si pe site-ul propriu	• Lipsa indicatorilor și criteriilor de evaluare; • Personal insuficient în comparație cu sarcinile atribuite; • Fonduri insuficiente pentru formare profesională; • Concentrarea pe rezolvarea unor activități nerelevante mari consumatoare de timp; • Dezvoltarea redusă a sistemelor informatice, unele depășite moral; • Lipsa unui sistem de management al documentelor capabil să furnizeze informații complexe în timp real; • Utilizarea relativ scăzută a tehnologiilor avansate;
 OPORTUNITĂȚI	 AMENINȚĂRI
• Parteneriatul între instituțiile publice și societatea civilă pentru dezvoltarea serviciilor publice; • Realizarea de către UAT a unor studii în vederea identificării nevoilor și așteptărilor cetățenilor față de serviciile oferite de acestea; • Exercițarea de către societatea civilă a dreptului de a fi implicată activ în luarea deciziilor de către autoritățile publice locale; • Existența programelor și proiectelor privind reforma administrației;	• Neimplicarea tuturor actorilor; • Servicii neadaptate la nevoile / așteptările cetățenilor; Instabilitate legislativă;

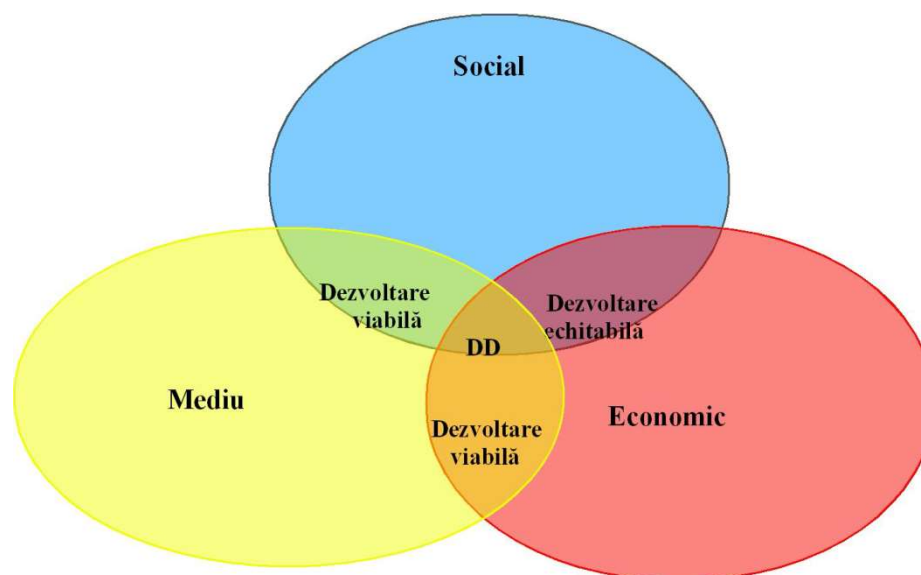
Existența programelor de finanțare pentru digitalizarea serviciilor publice	
CULTURĂ, SPORT ȘI ALTE ACTIVITĂȚI RECREAȚIONALE	
 PUNCTE TARI	 PUNCTE SLABE
- Existența Căminului cultural în localitate - Existența unui teren de sport; - Existența unei formații de dansatori populari - Existența unei biblioteci comunale	- Populația de vârstă a doua prezintă tot mai puțin interes pentru activitățile sportive și culturale - Număr redus de facilități culturale (cinematograf, muzeu, etc) - Biblioteca tradițională este din ce în ce mai puțin utilizată - Suprafețele de spații verzi insuficiente - Zone cu potențial de petrecere a timpului liber - Facilități reduse special dedicate tineretului sau turiștilor
 OPORTUNITĂȚI	 AMENINȚĂRI
- Posibilitatea accesării programelor de finanțare naționale, fonduri europene sau a fondurilor norvegiene care sprijină dezvoltarea activităților culturale și sportive - Informatizarea bibliotecilor și a serviciilor oferite de acestea. - Conștientizarea interesului sectorului privat pentru implicarea în restaurarea și conservarea patrimoniului cultural - Crearea de parteneriate cu instituții de învățământ din Uniunea Europeană în vederea schimbului de experiență;	Discrepanțe între domeniul cultural și nevoile, respectiv interesele comunității, pierderea relevanței actului cultural pentru comunitate; Fonduri limitate pentru dezvoltarea infrastructurii culturale și sportive

Capitolul VI

STRATEGIA LOCALĂ DE DEZVOLTARE A COMUNEI VÂLCELE PENTRU PERIOADA 2021–2027

VI. 1 Metodologie de lucru. Aspecte introductive Dezvoltarea durabilă reprezintă „acea dezvoltare ce răspunde nevoilor prezentului fără a compromite capacitatea generațiilor viitoare de a răspunde nevoilor lor” -Raportul Brundland, 1987, reafirmat în cadrul Summitului Pământului de la Rio, 1992.

Trei dimensiuni (piloni)—socială, economică și de mediu

Conferința Națiunilor Unite privind Mediul și Dezvoltarea, 1992 desfășurată la Rio de Janeiro (Brazilia) în cadrul căreia au fost stabilite principiile Agendei 21. Aceasta se dorește a fi un ghid de aplicare a dezvoltării durabile pentru sec. XXI, o dezvoltare ce se cere aplicată la nivel național, regional și local.

Mult timp mediul a fost tratat ca un sector aparte, izolat, iar sărăcia ca o problemă socială, în loc să fie ambele considerate ca preocupări transversale, interdependente cu celelalte domenii ale dezvoltării.

În cadrul conceptului de dezvoltare durabilă, mediul este abordat din perspectiva a trei aspecte: resursele naturale, poluarea și catastrofele „lente” care par neglijabile pe termen scurt dar care pot fi dramatice pe termen lung.

Dezvoltarea locală = dezvoltarea comunitară + planificarea dezvoltării

Dezvoltarea comunitară= participare activă și integrarea comunității în procesele de dezvoltare locală în vederea atingerii bunăstării pentru toți membrii ei.

VI.1.1 Planificarea dezvoltării= ansamblu de procese ce implică toate persoanele sau grupurile de persoane din interiorul sau exteriorul comunității interesate (stakeholders), prin care se stabilește o strategie de obiective clare de atins într-o anumită perioadă determinată, precum și măsurile ce trebuie întreprinse pentru a le atinge. Planificarea poate fi de tip expert (realizată de un grup de experți în domeniul planificării strategice și dezvoltării, utilizată în general atunci când strategia este cerută din exterior), consultativ (implicând un grup restrâns de stakeholderi) sau participativ (cu participarea tuturor factorilor interesați ai comunității, demers care cere timp dar care este și cel mai recomandat pentru a avea susținerea întregii comunități și pentru o viziunea cât mai realistă a viitorului acceptat de toți).

Plecând de la analiza teritorială privind starea actuală, analiza punctelor tari dar mai ales a punctelor slabe care trebuie îmbunătățite, s-a stabilit viziunea comunei VÂLCELE pentru anul 2027:

În 2027, Comuna VÂLCELE, este un teritoriu rural atractiv pentru tineri, cu infrastructură modernă, economie diversificată, orientată spre dezvoltare durabilă și adaptată noilor tehnologii. Această viziune asigură menținerea echilibrului între pilonii principali ai dezvoltării durabile locale: dezvoltarea socială, dezvoltarea economică și protejarea mediului înconjurător. Comuna VÂLCELE își propune să asigure comunității locale un nivel de trai ridicat, într-un mediu adecvat formării, muncii și petrecerii timpului liber.

Așadar, în viziunea reprezentanților autorității publice locale Comuna VÂLCELE va deveni o comună prosperă și durabilă până în anul 2027, care:

- va îmbunătăți condițiile de viață ale populației comunei prin asigurarea accesului la utilitățile de bază, dezvoltarea infrastructurii de transport și crearea de noi locuri de muncă,

oferind un **teritoriu rural atractiv pentru tineri**. Se urmărește combaterea fenomenului de depopulare prin atragere tinerilor în mediul rural prin oferirea unor condiții cât mai adecvate și mai apropiate de mediul urban în ceea ce privește infrastructura de transport, accesul la utilități și telecomunicații, spații verzi și de recreere, servicii publice și dezvoltare economică

- va realiza **creștere economică** prin atragerea de noi investitori în agricultură, industrie, servicii, prin atragerea de noi fonduri nerambursabile, prin creșterea gradului de pregătire a resurselor umane din comună;
- va sprijini dezvoltarea sectorului educațional de la nivel local, prin îmbunătățirea condițiilor de derulare a procesului educațional, prin implementarea unor măsuri concrete privind prevenirea și combaterea abandonului școlar și promovarea conceptului de învățare continuă, astfel încât toate categoriile socio-profesionale și de vârstă să participe și să se identifice cu comunitatea;
- va sprijini și va dezvolta activitățile de cooperare, oferind oportunități pentru intervenția sectorului privat în operațiunile comunei, fie sub forma investițiilor directe, fie sub forma parteneriatelor sau consultărilor permanente între parteneri precum și prin bune practici și schimburi de experiență relevante ;
- va îmbunătăți accesul la bunăstare al grupurilor dezavantajate, garantând protecția factorilor de mediu și utilizarea eficientă a resurselor naturale locale;
- va sprijini dezvoltarea tehnologică și digitalizarea.

VI.1.2 Metode și caracteristici comune de planificare strategică

Metodele de planificare strategică variază în funcție de condițiile și prioritățile fiecărei zone. Totuși, există o serie de caracteristici comune, egale ca importanță și care nu trebuie prioritizate:

- ✓ demers ce pornește de la nevoile umane, încercând să identifice acele efecte benefice pe termen lung asupra grupurilor dezavantajate și marginalizate;
- ✓ demers pe termen lung cu un calendar precis;
- ✓ adeziunea tuturor părților implicate, angajament politic puternic și voința de a construi;

- ✓ proces global și integrat, ghidat de o analiză completă și fiabilă, participativ, ce conciliază obiective economice, sociale și de mediu;
- ✓ proces însoțit de priorități bugetare precise – fiecare program de acțiune trebuie dotat cu resursele necesare pentru atingerea obiectivelor, iar stabilirea bugetelor trebuie făcută în funcție de prioritățile clar definite;
- ✓ dispozitive de monitorizare, evaluare și valorificare a experienței (returul din experiență).

VI.1.3 Strategii locale de dezvoltare durabilă (SLDD)

SLDD sunt definite ca fiind instrumente participative având drept obiectiv asigurarea progresului economic, echitabil pe plan social, protejând, în același timp, resursele și mediul pentru generațiile viitoare.

Caracteristici:

Reprezintă un ansamblu de procese participative care, prin analiză, dezbateri, consolidarea capacităților, planificare și mobilizarea resurselor, permit comunității să progreseze.

Trebuie să concentreze efortul strategic asupra unui număr restrâns de obiective prioritare:

- clare și realiste;
- economice, sociale și de mediu;
- complementare și interdependente;
- pe care încearcă să le concilieze într-o viziune integrată.

Este un demers pe termen lung, un proiect de viitor. Este viziunea viitorului comunității, viziune împărtășită la nivel local și transpusă în obiective strategice și planuri de acțiune concrete.

- Punerea în practică necesită timp și se realizează – într-o manieră realistă – progresiv.
- Reprezintă un cadru de referință menit să faciliteze luarea deciziilor.

- Nu reprezintă doar un plan de acțiuni, ci integrează sisteme flexibile de ameliorare continuă (ex: evaluările continue și cele de demi-parcurs care permit determinarea piedicilor și a greșelilor, precum și îmbunătățiri sau schimbări de direcție).
- Este necesară o coerență între strategiile diferitelor niveluri (național, regional, local).
- Necesită un angajament politic puternic.

SDD = viziunea devenirii tradusă într-un program de acțiuni + un proces de mobilizare.

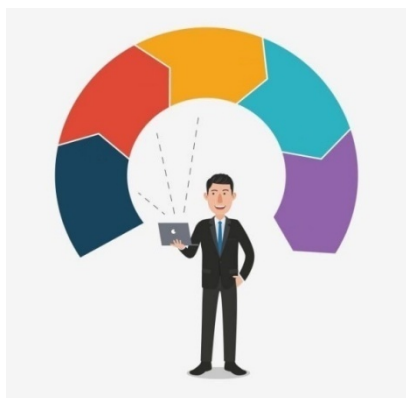
VI.2 Dezvoltarea locală- un demers strategic

- analiza situației actuale
- fixarea obiectivelor
- definirea, procurarea și mobilizarea mijloacelor necesare pentru atingerea acestor obiective

Strategia de dezvoltare trasează calea de la situația actuală la situația dorită, previzionată. Strategia de dezvoltare locală trebuie fundamentată pe o analiză aprofundată a stării existente a comunității realizată printr-un set de indicatori. Această analiză a resurselor (naturale, sociale, umane, financiare, fizice) de care dispune comunitatea la momentul respectiv sau profilul comunitar se realizează prin metode calitative și cantitative de colectare a informațiilor.

Analiza resurselor existente trebuie să fie cât mai realistă, căci ea va arăta punctele forte și dimpotrivă slabe ale comunității. Primele se cer consolidate și valorificate. Cele din urmă vor trebui analizate sub aspectul cauzelor ce le determină, pentru a determina soluțiile și oportunitățile posibile.

Cu alte cuvinte, **planificarea strategică este un proces continuu**, utilizat de comunitățile locale, pentru a avea certitudinea că politicile și programele existente corespund necesităților de

dezvoltare economică a comunității, în cadrul limitărilor impuse de resursele locale disponibile. Ca importanță, planificarea strategică oferă un cadru care unește o serie de proiecte mai mici pentru a realiza scopuri/obiective economice de întindere mai mare. Drept urmare, planificarea strategică ajută comunitățile să direcționeze dezvoltarea economică spre realizarea unor obiective fezabile, pe termen lung. Important este faptul că această abordare se sprijină pe inițiative realizabile pe termen scurt. Se stabilesc scopuri realiste, pe care le poate îndeplini comunitatea.

Una din problemele planificării strategice des întâlnite este dorința multor comunități locale de a realiza mai mult decât au posibilitatea, în condițiile resurselor disponibile.

Totodată, se includ programe care sunt rupte de scopurile unei dezvoltări economice mai largi sau nu au o valoare directă pentru aceste comunități. Procesul planificării strategice vine în ajutorul comunităților pentru gestionarea mai bună a acestor probleme.

Planificarea strategică este un proces complex ce presupune parcurgerea mai multor etape astfel încât comunitățile locale să își contureze imaginea viitorului pornind de la condițiile prezente de potențial și resurse. Odată conturată această imagine, comunitățile locale vor stabili căile de realizare a aceluși viitor. Etapele necesare a fi parcurse în procesul elaborării unei planificări strategice sunt următoarele:

- Evaluarea mediului economico-social și a potențialelor locale (analiza de potențial)
- Elaborarea Strategiei de Dezvoltare Locală
 - formularea scopurilor, obiectivelor și strategiilor realiste
 - identificarea, evaluarea și ordonarea măsurilor și proiectelor după priorități
- Implementarea Strategiei de Dezvoltare
 - dezvoltarea planurilor de acțiune
 - implementarea planurilor
 - monitorizarea și evaluarea rezultatelor

VI.3 Planul de acțiuni

Planul de acțiuni este un plan detaliat, pe termen scurt și mediu, care descrie acțiunile și pașii necesari aplicării strategiei și atingerii obiectivelor. Este necesar ca aceste acțiuni să fie prioritizate, astfel încât realizarea lor și atingerea progresivă a țintelor pe termen mediu și scurt să ducă la îndeplinirea obiectivelor stabilite pe termen lung.

Conține:

- ◆ responsabilitatea asumării sarcinilor,
- ◆ calendarul desfășurării acțiunilor,
- ◆ resursele alocate,
- ◆ metodele de monitorizare și evaluare.

VI.4 Scopul elaborării Strategiei de dezvoltare locală

Ținând cont de prioritățile Uniunii Europene în perioada 2021-2027, Comuna Vâlcele își construiește măsurile și portofoliul de proiecte astfel încât să contribuie la acestea:

- **Obiectivele Politicii Agricole Comune pentru perioada 2021 – 2027:**

1. Reechilibrarea lanțului alimentar
2. Combaterea schimbărilor climatice
3. Managementul durabil al resurselor
4. Conservarea peisajelor și a biodiversității
5. Sprijinirea reînnoirii generaționale
6. Dezvoltarea zonelor rurale
7. Siguranța alimentară și bunăstarea animalelor
8. Venituri echitabile pentru fermieri
9. Creșterea competitivității

– **Obiectivele Politicii de Coeziune pentru perioada 2021 – 2027:**

1. **Europă mai inteligentă**, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii
2. **Europă mai verde**, fără emisii de carbon, punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice
3. **Europă conectată**, cu rețele strategice de transport și digitale
4. **Europă mai socială**, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate
5. **Europă mai apropiată de cetățenii săi**, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE.

Analizând obiectivele specifice ale Politicii de coeziune, observăm interesul crescut asupra digitalizării și economiei circulare.

Transformarea digitală este elementul-cheie care va permite deblocarea potențialului de creștere în Europa. Prin intermediul unor programe specifice și prin acordarea unui sprijin financiar direcționat, viitorul

MIND THE GAP
Politica de Coeziune a UE ajută
la creșterea calității vieții cetățenilor din România

buget pe termen lung al UE va contribui la reducerea decalajului referitor la investițiile UE în sectorul digital, inclusiv în zonele îndepărtate și rurale. Viitorul buget va oferi soluții la provocările digitale care se referă, printre altele, la inteligența artificială, promovarea competențelor digitale,

actele medicale personalizate, realizate cu ajutorul unor supercalculatoare, sau la capacitatea de a pregăti UE împotriva atacurilor cibernetice și a criminalității informatice.

În cadrul obiectivului „O Europă mai conectată”, Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune susțin crearea de rețele și de sisteme regionale care să promoveze transportul sustenabil, rețelele energetice inteligente, orașele inteligente și accesul digital de mare viteză.

În ceea ce privește **economia circulară**, acesta începe să capete tot mai multă vizibilitate și atenția cuvenită. Economia circulară este o economie care produce zero deșeuri.

Așadar, prezenta strategie include cele mai bune măsuri pentru dezvoltarea durabilă a comunității, aplicând principiile Politicii Agricole Comune, Politicii de coeziune și ale altor politici europene dar și naționale și contribuind la obiectivele acestora prin măsurile propuse.

În scopul asigurării coerenței și conformității, în identificarea obiectivelor și a proiectelor propuse s-au avut în vedere:

- corespondența cu planurile și strategiile la nivel comunitar și național precum:

Vedea Gavanu Burdea

- Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României
- Strategia de Dezvoltare teritorială a României
- Planul de Amenajare a Teritoriului Național
- Strategia de dezvoltare Regională
- corespondența cu programele și strategiile regionale, județene și locale:
- Strategia de Dezvoltare a Regiunii Sud-Vest Oltenia
- Strategia de dezvoltarea a Județului Olt
- Strategia de dezvoltare locală a GAL

Plecând de la viziunea comunității locale pentru 2027, s-au conturat următoarele obiective strategice în concordanță cu planurile și strategiile la nivel comunitar și național și asigurând corespondența cu programele și strategiile regionale, județene și locale astfel:

- ❖ Obiectivul strategic nr. 1 Dezvoltarea serviciilor de bază și îmbunătățirea accesibilității concomitent cu creșterea siguranței de deplasare din comuna VÂLCELE
- ❖ Obiectivul strategic nr. 2 - Dezvoltarea echilibrată a economiei locale

- ❖ Obiectivul strategic nr. 3 – Reducerea abandonului școlar, îmbunătățirea accesului la sistemul educațional și sprijin pentru formare și învățarea pe tot parcursul vieții
- ❖ Obiectivul strategic nr. 4 - Dezvoltarea unei comunități locale prietenoase cu mediul
- ❖ Obiectivul strategic nr. 5 - Promovarea unui sector agricol inteligent, rezilient și diversificat care să asigure securitatea alimentară
- ❖ Obiectivul strategic nr. 6 - Dezvoltarea serviciilor sanitare și sociale
- ❖ Obiectivul strategic nr. 7 – Teritoriu local atractiv pentru turism, cultură și sport
- ❖ Obiectivul strategic nr. 8 – Dezvoltare tehnologică și digitalizare
- ❖ Obiectivul strategic nr. 9 – Creșterea capacității instituționale
- ❖ Obiectivul strategic nr. 10 - Dezvoltarea cooperării și asocierii

CAPITOLUL VII

PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU DEZVOLTARE DURABILĂ – Viziune –

– Planul local de acțiune pentru dezvoltare durabilă

cuprinde 10 direcții strategice, fiecare dintre acestea grupând un număr obiective strategice și măsuri specifice

VII.1 Direcții de dezvoltare – obiective strategice:

❖ *DIRECȚIA STRATEGICĂ 1*

- *DEZVOLTARE RURALĂ SPRIJINIREA AGRICULTURII ȘI SILVICULTURII*

Obiectivul Strategic nr. 1 Dezvoltarea serviciilor de bază și îmbunătățirea accesibilității concomitent cu creșterea siguranței de deplasare din comuna VÂLCELE.

Măsura 1.1. Dezvoltarea infrastructurii de transport și comunicații

Măsura 1.2. Modernizarea și extinderea structurii tehnico-edilitare

Măsura 1.3. Modernizarea și extinderea infrastructurii agricole

❖ *DIRECȚIA STRATEGICĂ 2*

- *DEZVOLTARE ECONOMICĂ*

Obiectivul Strategic nr. 2 - Dezvoltarea echilibrată a economiei locale

Măsura 2.1. Atragerea de noi investitori

Măsura 2.2. Crearea infrastructurii pentru dezvoltarea afacerilor

Măsura 2.3. Măsuri pentru suținerea și dezvoltarea activităților economice

Măsura 2.4. Creșterea competitivității prin inovare, digitalizare și dezvoltare economică

Măsura 2.5. Valorificarea durabilă a resurselor naturale ale comunei în vederea creșterii atractivității competitivității sectoarelor economice principale.

și

❖ **DIRECȚIA STRATEGICĂ 3**

- DEZVOLTARE EDUCAȚIONALĂ

Obiectivul Strategic nr. 3 – Reducerea abandonului școlar, îmbunătățirea accesului la sistemul educațional și sprijin pentru formare și învățarea pe tot parcursul vieții

Măsura 3.1. Îmbunătățirea infrastructurii educaționale și asigurarea unui proces de învățare modern adaptat cerințelor pieței

Măsura 3.2. Adaptarea serviciilor educaționale adresate elevilor și cadrelor didactice pentru fiecare nivel educațional

Măsura 3.3. Creșterea competențelor digitale ale elevilor prin dezvoltarea infrastructurii și dotărilor specifice

Măsura 3.4. Creșterea accesului la serviciile de educație și formare profesională pentru persoanele aparținând grupurilor vulnerabile

Măsura 3.5. Creșterea participării și îmbunătățirea ofertei pentru formarea profesională continuă (centre comunitare pentru învățare permanentă)

Măsura 3.6. Modernizarea și îmbunătățirea accesului la infrastructura sportivă educațională

❖ **DIRECȚIA STRATEGICĂ 4**

- PROTECȚIA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR, CREȘTEREA EFICIENȚEI ENERGETICE, STIMULAREA UTILIZĂRII SURSELOR ALTERNATIVE DE ENERGIE

Obiectivul Strategic nr. 4 - Dezvoltarea unei comunități locale prietenoase cu mediul

Măsura 4.1. Investiții ce promovează infrastructura verde

Măsura 4.2. Investiții în asigurarea/îmbunătățirea unor sisteme de iluminat public performant și eficient energetic

Măsura 4.3. Modernizarea gestionării deșeurilor

Măsura 4.4. Creșterea suprafeței spațiilor verzi

Măsura 4.5. Reducerea emisiilor de carbon prin îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor

Măsura 4.6. Promovarea utilizării energiei din surse regenerabile

Măsura 4.7. Creșterea eficienței utilizării resurselor materiale și sprijinirea tranziției către economia circulară

Măsura 4.8. Atenuarea schimbărilor climatice, adaptarea la schimbările climatice, prevenirea riscurilor naturale

❖DIRECȚIA STRATEGICĂ 5

- DEZVOLTAREA SECTORULUI AGRICOL ȘI SPRIJINIREA AGRICULTURII ȘI SILVICULTURII

Obiectivul Strategic nr. 5 - Promovarea unui sector agricol inteligent, rezilient și diversificat care să asigure securitatea alimentară

Măsura 5.1. Susținerea modernizării sectorului agricol

Măsura 5.2. Sprijin pentru dezvoltarea formelor asociative cu scop economic

Măsura 5.3. Înființarea/ dezvoltarea/ modernizarea și dotarea infrastructurii de valorificare a produselor locale

Măsura 5.4. Sprijin pentru desfacerea produselor locale

❖ DIRECȚIA STRATEGICĂ 6

- DEZVOLTAREA RESURSELOR UMANE, CREȘTEREA INCLUZIUNII SOCIALE

Obiectivul Strategic nr. 6 - Dezvoltarea serviciilor sanitare și sociale

Măsura 6.1. Modernizarea și dezvoltarea serviciilor de sănătate

Măsura 6.2. Extinderea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii sociale (centre de zi, centre rezidențiale, centre multifuncționale)

Măsura 6.3. Dezvoltarea infrastructurii sociale, cultural-recreative și susținerea dezvoltării comunitare

Măsura 6.4. Asigurarea condițiilor de locuire temporară pentru persoanele vulnerabile

Măsura 6.5. Susținerea formării profesionale a personalului din domeniul asistenței sociale

Măsura 6.6. Facilitarea integrării socio-economice a persoanelor vulnerabile și a comunităților marginalizate

Măsura 6.7. Dezvoltarea și diversificarea serviciilor sociale integrate

Măsura 6.8. Creșterea accesului la servicii medicale de bază pentru persoanele vulnerabile și comunitățile marginalizate

Măsura 6.9. Diminuarea efectelor negative ale îmbătrânirii demografice (ex. programe de îngrijire la domiciliu, cabinete medicale mobile)

❖ DIRECȚIA STRATEGICĂ 7

- DEZVOLTARE TURISTICĂ, CULTURALĂ ȘI SPORTIVĂ

Obiectivul Strategic nr. 7 – Teritoriu local atractiv pentru turism, cultură și sport

Măsura 7.1. Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural și dezvoltarea infrastructurii culturale inovatoare

Măsura 7.2. Punerea în valoare a identității culturale locale prin acțiuni specifice de promovare, informare și cooperare

Măsura 7.3. Îmbunătățirea infrastructurii de turism

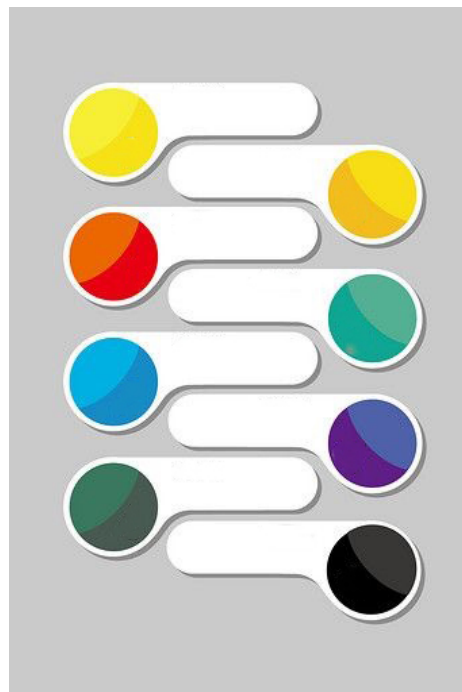
Măsura 7.4. Dezvoltarea de infrastructuri rurale, regenerare spații publice

Măsura 7.5. Dezvoltarea de infrastructurii de agrement

Măsura 7.6. Îmbunătățirea accesibilității zonelor turistice (accesibilitate rutieră, transport public, piste pentru biciclete etc)

Măsura 7.7. Spijinierea inițiativelor sportive

Măsura 7.8. Promovarea activităților sportive prin dezvoltarea/reabilitarea/dotarea infrastructurilor sportive

❖ **DIRECȚIA STRATEGICĂ 8**

– **ADAPTAREA LA NOILE TEHNOLOGII**

Obiectivul Strategic nr. 8 – Dezvoltare tehnologică și digitalizare

Măsura 8.1. Crearea unei strategii Smart Village

Măsura 8.2. Digitalizarea serviciilor publice la nivel local

Măsura 8.3. Creșterea capacității administrației publice locale de management integrat al resurselor culturale și naturale ale comunei, inclusiv prin implementarea de soluții inovative

Măsura 8.4. Conținut electronic relevant pentru dezvoltarea turismului rural

Măsura 8.5. Promovarea competențelor digitale în afara sistemelor de învățământ oficiale, în rândul agricultorilor, al administratorilor silvici și al întreprinderilor rural

❖ **DIRECȚIA STRATEGICĂ 9**

– **SERVICII PUBLICE ADAPTATE NEVOILOR CETĂȚENILOR**

Obiectivul Strategic nr. 9 – Creșterea capacității instituționale

Măsura 9.1. Dezvoltarea resurselor umane

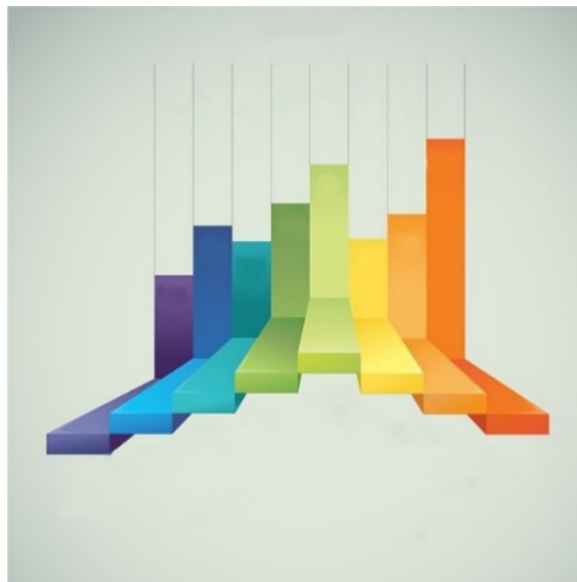
Măsura 9.2. Dezvoltarea serviciilor de e-administrație

Măsura 9.3. Creșterea eficienței activității administrației publice locale

Măsura 9.4. Modernizarea administrației locale în vederea creșterii accesului populației la servicii publice

Măsura 9.5. Promovarea unui mod de lucru transparent, pozitiv și participativ al guvernării locale pentru îndeplinirea obiectivelor din strategia de dezvoltare locală a comunei

Măsura 9.6. Dezvoltarea, modernizarea și diversificarea serviciilor publice pentru cetățeni

❖ **DIRECȚIA STRATEGICĂ 10**

– **COOPERARE**

Obiectivul Strategic nr. 10 - Dezvoltarea cooperării și asocierii

Măsura 10.1. Încurajarea și promovarea parteneriatului public-privat

Măsura 10.2. Încurajarea schimburilor de experiență și bune practici

VII.2 Surse de finanțare disponibile

Finanțările nerambursabile sunt destinate sprijinirii dezvoltării locale unde nu există resurse financiare suficiente accesibile în mod curent sau din domenii în care există în mod tradițional o nevoie de resurse financiare mai mare decât disponibilitățile (de exemplu, infrastructură activități cu caracter social etc).

Astfel pot fi acordate finanțări pentru infrastructură, educație, cultură, protecția mediului, cercetare, religie, sănătate, servicii sociale, cooperare internațională, drepturi civile și cetățenești, digitalizare, dezvoltare economică și socială etc.

Pentru finanțarea investițiilor propuse în cadrul acestei strategii, pentru perioada 2021 – 2027, identificăm următoarele tipuri de finanțări:

a) Fonduri Structurale și de Coeziune care contribuie la realizarea celor trei obiective ale Politicii de Coeziune UE;

b) Fondurile bugetelor naționale

c) Alte finanțări nerambursabile

care pot proveni de la o varietate de finanțatori (inclusiv de la Uniunea Europeană):

- Guvernul României
- Guvernele sau ambasadele unor state straine;
- instituții financiare internaționale (de ex.: BERD, Banca Mondială etc.);
- fundații sau alte organizații naționale sau internaționale
- companii
- bănci active în România

POLITICA DE COEZIUNE,

elemente de noutate pentru perioada 2021 – 2027:

Plecând de la propunerea Comisiei din 2 mai 2018 privind următorul cadru financiar multianual pentru perioada 2021-2027, anexa D a Raportului de țară din 2019 privind România, inclusiv un bilanț aprofundat referitor la prevenirea și corectarea dezechilibrelor economice, prezintă punctele de vedere preliminare ale serviciilor Comisiei cu privire la domeniile de investiții prioritare și la condițiile-cadru pentru aplicarea eficace a politicii de coeziune în perioada 2021- 2027. Aceste domenii de investiții prioritare au fost stabilite în contextul mai amplu al blocajelor în materie de investiții, al nevoilor de investiții și al disparităților regionale analizate în raport. Această anexă constituie baza unui dialog între România și serviciile Comisiei în vederea programării fondurilor politicii de coeziune (Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune și Fondul social european Plus)

Implementarea POR, în viitoarea perioadă de programare, se va face descentralizat, prin 8 programe regionale, gestionate la nivelul agențiilor de dezvoltare regională.

Coordonarea unitară a managementului acestui proces va fi asigurată de Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației.

Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației nu va mai avea autoritatea de management pentru POR, din anul 2021. În schimb, ar urma să fie 8 autorități de management la nivelul fiecărei regiuni de dezvoltare. Practic, actualele Agenții de Dezvoltare Regională

(ADR), care în prezent au doar rol de organism intermediar, cu numai câteva atribuții delegate de Ministerul Lucrărilor Publice, ar urma să devină autorități de management ele însele.

Aceste 8 noi autorități de management ale viitoarelor Programe Operaționale Regionale mai mici vor întocmi ghidurile solicitantului pentru diversele linii de finanțare pe care le vor deschide și vor decide prioritățile de investiții care vor fi bugetate.

Bugetul politicii agricole comune:

Pentru exercițiul financiar 2021 – 2027, pentru România este propusă suma de 20,5 miliarde Euro din care 13,3 miliarde este destinată plăților directe, respectiv 65% din buget, 363 mil. Euro alocate către măsurile de sprijinire a pieței (FEGA) reprezentând 2% din buget, iar **6,7 miliarde de Euro vor fi alocate pentru dezvoltarea rurală (FEADR), adică 33% din bugetul alocat. În cele 33 de procente alocate Fondului European de Dezvoltare Rurală - FEADR sunt cuprinse atât investiții ale mediului privat cât și investițiile Unităților administrativ teritoriale locale, respectiv investiții publice.**

De menționat este și faptul că din bugetul alocat FEADR, minim 5% va fi destinat măsurilor LEADER!

Propunerea financiară a Cadrului Financiar Multianual de alocare pentru România, pentru perioada 2021 - 2027 este de 30,60 miliarde euro, în creștere cu 8% față de perioada 2014 - 2020, conform propunerii Comisiei Europene, distribuită la nivel de fond astfel:

- 57% către Fondul de Dezvoltare Regională (FEDR)
- 27% către Fondul Social European
- 15% către Fondul de Coeziune
- 1% către Cooperarea teritorială europeană (ETC)

În cadrul politicii de coeziune Ministerul Fondurilor Europene propune pentru perioada 2021

– 2027, nouă tipuri de programe, Programul Operațional Regional urmând a fi gestionat descentralizat la nivelul Agențiilor de Dezvoltare Regională din fiecare dintre cele 8 regiuni ale țării:

1. Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD)
2. Programul Operațional Transport (POT)
3. Programul Operațional Creștere Inteligentă și Digitalizare (POCID)

4. Programul Național de Sănătate (multifond) (PNS)
5. Programul Operațional Capital Uman (POCU)
6. Programul Operațional Ajutorarea Persoanelor Dezavantajate (POAD)
7. Programul Operațional de Dezvoltare Teritorială Integrată (multifond) (PODTI)
8. Programele Operaționale Regionale – implementate la nivel de regiune (8 POR)
9. Programul Operațional Asistență Tehnică (multifond) (POAT)

În ceea ce privește responsabilitatea gestionării acestor programe, Agențiile pentru Dezvoltare Regională vor fi Autorități de Management pentru cele opt Programe Operaționale Regionale, Ministerul Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor va fi Autoritate de Management pentru Programul Operațional Transport, iar Ministerul Fondurilor Europene va fi Autoritate de Management pentru celelalte șapte Programe Operaționale menționate mai sus.

Pentru cele 9 programe din cadrul politicii de coeziune, în perioada 2021 – 2027 vor fi finanțate următoarele axe prioritare:

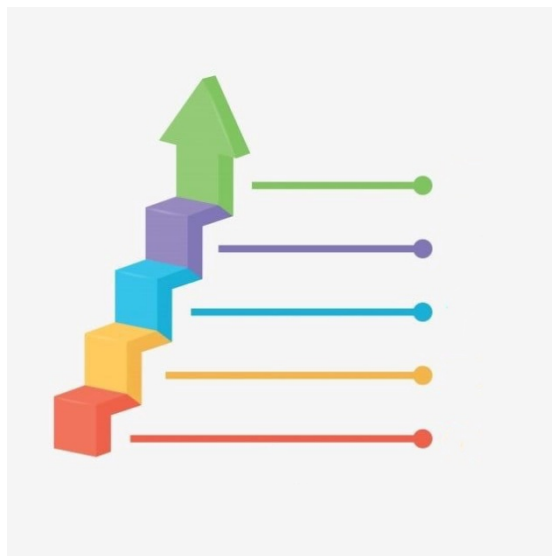
1. Programul Operațional Dezvoltare Durabilă:

Axa Prioritară 1. Tranzitie energetică bazată pe eficiență energetică, emisii reduse, sisteme inteligente de energie, rețele și soluții de stocare

Axa Prioritară 2 - Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară

Axa Prioritară 3 - Protecția mediului prin conservarea biodiversității, asigurarea calității aerului și decontaminare a siturilor poluate

Axa Prioritară 4 - Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor

2. Programul Operațional Transport (POT)

Axa Prioritară 1. îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport rutier

Axa Prioritară 2. îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea infrastructurii rutiere pentru accesibilitate teritorială

Axa prioritară 3. îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport pe calea ferată

Axa prioritară 4. îmbunătățirea mobilității naționale, durabilă și rezilientă în fața schimbărilor climatice prin creșterea calității serviciilor de transport pe calea ferată

Axa prioritară 5. îmbunătățirea conectivității prin creșterea gradului de utilizare a transportului cu metroul în regiunea București-Ilfov

Axa prioritară 6. îmbunătățirea conectivității și mobilității urbane, durabilă și rezilientă în fața schimbărilor climatice prin creșterea calității serviciilor de transport pe calea ferată

Axa prioritară 7. dezvoltarea unui sistem de transport multimodal

Axa prioritară 8: creșterea gradului de utilizare a căilor navigabile și a porturilor

Axa prioritară 9: creșterea gradului de siguranță și securitate pe rețeaua rutieră de transport

Axa prioritară 10: asistență tehnică

3. Programul Operațional Creștere Inteligentă și Digitalizare (POCID)

Axa Prioritară 1. Creșterea competitivității economice prin cercetare și inovare

Axa Prioritară 2. Dezvoltarea unei rețele de mari infrastructuri de CDI

Axa prioritară 3. Creșterea competitivității economice prin digitalizare

Axa prioritară 4. Dezvoltarea infrastructurii Broadband

Axa prioritară 5. Instrumente financiare

4. Programul Național de Sănătate (multifond) (PNS)

Continuarea investițiilor în spitale regionale

Axa Prioritară 2. Servicii de asistență medicală primară, comunitară și servicii oferite în regim ambulatoriu

Axa prioritară 3. Servicii de recuperare, paliativă și îngrijiri pe termen lung adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populației și profilului epidemiologic al morbidității

Axa prioritară 4. Creșterea eficacității sectorului medical prin investiții în infrastructură și servicii

A. Investiții prioritare în infrastructură

B. Investiții în structurile relevante în domeniul supravegherii bolilor transmisibile și de gestionare a alertelor naționale și internaționale la nivel central și local din domeniul sănătății publice

C. Modernizarea sistemului național de transfuzii, inclusiv a infrastructurii de testare a sângelui și/sau procesare a plasmei

Axa prioritară 5. Abordări inovative în cercetarea din domeniul medical

Axa prioritară 6. Informatizarea sistemului medical

Axa prioritară 7. Măsuri FSE care susțin cercetarea, informatizarea în sănătate și utilizare metode moderne de investigare, intervenție, tratament

5. Programul Operațional Capital Uman (POCU)

Axa Prioritară 1. Valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii

Axa Prioritară 2. Prevenirea părăsirii timpurii a școlii și creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională

Axa prioritară 3. Creșterea calității și asigurarea echității în sistemul de educație și formare profesională

Axa prioritară 4. Adaptarea ofertei de educație și formare profesională la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic

Axa prioritară 5. Creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic

Axa prioritară 6. Creșterea accesului pe piața muncii pentru toți

Axa prioritară 7. Antreprenariat și economie socială

Axa prioritară 8. Susținerea reformelor pe piața muncii în acord cu dinamica pieței muncii

Axa prioritară 9. Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității (prioritate comună Educație/Ocupare)

6. Programul Operațional Ajutorarea Persoanelor Dezavantajate (POAD)

Axa Prioritară 1. Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității (intervenții adresate grupurilor de acțiune locală) – OP 4

Axa Prioritară 2. Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității – OP 5

Axa prioritară 3. Comunități marginalizate

Axa prioritară 4. Reducerea disparităților între copiii în risc de săracie și/sau excluziune socială și ceilalți copii

Axa prioritară 5. Servicii pentru persoane vârstnice

Axa prioritară 6. Sprijin pentru persoanele cu dizabilități

Axa prioritară 7. Sprijin pentru grupuri vulnerabile

Axa prioritară 8. Ajutorarea persoanelor defavorizate

7. Programul Operațional de Dezvoltare Teritorială Integrată (multifond) (PODTI)

8. Programele Operaționale Regionale – implementate la nivel de regiune (8 POR)

Axa Prioritară 1. O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice

Axa Prioritară 2. O regiune cu orașe Smart

Axa prioritară 3. O regiune cu orașe prietenoase cu mediul

Axa prioritară 4. Dezvoltarea sistemelor de încălzire centralizate

Axa prioritară 5. O regiune accesibilă

Axa prioritară 6. O regiune educată

Axa prioritară 7. O regiune atractivă

Axa prioritară 8. Asistență tehnică

9. Programul Operațional Asistență Tehnică (multifond) (POAT)

2. Surse de finanțare din bugetele naționale

PROGRAMELE FINANȚATE PRIN COMPANIA NAȚIONALĂ DE INVESTIȚII S.A.

Compania Nationala de Investitii S.A.functioneaza in baza Ordonantei nr 25/2001 privind infiintarea Companiei Nationale de Investitii CNI S.A cu modificarile și completările ulterioare.

Fnantator: Guvernul României

Program de finanțare : Programul național de construcții de interes public sau social

Obiectivul programului: Construirea, reabilitarea, modernizarea, dotarea și extinderea unui obiectiv, finalizarea unui obiectiv demarat anterior de beneficiar

Solicitanți eligibili: Autoritățile administrației publice centrale, autoritățile administrației publice locale, alte instituții publice și instituții de interes public și persoane juridice recunoscute ca fiind de utilitate publică în condițiile legii, alte entități ce funcționează în baza unor legi speciale, inclusiv persoane fizice și juridice în cazul Subprogramului "Lucrări în primă urgență".

Activități eligibile: Construirea, reabilitarea, modernizarea, dotarea și extinderea unui obiectiv, finalizarea unui obiectiv demarat anterior de beneficiar:

1. Subprogramul "Săli de sport"
2. Subprogramul "Bazine de înot"
3. Subprogramul "Complexuri sportive"
4. Subprogramul "Așezăminte culturale"
5. Subprogramul "Unități și instituții de învățământ de stat"
6. Subprogramul "Patinoare artificiale"
7. Subprogramul "Unități sanitare"
8. Subprogramul "Săli de cinema"
9. Subprogramul "Lucrări în primă urgență"
10. Subprogramul "Reabilitare blocuri de locuințe situate în localități din zone defavorizate"
11. Subprogramul "Drumuri de interes local și drumuri de interes județean"
12. Subprogramul "Fose septice, microstații de epurare și sisteme de alimentare cu apă"
13. Subprogramul "Alte obiective de interes public sau social în domeniul construcțiilor"

PROGRAMUL NAȚIONAL DE DEZVOLTARE LOCALĂ - PNDL

Reprezintă sursa principală de finanțare pentru infrastructura locală și are la bază principiul conform căruia în fiecare localitate din țară trebuie să fie asigurat un set minim de servicii publice. Programul Național de Dezvoltare Locală, coordonat de Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, stabilește cadrul legal pentru implementarea unor proiecte de importanță națională, care susțin dezvoltarea

regională prin realizarea unor lucrări de infrastructură rutieră, tehnico-edilitară și socio-educativă.

Finanțator: Guvernul României

- Programul privind reabilitarea, modernizarea și/sau asfaltarea drumurilor de interes județean și de interes local, alimentarea cu apă, canalizarea și epurarea apelor uzate la sate, precum și în unitățile administrativ-teritoriale cu resurse turistice - Hotărârea Guvernului nr. 577/1997;
- Programul de dezvoltare a infrastructurii și a unor baze sportive din spațiul rural - Ordonanța Guvernului nr. 7/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 71/2007, cu modificările ulterioare;
- Programele multianuale prioritare de mediu și gospodărire a apelor - Ordonanța Guvernului nr. 40/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 61/2007, cu modificările ulterioare pentru programul prevăzut la art. 2 alin. (1) lit. c);
- Programul Reabilitare și Modernizare - 10.000 km drumuri de interes județean și drumuri de interes local - Hotărârea Guvernului nr. 530/2010.

Obiectivul programului: obiectivul prioritar ale PNDL este finalizarea tuturor obiectivelor finanțate prin alte programe închise în prezent precum și sprijinirea autorităților publice locale în prioritizarea finanțărilor astfel încât România, în integralitatea ei, să devină un spațiu construit eficient, în care toți locuitorii să aibe acces egal la resurse, să beneficieze de creșterea calității vieții și să se faciliteze dezvoltarea comunităților funcție de

potențialul acestora și de strategiile de dezvoltare durabilă, pe principii de competitivitate și coeziune teritorială. Programul este dedicat realizării unor obiective de investiții de infrastructură de dimensiuni reduse ca volum care nu îndeplinesc criteriile de eligibilitate pe programe cu finanțare europeană sau la care este imperios necesară finalizarea acestora pentru respectarea unor angajamente asumate de România în cadrul Uniunii Europene.

Obiectivele de investiții care pot fi finanțate în cadrul programului trebuie să vizeze lucrări de realizare / extindere / reabilitare / modernizare, respectiv dotare, pentru unul dintre următoarele domenii specifice:

- ✓ sisteme de alimentare cu apă și stații de tratare a apei;
- ✓ sisteme de canalizare și stații de epurare a apelor uzate;
- ✓ unități de învățământ preuniversitar, respectiv: grădinițe, școli generale primare și gimnaziale, licee, grupuri școlare, colegii naționale, școli profesionale, școli postliceale, unități de învățământ special de stat;
- ✓ unități sanitare;

- ✓ drumuri publice clasificate și încadrate, în conformitate cu prevederile legale în vigoare, ca drumuri județene, drumuri de interes local, drumuri comunale și/sau drumuri publice din interiorul localităților;
- ✓ poduri, podețe sau punți pietonale;
- ✓ obiective culturale de interes local, respectiv biblioteci, muzee, centre culturale multifuncționale, teatre;
- ✓ platforme de gunoi;
- ✓ piețe publice, comerciale, târguri, oboare;
- ✓ modernizarea bazelor sportive;
- ✓ sediile instituțiilor publice ale autorităților administrației publice locale, precum și a instituțiilor publice din subordinea acestora;

✓ infrastructura turistică dezvoltată de autoritățile publice locale ca instrument de punere în valoare a potențialului turistic local, pentru obiectivele de investiții aflate în proprietatea publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale sau în administrarea acestora.

Finanțare

Programul se finanțează din transferuri de la bugetul de stat, în limita fondurilor aprobate anual în bugetul MLPDA, din fonduri aprobate anual cu această destinație în bugetele locale ale unităților administrativ-teritoriale beneficiare și din alte surse legal constituite.

În limita fondurilor aprobate anual prin legea bugetului de stat, în baza analizei interne de specialitate a propunerilor de finanțare ale autorităților locale, MLPDA întocmește și aprobă prin ordin al ministrului dezvoltării regionale și administrației publice, lista finală cu obiectivele de investiții care se finanțează, listă care se publică pe site-ul Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice.

Pentru transferul sumelor de la bugetul de stat, prin bugetul MLPDA, cu destinația finanțării cheltuielilor eligibile prevăzute în contractele anuale de finanțare:

Unitățile administrativ-teritoriale pot solicita lunar, în scris Ministerului Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, în funcție de necesități, transferul sumelor alocate cu destinația finanțării cheltuielilor eligibile prevăzute în contractele anuale de finanțare, în termen de 30 de zile de la efectuarea transferurilor de sume.

MLPDA virează sumele alocate și aprobate prin ordin de plată direct în conturile beneficiarilor.

PROGRAMELE DERULATE DE ADMINISTRAȚIA FONDULUI DE MEDIU

Administrația Fondului pentru Mediu este principala instituție care asigură suportul financiar pentru realizarea proiectelor și programelor pentru protecția mediului, constituită conform principiilor europene „poluatorul plătește” și „responsabilitatea producătorului”.

Administrația Fondului pentru Mediu funcționează ca organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în coordonarea Ministerului Mediului.

Programul privind sprijinirea eficienței energetice și a gestionării inteligente a energiei în infrastructura de iluminat public

Obiectivul programului: Creșterea eficienței energetice a sistemelor de iluminat public

Beneficiari eligibili: Unitățile administrativ teritoriale, organizate la nivel de comună, oraș sau municipiu.

Activități finanțate: modernizarea sistemelor de iluminat public prin înlocuirea corpurilor de iluminat având un consum ridicat de energie electrică cu corpuri de iluminat LED, precum și achiziționarea și instalarea sistemelor de dimare/telegestiune care permit reglarea fluxului

Alternative de finanțare, altele decât fondurile structurale și de coeziune, în care autoritățile publice locale pot fi solicitanți eligibili sau parteneri:

Sursele de finanțare nerambursabilă pentru Autoritățile publice Locale nu se limitează doar la cele finanțate de Politica Agricolă Comună și de Politica de Coeziune, existând și alte surse de finanțare precum:

GRANTURILE SPAȚIULUI ECONOMIC EUROPEAN (SEE) ȘI NORVEGIENE

Granturile Spațiului Economic European (SEE) și Norvegiene reprezintă contribuția Islandei, Principatului Liechtenstein și Regatului Norvegiei la reducerea disparităților economice și sociale în Spațiul Economic European și la consolidarea relațiilor bilaterale cu cele 15 state beneficiare din Estul și Sudul Europei și statele baltice.

Beneficiari eligibili: Organizațiile/entitățile din România sau din Statele Donatoare

Fin anțat or: Mecanismul Financiar SEE 2014-2021 Domenii finanțate:

- dezvoltare locală, reducerea sărăciei, incluziunea romilor, copii și tineri în situații de risc, drepturile omului
- energie regenerabilă, eficiență energetică, securitate energetică
- dezvoltarea afacerilor, inovare și IMM
- sănătate publică
- cercetare
- patrimoniu cultural, antreprenariat cultural și cooperare culturală
- justiție, servicii corecționale, combaterea violenței domestice și de gen
- afaceri interne, cooperare polițienească și combaterea criminalității
- educație, burse, ucenicie și antreprenariat pentru tineri
- dialog social și muncă decentă
- cetățenie activă – societate civilă
- mediu și schimbări climatice

EUROPA CREATIVĂ - Subprogramul Cultură

Programul-cadru al Comisiei Europene pentru sprijinirea sectoarelor culturii și audiovizualului.

Beneficiari eligibili: toți operatorii din sectoarele culturale și creative, însemnând organizații neguvernamentale, instituții publice și companii private cu activitate în domeniu.

Fin anțat or: programul Europa Creativă este gestionat de Comisia Europeană și de Agenția Executivă pentru Educație, Audiovizual și Cultură din Bruxelles, unde se trimit și se evaluează toate proiectele. La nivel național, Biroul Europa Creativă România oferă informații și asistență tehnică gratuite pentru operatorii care doresc să acceseze această finanțare.

PROGRAMUL LIFE - instrument de finanțare al Uniunii Europene pentru mediul înconjurător și acțiuni în domeniul climei

Beneficiari eligibili: Autorități publice locale din România
Finanțator: Ministerul Mediului

Obiectivul programului:
Obiectivul general al programului LIFE propus pentru perioada 2021-2027 este de a contribui la tranziția către o

economie circulară curată, eficientă din punct de vedere energetic, cu emisii scăzute de dioxid carbon și rezilientă la schimbările climatice – inclusiv prin tranziția către o energie curată –, de a proteja mediul și de a mări nivelul de calitate al acestuia și de a opri și a inversa declinul biodiversității. Prin programul LIFE au fost cofinanțate, până în prezent, peste 4500 de proiecte.

PROGRAMUL ROSENC de Eficiență Energetică în Iluminat (PREEI)

ROSENC
Romanian Sustainable Energy Cluster

Beneficiari eligibili: Autorități publice locale din România
Finanțator: Clusterul de Energii Sustenabile din România - ROSENC
Obiective: reducerea consumului de

energie și a cheltuielilor anuale de întreținere cu iluminatul public stradal ale autorităților publice locale prin modernizarea și eficientizarea sistemelor de iluminat public stradal.

Obiectivul programului: Obiectivul general al programului este reducerea consumului de energie electrică și a costurilor anuale de întreținere cu iluminatul public stradal ale autorităților publice locale prin modernizarea și eficientizarea sistemelor de iluminat.

Scopul final al acestui program este reducerea cheltuielilor anuale cu iluminatul public stradal, cu 50-70%.

ADMINISTRAȚIA FONDULUI CULTURAL NAȚIONAL

Este o instituție publică autonomă, aflată în subordinea Ministerului Culturii, care operează la nivel

național de peste 10 ani. Înființată în 2005 AFCN este principalul finanțator public al ofertei culturale din România care aplică un proces transparent de evaluare și selecție.

Beneficiari eligibili: asociațiile, fundațiile, instituțiile publice de cultura, persoanele fizice autorizate, societățile comerciale care derulează activități culturale.

Finantator: Ministerul Culturii

Obiectivul programului: administrația are ca obiective generale, stabilite prin lege, gestionarea Fondului Cultural Național, finanțarea programelor, proiectelor și acțiunilor culturale, organizate în țară și/sau în străinătate, precum și susținerea relațiilor culturale internaționale ale României.

VII.3 Fise de proiect propuse:

Nr. crt	Obiectiv strategic Denumire investiție	Obiective și activități propuse	Potențiale surse de finanțare	Stadiu	Termen estimativ de implementare
OBIECTIVUL STRATEGIC NR.1 DEZVOLTAREA SERVICIILOR DE BAZĂ ȘI ÎMBUNĂTĂȚIREA ACCESIBILITĂȚII CONCOMITENT CU CREȘTEREA SIGURANȚEI DE DEPLASARE DIN COMUNA VÂLCELE					
1.	Îmbunătățirea infrastructurii rutiere în comuna VÂLCELE	• Obiective: • creșterea siguranței dedeplasare a locuitorilor pe drumurile locale • îmbunătățirea condițiilor de accesibilitate; • dezvoltarea economico-socială a comunei. • Activități: • -realizarea documentațiilor tehnico-economice • -reabilitare și asfaltare • -amenajarea trotuarelor aferente drumului reabilitat • -amenajarea șanțurilor și podețelor • -montare parapeți de siguranță • -montare indicatoare rutiere • -alte lucrări necesare conform expertizei tehnice;	Bugetul local /Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Documentație de avizare a lucrărilor de intervenții	2022 -2027

2.	Reabilitare și construire poduri și podețe în comuna VÂLCELE	Obiective: • creșterea siguranței de deplasare a locuitorilor • îmbunătățirea condițiilor de accesibilitate; • dezvoltarea economico-socială a comunei. Activități: • -realizarea documentațiilor tehnico-economice; • -reabilitare și asfaltare • -amenajarea trotuarelor; • -amenajarea șanțurilor și podețelor • -montare parapeti de siguranță; • -montare indicatoare rutiere • - alte lucrări necesare conform expertizei tehnice;	Bugetul local /Bugetul de Stat/Fonduri Europene	Idee de proiect	2022 -2027

3.	Modernizarea și reabilitarea drumurilor agricole din comuna VÂLCELE	Obiective: • îmbunătățirea gradului de acces la terenurile agricole • dezvoltarea agriculturii locale	Bugetul local /Bugetul de Stat/Fonduri Europene	Idee de proiect	2022 -2027
		Activități: • realizarea documentațiilor tehnico-economice • reabilitare și pietruire / asfaltare drumuri agricole • amenajare șanțuri pe lungimea drumurilor • semnalizare corespunzătoare cu indicatoare • amenajare drumuri pentru exploatații agricole .			

4.	Refacerea șanțurilor de scurgere și a trotuarelor de-a lungul drumurilor aferente comunei VÂLCELE	Obiective: • îmbunătățirea condițiilor de trai pentru populația rurală Activități: • realizarea documentațiilor tehnico-economice • decolmatarea șanțurilor • execuții de șanțuri noi	Bugetul local /Bugetul de Stat /Fonduri Europene	Idee de proiect	2022 -2027
5.	Amenajarea si dotare parc / loc de joaca /loc de agreement /centru comunal in COMUNA VÂLCELE	Obiective: • îmbunătățirea condițiilor de trai pentru populația rurală; • îmbunătățirea condițiilor de accesibilitate; • dezvoltarea economico-socială a comunei. Activități: • realizarea documentațiilor tehnico-economice; • amenajarea trotuarelor; • alte lucrări necesare conform expertizei tehnice;	Bugetul local /Bugetul de Stat/Fonduri Europene	Idee de proiect	2022 -2027

6.	Regularizare cursurilor de apă din comuna VÂLCELE	Obiective: • combaterea inundațiilor în comuna VÂLCELE Activități: • realizarea documentațiilor tehnico-economice • realizarea lucrărilor necesare pentru regularizare / decolmatare și /sau îndiguri ale cursurilor de apă ce tranzitează comuna	Bugetul local /Bugetul de Stat/Fonduri Europene	Idee de proiect	2022 -2027
7.	Extindere rețea de canalizare în satele comunei VÂLCELE și realizarea de racorduri la canalizare până la limita proprietății.	Obiective: • îmbunătățirea condițiilor de trai pentru populația rurală • facilitarea accesului tuturor locuitorilor din comuna VÂLCELE la utilități; Activități: • realizarea documentațiilor tehnico-economice; • asigurarea condițiilor tehnice pentru posibilitatea racordării populației la rețeaua de canalizare; • realizarea sistemului de canalizare pe domeniul public;	Bugetul local /Bugetul de Stat/Fonduri Europene	Idee de proiect	2022 -2027

8.	Înființare sistem distribuție gaze naturale în comuna VÂLCELE	Obiective: • Reducerea consumului de masă lemnoasă utilizat pentru încălzire, • Îmbunătățirea condițiilor de accesibilitate la servicii publice de calitate • Dezvoltarea economic-socială a comunei • Diminuarea poluării mediului înconjurător Activități: • Realizarea documentațiilor tehnico-economice, • Asigurarea condițiilor tehnice pentru posibilitatea racordării populației la sistemul de distribuție gaze natural • Realizarea sistemului inteligent de distribuție gaze naturale	Bugetul local /Bugetul de Stat/Fonduri Europene	Idee de proiect	2022 -2027
OBIECTIVUL STRATEGIC NR. 2 - DEZVOLTAREA ECHILIBRATĂ A ECONOMIEI LOCALE					
9.	Promovarea comunei în mediul de afaceri pentru atragerea investitorilor	Obiective: • îmbunătățirea nivelului de trai din comuna VÂLCELE Activități: • facilitarea accesului la utilități pentru operatorii economici • campanii de promovare • acordarea de facilități	Bugetul local /Bugetul de Stat/Fonduri Europene	Idee de proiect	2022 -2027

10.	Promovarea programelor guvernamentale și / sau europene pentru stimularea înființării sau modernizării întreprinderilor	Obiective: - Dezvoltarea economiei locale Activități: - campanii de informare și promovare a programelor guvernamentale și / sau europene pentru stimularea înființării sau modernizării întreprinderilor;	Bugetul local /Bugetul de Stat /Fonduri Europene	Idee de proiect	2022 -2027
11.	Susținerea culturii antreprenoriale în rândul populației	Obiective: - Diversificarea activităților economice în comuna VÂLCELE - Promovarea antreprenoriatului prin înființare, dezvoltare și operaționalizare incubatoare și acceleratoare de afaceri; Activități: - realizarea documentațiilor tehnico-economice; - înființare, dezvoltare și operaționalizare incubatoare și acceleratoare de afaceri;	Bugetul local / Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2022 -2027

12.	Competitivitate prin inovare, digitalizare și dezvoltare economică	Obiective: • Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, și al companiilor; Activități: • campanii de informare și promovare a programelor guvernamentale și / sau europene pentru stimularea înființării sau modernizării întreprinderilor;	Bugetul local / Bugetul de Stat / Fonduri Europene	Idee de proiect	2022 -2027
OBIECTIVUL STRATEGIC NR.3 - REDUCEREA ABANDONULUI ȘCOLAR, ÎMBUNĂTĂȚIREA ACCESULUI LA SISTEMUL EDUCAȚIONAL ȘI SPRIJIN PENTRU FORMARE ȘI ÎNVĂȚAREA PE TOT PARCURSUL VIEȚII					
13.	Modernizare și dotare Școli	Obiective: • reducerea abandonului școlar; • îmbunătățirea procesului educațional prin reabilitarea și modernizarea infrastructurii din localitatea VÂLCELE; Activități • realizarea documentațiilor tehnico-economice • realizarea achizițiilor specifice: servicii, lucrări	Bugetul local / Bugetul de Stat / Fonduri Europene		2022- 2027

14.	Înființarea / dezvoltarea infrastructurii pentru educația non-formală	Obiective: - realizarea unui proces educational optim dezvoltării armonioase a personalității copiilor; Activități: - realizarea documentațiilor tehnico-economice - achiziționarea de dotări specifice pentru educația non-formală - susținerea programelor de învățare prin acțiune, învățarea de la egali și activități de voluntariat;	Bugetul local /Bugetul deStat /Fonduri Europene	Idee de proiect	2022 -2027
15.	Transport specializat pentru școlari și preșcolari	Obiective: îmbunătățirea accesului la infrastructura școlară și preșcolară și reducerea abandonului școlar Activități: Achiziție mijloc de transport specializat pentru transportul școlarilor și preșcolarilor din satele aparținătoare comunei;	Bugetul local /Bugetul deStat/Fonduri Europene	Idee de proiect	2022 -2027

16.	Înființarea unui centru comunitar pentru învățare permanentă	Obiective: • îmbunătățirea accesului la educație pentru adulții dezavantajați Activități: • realizarea documentațiilor tehnico-economice; • achiziționarea de dotări specifice; • realizarea achizițiilor specifice: servicii, lucrări	Bugetul local /Bugetul de Stat/Fonduri Europene	Idee de proiect	2022 -2027
OBIECTIVUL STRATEGIC NR.4 - DEZVOLTAREA UNEI COMUNITĂȚI PRIETENOASE CU MEDIUL					
17.	Dezvoltarea transportului nemotorizat, prin crearea de piste de biciclete	Obiective: • creșterea atractibilității zonei prin promovarea cicloturismului; • promovarea transportului nemotorizat Activități: • realizarea documentațiilor tehnico-economice • amenajarepistebiciclete • semnalizarecorespunzătoare cu indicatoare • acțiuni de informare și promovare;	Bugetul local / Bugetul de Stat /Fonduri Europene	Idee de proiect	2022 -2027

18.	Intervenții asupra spațiilor degradate, inclusiv reintroducerea în circuitul rural al construcțiilor și terenurilor neutilizate	Obiectiv: • revitalizarea mediului rural; • reducerea gradului de poluare; • regenerarea terenurilor dezafectate; Activități: • realizarea documentațiilor tehnico-economice; • identificarea terenurilor dezafectate; • identificarea celor mai bune măsuri privind regenerarea terenurilor dezafectate; • implementarea măsurilor privind regenerarea terenurilor dezafectate.	Bugetul local /Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2022 -2027
19.	Infrastructură de alimentare verde și achiziție de vehicule nepoluante	Obiective: Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în transporturi, prin promovarea infrastructurii pentru vehiculele de transport rutier nepoluant din punct de vedere energetic; Activități: • realizarea documentațiilor tehnico-economice; • achiziționare și montare stații de reîncărcare pentru vehicule electrice; achiziționare vehicule nepoluante.	Bugetul local /Bugetul de Stat/ Fonduri Europene	Idee de proiect	2022 -2027

20.	Creșterea eficienței energetice în clădirile publice, inclusiv în clădirea primăriei	Obiective: • Creșterea eficienței energetice în clădirile rezidențiale, clădirile publice și sistemele de iluminat public, îndeosebi a celor care înregistrează consumuri specifice mari. Activități: • realizarea documentațiilor tehnico-economice; • îmbunătățirea izolației termice anvelopei clădirii, șarpantelor și învelitoarelor, specifice măsuri de consolidare a acestora; • înlocuirea corpurilor de iluminat; • implementarea sistemelor de management al funcționării consumurilor specifice; • Alte măsuri conform expertizei.	Bugetul local /Bugetul de Stat /Fonduri Europene	Idee de proiect	2022 -2027
-----	---	--	--	-----------------	------------

21.	Modernizarea sistemului public de iluminat și extinderea acestuia unde este cazul	Obiective: • Reducerea consumului de energie și a cheltuielilor anuale de întreținere cu iluminatul public stradal ale autorităților publice locale prin modernizarea și eficientizarea sistemelor de iluminat public stradal. Activități: • realizarea documentațiilor tehnico-economice; • montare corpuri noi de iluminat; • înlocuirea sistemelor de iluminat public cu incandescență cu iluminat prin utilizarea unor lămpi cu eficiența energetică ridicată, durată mare de viață și asigurarea confortului corespunzător, prin reabilitarea instalațiilor electrice – stâlpi, rețele; • extinderea sistemului public de iluminat.	Bugetul local /Bugetul de Stat/Fonduri Europene	Idee de proiect	2022 -2027
-----	--	---	---	-----------------	------------

22.	Îmbunătățirea sistemului de colectare al deșeurilor	Obiective: • reducerea poluării; • creșterea calității vieții. Activități: • implementarea unui system specific de colectare a deșeurilor comunitare prin montarea unor containere de gunoi subterane în special în zona turistică; • montarea coșuri de gunoi stradale; • campanii de informare și promovare privind colectarea selective a deșeurilor. 	Bugetul local /Bugetul de Stat/Fonduri Europene	Idee de proiect	2022 -2027
-----	--	--	--	-----------------	------------

23.	Promovarea și dezvoltarea economiei circulare	Obiective: • promovarea unui model de producție și consum care implică partajarea, reutilizarea, repararea, renovarea și reciclarea materialelor și produselor existente cât mai mult posibil; • extinderea ciclului de viață al produselor. Activități: • promovarea conceptului de economie circulară; • adaptarea modelului de economie specific în ceea ce privește serviciile publice.	Bugetul local / Bugetul de Stat / Fonduri Europene	Idee de proiect	2022 -2027
24.	Măsurile de adaptare la schimbările climatice	Obiective: • reducerea pe termen lung a efectelor provocate de schimbările climatice Activități: • măsuri specifice pentru adaptare la schimbările climatice	Bugetul local / Bugetul de Stat / Fonduri Europene	Idee de proiect	2022 -2027
25.	Realizare platforma comunală de depozitare și gospodărire a gunoierului de grajd și achiziție echipamente specifice	Obiective: • reducerea poluării produse sau induse de nitrati din surse agricole • îmbunătățirea stării de sănătate a populației • realizarea conformării cu condiționalitățile de agro-mediu Activități: realizarea platformei	Bugetul local / Bugetul de Stat / Fonduri Europene	Idee de proiect	2022 -2027

OBIECTIVUL STRATEGIC NR.5 PROMOVAREA UNUI SECTOR AGRICOL INTELIGENT, REZILIENT ȘI DIVERSIFICAT CARE SĂ ASIGURE SECURITATEA ALIMENTARĂ					
26.	Înființarea/ dezvoltarea/ modernizarea și dotarea infrastructurii de depozitare și valorificare a produselor locale	Obiective: • creșterea gradului de consum al produselor locale; • stimularea economiei locale. Activități: • măsuri pentru înființarea / dezvoltarea / modernizarea și dotarea infrastructurii de depozitare și valorificare a produselor locale.	Bugetul local /Bugetul de Stat/Fonduri Europene	Idee de proiect	2022 -2027
27.	Încurajarea înființării și funcționării administrative a grupurilor de producători și a altor forme asociative cu scop economic	Obiective: • adaptarea producției și a produselor producătorilor care sunt membri ai acestor grupuri la cerințele pieței; • introducerea în comun a produselor pe piață; • stabilirea unor norme comune privind informarea asupra producției, acordând o atenție deosebită recoltării și disponibilității; Activități: • campanii de informare privind importanța înființării și funcționării administrative a grupurilor de producători;	Bugetul local /Bugetul de Stat/Fonduri Europene	Idee de proiect	2022 -2027

OBIECTIVUL STRATEGIC nr.6 DEZVOLTAREA SERVICIILOR SANITARE ȘI SOCIALE					
28.	Renovare , modernizare si dotare unitati de cult si Construire capelă mortuară în comuna VÂLCELE	Obiective: •respectarea de către locuitorii comunei a normelor europene ce interzic păstrarea decedatului în locuință pe perioada celor trei zile de la deces la înmormântare; •respectarea normelor de igienă, ecologice și de sănătate publică; •îmbunătățirea relației dintre biserică și comunitate. Activități: •realizarea documentațiilor tehnico –economice; •execuția lucrării racordarea capelilor mortuare la utilitățile de bază; •dotarea corespunzătoare a capelilor mortuare.	Bugetul local /Bugetul de Stat/Fonduri Europene	Idee de proiect	2022 -2027

29.	Construcție/modernizare / reabilitare/dotare dispensar medical uman / veterinar în localitatea VÂLCELE	Obiective: • creșterea gradului de acces la servicii medicale moderne și performante Activități: • realizarea documentațiilor tehnico-economice; • lucrări de modernizare și reparații conform expertizei tehnice • dotarea dispensarului cu echipamente specifice.	Bugetul local / Bugetul de Stat / Fonduri Europene	Idee de proiect	2022 -2027
30.	Înființare /reabilitare/ modernizare Centru medico-social	Obiective • creșterea accesului la infrastructura socială; • îmbunătățirea serviciilor sociale. Activități • identificarea grupului țintă • realizarea documentațiilor tehnico-economice; • lucrări specifice pentru înființare/reabilitare/modernizare centru medico-social.	Bugetul local /Bugetul de Stat/Fonduri Europene	Idee de proiect	2022 -2027

31.	Înființarea, dezvoltarea sau extinderea /diversificarea/ modernizarea serviciilor de suport existente destinate persoanelor din grupuri vulnerabile bazate pe nevoile specifice ale acestora	Obiective • creșterea accesului la infrastructura socială; • îmbunătățirea serviciilor sociale. Activități • identificarea grupului țintă; • realizarea documentațiilor tehnico-economice; • lucrări specifice pentru înființarea, dezvoltarea sau extinderea / diversificarea / modernizarea serviciilor de suport existente destinate persoanelor din grupuri vulnerabile bazate pe nevoile specifice ale acestora.	Bugetul local /Bugetul de Stat/Fonduri Europene	Idee de proiect	2022 -2027
32.	Sprijinirea dezvoltării / furnizării de servicii sociale / furnizarea de servicii, inclusiv în cadrul centrelor comunitare integrate (medico-sociale)	Obiective • creșterea accesului la infrastructura sanitară și socială; • îmbunătățirea serviciilor sociale. Activități • identificarea grupului țintă; • realizarea documentațiilor tehnico-economice; • lucrări specifice pentru înființarea, dezvoltarea furnizării de servicii sociale / furnizarea de servicii, inclusiv în cadrul centrelor comunitare integrate (medico-sociale).	Bugetul local / Bugetul de Stat / Fonduri Europene	Idee de proiect	2022 -2027

33.	Sprijinirea și dezvoltarea întreprinderilor sociale	Obiective: • îmbunătățirea serviciilor sociale. Activități: implementarea unor măsuri de sprijin în conformitate cu prevederile Codului administrativ- OUG nr.57/2019, cu modificările și completările ulterioare precum: • atribuirea unor spații și / sau terenuri aflate în domeniul public al unităților /subdiviziunilor administrativ-teritoriale în scopul desfășurării activităților pentru care le-a fost acordată marca socială; • sprijin, în promovarea produselor realizate și/sau furnizate, serviciilor prestate ori lucrărilor executate în comunitate, precum și în identificarea unor piețe de desfacere a acestora; • sprijin în promovarea turismului și activităților conexe acestuia, prin valorificarea patrimoniului istoric și cultural local; • scutiri de taxe acordate în conformitate cu prevederile Legii nr.227/2015 privind Codul Fiscal, cu modificările și completările ulterioare etc.	Bugetul local /Bugetul de Stat/Fonduri Europene	Idee de proiect	2022 -2027
-----	--	---	---	-----------------	------------

34.	Înființarea /construirea /modernizarea și/sau dotarea infrastructurii sociale destinate serviciilor sociale de tip nerezidențial (centre de zi).	Obiective • creșterea accesului la infrastructura socială; • îmbunătățirea serviciilor sociale. Activități • realizarea documentațiilor tehnico-economice; • lucrări specifice pentru înființarea / construirea / modernizarea și /sau dotarea unui centru de zi în comuna VÂLCELE.	Bugetul local /Bugetul de Stat/Fonduri Europene	Idee de proiect	2022 -2027
35.	Înființarea / construirea / modernizarea și / sau dotarea unui centru multifuncțional	Obiective • creșterea accesului la infrastructura social; • îmbunătățirea serviciilor sociale. Activități • realizarea documentațiilor tehnico-economice; • lucrări specifice pentru înființarea / construirea / modernizarea și / sau dotarea centrului multifuncțional.	Bugetul local /Bugetul de Stat/Fonduri Europene	Idee de proiect	2022 -2027

36.	Înființare/ modernizare centre de preparare și distribuire a hranei pentru persoane în risc de sărăcie	Obiective • creșterea accesului la infrastructura socială; • îmbunătățirea serviciilor sociale. Activități • realizarea documentațiilor tehnico-economice; • lucrări specifice pentru înființare / modernizare centre de preparare și distribuirea hranei pentru persoane în risc de sărăcie în Comuna VÂLCELE	Bugetul local /Bugetul de Stat/Fonduri Europene	Idee de proiect	2022 -2027
37.	Modernizarea și extinderea sistemului de siguranță și supraveghere video	Obiective: • creșterea nivelului de siguranță al populației Activități: • modernizarea și extinderea sistemului de siguranță și supraveghere video în scopul asigurării ordinii și liniștii publice și a prevenirii și sancționării furturilor și a altor ilegalități; • campanii de promovare privind măsurile de siguranță ale cetățenilor.	Bugetul local /Bugetul de Stat/Fonduri Europene	Idee de proiect	2022 -2027

OBIECTIVUL STRATEGIC NR.7

TERITORIU LOCAL ATRACTIV PENTRU CULTURĂ ȘI SPORT

38	Construirea unei săli de sport	Obiective: • Îmbunătățirea infrastructurii sportive • Diversificarea activităților sportive din comună; • Crearea unui punct de atracție modern pentru locuitorii comunei. Activități: • Realizarea documentațiilor tehnico-economice; • Realizarea procedurilor de achiziții pentru servicii și lucrări; • Amenajare spațiu pentru executarea construcțiilor.	Bugetul local /Bugetul de Stat/Fonduri Europene	Idee de proiect	2022 -2027
----	---------------------------------------	--	---	-----------------	------------

39.	Dotare Cămin cultural	Obiective: • Îmbunătățirea infrastructurii culturale • Diversificarea activităților culturale din comună; • Crearea unui punct de atracție modern pentru locuitorii comunei. Activități: • Realizarea documentațiilor tehnico-economice; • Realizarea procedurilor de achiziții pentru dotari;	Bugetul local /Bugetul de Stat/Fonduri Europene	Idee de proiect	2022 -2027
40.	Promovarea valorilor etno - folclorice în comunitatea locală prin achiziționarea de dotări specifice	Obiective • Creșterea calității vieții; • Conservarea tradițiilor locale; • Promovarea tradițiilor locale. Activități • Realizarea documentațiilor tehnico-economice; • Înființarea de organizații locale pentru dezvoltarea infrastructurii culturale; • Achiziționarea de dotări specifice pentru organizațiile locale care au ca scop principal păstrarea valorilor strămoșești; • Promovarea valorilor etno—folclorice.	Bugetul local /Bugetul de Stat/Fonduri Europene	Idee de proiect	2022 -2027

41.	Dezvoltarea activităților culturale și artistice din comuna VÂLCELE	• Obiective • Îmbunătățirea serviciilor culturale • Diversificarea activităților recreative și culturale pentru populația rurală • Reducerea discrepanțelor rural-urban Activități • Realizarea de parteneriate APL-ONG • Sprijin pentru organizarea evenimentelor / activităților culturale • Identificarea unor surse de finanțare	Bugetul local /Bugetul de Stat/Fonduri Europene	Idee de proiect	2022 -2027
42.	Punerea în valoare a patrimoniului cultural imaterial local	Obiective: • Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural; • Punerea în valoare a identității culturale locale. Activități: • Elaborarea de studii și cercetări despre patrimoniul imaterial local; • Reconstituirea unor tradiții și obiceiurilor locale.	Bugetul local /Bugetul de Stat/Fonduri Europene	Idee de proiect	2022 -2027

• OBIECTIVUL STRATEGIC NR.8 DEZVOLTARE TEHNOLOGICĂ ȘI DIGITALIZARE					
43.	Creearea unei strategii Smart Village	Obiective: • Dezvoltarea potențialului local,uman, de mediu și economic • Revitalizarea și îmbunătățirea serviciilor publice de bază • Îmbunătățirea condițiilor de viață • Dezvoltarea competențelor digitale și sprijinirea educației la distanță Activități: • Realizarea strategiei Smart Village	Bugetul local / Bugetul de Stat/Fonduri Europene	Idee de proiect	2022 -2027
44.	Dezvoltarea serviciilor de e-administrație	Obiective: • Suținerea digitalizării în beneficiul cetățenilor. Activități: • Dezvoltarea sistemului on-line implementat prin digitalizarea unor noi servicii.	Bugetul local /Bugetul de Stat/Fonduri Europene	Idee de proiect	2022 -2027

45.	Înființare rețea și acces gratuit la WI-FI în spațiile publice din comuna VÂLCELE	Obiective: • Promovarea accesului gratuit la Wi-Fi în spații publice precum parcurile, piețele și clădirile publice. Activități: • Realizarea documentației tehnico-economice; • Achiziționarea echipamentelor; • Montajul și punerea în funcțiune a sistemului WI-FI.	Bugetul local / Bugetul de Stat / Fonduri Europene	Idee de proiect	2022 -2027
46.	Digitalizare locală/Realizare baza date GIS si P.U.G.	Obiective: • Creșterea gradului de utilizare al tehnologiei informațiilor și comunicațiilor; • Susținerea conectivității. Activități: • Implementare de măsuri pentru stimularea dezvoltării tehnologiei informațiilor și comunicațiilor. • Realizare baze date GIS si PUG	Bugetul local /Bugetul de Stat/Fonduri Europene	Idee de proiect	2022 -2027

OBIECTIVUL STRATEGIC NR.9 CREȘTEREA CAPACITĂȚII INSTITUȚIONALE

47.	Dezvoltarea resurselor umane din cadrul aparatului de specialitate al Unității Administrative Teritoriale (UAT)	Obiective: • Creșterea performanței la locul de muncă; • Creșterea gradului de mulțumire al cetățenilor privind interacțiunea cu funcționarii publici. Activități: • Participarea personalului la cursuri de formare și perfecționare a resurselor umane din administrația publică; • Încurajarea schimburilor de experiență; • Încurajarea utilizării bunelor practici din domeniu; • Alte măsuri specifice care să conducă la îndeplinirea obiectivelor.	Bugetul local /Bugetul de Stat/Fonduri Europene	Idee de proiect	2022 -2027
-----	--	--	---	-----------------	------------

48.	Dotare sediu administrativ Primăria VÂLCELE	Obiective: • Îmbunătățirea accesului la serviciile publice de bază pentru populația rurală Activități • Realizarea documentațiilor tehnico-economice; • Realizarea procedurilor de achiziții pentru dotari; • Achiziționarea și punerea în funcțiune a unor dotari specifice.	Bugetul local /Bugetul de Stat/Fonduri Europene	Idee de proiect	2022- 2027
49.	Dezvoltarea, modernizarea și diversificarea serviciilor publice	Obiective: • Îmbunătățirea accesului la serviciile publice de bază pentru populația rurală. Activități: • Cursuri pentru angajații compartimentelor de specialitate pentru îmbunătățirea activității; • Participarea la conferințe și seminarii; • Schimburi de experiență etc.	Bugetul local / Bugetul de Stat / Fonduri Europene	Idee de proiect	2022 -2027

50.	Achiziționarea de utilaje, echipamente pentru serviciile publice locale, inclusive achiziționarea unei mașini pentru Situații de Urgență	Obiective: • Îmbunătățirea accesului la serviciile publice de bază pentru populația rurală, respectiv achiziționarea de utilaje și echipamente pentru serviciul public de administrare a domeniului public. Activități: • Achiziționarea de echipamente specializate pentru activitățile de întreținere al domeniului public • Achiziționarea unei mașini pentru Situații de Urgență	Bugetul local /Bugetul de Stat/Fonduri Europene	Idee de proiect	2022 -2027
OBIECTIVUL STRATEGIC NR.10 DEZVOLTAREA COOPERĂRII ȘI ASOCIERII					
51.	Inițierea unui parteneriat între ONG și Autoritatea Publică Locală pentru rezolvarea problemelor sanitare și sociale	Obiective: • Creșterea gradului de cooperare; • Consolidarea relațiilor public-private prin parteneriate și susținerea activității ONG-urilor. Activități: • Inițierea unui parteneriat între ONG și Autoritatea Publică Locală pentru rezolvarea problemelor sanitare și sociale.	Bugetul local /Bugetul de Stat/Fonduri Europene	Idee de proiect	2022 -2027

52.	Schimburi culturale și acțiuni de colaborare cu alte localități	Obiective: • Creșterea gradului de cooperare; • Îmbunătățirea procesului administrativ local. Activități: • Inițierea demersurilor de înfrățire cu localități; • Schimburi de experiență pe diverse teme cu localități din alte state.	Bugetul local /Bugetul de Stat/Fonduri Europene	Idee de proiect	2022 -2027
53.	Centru comunitar / de resurse / multifuncțional	Obiective: • Susținerea cooperării și asocierea; • Consolidarea relațiilor public-private prin parteneriate și susținerea activității ONG-urilor. Activități: • Construire /reabilitare /amenajare/ dotare clădire –centru comunitar sau de resurse pentru servicii medicale /incubator de afaceri / ONG-uri, în funcție de necesitățile locale care vor fi identificate	Bugetul local /Bugetul de Stat /Fonduri Europene	Idee de proiect	2022 -2027

»»»»»...

CAPITOLUL VIII

Prevederi finale

- Implementarea, monitorizarea și evaluarea strategiei de dezvoltare locală

VIII.1. Implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală

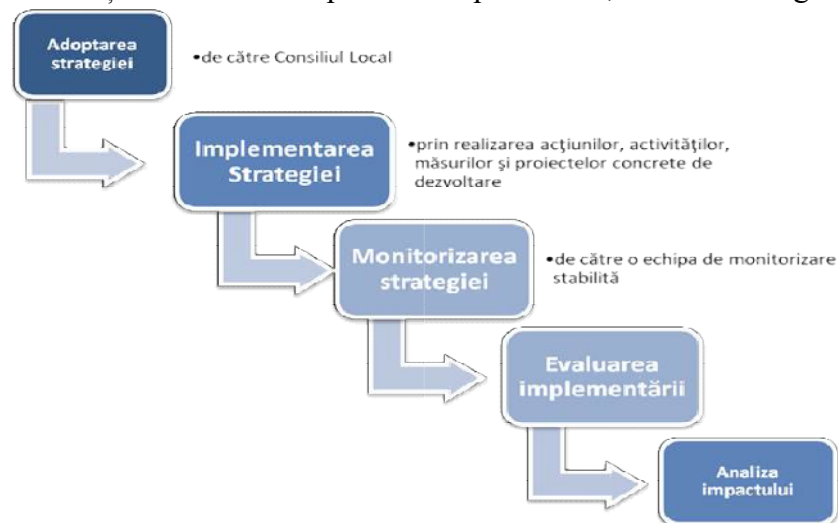
Identificarea, selectarea și dezvoltarea proiectelor strategice de la nivelul comunei (întocmirea fișelor de proiecte identificate, analiza și corelarea proiectelor identificate în raport cu obiectivele sectoriale și strategice, precum și cu dezvoltarea teritorială, impactul estimat al proiectelor) s-a realizat în vederea identificării celor mai bune soluții pentru atingerea obiectivelor și priorităților locale propuse.

Strategia de Dezvoltare Locală reprezintă un document cu caracter normativ și prospectiv care cuprinde o analiză reală a comunei atât din punct de vedere al situației existente cât și din punct de vedere al oportunităților de dezvoltare.

Identificarea oportunităților de dezvoltare pentru comună trebuie urmată de acțiuni concrete pentru implementarea acțiunilor, dar și de monitorizarea implementării.

Implementarea efectivă a strategiei de dezvoltare depinde în mod fundamental de capacitatea administrației locale, de a atrage fondurile necesare pentru a finanța acțiunile selectate și de a gestiona fondurile de la bugetul local.

Absorbția fondurilor disponibile depinde însă, alături de eligibilitatea acțiunilor, de capacitatea

instituțională de a iniția proiecte și de a lucra în parteneriat pentru atingerea scopurilor strategice.

Implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală este un proces complex, care necesită un management și control adecvat, realizat de o structură organizatorică, un proces unitar de implementare și evaluare a rezultatelor obținute.

Figura 1. Implementarea strategiei de dezvoltare locală

În vedere implementării Strategiei de Dezvoltare Locală se vor parcurge următorii pași:

VIII.2. Monitorizarea Strategiei de Dezvoltare Locală

Monitorizarea evoluției implementării strategiei este în principiu o practică formală puțin cunoscută și asumată în mediul instituțional public.

Monitorizarea strategiei va furniza informația necesară evaluării iar pentru a putea monitoriza implementarea strategiei și pentru a aprecia performanțele ei în raport cu obiectivele stabilite, este necesară stabilirea unui set de indicatori.

Strategia va fi monitorizată prin intermediul unor rapoarte anuale întocmite de către comisia de monitorizare, care va evalua:

- ✓ stadiul în care se află diversele acțiuni programate în cadrul strategiei;
- ✓ revizuirea acțiunilor, acolo unde este cazul
- ✓ timpul estimat până la îndeplinirea acțiunilor;
- ✓ alte aspecte.

Se vor monitoriza activitățile, rezultatele și resursele strategiei astfel:

1. Monitorizare activitati

- Se verifică realizarea calendarului de activități (durata previzionată și durata realizării)
- Se verifică atingerea rezultatelor intermediare pe diferite intervale de timp

2. Monitorizare rezultate

- Se verifică progresul în atingerea indicatorilor prevăzuți

3. Monitorizare resurse

- Se vor monitoriza sursele de finanțare disponibile și se vor identifica noi surse de finanțare
- Se vor monitoriza cheltuielile realizate și încadrarea, măsura în care acestea respectă procesul de planificare
- Se va monitoriza disponibilitatea resurselor umane pentru realizarea Strategiei

Consiliul Local va trebui să aibă în vedere Strategia Integrată de Dezvoltare Locală atunci când se aprobă diferite documentații de urbanism sau alte documente strategice, astfel încât să se asigure o corelare între acestea.

VIII.3. Evaluarea strategiei și analiza impactului

Evaluarea este aprecierea activităților sau a rezultatelor implementării Strategiei, utilizând informațiile obținute pe parcursul monitorizării.

Evaluarea face o analiză a modului de implementare a Strategiei și eficienței acesteia.

Evaluarea va fi realizată de către aceeași echipă care realizează și activitatea de monitorizarea Strategiei. Activitatea de evaluare se concretizează într-un raport de evaluare care va conține situația indicatorilor de evaluare. În urma monitorizării și evaluării Strategiei se poate recomanda revizuirea acesteia conform noilor priorități identificate.

Evaluarea va fi realizată de către aceeași echipă care realizează și activitatea de monitorizarea Strategiei. Activitatea de evaluare se concretizează într-un raport de evaluare care va conține situația indicatorilor de evaluare. În urma monitorizării și evaluării Strategiei se poate recomanda revizuirea acesteia conform noilor priorități.

Procesul de evaluare va fi realizat în baza următoarelor criterii:

Efectivitatea

- În ce măsură s-au atins indicatorii preconizați la momentul elaborării?

Cauzalitatea

- Care au fost factorii care au contribuit sau au afectat implementarea proiectului?
- În ce măsură ipotezele formulate s-au verificat?
- Ce alți factori de risc nu au fost luați în considerare?

Eficiența

- Raportarea rezultatelor obținute la resurse- productivitatea?

Sustenabilitatea

- Vor continua rezultatele obținute să se mențină și să-și manifeste efectele pozitive și după încheierea perioadei de implementare?

Relevanța

- Se verifică relevanța măsurătorilor din documentul de politică pentru un proces viitor, ținând cont de modificările apărute în perioada de implementare?

Rezultate secundare

- Care sunt consecințele neprevăzute (pozitive și negative) apărute pe perioada implementării?
- Cum pot fi valorificate sau eliminate acestea?

O evaluare a impactului strategiei se va face la sfârșitul perioadei de programare, respectiv în anul 2027, când se vor putea compara rezultatele înregistrate la sfârșitul perioadei față de perioada de bază, anul 2020. Evaluarea va aprecia, în egală măsură performanța – realizarea obiectivelor propuse și procesul – modul în care au fost atinse obiectivele strategice.

Abaterile constatate vor impune luarea unor măsuri de corecție agreeate de comun acord prin contractele de finanțare semnate între părți.

VIII.4. Indicatori ai implementării strategiei

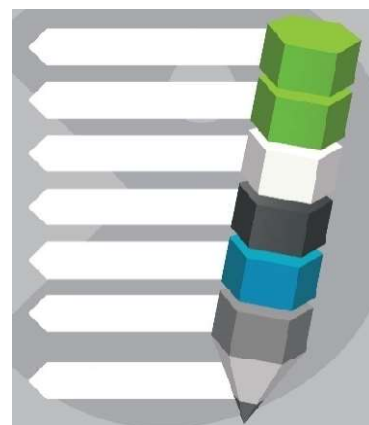
Colectarea și prelucrarea informațiilor de încredere, cuantificate și actualizate regulat, agregate la nivelul indicatorilor de dezvoltare durabilă, va permite măsurarea performanțelor în atingerea obiectivelor stabilite prin prezenta strategie și raportarea corectă asupra rezultatelor.

Pentru realizarea evaluării corespunzătoare privind implementarea strategiei, se vor lua în considerare următorii indicatori de evaluare:

Obiectivul strategic nr. 1

*Dezvoltarea serviciilor de bază și îmbunătățirea
accesibilității concomitent cu creșterea siguranței de deplasare
din comuna Vâlcele*

- Numărul gospodăriilor racordate la rețeaua de apă potabilă;
- Numărul gospodăriilor racordate la rețeaua de canalizare menajeră;

- Asigurarea încălzirii locuinței în perioadele reci;
- Gradul de mulțumire al populației privind starea utilităților;
- Gradul de mulțumire al populației privind investițiile în infrastructura rutieră;
- Gradul de acces al populației la serviciile de cablu tv;
- Gradul de acces al populației la serviciile de internet;
- Investiții realizate pentru modernizarea infrastructurii silvice
-

Obiectivul strategic nr. 2

Dezvoltarea echilibrată a economiei locale

- Evoluția numărului agenților economici din comună;
- Domeniile de activitate ale agenților economici;
- Gradul de diversificare al domeniilor de activitate ale operatorilor economici
- Numărul unităților economice înmatriculate, lichidate/ dizolvate și radiate;
- Numărul de angajați ai agenților economici;
- Intenția agenților economici de a angaja personal;
- Intenția agenților economici de a concedia personal;
- Gradul de mulțumire al agenților economici cu privire la implicarea Primăriei în dezvoltarea mediului de afaceri;
- Proiecte propuse de agenții economici pentru dezvoltarea mediului de afaceri;
- Sprijinul oferit din partea angajaților Primăriei în rezolvarea problemelor zilnice a agenților economici;
- Numărul parteneriatelor public-privat între agenții economici și Primărie;

Obiectivul strategic nr. 3

Reducerea abandonului școlar, îmbunătățirea accesului la sistemul educațional și sprijin pentru formare și învățarea pe tot parcursul vieții

- Evoluția populației școlare;
- Gradul de promovabilitate;
- Rata abandonului școlar;
- Numărul persoanelor analfabete;
- Numărul unităților școlare reabilitate/modernizate
- Numărul laboratoarelor școlare, raportate la numărul de elevi
- Săli de gimnastică și terenuri de sport
- Evoluția personalului didactic pe niveluri de educație;
- Gradul de mulțumire al populației privind învățământul și educația;
- Opinia populației asupra comunei ca loc de creștere și educare a copiilor.

Obiectivul strategic nr. 4

Dezvoltarea unei comunități locale prietenoase cu mediul

- Calitatea apei potabile din comună;
- Gradul de mulțumire al populației privind poluarea;
- Gradul de mulțumire al populației privind modul de colectare al deșeurilor;
- Gradul de colectare selectivă a deșeurilor;
- Evoluția surselor de poluare la nivelul comunei;
- Investițiile în energia verde/regenerabilă;
- Reducerea gradului de poluare
- Eficiența energetică
- Numărul/suprafața spațiilor degradate /terenuri neutilizate

- Investițiile realizate asupra spațiilor degradate, inclusiv reintroducerea în circuitul rural al construcțiilor și terenurilor neutilizate

Obiectivul strategic nr. 5

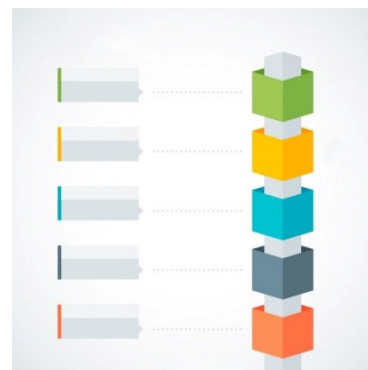
Promovarea unui sector agricol inteligent, rezilient și diversificat care să asigure securitatea alimentară

- Suprafața de teren agricol deținută de populația comunei;
- Suprafața de teren agricol cultivată de populația comunei;
- Principalele culturi agricole;
- Asociații Agricole pe raza comunei;
- Apartenența locuitorilor la una dintre Asociațiile Agricole de pe teritoriul comunei;
- Numărul agenților economici care activează în sectorul agricol
- Numărul fermelor de semi-subsistență
- Gradul de asociere

Obiectivul strategic nr. 6

Dezvoltarea serviciilor sanitare și sociale

- Investiții realizate pentru modernizarea infrastructurii sanitare
- Numărul medicilor de familie;
- Personal sanitar mediu;
- Persoane înregistrate în cadrul cabinetului medical individual;
- Persoane bolnave înregistrate în cadrul cabinetului medical individual;
- Copii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate;
- Persoane cu dizabilități;
- Număr copii asistați social;
- Număr adulți asistați social;

- Număr vârstnici asistați social;
- Persoane cu handicap;
- Număr copii cu handicap;
- Număr adulți cu handicap;
- Copii aflați în plasament familial;
- Familii cu risc social;
- Familii fără venit;
- Persoane cărora li se acordă venitul minim garantat;
- Ajutor pentru încălzirea locuinței cu lemne
- Familii beneficiare de alocația de susținere a familiei;
- Gradul de mulțumire al populației privind sectorul medical;
- Sprijinul acordat de Primărie și Autoritățile Publice Locale grupurilor defavorizate din comună;
- Infrastructură socială nou creată sau modernizată.

Obiectivul strategic nr. 7

Teritoriu local atractiv pentru turism, cultură și sport

- Patrimoniul cultural;
- Numărul evenimentelor culturale organizate în comună și numărul participanților;
- Infrastructura culturală;
- Gradul de mulțumire al populației privind cultura și divertismentul;
- Gradul de acces al populației la manifestări culturale;
- Gradul de mulțumire al populației privind modalitățile de petrecere a timpului liber;
- Gradul de mulțumire al populației privind activitățile sportive și de recreere;
- Gradul de mulțumire al populației privind siguranța publică;
- Gradul de mulțumire al populației privind siguranța copiilor și tinerilor în spațiile publice;

Obiectivul strategic nr. 8 – Dezvoltare tehnologică și digitalizare

- Tipul de servicii publice digitalizate
- Numărul cetățenilor care utilizează soluțiile digitale
- Gradul de mulțumire al cetățenilor cu privire la serviciile electronice

Obiectivul strategic nr. 9 – Creșterea capacității instituționale

- Investiții realizate pentru dezvoltarea capacităților administrative și a serviciilor publice

Obiectivul strategic nr. 10 - Dezvoltarea cooperării și asocierii

- Numărul parteneriatelor public-private

SONDAJ DE OPINIE CU PRIVIRE LA DEZVOLTAREA SOCIO-ECONOMICĂ A COMUNEI VÂLCELE

G1. Vă rugăm să specificați care considerați că sunt principalele trei probleme ale comunei VÂLCELE

1

2

3

G2. Pentru fiecare dintre problemele majore identificate, vă rugăm să propuneți modalitățile/acțiunile majore de rezolvare/diminuare a acestora.

1

2

3

G3. Presupunând că ați avea pârgăhiile necesare, care ar fi principalele proiecte/acțiuni pe care le-ați întreprinde în sensul îmbunătățirii contextului socio-economic al comunei VÂLCELE?

G4. Care considerați că sunt principalele elemente reprezentative pentru comuna VÂLCELE?

G5. Care considerați că sunt principalele resurse existente pe care se poate baza dezvoltarea socio-economică a comunei VÂLCELE?

G6. Vă rugăm să ordonați următoarele domenii majore în funcție de **prioritatea pentru dezvoltarea comunității**.

Vă rugăm să atribuiți fiecărei domenii de mai jos o valoare de la 1 la 10, în funcție de prioritatea sa. (1-prioritate minimă; 10 – prioritate maximă).

Infrastructura și echiparea edilitară
Infrastructura și serviciile de sănătate
Învățământul și cultura
Asistența socială
Dezvoltare economică
Mediul natural
Dezvoltarea capacității administrative
Servicii publice (transport, iluminat, salubritate, siguranță și ordine publică, utilități)
Dezvoltare economică și mediu (spații verzi și parcuri, piețe, zone de agrement etc.)

S1. Vă rugăm să apreciați următoarele aspecte referitoare la **infrastructura și echiparea edilitară a comunei Vâlcele**.

Vă rugăm să bifați/încercuiți varianta corespunzătoare aprecierii dvs.

	<i>situație negativă</i>			<i>situație pozitivă</i>			NȘ/ NR
Starea drumurilor	-3	-2	-1	1	2	3	
Gradul de acoperire cu rețeaua de apă	-3	-2	-1	1	2	3	
Starea tehnică a rețelei de apă	-3	-2	-1	1	2	3	
Gradul de acoperire cu rețeaua de	-3	-2	-1	1	2	3	
Starea tehnică a rețelei de canalizare	-3	-2	-1	1	2	3	
Gradul de acoperire cu rețeaua de gaz	-3	-2	-1	1	2	3	
Starea tehnică a rețelei de gaz	-3	-2	-1	1	2	3	
Gradul de acoperire cu rețeaua de	-3	-2	-1	1	2	3	
Starea tehnică a rețelei de termoficare	-3	-2	-1	1	2	3	

S2. Care considerați că sunt **principalele probleme cu care se confruntă mediul de afaceri local?**

S3. Care considerați că sunt principalele direcții de dezvoltare economică a comunei VÂLCELE?

S4. Vă rugăm să apreciați următoarele activități economice din prisma potențialului de dezvoltare, la nivelul comunei VÂLCELE.

Vă rugăm să bifați/încercuiți varianta corespunzătoare aprecierii dvs.

		potențial foarte scăzut				potențial foarte ridicat		NȘ/ NR
Construcțiile		-3	-2	-1	1	2	3	
Turismul		-3	-2	-1	1	2	3	
Cultura		-3	-2	-1	1	2	3	
Agricultura	- procesarea produselor agricole și	-3	-2	-1	1	2	3	
	- mașini - unelte;	-3	-2	-1	1	2	3	
	- confecții și pielărie;	-3	-2	-1	1	2	3	
Comertul		-3	-2	-1	1	2	3	
Serviciile	- prestate întreprinderilor	-3	-2	-1	1	2	3	
	- prestate populației	-3	-2	-1	1	2	3	

Vă rugăm să enumerați în caseta alăturată **alte activități relevante:**

S5. Vă rugăm să apreciați **necesitatea îmbunătățirii situației din comuna VÂLCELE** prin prisma dezvoltării următoarelor aspecte:

Vă rugăm să bifați/încercuiți varianta corespunzătoare aprecierii dvs.

	necesitate minimă				necesitate maximă	NȘ/ NR
Locuri de muncă	-3	-2	-1	1	2	3
Infrastructura de învățământ și dotarea	-3	-2	-1	1	2	3
Calitatea actului de învățământ	-3	-2	-1	1	2	3
Infrastructura și activitățile culturale (case de cultură, biblioteci, muzee, săli de spectacole)	-3	-2	-1	1	2	3
Infrastructura și serviciilor medico-sanitare	-3	-2	-1	1	2	3
Calitatea actului medical	-3	-2	-1	1	2	3
Echipare edilitară (disponibilitatea rețelelor de	-3	-2	-1	1	2	3
Drumuri, alei, trotuare	-3	-2	-1	1	2	3
Spații de joacă pentru copii	-3	-2	-1	1	2	3
Piețe agroalimentare	-3	-2	-1	1	2	3
Zonare funcțională (delimitarea unor zone cu o anumită destinație funcțională; ex: zone	-3	-2	-1	1	2	3
Arhitectura locală	-3	-2	-1	1	2	3
Managementul traficului și semnalizare	-3	-2	-1	1	2	3
Sistemul de indicare și orientare (indicatoare	-3	-2	-1	1	2	3
Transport public local	-3	-2	-1	1	2	3
Servicii de salubritate	-3	-2	-1	1	2	3
Managementul deșeurilor	-3	-2	-1	1	2	3
Reducerea poluării	-3	-2	-1	1	2	3
Spații verzi, parcuri și grădini	-3	-2	-1	1	2	3

S6. Care considerați că sunt **cele mai importante fenomene sociale negative comunei Vâlcele?**

S7. Care considerați că sunt **cele mai importante acțiuni** pe care le pot întreprinde instituțiile publice/administrația locală pentru **stimularea dezvoltării mediului socio-economic**?

DATE PRIVIND RESPONDENTUL

Instituția / organizația /			
Numele respondentului		Ocupația	

NOTE: -----

[illegible]

..... Instrument de Dezvoltare Durabila 2021-2027

